

ENGEDJÉTEK
HOZZÁM JÖNNI

ENGEDJÉTEK HOZZÁM JÖNNI

DR. HAJNAL RÓBERT ÉS HAJNAL GYÖRGY

Engedjétek hozzám jönni

Misekatekézisnek gyermekek számára

Bécs, 1984

Egyházi jóváhagyással
Szerkesztette: *Dr. Hajnal Róbert és Hajnal György*
Artisjus eng.sz. KF 37.971/2
© Copyright 1984 by Verlag OPUS MYSTICI CORPORIS
(in Verbindung mit dem Österreichischen Pastoralinstitut)
A-1090 Wien, Boltzmannngasse 14. — Verlags-Nr. 262
Satz: *Eigenbetrieb des Verlages*
Druck: *Novographic, 1238 Wien*

Rendelési cím: VERLAG OMC, A-1090 Wien
Boltzmannng. 14.

Tartalomjegyzék

Előjáróban	7
----------------------	---

Első rész: ŐSZ

I. Boldogságunkat keressük

1. Veni Sancte: „Arra születünk, hogy boldogok legyünk”	11
2. A megtalált Isten tesz igazán boldoggá!	16
3. Boldoggá tesz a beszélgetés a megtalált Istennel	21
4. Boldog vagyok, ha hallgathatom a megtalált Istent	27
5. Boldoggá tesz az Istennel való asztalközösség (Őszi közös áldozásra)	32
6. Boldoggá tesz az oltárszolgálat	36
7. Ministránsavatás	41

II. Nézzünk szembe önmagunkkal (Nevelés a helyes önismeretre)

8. Lobbanékony (szangvinikus) típus önnevelése	46
9. Cékratörő (kolerikus) típus önnevelése	51
10. Mélyenérző (melankolikus) típus önnevelése	56
11. Jézus jelleme: karakterológiai csoda	61
12. Aki Krisztust látta minden szenvedőben	67
13. Krisztus Király személye és országa	72

III. Advent: Felelősek vagyunk egymásért (Nem magunknak élünk)

14. Felelősek vagyunk egymásért a családban	77
15. Felelős vagyok osztálytársaimért	82
16. Felelősek vagyunk környezetünkért	87
17. Karácsony és az Eucharisztia (Karácsony előtti közös áldozásra)	93

IV. Krisztus Jézus született

18. Karácsony üzenete a világnak	99
19. Kövessük a Szentcsalád példáját	104
20. Keresztelési ajándékunk: az istengyermeki élet	110

Második rész: TAVASZ

I. Kicsoda Jézus Krisztus?

- 1. Krisztus a történelem legnagyobb talánya 117
- 2. Jézus kortársai szemében 121
- 3. Jézus jellemének harmóniája 126

II. Mit hozott nekünk Jézus?

- 4. Jézus örömet hozott nekünk 131
- 5. Krisztus betölti az őszinteség utáni vágyódásunkat 136
- 6. Jézus célt hoz életünkbe 141
- 7. Jézus elhozza az igazi szabadságot 146
- 8. Jézus meghozza az egyenlőséget 151

III. Nagyböjt: Jézus szenvedése és a mi szenvedésünk

- 9. Elhagyatottság és magány 156
- 10. Testi szenvedéseink 161
- 11. Lelki szenvedéseink 166
- 12. A kudarcot megtapasztaló gyermek 171
- 13. Az Isten „hallgatását” megtapasztaló gyermek 176

IV. Élet az élet után

- 14. Mária Magdolna húsvéti ajándéka 181
- 15. A mennyei jutalom 188
- 16. Vár ránk az örök élet 192
- 17. Az örök büntetés 197
- 18. Az ember megdicsőülése: feltámadás 203
- 19. Anyák napjára 208
- 20. Krisztus küldetésében járj a vakáció alatt 215

Előljáróban

„Az Egyház nem hagyhatja magukra a gyermekeket... Az Istentiszteleti Kongregáció, engedve az egész világról ismételtén kapott sürgető kérelmeknek, — hozzáfogott a gyermekmisék rendezéséhez...” — írja a DIRECTORIUM PRO MISSIS CUM PUERIS dokumentum (továbbiakban D.P.).

Jelen munka a fenti megnyilatkozás szellemében kíván anyagot és szempontokat nyújtani lelkipásztoroknak az ifjúsági misék előkészítésénél.

Az alcím „miskatekizisekről” beszél. Ezzel akarjuk érzékeltetni, hogy itt nem csupán hagyományos „diákprédikációkról” van szó. Az egész liturgiát dolgozzuk ki. Mégpedig úgy, hogy az teljes egységet alkosson. A kitűzött témát sokszínűen, sok oldalról akarjuk belevésni a gyermek lelkébe, hogy mintegy katekizissé váljon. Ugyanakkor Krisztus áldozatának szerves előkészítője legyen.

Nem vázlatpontokat, hanem kidolgozott szövegeket közlünk. Ezzel akarjuk lehetővé tenni, hogy a misekonferálást világi munkatársra, akár gyakorlott főministrásra is rábízassa a lelkipásztor. Sőt szükség esetén a pap nélküli igeliturgia vezetéséhez is álljon rendelkezésre kész anyag.

A mise olvasmányai nem követik az A, B, C év liturgikus perikópa rendjét, hanem a témához választott szentírási részleteket alkalmazunk.

Éltünk az ún. „gyermekmisék”-re adott lehetőséggel:

„Ha a kijelölt olvasmányok nem felelnek meg a gyermek fölfogóképességének, szabad más olvasmányokat választani a Szentírásból...” (D.P. 43.).

Munkamódszerünk a következő:

1. Minden mise mondanivalóját *egyetlen gondolat* köré építjük. Ez a téma az egész misén végighúzódik. Olyan, mint a mágnes, amely összetartja a vasreszeléket. Ezt az alapmondanivalót fejezi ki a cím.

2. A központi gondolathoz *keresünk szentírási részeket*. Olyan perikópákat, amelyek a kinyilatkoztató Isten válaszát közlik a fölvetett kérdéssel kapcsolatban.

3. Az egész liturgia egységét frappáns *bevezető* konferálási szövegek biztosítják. Ezek más-más oldalról világítják meg a témát, és hozzák kapcsolatba a mise részeivel.

4. *Lelkiismeretvizsgálatban* három-négy, a témára vonatkozó kérdéssel segítjük a gyermek önvizsgálatát.

5. Magában a *prédikációban inductív módszerrel* fejtjük ki a témát. Kiindulunk a gyermeki élet vagy élményvilág egy konkrét eseményéből. Az eseményt természetes síkon elemezzük, értékeljük; a témát szétbontjuk. Ezek után érkezik az igehirdetés lélektanilag döntő szakaszába. Föltesszük a kérdést: mit üzen a problémával kapcsolatban az Isten. Isten üzenetét a Szentírásból fejtjük ki. A szentírási olvasmányokat általában szervesen építjük bele a beszédbe. Így a bibliai részlet nem karácsonyfadíszként lóg a mise szerkezetén, hanem életközösségben áll vele, mint a termés a gyümölcsfával.

6. A gyermek *aktív bekapcsolásának eszközei*: párbeszédes jelenetek néhány szereplős megelevenítése, életképek dramatizált bemutatása, szentírási szövegek több gyermekkel történő fölolvastatása (D.P. 47.). Ezek sohase legyenek rögtönzöttek. E-lőzetes próbával készítsük föl rá a gyermekszereplőket.

7. A *témához szerkesztett „Hívek könyörgése”* rövid mondatokban foglalja össze és alkalmazza a tanítást.

8. Az igeliturgiában kialakított benyomásokat az *eucharisztikus áldozatban is* fenn tudjuk tartani néhány rövidmondatos utalással.

Áldozás után visszatér az alapgondolat: egyénileg megformált ima, vers vagy heti célkitűzés formájában (D.P. 54.). Így az egész mise egységes élménnyé válik.

9. Minden vasárnapi igeliturgia kész egészet alkot, de a *rövidebb beszédciklusok* egy-egy témát alaposabban is megvilágítanak.

10. A mise Katekizések elsősorban a tíz év körüli és feletti *gyermekek* értelmi szintjéhez alkalmazkodnak, de a tapasztalat szerint ez az a hang, amelyre a kisebbek is odafigyelnek, és amelyet a nagyobbak sem unnak.

Tudatában vagyunk, hogy a gyermekek számára alapvetően fontos vallási témáknak csak kis töredékét öleltük föl. A teljességre csak több esztendő tudatosan fölépített beszédeivel vállalkozhatnánk.

Rendelkezésre álló anyagunkból, az igényeknek megfelelően, további segítségünket is fölkinálhatjuk az ifjúsági lelkipásztoroknak.

Ezúton fejezzük ki köszönetünket Dr. Nyiredy Maurus OSB, † Pauka László, Unti József, Márai István és Dr. Vigh Szabolcs munkatársainknak, akik a módszer kidolgozásában segítségünkre voltak és elgondolásaikkal a mű létrejöttére termékenyítőleg hatottak.

Az ismertetett módszertől látványos sikert nem várhatunk. De következetes alkalmazásával, hosszú távon, bensőséges lelki közösség alakítható ki. Állandó és tudatos kapcsolat jöhet létre a miséző és a résztvevők között. Ez pedig megszeretteti és emlékezteti, örömteli élménnyé teszi a szentmisét.

A SZERZŐK

A templomi beszéd ma hitoktatás. Sok gyermek kizárólag a templomi keretben válik hozzáférhetővé számunkra, és ott ismerkedik meg vallási igazságokkal.

A mintakatekizések a gyermekben vallási érdeklődést támasztanak, a miséző pedig egy munkaévre rokonszenves vezérfonalat kap bennük, amelyet eleinte talán szorosan követ, később pedig saját elgondolásai szerint továbbépít. A templomi hitoktatás segít föloldani azt a sajnálatos vallási közönyt, amely sokak lelkében éppen a hitbeli ismeretek hiánya következtében alakult ki.

Külön elismerés illeti meg a szerzők munkaközösségét, hogy az egész templomi hívőszerephez szólunk, miközben a tizenévesekhez beszélnek. Szavukra nemcsak a kisebbek, hanem sokan a felnőttek közül is fölfigyelnek. Úgy érzik, mintát kapnak saját mondanivalójuk alakításához, amikor otthon szót ejtenek Istenről, vallásról, egyházról. Néha talán egyenesen szíven üti őket valamelyik igazság.

Kapjon helyet végezetül ebben az ajánlásban egy személyes üzenet. A szerző és munkatársai valamennyien régi kispap tanítványai a kiadónak, köztük Hajnal György munkatársa a Magyar Misekönyv 7. kiadása körüli időkből. Öröm volt látni lektorálás közben valamennyiüknél az evangélium hirdetése körüli modern készséget és hűséget, valamint hangvételükben az igaz emberi értékkel szembeni nagy tiszteletet, amely tudja, hogy a tiszta emberi lélek már a kereszténység vonalán mozog és Jézus szava szerint nincs messze az Isten országától.

A KIADÓ

Első rész

Ősz

I. Boldogságunkat keressük

1. Veni Sancte: „Arra születtünk, hogy boldogok legyünk...”

Bevezető

KEZDETRE:

Utcán az emberek „Jó reggelt” kívánnak, a bányászok: „Jó szerencsét!”, a katonák: „Erőt, egészséget!” Az első ifjúsági misén szeretettel köszöntelek titeket, és még értékeesebbet kívánok: „A mi Urunk, Jézus Krisztus kegyelme, az Atyaisten szeretete és a Szentlélek egyesítő ereje legyen mindnyájatokkal.” És a te lelkeddel.

Az elmúlt héten csupa vidám, mosolygós gyermeket láttam az utcán. Amikor templomba jöttök, akkor sem kell, hogy ajkatokra fagyjon a mosoly. A mi Istenünk az öröm Istene.

Ének: Örvendezzünk jertek,... SZVU 257.

LELKISMERETVIZSGÁLAT:

Nem okoztam-e a nyáron szüleimnek szomorúságot engedetlenséggel?

Nem okoztam-e szomorúságot testvéreimnek veszekedéssel?

Szomorkodó gyermeket nem hagytam-e vigasz nélkül?

Töreksem-e arra, hogy örömet szerezzek másnak?

Isten végtelenül boldog. Az Őt dicsőítő énekünk örömhanga szálljon az ég felé.

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* A nyáron sok szép élményben volt részetek. Sokan kirándultak, utaztak itthon vagy külföldön. Mások napoztak, fürödtek, játszottak. Volt, aki egész könyvtárra való regényt elolvasott. Amint a nyári égbolt tele volt kékséggel és napsugárral, úgy vakációtok is sok szép, tiszta örömmel.

Honnan tudom? Hát a képeslapjaitokból. Egy-két mondatot felolvasok:

„Üdvözetemet küldöm a Magas Tátrából, ahol nagyon jól érzem magam. Viszontlátásra: Edit.”

„Amikor Almádinál föltűnt a Balaton, nagy éljenzésbe törtünk ki. Szeretettel: Feri.”

„Apuval és anyuval együtt nyaralok a Mátrában. A hegynél csak jókedvünk nagyobb. Tisztelettel: Magdi.”

„Nem találok szavakat a táj szépségeire. Gyűjtöm az élményeket. Üdvözet a Duna-kanyarból: Péter.”

„Boszniában belecseppentünk a mesés Keletbe. Meglátogattunk egy mohamedán dzsámit — imaházat is. Nagyszerű a társaság. Szeretettel üdvözli: Marica” — és még 17 aláírás.

Amikor a gyerekek e képeslapokat írták, boldogok voltak. Vajon mi is a boldogság?

● *Tárgyalás: I. Mi a boldogság?*

Egy ügyes riporter tranzisztoros magnetofont akasztott a vállára, kezébe vette a mikrofont, és kilépett az utcára. Végigment a Duna-parton, lement a metróállomásra. Riportot akart készíteni a boldogságról. Kifaggatta az embereket, mit tartanak a boldogságról, keresik-e? Sajnos, a tekercset véletlenül letörölte. Hogy mégis bemutasuk, élőképből néhány jelenetet gyermekszereplőkkel játszunk itt a templomban.

Riporter: — Nénike, mi a véleménye a boldogságról?
 Idős hölgy: — Nem is tudom.
 Riporter: — Ön boldog?
 Idős hölgy: — Én nem.
 Riporter: — Na és mi a boldogság?
 Idős hölgy: — Kérdezze meg inkább a fiatalokat.
 Riporter: — Szeretne boldog lenni?
 Idős hölgy: — Fiatal koromban még hittem, hogy elérem, most már Arany Jánossal vallom:
 „Az életet már megjártam;
 Nem azt adott, amit vártam;
 Néha többet,
 Kérve, kellve kevesebbet.”

* * *

Riporter: — Uram, mit tart Ön a boldogságról?
 Férfi: — Semmit. Én nem találkoztam vele.
 Riporter: — Hogy lehet az?
 Férfi: — Egyik ember szerencsés, a másik pedig nem.
 Riporter: — Ön nem?
 Férfi: — Én nem.
 Riporter: — Mikor lenne boldog?
 Férfi: — Ha megbecsülnének a munkahelyemen,... Ha lennének, akik igazán szeretnek... Hiányzik a család, egészség, lakás...
 Riporter: — Valami öröme csak volt az életben?
 Férfi: — Nekem soha nem sikerült semmi.
 Riporter: — Vágya?
 Férfi: — Szeretnék még egyszer 20 éves lenni! Akkor talán még elhinném, hogy egyszer boldog leszek.

* * *

Riporter: — Kislány, látom, éppen az egyetemről jön. Szeretnék interjút készíteni a boldogságról.
 Főisk. leány: — Hogy mi a boldogság? Nem tudom megmondani.
 Riporter: — Maga boldog?
 Főisk. leány: — Pillanatnyilag.
 Riporter: — Miért?
 Főisk. leány: — Sikerral levizsgáztam... És remélem, a többi vizsgám is sikerül... Azután jön a szünidő, és a tengerpartra utazom barátnőimmal.
 Riporter: — Más nem kell a boldogsághoz?
 Főisk. leány: — Számomra ez elég.

* * *

- Riporter: — Fiatalember, én riportot készítek a boldogságról.
 Fiatalember: — Semmi kifogásom ellene.
 Riporter: — Maga boldog?
 Fiatalember: — Azt szeretné hallani?
 Riporter: — Az igazat.
 Fiatalember: — Vagy úgy. Nem panaszkodom. Van prima lakásom, munkám, pénzem, szóval minden, ami kell. De mégis...
 Riporter: — De mégis micsoda?
 Fiatalember: — Á, értem már! Magát azért fizetik, hogy itt a járókelőkkel lelkizzen. Maga boldog?
 Riporter: — Én?... Hirtelenjében nem is tudom megmondani.
 Fiatalember: — Ugye? Másoknak meg nekiesik. Mikrofon az orra alá, és gyereünk nyilatkozni. Senki sem tudja egyből megmondani, hogy boldog-e. Nem úgy megy az!
 Az ember néha már kezében érzi a kulcsot. Aztán kiderül, hogy nem illik a zárba. Erre jön egy mókus, és megkérdezi, hogy mit tartok a boldogságról.
 Riporter: — Fiatalember, maga engem is elgondolkoztatott!

Hogy mi a boldogság? Valóban nehéz ezt szavakkal meghatározni. Könnyebb körülírni, hogy mi szükséges a boldogsághoz. Talán, hogy vágyaink teljesüljenek. Azaz elérjük, amit szeretnénk. És: hogy ne kelljen félni elvesztésétől.
 Ha meghatározni nehéz is, azért mindenki bensőleg érzi. És törekszik is rá.

II. Minden ember boldog akar lenni.

Harangozó Teréz közismert slágere alapvető igazságra mutat rá: „Minden ember boldog akar lenni...”

Valóban, az emberek sok mindenben különböznek egymástól.

Életkorban: gyermek — felnőtt... Nemben: fiú — leány...

Arcszínben: fehérbőrű — sárgaarcú — feketebőrű...

Alak szerint: kövérek — soványak...

Van azonban valami, amiben minden ember megegyezik: boldog akar lenni. Déry Tibor: Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról c. színművének fináléjában a lelkesen éneklő fiatalok életük értelmét a boldogság keresésében és másokra sugárzásában találják meg:

Arra születtünk: hogy a Föld sebeit begyógyítsuk életünkön át.

Arra születtünk: mindig menjünk, meg ne álljunk, induljunk tovább.

Arra születtünk: hogy tiszta szívvel szerethessünk, s boldogok legyünk.

Arra születtünk: mégse dobjuk el hitünket, hogyha szenvedünk.

III. Isten akarata, hogy boldogok legyünk.

A görög mitológia szerint az istenek irigyelték a tüzet az emberektől. Prométheusz azonban ellopta a tüzet az égből, és az embereket megtanította annak fölhasználására. Büntetésül Zeusz a Kaukázus szikláihoz láncolta őt.

Mit gondoltok, az igaz Isten irigylí a boldogságot az emberektől? Az ember csak Isten akarata ellenére lehetne boldog?

A Szentírás ennek az ellenkezőjét igazolja.

Isten már az Ószövetségben népet választott ki magának. Elhalmozta ajándékaival. Célja az volt, hogy boldoggá tegye. Ennek a népnek a történetén keresztül be akarta mutatni az embereknek, hogy Ő minden embert boldoggá akar tenni. Ígéretében alkalmazkodott a kiválasztott nép egyszerű, földies lelkületéhez. Ez a nép a boldogságot csak jólétben, sikerben, győztes csatában tudta elképzelni. Ezért Mózesen keresztül ilyen ajándékot ígért neki az Isten.

SZENTLECKE a Második Törvénykönyvből (7,6-8, 12-13; 8,7-10)

Mózes élete vége felé összehívta a választott népet, és így beszélt: Te az Úrnak, a te Istenednek szentelt nép vagy. Az Úr választott ki téged: nem kiválóságod miatt, hanem mert szeretett. Erős kézzel kiszabadított az egyiptomi fáraó rabságából. A pusztai vándorlás végeztével pompás földre visz be téged. Források és patakok fakadnak ott. Földjén bőséggel terem a búza és a szőlő. Hegyei vasércben bővelkednek, és bányaí ontják a rezet. Megsokasítja fiaidat, és nagy néppé tesz. Megáldja földjeid gyümölcsét, és megszorítja állataidat. Távol tart tőled minden betegséget és a természeti csapásokat. Ha megtartod az Úr, a te Istened parancsait, az Úr, a te Istened is megtartja a szövetséget, szeretetében boldoggá tesz téged.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

Amikor Jézus eljött, sokkal szellemibb és átfogóbb módon szólt a boldogságról. Ő azt akarta, hogy a szegények, a sírók, az üldözöttek is boldogok legyenek. Azt ígérte: aki tanítását megtartja, az a szenvedés ellenére is boldog lesz.

EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből (5,1-12)

Egy alkalommal nagy sokaság vette körül Jézust. Ő fölvezette őket egy hegyre. Ott leült, és így tanította őket:

Boldogok, akiket nem vonz a pénz; övék a mennyek országa.

Boldogok a szomorkodók; majd megvigasztalják őket.

Boldogok a szelídek; övék lesz a föld.

Boldogok, akik éheznek és szomjazzák az igazságot; majd kielégítik őket.

Boldogok az irgalmasok; majd nekik is irgalmaznak.

Boldogok a tiszta szívűek; ők meglátják az Istent.

Boldogok a békességszerzők; ők Isten fiai.

Boldogok akiket az igazságért üldöznek; övék a mennyek országa.

Boldogok vagytok, ha miattam szidalmaznak és üldöznek titeket.

Örüljétek és ujjongjatok; nagy lesz jutalmatok a mennyben.

Ezek az evangélium igéi. Áldunk Téged Krisztus.

Remélem, ezek után nem lesz nehéz felelni a fölvetett kérdésre: irigylí-e Isten a boldogságot az embertől?

Dehogyan!

Sőt ő azért teremtetett minket, arra születünk, hogy boldogok legyünk. A kereszténység örömhírt prédikál, a mi vallásunk alaphangja a boldogság.

● **Befejezés:** Az iskolában a fizika, kémia, nyelvtan titkaiba vezetnek be titeket. Itt, a vasárnapi ifjúsági miséken, azt keressük majd közösen, ami a popfesztivál énekeinek is vissza-visszatérő témája: miben található az igazi boldogság?

A tanév kezdetén vándorútra hívlak titeket. Addig kérdezősködjünk, kutassunk, amíg meg nem találjuk a boldogságot.

Egész évi munkánkhoz kérjük a Szentlélek segítségét:

Ének: Jöjj, Szentlélek Úristen... SZVU 259.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Istenünk, minden ember a boldogság felé törekszik. Szívünk mélyén mi is a boldogság után vágyódunk. Taníts minket a hozzá vezető útra:

Lektor: 1. Add, Urunk, hogy a szép nyári élmények gazdagítsák belső világunkat!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Segíts, Urunk, hogy kedvvel fogjunk hozzá az új tanév fárasztó versenyfutásához!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Őrizd meg, Urunk, lelkünkben a derűt, arcunkon a mosolyt!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Tedd, Urunk, boldoggá szüleink, tanáraink, társaink életét!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Jézusunk, Te azért jöttél közénk, hogy örömhírt hozzál nekünk. Engedd, hogy példádát követve mi is boldogságot árásszunk magunk körül, és így már itt a földön elkezdődjék a Te országod. Aki élsz és uralkodol mindörökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁSRA:

A keresztény fiatalok a boldogság olyan forrásából meríthetnek, amelyet sokan nem ismernek. A szentmisén Jézus szeretetének szent emlékezetén veszünk részt. A felajánlási szakasz éneklésével kapcsolódjunk bele aktívan az áldozat előkészítésébe.

MIATYÁNK ELŐTT:

A legnagyobb örömhír, amit Jézus hozott, hogy Isten elsősorban Atyánk. Isten gyermekeinek boldogságával imádkozzuk az Úr imáját.

ÁLDOZÁS ELŐTT:

Jézus mindenkit meghív a szeretet lakomájára. Boldogok, akik elfogadják tőle a meghívást.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Uram, téged vettelek magamhoz, aki a hegyi beszédben nyolcszoros boldogságot ígértél követőidnek. Töltsd be szívemet tiszta örömmel. Segíts, hogy a héten szüleimre, testvéreimre, osztálytársaimra, egész környezetemre boldogságot sugározzak, és közelebb vezessem az embereket a boldogság végső forrásához, hozzád, Jézus, aki élsz és uralkodol mindörökké. Ámen.

2. A megtalált Isten tesz igazán boldoggá!

Bevezető

KEZDETRE:

„Arra születtünk, hogy boldogok legyünk...” — állapítottuk meg a múlt vasárnap. Ma azt mondjuk: boldogságunkat végső fokon Istenben találhatjuk meg. Vágyódva jöjjünk azért most Jézushoz, aki kegyességgel hív minket magához:

Ének: Kegyességgel hívsz, ó Jézus... SZVU 226/1.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

Nem ragaszkodtam-e rendetlenül anyagi dolgokhoz?

Nem estem-e kétségbe, amikor elvesztettem valamely kedves tárgyat?

Örömet jelent-e számomra Isten, vagy csak félni tudok tőle?

KÖNYÖRGÉS:

Istenünk! Földi életünk szépsége és jósága sok örömet jelent számunkra. Azonban egyedül te tudsz minket igazán boldoggá tenni. Segíts, hogy szüntelenül téged keressünk, és utunk végén rád találjunk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* 1600 évvel ezelőtt élt Karthágóban egy tehetséges fiatalember, akit Ágostonnak neveztek.

Szenvedélyes vágy élt benne a boldogság után. Először azt hitte, a tudomány teheti boldoggá. Kora leghíresebb tudósaitól bölcséletet tanult. De hiába tette le ragyogó eredménnyel vizsgáit, nagy életkérdéseire nem kapott választ.

Akkor szónokká képezte ki magát. Hallgatói megtapsolták nagyszerű beszédeit, ő mégis úgy érezte, a szíve a népszerűség csúcspontján is üres marad.

Barátai akkor szórakozásra, mulatozásra csábították. Zene... tivornya... lányok... mindent végigkóstolt. De az érzéki gyönyörökbe egyre inkább belecsömörlött.

És ekkor egyszer a kertben sétált. A szomszéd udvarból játszadozó gyermekkiáltás hangzott át, egy fejtörő játék vezényszava: „Vedd, és olvasd!” Ágoston kezébe vette a padon heverő Bibliát, kinyitotta és beleolvasott. Erre a mondatra talált: Én vagyok a te Urad, Istened; egyedül én tudlak boldoggá tenni téged! Mint a villám, hasított bele a fölismerés: csak Istenben találhatja meg a boldogságot. — Megtért. Megkeresztelkedett. Pap, majd püspök lett — és szent. Naplójába ezt a mondatot írta: „Magadnak teremtetél Urunk, és nyugtalan a mi szívünk, míg benned meg nem nyugszik.”

Múlt vasárnap megállapítottuk, hogy szíve mélyén minden gyermek kiírthatatlan vágyat hordoz a boldogság után. Induljunk fölfedező útra, és keressük meg, hol található az igazi boldogság. Tegyük föl Vörösmartyval, a költővel a kérdést: „Mi az, mi embert boldoggá tehetne?” (Vörösmarty: A merengőhöz).

● *Tárgyalás: Részboldogságok*

1. Jancsinak karácsony előtt egyetlen vágya volt. Szeretett volna egy elemmel működő, távirányítós autót. Teljesült a kívánsága, a fa alatt megpillantotta az autót. Az örömtől könny szökött a szemébe. Megcsókolta szüleit, egész este azzal játszott, még éjszakára is maga mellé vette az ágyba.

Ma még csak 9 hónap múlt el karácsony óta, és Jancsi azt sem tudja, mi lett az autójával. Szétszedte vagy elcserélte vagy kinnhagyta az erkélyen és megrozsdásodott? — Nem tudja már. De nem is érdekli.

Látod? Játék, ajándék, emlék ideig-óráig örömet nyújthat, de még a legértékesebb tárgy sem tud végleg boldoggá tenni.

2. A harmadik vagy negyedik osztályos olvasókönyvben van egy kedves vers a jól felelő kisiúrról. A gyerek ötöst kap számtanból, nagyon örül, úgy érzi, a napsugár ráragyog, a tölgyfa is neki integet, s a mogorva szomszéd néni is rámosolyog.

Rajevszkij: Ötöst kaptam

*Be gyönyörű ma a nap!
Nevet az ég kékje,
Kémény füstje feleletet
ereget az égre.*

*Lombok között ragyogó
arany napfény játszik,
mert ma engem ünnepel
mind, amit csak látsz itt!*

*Feleltem ma számtanból,
bizony ötöst kaptam!
Nézd csak, még a fenyők is
bólogatnak nagyban!*

*Öreg tölgy a dombtetőn,
az is örül, látom,
integet a sok levél
minden egyes ágon.*

*Még a szomszéd néni is,
míg a kaput nyitja,
rámosolyog — pedig az
nála nagyon ritka.*

*Olyan ez az egész nap,
mint valami ünnep...
Nézd, az ilyen ötösnek
mennyien örülnek.*

Egy ötös felelet mindennél többet ér. De meddig? Legfeljebb a következő számtan-óráig. Vagy esetleg a félévi bizonyítványig. Tovább semmi esetre sem.

Amikor Balczó András ötödször nyerte el a „világ legjobb öttusázója” címet, 30 ezer néző hatalmas tapsorkánja üdvözölte. Ő kijelentette: „Ezeket a perceket, amíg élek, nem fogom elfelejteni. Életem legnagyobb élménye volt!” (Dávid S.: Balczó - 190)

Törőcsik Bandi a labdarúgásban szerzett nemzetközi elismerést. Hargitay András Belgrádban aranyérmet és világbajnokságot nyert úszásból.

De ezek a legnagyobbak is meddig örülhettek a sportdicsőségnek? Legfeljebb a következő bajnokságig, vagy amíg rájöttek, hogy nem bírják már az edzések megterheléseit, vagy amíg egy közlekedési baleset nem kényszeríti megállásra őket.

A kitüntetés, a siker, a dicsőség nem tud igazán boldoggá tenni. Sőt minél több tárgy, eszköz... egyszóval: *valami* vesz körül, annál szomjasabb lesz a lelkünk *Valaki* után, aki egészen be tudja tölteni lelkünket.

2

József Attila ugyanezt fejezi ki egyik versében: „Keresek Valakit...”

*Tele vágyakkal zokog a lelkem,
szerető szívre sohase leltem,
zokog a lelkem.*

*Keresek Valakit, s nem tudom, ki az,
A percek robognak, tűnik a tavasz,
s nem tudom, ki az.*

*Csüggedő szívvel loholok egyre,
keresek Valakit a Végtelenbe,
loholok egyre.*

*Könnyeim csorognak, — majd kiapadnak:
vágyak magukkal messzebb ragadnak —
majd kiapadnak.*

*Búsan magamnak akkor megállok,
szemem csukódik, semmit sem látok, —
akkor megállok.*

*Lelkem elröppen a Végtelenbe,
tovább nem vágyom arra az egyre,
a Végtelenbe.*

Nos, ez a Valaki, akit a költő a végtelenben talál meg, aki minden vágyunkat betölti, maga az Isten.

Az ószövetségi választott nép is tudta, hogy végső fokon Istenben találja meg boldogságának forrását, s ezért kereste vele a személyes kapcsolatot. Az Úr akkor prófétája által üzenetet küldött a néphez.

SZENTLECKE Izajás próféta könyvéből (43,1-7)

Isten, a mi Urunk és Teremtőnk, így szól a néphez:

Ne félj! Én lefoglaltalak magamnak.

Neveden szólítottalak, az enyém vagy.

Óltalmat ígérek neked: ha vizeken jársz, én veled vagyok, és a folyamok nem borítanak el téged.

Ha tűzben jársz, nem égsz meg, és a láng nem perzsel meg téged.

Mert én, az Úr vagyok a te Istened.

Drága vagy az én szememben, és értékes vagy számomra.

Hidd el: örök szeretettel szeretlek téged.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

Arra a kérdésre kerestük a választ, mi teszi az embert boldoggá?

Mi, keresztény hívők így fogalmazzuk meg: Minden, ami az ember életében igazán szép és jó, boldogságunk forrása lehet. Mindezek azonban elvesztik értéküket, ha nem találjuk meg Istent, aki nevünkön szólított, ha nem viszonzzuk szeretetét, ha figyelmen kívül hagyjuk hívását. De a vele való találkozás lángra lobbanthatja szívünket, mint ahogy öröm töltötte el azokat a tanítványokat, akik a feltámadt Jézussal találkoztak.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből (24,13-15; 28-32)

Húsvétvasárnap reggel a tanítványok közül ketten egy Emmausz nevű faluba mentek, amely Jeruzsálemtől hatvan stádiumnyira fekszik. Közben beszélgettek mindarról, ami történt. Miközben így beszélgettek és tanakodtak, egyszercsak maga Jézus közeledett, és csatlakozott hozzájuk. De szemük el volt takarva, hogy föl ne ismerjék. Beszélgetés közben odaértek a faluhoz, ahová tartottak. Úgy tett, mintha tovább akart volna menni. De azok marasztalták: maradj velünk, mert esteledik, és már lemezőn a nap. Betért tehát, hogy velük maradjon. Mikor asztalhoz ültek, kenyeret vett

kezébe, megáldotta, megtörte és odanyújtotta nekik. Ekkor megnyílt a szemük, és fölismerték. De ő eltűnt előlük. Ugye, lángolt a szívünk, mondták egymásnak, amikor útközben beszélt hozzánk, és kifejtette az Írásokat? –

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged, Krisztus.

● **Befejezés:** Amerikai fiatalember, volt autóversenyző, fogadást köt: néhány nap alatt autójával eljut Amerika keleti oldaláról a nyugati oldalra. Iszonyatos száguldásba kezd. A rendőrség gyorsajtásért föl akarja tartóztatni a versenyzőt, ő azonban rendkívüli ügyességgel elmenekül előlük. Végül sikerül őt megállítani. De hogyan? Az országúton két hatalmas buldózer állítanak keresztbe. A versenyző távolról látja az akadályt. De most már nem fékez, és kikerülni sem akarja. Sőt ellenkezőleg: teljes gázzal rohan az akadálynak. Amerikai rendezők filmen is földolgozták ezt a témát: „Száguldás a semmibe.” A film utolsó kockái mutatják a fölrobbant, levegőbe röpülő, égő gépkocsi darabjait. A versenyző természetesen életét veszti.

Mit is akar ez a film mondani? Hogy az emberiség sorsa ilyen száguldáshoz hasonló. Igaz, közben adódnak örömteli pillanatok. De végső fokon fölmerül a kérdés: van-e értelme az egésznek? Vagy pedig emberi sorsunk és az emberiség sorsa az autóversenyző eszeveszett ámokfutásához hasonló, amelynek vége az értelmetlen pusztulás, megsemmisülés?

Gyerekek!

Mi azt feleljük a kérdésre: van értelme az egésznek! Mi nem a semmi felé rohanunk. Életünk végén nem a semmibe hullás vár, hanem mennyei Atyánk, aki kitárt karral a szívére ölel. Fejezzük be énekkel a mai beszédet. Újból és újból visszatér benne a ref-rén, mint Isten felé szálló ima:

*Boldog mosoly az arcomon,
Egy pillanatról álmodom,
Utam végén vársz rám, tudom!*

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Mennyei Atyánk! Te a nevünkön szólítasz, és boldoggá akarsz tenni minket. Bizalommal kérünk, hallgasd meg kéréseinket:

- Lektor:** 1. Hogy örüljünk, ha ajándékot kapunk, de ne várjuk ettől a boldogságot!
– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
2. Hogy törekedjünk a sikerélményre, de ne állítsuk életünk középpontjába!
– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
3. Hogy megtaláljuk Istenben az igazi boldogságot!
– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
4. Hogy boldog életünk tanúságtétel legyen Isten mellett!
– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
5. Hogy másokat is közelebb vezessünk a boldogság forrásához, Istenhez!
– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Urunk, Jézus Krisztus!

Tanítványaidat örömmel töltötte el, amikor találkoztak veled. Add, hogy hűségesen teljesítsük hivatásunkat, és szép földi élet után egykor eljussunk hozzád az örök élet boldogságára. Aki él és uralkodik mindörökké. Ámen.

2

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁSRA:

Isten a jókedvű adakozót szereti. Adományainkat és jótetteinket ne kényszerből és kellenetlenségül, hanem örömmel és vidáman hozzuk az oltárhoz.

Ének: Itt van, mit a végvacsorán, Jézus értünk szerzettél... SZVU 226/5.

ÚRFELMUTATÁS UTÁN:

A hívő ember számára örömet és boldogságot jelent, amikor Krisztussal találkozik. Valljuk meg énekünkkel: Hisszük, hogy Jézus jelen van szent testével és vérével a kenyér és bor színében.

Ének: Áldjad ember e nagy Jódat,... SZVU 109/1.

ISTEN BÁRÁNYA UTÁN:

Az emmauszi tanítványok találkoztak Jézussal a kenyértörésben és szívük lánggyúlt az örömtől. Mi is boldogan készülünk az Úrral való találkozásra.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Szívünk vágya beteljesült. Jézus az áldott Ostya szent színében megadta azt a boldogságot, amelyet földi dolgok nem tudnak megadni. Áldozás utáni énekünk karácsonyi hangulatot áraszt szívünkbe.

Ének: Istengyermek, nézd szívemnek forró vágyait... SZVU 23/3.

3. Boldoggá tesz a beszélgetés a megtalált Istennel!

Bevezető

KEZDETRE:

Mikes István költő egyik versében leírja a serdülő fiú panaszait. Néhány sor a versből, talán egy kicsit magadra ismersz benne:

*„....Nem tudom, újabban mi is lehet velem?
Nincs nyugalmas percem, nem találok helyem.
Hiába kedvesek kicsinyek és nagyok,
Nem bírom ki őket, türelmetlen vagyok.
Meg nem értett énem keresi a mását,
Kinek árulja el szíve dobogását.
Senki sincs, akihez őszinte lehetnék,
Pedig fáj a magány. Beszélni szeretnék.”*

Gyermek és fiatal egyaránt várja, hogy valakivel elbeszélgethessen. Vajon találunk-e olyan partnert, akinek bizalmasan elmondhatjuk szívünk minden dobbanását?

Erre a kérdésre keresünk a mai misében választ.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

Szeretek-e Istennel beszélgetni?

Figyelmesen, összeszedetten imádkozom-e?

Föltárom-e Isten előtt belső világomat, vagy sablonos szövegeket ismételve?

Ma reggel szóltam-e már Istenhez?

KÖNYÖRGÉS:

Mennyei Atyánk, köszönjük, hogy figyelmesen meghallgatsz, és örömmel fogadod, amikor szólunk hozzád. Várod, hogy szívünk legmélyét föltárjuk előtted. Kérünk, taníts meg minket jól imádkozni. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Hajnalka nagyon szerette az édesapját. Szívesen beszélgetett vele, mert aput minden érdekelte. Meghallgatta, mi történt az iskolában, kérdezgetett, tanácsot adott. Csak az okozott nehézséget, hogy apa mindennap késő este ért haza a munkahelyéről. Hajnalka akkor kitalált egy jó megoldást: telefonon hívta föl édesapját. Alig várta, hogy a tanítás befejeződjék, azonnal tárcsázott, és csak úgy ömlött belőle a mondanivaló: események, kérdések, az iskolában kapott figyelmeztetések. Máskor apu hívta föl: érdeklődött, figyelmeztetett... Így nevelték kölcsönösen egymást telefonon.

Minden gyermek várja, hogy valakivel bizalmasan beszélgethessen, föltárhassa titkait, elmondhassa, ami a szívét nyomja. Boldog az a gyermek, aki édesapjában érdeklődő társra, beszélgető partnerre talál.

Dehát édesapjával nem lehet mindig beszélni. Még telefonon sem. Néha beáznak a kábelek, és akkor süket a készülék. Máskor meg foglaltat jelez, mással beszél. A

3

munkában sem szabad őt mindig zavarni. Van úgy, hogy apa házon kívül van, és nem tudják odahívni. Vagy ideges, és nem lehet kényes ügyeket elmondani neki.

Gondoltál-e már arra, hogy van Valaki, akivel bármikor lehet beszélgetni? Akit mindig el lehet érni, soha nem foglalt? Akit minden érdekel, ami veled történik. Aki örül, ha szólsz hozzá, és várja, hogy beszélgethessen veled? Aki jobban szeret, mint édes-
apád, akit így szólíthatsz meg: „Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben...”

A vele való beszélgetést úgy hívjuk: IMA.

● *Tárgyalás: 1. Ez még nem imádság:*

1. Az ima nem betanult szövegek gépies ismételtetése.

Most te bizonyára a rózsafüzérre gondolsz, amelyben ötven Üdvözlégyet mondunk el egymás után. A litániák jutnak eszedbe, amikor egyhangúan ismétljük a feleleteket. Vagy a kisgyermek verses imádságaira, amelyekkel a vendégek előtt szerepeltetik őket.

Persze, ezek is lehetnek imádságok, ha figyelmesen végezzük. Viszont gyakran hiányzik belőlük az, ami az imát imává teszi:

Az élő Istennel való személyes beszélgetés.

2. Az ima nem is kétségbeesett SOS-jel Isten és az ember között, amit akkor veszünk elő, amikor emberi tehetetlenségünket érezzük, vagy végszükségbe jutottunk. Ilyen jelet ad le az óceánjáró hajó, amikor léket kap a tengeren.

Aki így fogja föl az imádságot, annak előbb-utóbb olyan keservesen kell csalódnia, mint Szabó Lőrincnek, a költőnek. Kisgyermek korában azért imádkozott, hogy Isten küldjön neki egy ököl nagyságú gyémántot. Amikor kérése nem teljesült, elvesztette a hitét:

Szabó Lőrinc: Ima a gyémántért

*Szegények voltunk. „Imádkozz...!” Anyám
már sokat sírt. Egy este azután
én kezdtem imát.*

...

*Ágyamban térdeltem órákon át.
„Kérj s megadatik” ? Hát én kértem! És,
hogy egyszerre minden nélkülözés
megszűnjék, s mi ne szenvedjünk tovább,
egy nagy gyémántot kértem, akkorát,
mint az öklöm! „Istenem, add meg, add,
hogy legyen reggel a párnám alatt
legyen itt a kincs!”...*

...

*„Ezer miatyánkot mondok, ha kell, —
míg meg nem áldasz, nem engedlek el!”*

Szabó Lőrinc: „Vesztett boldogság”

*Reggel! boldogság! béke! glória!
Úgy ébredtem, mint az Isten fia,*

...

*s már szólni akartam, hogy: „Anyuka,
tessék csak jönni”, de hogy kezem a
párna alá ért, megállt, elakadt
a szívem: hol a gyémánt?!... Iszonyat
fagyott végig karomon, testemen;
s előbb remélve, majd reménytelen
dobáltam szét párnákat, takarót,
százszor is; és hiába...*

...

*...Egész
napom csönd volt és kétségbeesés
és sóhaj: „mért hagytál el Istenem?”...
Lassan mégis begyógyult a sebem.*

Szabad anyagi segítséget is kérni az imában, de Isten nem egy élet- és vagyonbiztosítási vállalat ügynöke, akivel előnyös szerződést lehet kötni.

II. Mi hát akkor az imádság?

Az élő Istennel való személyes párbeszéd.

Nem is én akarok a kérdésre felelni, hanem fiatalok vallomásait közlöm.

Az ország katolikus iskoláiban vallási fölmérést végeztek. Több száz katolikus nagyfiút és nagylányt kérdeztek meg. Írásban kellett válaszolniuk. Többek között ezt a kérdést is fölítették: „Mit jelent nekem az ima?” Ahogy ők fogalmazták, úgy szeretném visszaadni.

Nyilatkozatok az imáról:

1. Az ima Istennel folytatott négy szemközti beszélgetés. Ha sikerül jól koncentrálnom, eltűnik körülöttem a világ. Istent képzelem magam elé, és vele találkozom. Örömmel tölt el, hogy mindennapi tetteimről számot adhatok neki.
2. Mit jelent nekem az ima?
Ezt nem lehet egyszerűen leírni. De semmi esetre sem közhelyes, sablonos mondanivalót.
Az én imám az, hogy elgondolkodom valamin Isten színe előtt.
3. Az ima alkalom, amikor titkaimat közölhetem Istennel.
4. Mi az ima? Talán meg lehet úgy fogalmazni, hogy valami létrejön köztem és Isten között.
5. Valahogy nem szimpatikus nekem ez a szó: ima. Inkább azt mondanám: kapcsolat Istennel. Saját fogalmazásomban, saját szavaimmal beszélgetek vele.

3

Az ószövetségi Szentírás is úgy mutatja be az imádságot, mint párbeszédet Istennel. Az Úr szavának meghallgatása, válasz rá, kérdezés, vitatkozás és készséges ajánlkozás.

Mindenesetre az élő és beszélő Istennel való személyes párbeszéd.

A legszebb részlet talán, amikor Mózes először beszél az Úrral az égő csipkebokorban.

SZENTLECKE a Kivonulás könyvéből (3,1. 10-12; 4,10-15)

Mózes apósának, Jetrónak a juhait legeltette.

Közben szólt hozzá az Úr:

„Téged küldelek a fáraóhoz, hogy kivezess népemet Egyiptomból.”

„Ki vagyok én, hogy a fáraóhoz menjek, és kivezesse a népet?” — kérdezte Mózes.

„Én veled leszek. En küldelek!” — bátorította az Úr.

„Kérlek, Uram, sohasem voltam én ékesen szóló. De mióta szóltál hozzám, még akadózóbb nyelvű vagyok.”

Az Úr így válaszolt:

„Ki teremtette az ajkat az embernek?

Ki tesz némává meg süketté, látóvá vagy vakká?

Nem én-e?

Menj tehát, teljesítsd, amit rádbíztam.

Én veled vagyok, és megtanítlak, mit beszélj.”

Ez az Isten igéje. Istennek legyen hála.

Az ilyen imádság valóban boldoggá tesz.

Jézus nagyon szeretett a mennyei Atyával beszélgetni. Amikor az emberi értetlenséggel találkozott, amikor tanítványai részéről is kicsinyességet, meg nem értést, vaskos evilágiasságot tapasztalt, a magaslatok tiszta levegője után vágyódott. Olyan társ után sóvárgott, aki vele egy gondolkodású, és kimondott szavak nélkül is megérti őt, szívének minden húrjával együtt rezdül. Ezért kereste az Atyával való csendes együttlétet. Ilyenkor boldog öröm töltötte el, följuggott a Szentlélekben, és háláadás tört elő lelkéből.

Máté megörökített egy ilyen jelenetet evangéliumában.

EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből (11,25-30)

Jézus egy alkalommal ujjongó örömmel így imádkozott:

Áldalak téged Atyám, mennynek és földnek Ura,

mert elrejtetted ezeket a bölcsek és okosak elől,

és a kisdedeknek jelentetted ki.

Igen Atyám, így tetszett neked. Mindent átadott nekem Atyám:

senki más nem ismeri a Fiút, csak az Atya,

és az Atyát sem ismeri senki, csak a Fiú,

és az, akinek a Fiú ki akarja jelenteni.

Jöjjetek hozzám mindnyájan,

akik elfáradtatok és meg vagytok terhelve:

én fölűdítelek titeket.

Vegyétek magatokra igámat,

*és tanuljatok tőlem,
mert szelíd vagyok és alázatos szívű.
És nyugalmat találtok lelketeknek.
Az én igám édes, az én terem könnyű.*

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged, Krisztus.

● **Befejezés:** Idegen nyelvet attól lehet legjobban tanulni, aki azt anyanyelvként tanulta még abban az országban, ahol született. Az ima nyelvét, formáját, törvényeit Jézustól tanuljuk meg. Ő a tökéletes Mester ebben a tárgyban.

Olvasgassuk szívesen az evangéliumokat: többször találunk bennük egy-egy Jézus által mondott imát, pl: Mt 11, 25-30; Jn 17. Kérjük őt, gyakorolja velünk együtt az ima nyelvét, és adja meg, hogy mint Őt, úgy minket is boldoggá tegyen a megtalált Istennel való párbeszéd.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Urunk! Az apostolok azt kérték tőled, hogy tanítsd meg őket imádkozni. Mi is ezt kérjük tőled, és bizalommal fordulunk hozzád:

Lektor: 1. Urunk, segíts, hogy keressük az alkalmat a veled való beszélgetésre!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Urunk, segíts, hogy az ima előtt csendet teremtsünk magunkban!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Urunk, segíts, hogy imáinkban ne csak anyagi segítséget kérjünk magunknak!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Urunk, segíts, hogy a szöveges imákkal téged keressünk, és megtanuljuk, hogy saját szavainkkal forduljunk hozzád és öntsük ki előtted szívünket!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

5. Urunk, segíts, hogy imádságunk és munkánk egyaránt istenszolgálat legyen!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

6. Urunk, segíts, hogy a csendes elmélyülés perceiben elteljék szívünk a te békével!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Urunk, az imában áthidaljuk a távolságot a véges és a végtelen között. Figyeld imádságos szavunkra, amikor hozzád szólunk, és segíts, hogy boldoggá tegyen a veled folytatott párbeszéd. Add meg ezt nekünk, aki élsz és uralkodol mindörökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

Legyen kedves a mennyei Atya előtt szent Fiának áldozata. Ezt kérjük a felajánlási énekekben:

Ének: Jézus Krisztus szerzeménye... SZVU 221/4.

3

ÚRFELMUTATÁS ELŐTT:

Az a Jézus Krisztus jön most közénk, akit ujjongó örömmel töltött el az Atyával való beszélgetés.

MIATYÁNKRA:

Jézus fölujjongott, amikor az Atyával beszélgetett. A Mester örvendező lelkületével szóljunk mennyei Atyánkhoz.

ISTEN BÁRÁNYA UTÁN:

Örömmel fogadjuk, hogy Jézus meghív minket asztalához.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Jézussal találkoztunk a szentáldozásban, vele beszélgettünk, és most énekkel fejezzük ki örömünket.

Ének: Uram, Jézus, légy velünk... SZVU 150/1.

4. Boldog vagyok, ha hallgathatom a megtalált Istent

Bevezető

KEZDETRE:

Rádióriporter látogatott el az egyik szigetvári üzembe. Kiderült, hogy az ott dolgozó 40 és 50 év közötti nők jelentős százaléka nem tud írni-olvasni. A napi munkában elfáradt dolgozó asszonyok most tanfolyamon tanulják nagy lelkesedéssel a betűket. A riporter a többi között megkérdezett egy hétgyermekes anyát:

— Mit szeretne először elolvasni?

— Először a Bibliát, azután jöhet a többi! — válaszolta. (Új Ember, 1978. júl. 9.)

Mi tudunk olvasni. De vajon nemcsak porosodik-e nálunk a könyvespolcon a Biblia?

— Ha ugyan egyáltalán ott van a könyveink között?

Ma, Szentírás-vasárnapon két égő gyertya közé, emelvényre helyezzük a Bibliát. Vajon családjukban és egyéni életünkben is díszhelyet adunk-e neki?

Isten a Szentírás szavai által meg akarja enyhíteni életünk terhét.

Ének: Kegyességgel hívsz, ó Jézus... SZVU 226/1.

LELKISMERETVIZSGÁLAT:

Isten szól hozzám a jó sugallatokban. Megteszem-e, amit kíván?

Isten szól hozzám a Szentírás szavain keresztül.

Érdeklődéssel olvasgatom-e a Bibliát?

Szívesen járok-e hittanra, ahol Isten üzenetének magyarázatát hallom?

Isten arra méltatott, hogy a Szentírás által szól hozzánk.

Zengjünk érte neki hálaból DICSŐSÉGET.

KÖNYÖRGÉS:

Urunk, a betániai Mária szívesen telepedett le lábához, és örömmel hallgatta tanításodat. Add, hogy az evangélium lapjain keresztül találkozzunk a te üzenetteddel és teljesítsük, amit kívánsz tőlünk. Aki élsz és szeretsz minket mindörökké. Ámen.

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Az ezüstsínű gép meredeken startolt a repülőtér betonjáról. Tudományos fölfedező feladattal indult útra. A pilóta szabályos időközönként bemondta a rádióleadóba a gép műszereinek adatait és az elvégzett feladatokat. A földi irányítóközponttól azonban semmiféle válasz nem érkezett. A vevőkészülék néma maradt. Az óceán fölött viharba kerültek, a műszerek fölmondták a szolgálatot, a gép az irányt is eltévesztette.

A fedélzeti rádiós kétségbeesetten kiáltozott a leadó mikrofonjába. Nyomkodta a gombokat, csavargatta a sávkezelőt. Jelet kért, utasítást sürgetett. Néma csend. A katasztrófa már-már elkerülhetetlennek látszott. Végre fölhangzott a vevőkészülékben az irányítóközpont hívójele és az ügyeletes tiszt hangja.

A gépen mindenki megnyugodott, biztonság töltötte el az expedíció tagjait. Tudták, hogy a messzi távolból figyelő őket valaki: őrködik fölöttük, és irányítja munkájukat.

Múlt vasárnap arról beszélgettünk: Isten mindig készen áll a mi meghallgatásunkra, bármikor szólhatunk hozzá. Ez nagy örömet jelent számunkra.

De fölmerül bennünk a kérdés: Vajon csak mi beszélhetünk Istenhez, ő azonban hallgat? Olyanok vagyunk-e, mint a repülőgép rádiós tisztje, aki csak beszél, beszél, válasz azonban nem érkezik?

Elmondhatjuk mi is Isten felé azokat a szavakat, amelyeket egy régebben játszott dráma főszereplője a társának mond?

*Kiáltoztam a sötétben százszor a neved,
nem jött válasz rá, és nem jött felelet.
Kinyújtottam én utánad százszor a kezem,
nem talált rád, és nem lelt a szemem.*

Déry T.: Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról

Vagy pedig Isten is szól hozzánk? Beszél-e minden egyes emberrel külön-külön, és küld-e üzenetet az egész emberiségnek? Mert ez volna ám az igazi boldogság: a megtalált Isten szavát hallgatni! Ma erre a kérdésre keressük a választ.

• *Tárgyalás: I. Isten szól az egyes emberhez.*

A mindennapi élet zajos forgatagában naponta talán százszor is megszólal bennünk egy Hang. Ez a finom hívás, halk fölszólítás: a lelkiismeret szava. A lelkiismeret hangja megszólal minden jelentős cselekedet előtt.

Vissza akar tartani a rossztól.

Pl.: El akarom venni más holmiját. A Hang megszólal: „Ne vedd el a másét!”

Fölbosszant a padeszomszédom. Fejéhez akarom vágni a tolltartót. A Hang figyelmeztet: „Ne gyűlölködj!”

Nehéz a számtanlecke. Úgy döntök, majd óra előtt leírom valakinek a füzetéből. Hallom az ösztönzést: „Ne lustálkodj!”

Jó cselekedetre sarkall.

Reggel felötlik bennem a gondolat: „Imádkozni kellene!”

Templom előtt visz el az utam, mintha valaki súgná: „Menj be egy percre!”

Szomorkodó gyermeket látok. A Hang fölszólít: „Segíts rajta, vigasztald!”

Honnét van ez a Hang a lelkemben?

Nem önmagamtól, mert saját érdekeimmal ellentétes.

Nem a neveléstől, társadalmi szokástól, mert a pápua, meg a zulukaffer gyerekek az őserdőben is érzik: „A rosszat kerülni kell, a jót tenni!”

Ki szól hozzánk?

Ábrahám egyik éjszaka nyitott szemmel feküdt a sátorban. Sötétség és csönd borult a vidékre. Csak az alvó állatok egyhangú szuszogása hallatszott. Egyszer csak hangot hallott. Nem látott senkit és semmit, csak a szólítást hallotta. Tudta, hogy az Úr közli vele akaratát, s azért azonnal engedelmeskedett a Hangnak.

Hallgassuk csak meg a Szentírás első könyvéből ezt a jelenetet.

SZENTLECKE a Teremtés könyvéből (12. és 15. feje.)

Hárán vidékén élt egy Ábrahám nevű férfi. Az Úr egy éjszaka így szólt Ábrahámhoz: „Indulj útnak földedről, rokonságod közül és atyád házából. Menj arra a földre, amelyet majd mutatok neked. Nagy nemzetté teszek téged, és megáldalak. Benned nyer áldást a föld minden nemzetsége.”

Ábrahám másnap elindult, ahogyan az Úr megparancsolta neki. Hetvenöt esztendő volt, amikor elindult Háránból.

Amikor Kánaán földjére értek, az Úr ismét megjelent Ábrahámnak éjszakai látomásban, és így szólt:

– Ne félj, Én vagyok a te oltalmazód és igen nagy jutalmad.

– Uram, Istenem, – felelte Ábrahám – mit adhatnál nekem? Nincs gyermekem, aki örökölhetné javaimat.

Az Úr erre kivezette a szabadba, és fölmutatott az égre:

– Meg tudod-e számlálni a csillagokat? – kérdezte tőle.

– Nem tudom, Uram” – válaszolta Ábrahám.

– Annyi utódod adok neked, és akkora néppé teszek téged, mint az ég csillagai.

Hitt Ábrahám az Úrnak, és ez megigazulásul tudatott be neki.

Végül így szólt hozzá az Úr:

– Szövetséget kötök veled. Én leszek a te Istened, te és utódaid pedig az én népem!

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

Isten így szól minden emberhez a lelke mélyén: ösztönöz a jóra, visszatart a rossztól.

Milyen izgalmasan érdekes és boldogító érzés tudni azt, hogy Isten állandóan szólít, és azt akarja, hogy mindig közeledjünk feléje.

II. Isten szól az egész emberiséghez.

Isten nemcsak az egyes személyeket szólítja meg a lelkiismeret hangján keresztül, hanem az egész emberiséghez is szól a kinyilatkoztatásban.

Nem úgy, hogy mennydörgő hangon kiált az égből, hanem választott emberein keresztül adja tudtul üzenetét.

Az Ószövetségben prófétákat választott magának. Előttük föltárta benső világát, bepillantást engedett nekik a szívébe, és kinyilatkoztatta, hogy milyen Ő az emberekhez. A prófétákat megbízta, adják tovább szavait. Csodáival igazolta őket, hogy a nép elhiggye: Az üzenet valóban Istentől származik.

A próféták Isten parancsára le is írták, amit az Úr üzent. Ezeket az írásokat később összegyűjtötték, könyvbe foglalták. Isten akkori üzenetét az ószövetségi Szentírásban találhatjuk meg.

Amikor Jézus Krisztusban maga az Isten jött el közénk, az ő ajkain keresztül Isten közvetlenül szólt hozzánk. Ő hozta el a teljes kinyilatkoztatást: Isten végleges és hiánytalan üzenetét.

Jézus életét és tanítását az apostolok és az evangélisták foglalták írásba.

A Jézustól származó tanítás alkotja a Biblia második részét: az Újszövetséget.

Isten tehát nem maradt néma. Nem zárkózott el az emberektől, az emberiségtől, hanem megszólította őket, és üzenetet küldött nekik. A Szentírás nem érdekes történetek gyűjteménye, nem törvények halmaza, nem kultúrtörténeti érdekesség, hanem a hozzánk szóló Isten személyes szava! A jóbarát hangja.

● **Befejezés:** Isten szavának hallgatása boldoggá teszi az embert. Mert felelet kérdéseire, megoldás problémáira, vigasztalás szenvedéseiben. Irányelveket közöl viselkedésünkhöz, és jutalmat ígér hűségünkért.

Ezért a boldogságra vágyó emberek mindig szívesen forgatták a Szentírás lapjait. Ilyenkor úgy érezték magukat, mint a betániai Mária, aki Jézus lábaihoz ülve, szomjas lélekkel itta a Mester szavait. Annyira belefeledkezett a hallgatásába, hogy még a vendéglátásról is elfeledkezett. De Jézus nem haragudott érte.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből (10,38-42)

Útjuk közben betértek egy faluba. Egy Márta nevű asszony házába fogadta őt. Ennek nővére, Mária leült az Úr lábához, és hallgatta szavait. Márta ellenben sürgött-forgott a sok házi dologban. Egyszer csak megállt: „Uram, méltatlankodott, nem törődöl velem, hogy nővérem egyedül hagy szolgálni? Szólj neki, hogy segítsen.” Az Úr azonban így felelt: „Márta, Márta! Sok mindennel törődöl, sok minden nyugtalanít. Pedig csak egy a szükséges. Mária a jobbik részt választotta. Nem is veszti el soha.”

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

Hallgassuk mi is mindig ilyen kitáruló, nyitott lélekkel Jézus szavait, ahogy az a Szentírásból hangzik felénk, és ismételjük Sámuellel: „Szólj Uram, mert hallja a te szolgál!”

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Kérjük Jézust, segítsen minket, hogy a Szentírás tanítását mindig szívesen hallgassuk és életünkben meg is valósítsuk.

Lektor: 1. Segíts, Urunk, hogy a Szentírás szavai termékeny talajba hulljanak a lelkünkben.

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Segíts, Urunk, hogy a Szentírást úgy vegyük kezünkbe, mint a te üzenetedet tartalmazó könyvet.

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Segíts, Urunk, hogy a Szentírásból feleletet kapjunk életünk nagy kérdéseire.

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Segíts, Urunk, hogy a Szentírásból vigaszt merítsünk minden szenvedésünkben.

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

5. Segíts, Urunk, hogy a Szentírás tisztelete közelebb vigyen minket keresztény testvéreinkhez.

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

6. Segíts, Urunk, hogy a Szentírás tanulmányozása által visszataláljanak hozzád az elhidegült keresztények.

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Istenünk! Te nem maradtál távol az emberiségtől, hanem megszólítottál minket, és a Szentíráson keresztül üzenetet küldtél hozzánk. Add, hogy érdeklődéssel hallgassuk igéidet. Belőle ismerjük meg, hogy szeretsz minket, és örök célra hívsz meg mindnyájunkat. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

A Szentírás ünnepélyes kihelyezése:

Az Isten boldogító üzenetét tartalmazó szent könyvet, a Bibliát most ünnepélyesen elhelyezzük két égő gyertya és virágok közé, egész nap mintegy trónra emelve lesz látható. Ez a szertartás a könyvek Könyvére irányítja figyelmünket.

Közben *énekeljük* a

SZVU 233/c éneket: „Boldog, akit tanítasz, ó megváltó Jézusom...

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

Az egyháznak két nagy kincse van: az Isten ígéje és Krisztus áldozata. A mise első részében az Ige liturgiája áll előtérben.

A második részben az oltárnál Krisztus áldozata lesz jelenvalóvá: megújul az utolsó vacsora eseménye. Kérjük az Urat, áradjon ránk áldozatának érdeme:

Ének: Itt van, mit a végvacsorán... SZVU 226/5 és 6.

ÚRFELMUTATÁS ELŐTT:

Ami az utolsó vacsorán történt, azt a Szentírás örökítette meg számunkra. A miséző most a Szentírás szavait ismétli. Ezeknek az ígéknek olyan erejük van, hogy amit a pap kimond, az titokzatos szentségi módon meg is valósul. A kenyér Krisztus testévé, a bor Krisztus vérévé válik. Néma tisztelettel figyeljünk az oltáron végbemenő szent cselekményre.

ÚRFELMUTATÁS UTÁN:

A Szentírásban Jézus Krisztus a tanításával van jelen, az Eucharishtiában pedig szentségi valósággal: testével és vérével. Énnekel áldjuk a kenyér színe alatt rejtőző Megváltót:

Ének: Áldjad ember e nagy Jódat... SZVU 109/1.

MIATYÁNKRA:

Az Úr imádságának szavait is a Szentírás örökítette meg számunkra. Amikor most fölállva elimádkozzuk, gondoljunk arra, hogy először Jézus ajkán hangzott föl ez az ima. Az ő lelkületével próbáljuk mondani.

ISTEN BÁRÁNYA UTÁN:

A Szentírás őrizte meg a kafarnaumi százados alázatos szavait: Uram, nem vagyok méltó... Áldozás előtt mi sem kérhetnénk szebben Jézust, hogy látogatása által gyógyítsa meg lelkünket.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Ezer esztendővel ezelőtt Szent Gellért püspök, kezében a kereszttel és a Szentírással, nekifogott a magyarság megtérítésének. Ma az ő ünnepéről is megemlékezünk.

Ének: Felmutat az égbe Szent Gellért keresztre... SZVU 300/1,2.

5. Boldoggá tesz az Istennel való asztalközösség

(Őszi közös áldozásra)

Bevezető

KEZDETRE:

Ha valaki belép az osztályba, úgy illik, hogy megmondja, ki ő, és miért jött. Én is bemutatkozom: Jézus megbízottja vagyok, és azért jöttem, hogy átadjam üzenetét. Ezennel meghív mindnyájatokat vendégségbe. Remélem, ma – a közös áldozás napján – szívesen elfogadjátok meghívását.

Ének: Áhítattal készülődjünk, testvérek,... SZVU 79/1.

A vendéglátó házigazda nevében köszöntelek: A mi Urunk, Jézus Krisztus kegyelme, az Atyaisten szeretete és a Szentlélek egyesítő ereje legyen mindnyájatokkal! És a te lelkeddel!

LELKISMERETVIZSGÁLAT:

Vendégségbe csak tiszta ruhában szabad menni. Jézus nem a ruhátok, hanem a lelketek tisztaságát vizsgálja. Vizsgáljuk meg vele együtt, nincsenek-e foltok lelkünkön: Káromkodás? Misemulasztás? Gyűlölködés? Lustaság?

KÖNYÖRGÉS:

Urunk Jézus, te mindnyájunkat vendégségre hívsz asztalodhoz. Boldoggá tesz hívásod, mert tudjuk, a te társaságodban leszünk együtt. Testeddel és véreddel tápláls minket, és te leszel a mi házigazdánk, aki élsz és uralkodik mindörökké. Ámen.

Ének: SZVU 79/2.

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* A rádió egyik népszerű műsora a „Házimuzsika”.

Valamelyik színész meghívja barátait, színésztársait vendégségbe saját otthonába. Kellemesen elbeszélgetnek, fölelevenítik a régi emlékeket. Közben egy-egy lemezt is föltesznek, muzsikálnak, énekelnek. A házigazda meg is kínálja vendégeit a műsor után. Bizonyára nemcsak a hallgatók figyelik szívesen a műsort, hanem még nagyobb öröm a „Házimuzsika” vendégének lenni.

● *Tárgyalás: I. A baráti vendégség örömei.*

Vendégségbe mindenki szívesen megy. Bizonyára ti is. De gondolkodtatok-e már azon, miért is szerettek vendégségbe menni?

A társaság miatt. Tibinek kedvenc tárgya volt a fizika. Nemcsak a tankönyvet olvasta ki már szeptemberben, hanem a könyvtárból is folyton fizikai tárgyú könyveket kölcsönzött. Otthon a kapcsolási terv szerint detektoros rádiót állított össze. 13. születésnapjára édesanyja megengedte, hogy meghívja barátait. Tibi olyanokat hívott, akiket szintén érdekelt a fizika. Arra gondolt, ha kifogynak a tréfából, tudjanak valami komoly témáról is beszélgetni. Baráti találkozáson örömet jelent maga a társaság. Jó együtt lenni olyanokkal, akik velünk azonos fölfogásúak. Könnyen találunk közös témát, és még a vitában is hamar közös nevezőre jutunk.

Az étkezés miatt. Ne szégyeljük bevallani, a vendégségben nem utolsó szempont az étkezés sem. Nem mindegy, mivel kínálnak. Tibi barátai hónapokkal később is emlegették, milyen fogások voltak az asztalon. Minél finomabbak az ételek, annál emlékezetesebb a vendégség.

A házigazda személye miatt. Legfőképp a házigazda személye teszi örömtelivé a vendégséget. Ezért a vendégség többet jelent, mint a levélváltás, többet, mint a telefonbeszélgetés. Néha olyan emlékezetes élmény marad, hogy évek múltán sem fakulnak meg bennünk színei.

II. Lehetséges-e asztalközösség Istennel?

Tudjátok, milyen vendégség jelentene igazi boldogságot? Ha magával Istennel kerülénk asztalközösségbe. De hát lehetséges-e, elképzelhető-e ilyesmi egyáltalán?

Ábrahám történetében olvassuk, hogy Mámbre környékén, vándor alakjában két kísértő társaságában megjelent neki az Úr. Ábrahám asztalához ültette és megvendégelte őket. Az Úr jutalmul megígérte, hogy esztendőn belül gyermeke fog születni.

SZENTLECKE a Teremtés könyvéből (18,1-8)

Az Úr megjelent Ábrahámnak Mámbre környékén, amikor forró délben sátra nyílásában üldögélt. Amikor fölemelte tekintetét, három férfialak tűnt föl előtte. Eléjük szaladt, földig borult előttük, és így szólt: „Uram, ha kegyelmet találtam színed előtt, ne haladj el szolgád mellett. Engedd, hogy vendégségbe hívjalak. Ennivalót teszek elétek; üdítsetek föl magatokat, azután tovább mehettek”. Azok így szóltak: „Tégy, ahogy szólottál”. Erre besietett a sátorba, és így szólt feleségéhez, Sárahoz: „Siess, keverj be három véka finom lisztet, és süss lepényt”. Ő maga elfutott a csordához, hozott onnan egy fiatal borjút, odaadta a legényének, az meg sietve elkészítette. Aztán vette a vaját, a tejszínt meg a borjúhúst, és eléjük tette. A vendégek enni kezdtek, ő pedig odaállt melléjük a fa alá.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

Még ha átvitt értelemben vesszük, és jelképesen magyarázzuk is magát az eseményt, akkor is annyit jelent, hogy Isten asztalközösségbe, akar kerülni választottaival.

III. A jézusi vendégség örömei.

Amikor a názáreti Jézusban emberi alakban jött el közénk az Isten, ezzel lehetővé vált az igazi vendégség Isten és ember között. Nyilvános működése alatt soha nem szabadkozott, amikor lakomára hívták, szívesen vett részt a menyegzőkön. Jól érezte magát, természetesen viselkedett, ahogyan jó barátok teszik egymás társaságában. Elevenítsünk föl magunk előtt egy jézusi vendégséget. Az evangélista be akarja mutatni, hogy a Jézussal való asztalközösség mily döntő változást okoz, és egyúttal milyen boldogságot jelent.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből (19,1-10)

Jézus egy alkalommal nagy népsokaság kíséretében Jerikóhoz érkezett, és bevonult velük a városba. Volt ott egy Zakeus nevű gazdag ember, a vámosok vezetője. Szívesen találkozott volna Jézussal szemtől-szembe, de a sokaság miatt nem láthatta, mert alacsony termetű volt. Előre futott tehát, és fölmászott egy vad fügefára, hogy láthassa, mert arra kellett elmennie. Amikor Jézus odaért, föltekintett, és így szólt:

„Zakeus, jöjj le gyorsan! Ma a te házádban kell megszállnom”. Ő sietve lejött, és boldogan befogadta Jézust. Mindazok, akik ezt látták, zúgolódni kezdtek, hogy bűnös embernél száll meg. Zakeus azonban odaállt az Úr elé, és így szólt: „Nézd, Uram, vagyonom felét a szegényeknek adom, és ha valakit megcsaltam, négyannyit adok helyette”. Jézus erre kijelentette: „Ma üdvösség köszöntött e házra”.

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged, Krisztus.

Amikor Zakeus történetét hallom, kis irigység tölt el: Milyen jó volt Zakeusnak! Ha tudnám, hogy Jézus ma délelőtt itt fog végighajtani nyitott kocsiban a mi utcánkon, én is szívesen fölmásznék az útszéli villanypóznára. És nem volna nálam boldogabb ember, ha Jézus odaszólna: „Imre, Gyuri, Kati, Ildi, jöjj le gyorsan, mert ma nálatok fogok megszállni. Egy asztalhoz akarok ülni veled!”

Azt mondd: Ez ábrándozás! — Igaz! Nyitott fehér autóban nem fog Jézus ma délelőtt végigrobogni városunkon. De ha akarod, nem telik bele félóra, és együtt ülhetsz asztalhoz Jézussal.

Vendégségre hív mindannyiukat. Egyedül tőled függ, elfogadod-e a meghívást!

Ugye milyen nagyszerű a baráti vendégség? Hát még Jézus lakomája! Az az igazi boldogság! Hiszen ott a baráti vendégség minden öröme fokozott mértékben van meg:

A társaság. Itt megtalálod a jó társaságot. A körülötted ülő gyermekek ugyanúgy valóságosak, mint te. Szeretik Istent, mint te. Találkozni akarnak Jézussal, mint te.

Lehet, hogy egy-két dologban eltér a véleményetek: talán nem tudtok megegyezni, melyik a legszebb autó, a legkiválóbb futballcsapat vagy a legnépszerűbb együttes. De a döntő kérdésekben megegyeztek. Itt senki sem csodálkozik rajtad, ha imádkozol, nem nevet ki, ha letérdelsz. Egy hullámhosszra vagytok beállítva, mint a táskaradiók meccs idején. A jó társaság tehát NB I-es. Mint a Tibiéknél.

Az étel a lakomán. Hát még az étel! Itt Jézus teste és vére az étel és ital. Ez nem anyunket csiklandozza, hanem szívünket hatja át. Tibiéknél a szalámis szendvics és az almásrétes az ize miatt esett jól. Itt pedig Jézus szerető jósága esik jól, amellyel önmagát adja nekünk táplálékul. Ennél értékesebb ételt senki sem tudna nekünk adni. Én olyan gyermekkel még nem találkoztam, aki a vendégségben éhségsztrájkba kezdett volna. Sajnos, olyan gyereket már láttam, aki Jézus asztalánál visszautasította a kínálást.

A házigazda. Ezen a vendégségen az igazi öröm, hogy a meghívó házigazda maga Jézus. Jézus finoman, halkan kopogtat lelkünk ajtaján. Nem dörömböl. Kilincs csak nálad, belülről van az ajtón. Ő nem fessegeti, rádbízza, kinyitod-e neki. Aki elzárkózik, attól lábujjhegyen, csöndben eltávozik. És csak azt nem érti, hogyan mered mégis énekelni: „Életemben, halálomban, édes Jézus, tiéd vagyok!”

● **Befejezés:** A gyermek Szent Teréz ágyához egyik reggel odalépett az édesanyja. Azt hitte, alszik még gyermeke, és meg akarta őt csókolni. Teréz azonban huncutságból fejére húzta a paplant. Mamája szomorúan ment a konyhába. Pár perc múlva kislánya sírva kért tőle bocsánatot, és boldogan csókolták meg egymást.

Az éveleji közös szentáldozásban ma Jézus is rád akarja csókolni szeretetét. Ha az eddigi vasárnapokon fejedre is húztad volna a paplant, ma tárd ki felé karodat, és engeddd, hogy szíven csókoljon. Tapasztalni fogod, hogy a Jézussal való asztalközösség a legtisztább boldogság forrása.

Urunk, segíts, hogy méltón készüljünk föl fogadásodra!

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Urunk Jézus, te vendégségre hívsz minket asztalodhoz. Köszönjük meghívásodat. Örömmel készülünk rá. Segíts, hogy méltón fogadjuk látogatásodat.

Lektor: 1. Add, Urunk, hogy szeretetlakomára való meghívásodnak örömmel engedelmeskedjünk!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Add, Urunk, hogy tiszta lélekkel és buzgó készüléssel jöjjünk asztalodhoz!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Add, Urunk, hogy a baráti vendégségre szóló hívásodról minél több ifjú tudomást szerezzen!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Add, Urunk, hogy azok is megtalálják az utat hozzád, akik ma még visszautasítják meghívásodat!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Jézusunk! Vasárnapról-vasárnapra vendégeid vagyunk oltárasztalodnál. Segíts, hogy a hétköznapi fáradtsága után a templomi közösség, a te eucharisztikus jelenlét és a testeddel való táplálkozás ünnepi fölüldülést jelentsen nekünk. Aki él és szeretsz minket mindörökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

Amikor kedves vendég érkezését várjuk, megterfjük az asztalt, előkészítjük az étkezéshez szükséges dolgokat, és föltálaljuk az ennivalót. Kérek most egy fiút és egy leányt, készítsék föl az oltárasztalt a jézusi vendégségre.

(Helyes, ha a közös áldozás miséjén kellő fölkészítés mellett maguk a gyerekek terítik le az oltárt, helyezik rá a gyertyákat, viszik föl és bontják szét a kelyhet.)

MIATYÁNKRA:

Az Úr imájában nemcsak a földi kenyeret kérjük, hanem a mennyi kenyeret is: Krisztus testét.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Uram, Jézus! Amit Zakeus átélt a jerikói úton, annak lettem én is részese. Betértél hozzám vendégségbe. Keltsd föl bennem Zakeus örömteli lelkületét. Vendéglátásod hozzon döntő javulást az én életemben is. Hétközben, kérek, juttasd eszembe ennek az órának az emlékét. Segíts, hogy étvágyat kapjak a gyakori áldozáshoz és példámmal másokkal is megkedveltessem a te vendégségedet. Hallgass meg kérésemet, Jézus, aki él és szeretsz minket mindörökké. Ámen.

MISE VÉGÉN:

Októbert a boldogságos Szűz tiszteletére szenteljük. Kérjük őt: ahogyan a kánai menyegzőn segítségére volt azoknak, akik szent fiával egy asztalnál ültek, úgy nyújtsa ki felénk is segítő kezét.

Ének: Nyújtsd ki mennyből... SZVU 189.

6. Boldoggá tesz az oltárszolgalat

Bevezető

KEZDETRE:

A különleges hivatást folytató személyek egyenruhát hordanak. Egyenruhájuk van a matrózoknak és a vasutasoknak, az űrhajósoknak és a katonatiszteknek. Az uniformis kiemeli őket az átlagemberek közül, és jelzi rendkívüli feladatukat.

Az oltár körül szolgálatot teljesítő gyerekek is egyenruhába öltöznek. Fehér inget és zöld vagy piros gallért vesznek magukra. Vajon ők is különleges hivatást vállálnak, és rendkívüli szolgálatot végeznek?

Mai vasárnap a ministránsok feladatáról és tisztségéről beszélünk.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

Szívesen vállalom-e istentisztelettel kapcsolatos feladatot?

Templomi viselkedésemmel emelem-e a szentmise áhítatát?

Ha ministráns vagyok: buzgón végzem-e az oltárszolgalatot?

KÖNYÖRGÉS:

Áldd meg Istenünk az oltárnál szolgálatot teljesítő kis ministránsaidat. Növelj bennük a buzgóságot, és segíts, hogy példás viselkedésükkel közelebb vigyék hívő népedet a szentmise titkához. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Az egyik magyarországi hadtörténeti múzeumban a cifra zászlók és hadiszerszámok között szerény észrevétlenségben húzódik meg egy régi, rozsdátt sarkantyú. Ezt az ócskavasdarabot egy iskolásfiú emelte föl a kövek közül, amint a sümegi várrom omladékai között kószált. Az ifjú zsebredugta és hazavitte a leletet. De az nem hagyott nyugtot neki. Attól kezdve minden szabad idejében ott kóborolt az omladozó várfalak között, és gyűjtötte a régi leleteket.

Az iskolásfiú Darnay Kálmán volt, a későbbi híres régiségbúvár. A talált félsarkantyú pedig a Darnay-múzeumnak lett első darabja. Íme, egy gyermek beleszerethet egy régi, rozsdás félsarkantyúba.

Vannak olyan fiúk, akik nem rozsdás régiségbe szeretnek bele, hanem az oltáron lévő aranykehelybe. Akik rajongói lesznek nem a régiségtannak, hanem az oltáron magát föláldozó Krisztusnak. És attól kezdve szívesen töltik idejüket az aranykehely közelében, és szívesen vállálnak testőri szolgálatot Krisztus oltára körül.

Most erről a testőrszolgálatról, az aranyos kehely szolgálatáról: a ministrálásról beszélünk. Két kérdésre várunk választ:

a) Ki a ministráns?

b) Mire vállalkozik a ministráns?

● *Tárgyalás: 1. Isten kiválasztottja.*

Amikor a választott nép fiai már 300 éve éltek az Igéret Földjén, Héli főpap lett a nép vezére. Élt abban az időben Héli pap házában egy gyermek, akit Sámuelnek hívtak.

Édesanyja már gyermekkorban felajánlotta őt az Isten szolgálatára. Azóta ott lakott a szentsátorban. Isten mécsesét gyújtogatta, a főpapnak segédkezett. Afféle ministránsgyerek volt. Buzgó és imádságos lelkületű. Az Úr tekintete gyönyörködve pihent meg a gyermek hótiszta lelkén, és kiválasztotta őt prófétájának.

Egyik éjszaka Sámuel már aludt. Egyszer csak hangot hallott, amely néven szólította. Az ószövetségi Szentírás beszámol erről az élményről.

SZENTLECKE Sámuel könyvéből (1Sám 3,1-10)

Azokban a napokban, amikor a gyermek Sámuel az Úrnak szolgált Héli főpap színe előtt, ritka volt az Úr szózata, és nemigen fordult elő látomás.

Történt azonban az egyik napon, hogy Héli — akinek szeme már úgy meggyöngült, hogy alig látott — a szokott helyén pihent. Isten mécsesét még nem oltották ki, Sámuel pedig ott aludt az Úr templomában, ahol Isten ládája volt. Egyszer csak szólította az Úr Sámuelet. Ő azt felelte: „Itt vagyok.” Tüstént szaladt Hélihez, és így szólt: „Itt vagyok, hívtál.” Héli azonban azt mondta: „Nem hívtalak, menj vissza, és aludjál.”

A gyermek erre visszament, és elaludt. Ám az Úr ismét szólította. Sámuel megint fölkel, odament Hélihez, és jelentkezett: „Itt vagyok, hívtál.” Ő azt felelte: „Nem hívtalak, fiam, menj vissza, és aludjál.” Sámuel ugyanis még nem ismerte az Urat, és még nem nyilatkozott meg neki az Úr szózata. Ám az Úr ismét, harmadszor is szólította Sámuelet. Ő ismét fölkel, Hélihez ment: „Itt vagyok, hívtál.”

Megértette erre Héli, hogy az Úr szólítja a gyermeket, azért azt mondta neki: „Eredj, és aludjál, és ha megint szólít, mondd: „Szólj, Uram, mert hallja a te szolgád.”

Elment tehát Sámuel, és aludt tovább a helyén. Ekkor eljött az Úr, odaállt, és szólította, mint ahogy másodszor is szólította: „Sámuel, Sámuel.” Mondotta erre Sámuel: „Szólj, Uram, mert hallja a te szolgád!”

Ez az Isten igéje. Istennek legyen hála.

Az Úr szeme ma is keresve siklik végig a földön. Egyik-másik tiszta szívű gyermek lelkén gyönyörködve állapodik meg a tekintete. Azután halkan elsuttogja feléje: — Sámuel, Sámuel — Laci, Laci — Józsi, Józsi — Feri, Feri —, jöjj, légy az én kis szolgám! Légy az én ministránsom. A fiú meghallja a hívást, és jelentkezik ministránsnak. Gyerekek, valahányszor ministránsruhába öltözött fiúkat láttok, gondoljátok: „Az Úr választottai!”

Ha pedig te is hallanád lelkedben az Úr hívását, felelj Sámuellel: — Szólj Uram, mert hallja a te szolgád!

II. Jézus áldozatának előkészítője.

Jézus legelső áldozati lakomájához, az utolsó vacsorához is alkalmazott előkészítőköt, ministránsokat.

Nagycsütörtök reggel Jézus az Olajfák-hegyéről előre küldött a városba két apostolt: Pétert és Jánost, hogy készítsék el a húsvéti bárányvacsorát. Az apostolok kiválasztották a helyet, földíszítették a termet, és meggyújtották a lámpákat. Megterítették az asztalt, fölhordták a kenyeret és a bort. Ma úgy mondanánk, segítségére voltak Jézusnak az áldozati lakoma előkészítésében. Ministráltak.

A Mester nem akárkit küldött el az utolsó vacsora előkészítésére, hanem apostolokat. Azok közül is a két legkiválóbbat: Pétert és Jánost.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből (22,7-16)

Eljött a kovásztalan kenyér napja: a Húsvét. Jézus elküldte két apostolát, Pétert és Jánost, és meghagyta nekik:

„Menjetek el a városba, és készítsétek el a húsvéti vacsorát, hogy elfogyaszt-hassuk.”

„Hol készítsük el?” — kérdezték.

„Menjetek a városba, — felelte — ott találkoztok egy vizeskorsót vívő emberrel. Menjetek utána abba a házba, amelybe belép. Mondjátok ott a házigazdának: A Mes-ter kérdezteti, hol az a terem, ahol tanítványaimmal együtt elfogyaszthatom a húsvé-ti vacsorát?

Ő mutatni fog nektek egy tágas, étkezésre berendezett termet. Ott készítsétek el.”
Ők elmentek, és úgy találtak mindent, ahogy Jézus mondta. El is készítették a húsvé-ti vacsorát.

Mikor eljött az ideje, Jézus asztalhoz ült tizenkét apostolával. Így szólt hozzájuk: „Vágyva vágytam arra, hogy veletek együtt fogyasszam el a húsvéti vacsorát, mie-lőtt szenvedek.”

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged, Krisztus.

III. Az Úr kelyhének testőrei.

Ősi középkori legenda beszél a Grál-kehelyről. A történet szerint színaranyból ké-szült, drágakövekkel kirakva. Állítólag Jézus az utolsó vacsorán ezt használta, majd nagypénteken Arimateai József ebbe fogta föl a Jézus sebeiből kiomló vért. A szent Vért tartalmazó kelyhet egy távoli szigeten, megközelíthetetlen hegy csúcsán épült várban őrizte Parszifál király. A Grál-kehely örök ifjúságot biztosított őrzőinek. De lo-vagai csak szeplőtelen, tiszta életű ifjak lehettek, akik fogadalmat tettek, hogy éle-tük árán is megvédik a szent Grált. — Hát ez csak legenda!

De hogy Krisztus eucharisztikus vére valóban a misekehelyben található, ez valóság! És az is igaz, hogy tiszta lelkű, szeplőtelen életű, ifjú Grál-lovagok vannak őrzetével megbízva.

Nos, a szent Kehely testőrei ti vagytok, ministránsok. Ti vizitek föl az oltárhoz, ti ké-szítitek elő, ti hozzátok a bort, amely benne Krisztus valóságos vére lesz a szentmisé-ben. A ministránsok tehát az Úr kelyhének szolgálói!

Lányok lehetnek-e ministránsok?

Jézus kereszttje alatt ott állt a boldogságos Szűz és Mária Magdolna is. A kereszttáldo-zat megújításánál is állhatnak tehát lányok. De azért inkább fiúkat szeretnénk látni az oltár körül. A lányokra inkább egy másik, fontos és szép feladat várna: énekükkel emeljék az istentisztelet szépségét, esetleg segítsenek a szent ruhák rendbentartásá-nál, az oltárterítők előkészítésében. Fiúk: a tevékenységükkel, leányok: a hangjukkal és ügyes kezükkel szolgálják az oltárt!

● **Befejezés:** Évekkel ezelőtt paptársammal néhány hetet Bécsben töltöttem. Nagy kirándulásunkon a rossz idő az egyik erdei menedékházba kényszerített minket. Amíg a forró teára vártunk, összebarátkoztunk a tulajdonos 10 év körüli kisfiával. Minden-áron meg akarta tudni, honnét jöttünk és mi a foglalkozásunk. Amikor megmondtuk, hogy papok vagyunk, meglepődött. Kérdeztem, tudja-e, mi az, találkozott-e már pap-pal? Erre kihúzta magát, és nagy büszkén válaszolta: „Selbstverständlich! Ich bin ein Ministrant!” (Magától értetődik! Én ministráns vagyok!)

Jogos volt ennek az osztrák kisfiúnak az öntudata, és érthető a büszkesége. Ministránsnak lenni valóban kitüntető feladat.

Hiszen aki tudatában van, hogy ő Isten kiválasztottja, Jézus áldozatának előkészítője és az Úr kelyhének Grál-lovagja, azt boldoggá teszi az oltárszolgálat, szívesen ministrál még felnőtt korában is, ha alkalma nyílik rá.

Gyerekek! Akik szívesen vállalkoznak erre a szép, de áldozatos hivatásra, akik örömmel végeznék azt a feladatot a földön, amit az angyalok teljesítenek az égben, akik képviselnék Isten népét az áldozat megújításánál, és Krisztus kelyhének lovagjai, Jézus személyes munkatársai szeretnének lenni, azok a következő hittanórán jelentkezzenek a főtisztelendő atyáknál.

Krisztus hív, ministráns barátaid szeretettel várnak e szent munkára!

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Imádkozzunk, testvéreim, az oltár körül szolgálatot teljesítő ministránsokért, hogy Isten szent népének méltó képviselői legyenek.

Lektor: 1. Urunk, add, hogy a ministránsokban buzgóság és imádságos lelkület éljen!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Urunk, add, hogy a ministránsok fegyelmezett viselkedése áhítatra hangolja a templomi közösséget!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Urunk, add, hogy a ministránsok templomon kívüli viselkedése és élete is példás legyen!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Uram, add, hogy a gyermekek készségesen vállalkozzanak az oltár szolgálatára!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

5. Urunk, add, hogy a ministránsok jól érezzék magukat Jézus közelében!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

6. Urunk, add, hogy a szülők szívét boldog öntudat töltse el, ha gyermekük az oltár szolgálatára vállalkozik!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Mindenható Isten! Add, hogy a ministránsok jellemes, tiszta életű és imádságos lelkületű gyermekek legyenek. Teljék kedved az ő szolgálatukban. Segíts, hogy egykor majd mennyei oltárodnál az örök liturgiában is részt vehessenek. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

Ahhoz, hogy a búzából kenyér legyen, a szőlőből bor, sok munkára, áldozatra van szükség. Ahhoz, hogy egy hittanos gyerekből ministráns legyen, szintén lemondás, áldozatos lelkület szükséges. Csak aki ezt vállalja, az méltó rá, hogy Krisztus Király apródja legyen.

Míg a ministránsok fölviszik az oltárra az ostyakenyeret és a bort, kapcsolódjunk bele a ministránsinduló éneklésébe:

Ministránsinduló

*Krisztus Király, apródjaid vagyunk mi tenéked,
Oltárodnak lépcsőjénél állunk díszőrséget.
Lallala la-la-la, lallala la-la-la állunk díszőrséget.
Lallala la-la-la, lallala la-la-la állunk díszőrséget.*

*Add, hogy amíg szent ruhánkat viseljük testünkön,
Lelkünk is a kegyelemnek díszébe öltözzön.
Lallala la-la-la, lallala la-la-la díszébe öltözzön.
Lallala la-la-la, lallala la-la-la díszébe öltözzön.*

*Krisztus Király, hű szolgálid vagyunk mi tenéked,
Gyertyafénnyel oszlatunk el minden sötétséget.
Lallala la-la-la, lallala la-la-la minden sötétséget.
Lallala la-la-la, lallala la-la-la minden sötétséget.*

*Te is üzd el lelkünkről a bűnnek sötét árnyát,
S növeld nagyra mindnyájunkban a szeretet lángját.
Lallala la-la-la, lallala la-la-la a szeretet lángját.
Lallala la-la-la, lallala la-la-la a szeretet lángját.*

*Krisztus Király, testőreid vagyunk mi tenéked,
Tömjénfüstnek illatával járulunk elébed.
Lallala la-la-la, lallala la-la-la járulunk elébed.
Lallala la-la-la, lallala la-la-la járulunk elébed.*

*Úgy szálljon föl trónod elé buzgó imádságunk,
Mint a füst az ércartóbból, melyet meglóbálunk.
Lallala la-la-la, lallala la-la-la melyet meglóbálunk.
Lallala la-la-la, lallala la-la-la melyet meglóbálunk.*

ŐÁLTALA, ... ELŐTT:

A mennyei Atya Krisztus által, Krisztussal és Krisztusban kapja meg a tökéletes di-csőítést. De Jézus azt akarja, hogy ő a ministránsok által, a ministránsokkal és a ministránsokban is megdicsőüljön.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Akik vállalkoznak az oltár szolgálatára, tegyék meg felajánló imádságukat Jézus felé:

Ének:

*Édes Jézus, egész szívem odaadom néked,
Tíéd legyen szabadságom, te vezessél kérlek.
Gondolatom, eszem, s mindent, mit te nékem adtál,
Visszadok neked Jézus, hogy te parancsoljál.*

*Szereteted, hogyha adod, gazdag vagyok véle.
Azonkívül mást nem kérek, csak egyet adj érte.
Szeretetem nagy jutalma, csak az legyen, kérem:
Szeretetem szent Szívedért mindig jobban égyen!*

Loyolai Szent Ignác: Önfelajánlás

7. Ministránsavatás

(Ministránsavatás tartható ősszel vagy tavasszal, a tanév kezdetén vagy végén.)

Konferálás azonos az előző vasárnapi szöveggel.

Prédikáció helyett: az avatás szertartása.

A ministráns induló dallama: „Alleluja, alleluja, Jézus feltámadt...” (modern hangvételi ének.),
vagy: SZVU 280/A (két-két szakasz szövege összevonva).

Ministránsavatás

Konferáló: A ministránsok beöltöztetése és avatása megkezdődik. A szertartás bevezető részében a jelenlévők hűségígéretet tesznek. A ministránsinduló éneklésébe kapcsolódjunk bele. Kérjük Krisztus Királyt, áldja meg apródjait:

Ének: Krisztus Király, apródjaid vagyunk mi tenéked,
Oltárodnak lépcsőjénél állunk díszőrséget.
Lallala, la-la-la...

Főministráns: Főtisztelendő Plébános Úr!

Az itt jelenlévő gyerekek ministránsok szeretnének lenni. Eddigi ministránsaink pedig kérik a magasabb fokozatokra való felavatásukat. A szent feladatra kellőképpen fölkészültek. Tisztelettel kérem a templom ministránsaivá beöltöztetni őket és fölavatásukat elvégezni.

Pap: Méltónak tartod-e őket?

Főministráns: Buzgó vallásosságuk és fegyelmezett magatartásuk méltóvá teszi őket erre a feladatra.

Pap: Istennek legyen hála!

Kedves gyerekek! Ha azt akarjátok, hogy titeket Isten oltárának szolgálatára ünnepélyesen befogadjunk és fölavassunk, meg kell ígérnetek az eucharisztikus Krisztus és a keresztyén hívő nép előtt, hogy a rátok bízott feladatot hűségesen és lelkiismeretesen fogjátok ellátni. Tegyetek azért hűségígéretet.

Kérdezlek titeket:

Ígértek-e, hogy a szent szolgálat előírásait pontosan megtartjátok?

Ministránsok: Ígérjük!

Pap: Ígértek-e, hogy a szent szolgálatot példás fegyelemmel végzitek?

Ministránsok: Ígérjük!

Pap: Ígértek-e, hogy a templomi szolgálat szépségét minden erőttökkel előmozdítjátok?

Ministránsok: Ígérjük!

Pap: Ígértek-e, hogy minden körülmények között ministránshoz méltó módon viselkedtek?

Ministránsok: Ígérjük!

Pap: Forduljunk most buzgó imádságunkkal Istenhez, segítsen benneteket a hűségígéret megtartásában.

Pap: Könyörögjünk!
Jézus Krisztus, örök Főpap!
Tekints szeretettel itt jelenlévő szolgálidra. Szenteld meg és áldd meg őket. Add, hogy mindig téged kövessenek, és feladatuk példás ellátásával a te dicsőségedet és hívő néped javát szolgálják. Aki élsz és uralkodol mindörökké.

Ministránsok: Ámen!

Konferáló: Következik a ministránsruhák majd a jelvények megáldása.

Pap: Könyörögjünk! Urunk, áldd meg ezeket a ministránsruhákat. Akik viselni fogják, legyenek oltárod hűséges szolgálói a földön és egykor a mennyei liturgia részesei az égben. A mi Urunk Jézus Krisztus által.

Ministránsok: Ámen!

Pap: *(Szenteltvízzel meghinti a ministránsruhákat)*

Konferáló: Azok, akik legalább egy éve az oltárszolgálatra készülnek, most kézföltétellel fölvételt nyernek a ministránsok közé: fölveszik a ministráns-gallért, és átveszik az oklevelet.

Főministráns: Jelöltek! Lépjetek az oltárhoz, és öltözzetek föl megszentelt ruhátokat.

Ministránsok: *(Fölmennek, és a fölső lépcsőre letérdelnek)*

Pap: Fölveszlek titeket a ministránsok közé, és megbízlak a ministránsok feladatának ellátásával.

Ministránsok: Istennek legyen hála!

Pap: *(Egyenként a vállukra teszi a kezét)*

Öltöztessen föl az Úr, mint új embert, aki egészen szent és példás életű. A mi Urunk Jézus Krisztus által.

Ministránsok: Ámen!

Pap: *(Egyenként a vállukra teríti a gallért)*

Főministráns: *(Kezet fog velük)*

Ministránssá fogadlak!

(Átadja az oklevelet)

Ének: Add, hogy amíg szent ruhánkat viseljük testünkön,
Lelkünk is a kegyelemnek díszébe öltözzön. Lallala...

Konferáló: Az ünnepélyes szertartások fényét növelik a gyertyavívő ministránsok, az akolitusok. Most tehát azokat, akik már több éve hűségesen ministrálnak és a megkívánt föltételeket teljesítették, akolitussá avatjuk.

(A szertartás menete: kézföltétel, jelvényátadás, a gyertyatartó megérintése, az oklevél átvétele)

Főministráns: Lépjenek elő azok a ministránsok, akik az akolitusok rendjébe nyernek fölvételt.

Ministránsok: *(Előjönnek a padból)*

Ének: Krisztus Király, hű szolgálid vagyunk mi tenéked,
Gyertyafénnyel oszlatunk el minden sötétséget. Lallala...

Főministráns: Főtisztelendő Plébános Úr!

Az itt megjelent ministránsok szorgalmukkal és magatartásukkal kiérdemelték, hogy megbízzuk őket az akolitusok feladatának ellátásával,

és ezután ünnepélyes szertartásainknál mint gyertyavívők szolgáljanak az oltár körül. Tisztelettel kérem akolitussá fölavatni őket.

Ministránsok: *(Kettesével fölmennek, és a felső lépcsőre letérdelnek)*

Pap: *(Egyenként a vállukra teszi a kezét)*

Fölveszlek titeket az akolitusok közé, és megbízlak a gyertyavívők feladatának ellátásával.

Ministránsok: Istennek legyen hála!

Pap: *(Egyenként a nyakukba akasztja a jelvényt)*

Vegyétek az akolitusok jelvényét, és növeljétek Isten oltárának dicsőségét. A mi Urunk Jézus Krisztus által.

Ministránsok: Ámen!

Pap: *(Egyenként feléjük nyújtja a gyertyatartót)*

Vegyétek a gyertyát, és legyetek Krisztus világossága!

Ministránsok: *(Megérintik a gyertyatartót)*

Főministráns: *(Kézet fog velük)*

Akolitussá fogadlak!

(Átadja az oklevelet)

Ének: Te is üzd el lelkünkről a bűnnek sötét árnyát,
S növeld nagyra mindnyájunkban a szeretet lángját. Lallala...

Konferáló: Az ünnepélyes szertartásnál egészen megtisztelő feladat a tömjénező szerepének ellátása. Őket nevezzük turifereknek. Avatásuk kézföltétellel és a tömjéntartó megérintésével történik.

Főministráns: Lépjenek elő, akik a turiferek rendjébe nyernek fölvételt.

Ministránsok: *(Előjönnek a padból)*

Ének: Krisztus király, testőreid vagyunk mi tenéked,
Tömjénfüstnek illatával járulunk elébed. Lallala...

Főministráns: Főtisztelendő Plébános Úr!

Az itt megjelent ministránsok kiemelkedő szorgalmukkal és példás magatartásukkal kiérdemelték, hogy őket ünnepélyes szertartásaink alkalmával a turiferek feladatának ellátásával megbízzuk. Tisztelettel kérem, turiferré fölavatni őket.

Ministránsok: *(Fölmennek, és a felső lépcsőre letérdelnek)*

Pap: *(Vállukra teszi a kezét)*

Fölveszlek titeket a turiferek közé, és megbízlak a tömjénezők feladatának ellátásával.

Ministránsok: Istennek legyen hála!

Pap: *(Egyenként a nyakukba akasztja a jelvényt)*

Vegyétek a turiferek megtisztelő jelvényét, és növeljétek Isten oltárának dicsőségét. A mi Urunk Jézus Krisztus által.

Ministránsok: Ámen!

Pap: *(Átnyújtja a tömjéntartót)*

Vegyétek a tömjéntartót, és legyen életetek jelképe a tűzben égő tömjén.

Főministráns: *(Kézet fog velük)*
 Turiferré fogadlak!
(Átadja az oklevelet)

Ének: Úgy szálljon föl trónod elé buzgó imádságunk,
 Mint a füst az érctartóból, melyet meglóbálunk. Lallala...

Konferáló: A körmeneten és az ünnepélyes felvonulások alkalmával a kereszthordozó mögé sorakozik föl Isten népe, mint a zászló mögé a nemzet. Latin kifejezéssel krucifernek nevezzük őt.
(A szertartás menete: kézföltétel, jelvényátadás, a kereszt megérintése)

Főministráns: Lépjenek elő, akik a kruciferek rendjébe nyernek fölvételt.

Ministránsok: *(Előlépnek a padból)*

Főministráns: Főtisztelendő Plébános Úr!
 Reméljük, hogy az itt megjelenő ministránsok életükkel méltónak bizonyulnak arra, hogy a kereszt hordozásával utat mutassanak Isten népének. Tisztelettel kérem kruciferré fölavatni őket.

Ministránsok: *(Kettesével fölmennek, és letérdelnek)*

Pap: *(Egyenként vállukra teszi a kezét)*
 Fölveszlek titeket a kruciferek közé, és megbízlak a keresztség feladatának ellátásával.

Ministránsok: Istennek legyen hála!

Pap: *(Egyenként nyakukba akasztja a jelvényt)*
 Vegyétek a kruciferek megtisztelő jelvényét, és növeljétek Isten oltárának dicsőségét. A mi Urunk Jézus Krisztus által.

Ministránsok: Ámen!

Pap: *(Átadja a keresztet)*
 Vegyétek a keresztet, és mutassatok utat Isten népének.

Főministráns: *(Kézet fog velük)*
 Kruciferré fogadlak!
(Átadja az oklevelet)

Ének: Királyi zászló jár elől,
 Keresztfa titka tündököl,
 Melyen az élet halni szállt,
 S megtörte holta a halált. SZVU 82/1

Ének: 1. Mi az Úrnak ministrálunk vasárnap és hétköznap,
 Nem törődünk megvetéssel, sem közönnyel, sem gúnnyal.
 Ünnepnapon példát adunk fiúknak és lányoknak, a családtagoknak.
 Hogyha esik, hogyha fúj, jó ministráns elindul,
 mert hisz vár reánk az Úr!

Konferáló: A ministránsok között a legmagasabb fokozat a ceremonár. Ő az istentiszteletnél a szertartásmester, aki elméletileg ismeri és gyakorlatilag irányítja a liturgiát. Az ő avatásuk zárja a ministránsünnepséget.
(A szertartás menete: kézföltétel, jelvényátadás, a szentély kulcsainak megérintése)

Főministráns: Lépjenek elő, akik a ceremonárok rendjébe nyernek fölvételt.

Ministránsok: *(Előlépnek a padból)*

Főministráns: Főtisztelendő Atya!

Tudás, buzgóság és példaadó élet alapján kérem az itt megjelent ministránsok ceremonárrá avatását.

Ministránsok: *(Fölmennek, és a felső lépcsőre letérdelnek)*

Pap: *(Vállukra teszi a kezét)*

Fölveszlek titeket a ceremonárok közé, és megbízlak a szertartásmenterek feladatának ellátásával.

Ministránsok: Istennek legyen hála!

Pap: *(Egyenként a nyakukba akasztja a jelvényt)*

Vegyétek a ceremonárok megtisztelő jelvényét, és növeljétek Isten oltárának a dicsőségét. A mi Urunk Jézus Krisztus által.

Ministránsok: Ámen!

Pap: *(Átadja a kulcsot)*

Vegyétek a szentély kulcsait, és vezessétek be ministránstestvéreiteket a szertartások ismeretébe.

Főministráns: *(Kézet fog velük)*

Ceremonárrá fogadlak!

(Átadja az oklevelet)

Ének:

2. Tarziciusz védőszentünk példát adott minekünk,
Kövessük hát a példáját, mi is Krisztusnak hiszünk.
Életünkkel példát adunk fiúknak és lányoknak, a családtagoknak,
Hogyha esik hogyha fúj, az oltárig eljutunk,
Mert hisz vár reánk az Úr!

3. Jertek tehát ministránsok közösen az oltárhoz,
Készüljünk az áldozatra, Krisztus teste megújul.
Jertek tehát ministránsok közösen az oltárhoz, a fehér oltárhoz,
Nagy jutalom vár reánk, mert a kapu nyitva áll,
Ahol Krisztus a király!

II. Nézzünk szembe önmagunkkal

(Nevelés a helyes önismeretre)

8. Lobbanékony (szangvinikus) típus önnevelése

Bevezető

KEZDETRE:

Nincs a fákon két egyforma levél. Nincs két egyforma ujjlenyomat.

Éppígy nincs két ember sem, akinek azonos lenne az egyénisége, a jelleme.

A hasonló tulajdonságú embereket mégis csoportosíthatjuk, és néhány főbb típusba sorolhatjuk őket.

2500 évvel ezelőtt egy híres görög orvos, Hippokrátesz négy fő típusba osztályozta az embereket vérmérsékletük alapján:

lobbanékony

célratörő

mélyenérző

hidegvérű.

Nevelési szakemberek azóta sok más csoportosítást végeztek, ennek ellenére ma is a négy vérmérsékleti alaptípus használatos a jellemkutatásban, és nagy segítséget nyújt önmagunk megismerésében, az önnevelésben.

Néhány vasárnap most a vérmérsékleti típusok tükrében próbálunk fényt deríteni egyéniségünk alapvonásaira. Kezdjük ma a lobbanékony típussal.

Ének: Áldozattal járul hozzád... SZVU 220/1.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

1. Ha hirtelen természetű vagyok, próbálok-e uralkodni magamon?
2. Ha kapkodó természetű vagyok, törekszem-e elhatározásom mellett kitartani?
3. Ha pontatlan vagyok, igyekszem-e leszokni róla?
4. Egyáltalán: tudok-e, szeretek-e csöndben lenni és önmagamról elgondolkodni?

DICSŐSÉGRE:

Hálából, hogy a Teremtő egyedülálló jellemtulajdonságokkal áldott meg minket, dicsérő énekkel köszöntjük őt.

Ének: Dicsőség a magasságban a fölséges Istennek... SZVU 220/2.

KÖNYÖRGÉS:

Mennyei Atya, te nagy művész vagy, aki soha nem ismétled meg alkotásod, hanem minden embernek egyedülálló jellemet tervezel. Add, hogy a tőled kapott képességeinket egyre jobban megismerjük, fölhasználjuk, és kellő önneveléssel megvalósítsuk mindazt, amit képességeink szerint elvársz tőlünk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

● **Bevezetés:** A csillagászok távcsöveket használnak, hogy behatoljanak a világűr titkaiba. A palomári csillagvizsgáló teleszkópján öt milliárd fényév távolságra látunk.

A geológusok mélyfúrásokat végeznek, hogy kikutassák, mi van a Föld mélyében. Sajnos a legmodernebb fúrókkal sem tudunk mélyebbre jutni néhány ezer méternél.

Az ember jelleme, egyénisége a mindenségben a legmélyebb titok, a legbonyolultabb rendszer. Ennek föltárását nemcsak a jellemkutatók (= karakterológusok) végzik, hanem ez kinek-kinek saját feladata is.

Ahhoz, hogy önmagunkat eredményesen nevelni tudjuk, hogy jellemünkben műremeket faraghassunk, az első lépés: *megismerni önmagunkat!*

● **Tárgyalás:** Ma a vérmérséklet-típusok közül a lobbanékony természet jellemzőit vizsgáljuk, és önnevelési feladatait körvonalazzuk.

Fekete István egyik kedves regénye: „A téli berek”. Már a III. és IV. osztályosok is szívesen olvassák. Főszereplői: a két jóbarát — Tutajos és Bütyök. A téli vakációt vidéki ismerősüknél, az öreg Matula bácsinál töltik. Egyik alkalommal vadászlesre indulnak. Matula közli velük, hogy merre menjenek. Azt mondja, hogy valami meglepetést készített számukra. Nehéz az út a havas, fagyos földön. Már majdnem célhoz érnek, de a meglepetésből még nem látszik semmi. És ekkor Tutajost előnti a hirtelen harag: „Matula bácsi becsapott bennünket — kiáltja. — Azt akarta, hogy kutyagoljunk ebben a hidegben. De érjünk csak vissza! Majd én megmondom neki a magamét. Ilyet nem lehet csinálni!” És csak úgy dől belőle a szitkozódás. Barátja, Bütyök hiába próbálja csillapítani. Közben odaérnek az erdőszéli magas fához. És mit látnak? Az ágak között remek vadászlest készített az öreg Matula. Létra vezet föl rá. Ki van béllel, el van rejtve. Kitűnő kilátás tárul eléjük.

Tutajos hangulata egyik pillanatról a másikra megváltozik. Amikor visszaérnek, a meghatottságtól és az örömtől alig tud megszólalni. Most már szidja magát: miért nem tudott magán uralkodni. Megfogadja: máskor jobban fog vigyázni.

Milyen természetű ez a Tutajos? Lobbanékony, hirtelen haragú, de haragja hamar el is párolog. Az ilyen természetű gyerekeket az jellemzi, hogy könnyen és szívesen *vál-lalkoznak* mindenre. De *nincs* bennük elég *kitartás*. Az óra alatt nem figyelnek végig, csak akkor, ha valami nagyon érdekeset hallanak. Szülői értekezleten az ilyen típusú gyerekről azt mondják a tanárok: gyorsan tanul ez a gyerek, de nem elég alapos. Amit megtanult, hamar el is felejt. Idegen szóval az ilyen tulajdonságokkal rendelkező gyerekeket és felnőtteket *szangvinikus típusoknak* nevezzük. *Szalmaláng természet:* hirtelen föllobban, néhány pillanat alatt kialszik.

Szent Jakab apostol megfigyelte, hogy az első keresztények között sok a szalmaláng természet. Hirtelen haragúak voltak, meggondolatlanok. Ezért levelet írt nekik. Ebben figyelmeztette őket hibájukra. Azt hiszem, Szent Jakab buzdítása ma is érvényes. Nekünk is szól! Néhány sor a leveléből:

SZENTLECKE Szent Jakab apostol leveléből (1,19-22; 26)

Értsétek meg, szeretett testvéreim: legyen minden ember készséges a hallgatásra, de meggondolt a beszédben és nehezen haragvó. Haragjában ugyanis nem azt teszi az

ember, ami Isten előtt igazságos. Ezért vessetek el minden tisztátalanságot, és mindenféle gonosztságot, s fogadjátok szelíd készséggel a belétek oltott ígét, amely meg tudja menteni lelketeket.

Legyetek megvalósítói az ígének, s ne csak hallgatói, különben önmagatokat csaljátok meg.

...Aki pedig vallásosnak tartja magát, de nem fékezi nyelvét, hanem önmagát áltatja, annak semmit sem ér a vallásossága.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

Az apostolok közül Péter volt ilyen.

Testvére, András közli vele: „Megtaláltuk a Messiást!” Péter lelkesedik, otthagymindent, csakhogy Jézust láthassa.

Az Üdvözítő, a legjobb nevelő, csodálatosan megnyerte magának. Első találkozáskor új nevet adott neki. Ezzel jelezte: különös tervei vannak vele.

Péter hirtelen lelkesedésében megkéri, hadd menjen Jézushoz a vizen. Amikor viszont süllyedni kezd, kétségbeesetten kiáltozik.

Kardot ránt Jézus elfogatásakor, de aztán szégyenletesen megtagadja őt. Keservesen siratja tagadását, de mégsem áll ott a keresztnél.

Az evangélista néhány vonással mesteri módon villantja föl alakját.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből (22,31 – 35,54 – 62)

(Jézus így szól Péterhez) „Simon, Simon, a sátán kikért titeket, hogy megrostáljon, mint a búzát. Én azonban imádkoztam érted, hogy meg ne fogyatkozzék a hited, hanem te egykor megtérve, megerősítsd testvéreidet.”

„Uram – mondja Péter kitörő lelkesedéssel – készen vagyok, hogy börtönbe, sőt halálba menjek veled.”

Jézus azonban így válaszolt: „Péter, mondom neked, mielőtt ma a kakas szól, háromszor megtagadod, hogy ismeresz engem.”

Amikor Jézust elfogták és a főpap házába kísérték, Péter messziről követte. Ott az udvar közepén tüzet raktak, és körülülték. Péter is közéjük ült. Egy cseléd lány meglátta, hogy ott ül a tűznél, szemügyre vette, és megjegyezte: „Ez is vele volt.” De ő tagadta: „Asszony, nem ismerem őt.”

Röviddel ezután meglátta őt egy másik szolgáló. „Te is közéjük tartozol” – szólt rá.

„Asszony, – tagadta Péter – nem tartozom közéjük.” Alig telt el egy óra, ismét bizonygatta valaki: „De bizony ez is vele volt, hiszen galileai!” „Ember, – tagadta Péter újra –, nem tudom, mit beszélsz.” Még beszélt, máris megszólalt a kakas.

Az Úr erre megfordult, és rátekintett Péterre. Péter ekkor visszaemlékezett, hogy azt mondta az Úr: „Mielőtt ma a kakas szól, háromszor megtagadsz engem.” Kiment, és keserves sírásra fakadt.

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

A lobbanékony típus.

Előnyei. A szangvinikus gyermek legtöbbször maga az elevenesség, a lelkesedés, a ragaszkodás. Tele van életkedvvel. Általában jó kedélyű és meleg szívű, barátságos. Meg tudja kedveltetni magát.

Örökké tesz-vesz, mindennel elszórakozik. Ha fölbosszantják, hamar lecsillapodik. Nem tartja a haragot, nem gyűlölködik.

Minden munkára, feladatra készségesen vállalkozik. Nem fontolgat. Bíz a sikerben. *Hátrányai.* Ami azonban a szalmaláng hátránya, az a lobbanékony típusé is. Hirtelen haragú, csapkod, hangoskodik. Külsőségekben szétfolyik: mindig új benyomásokat keres, új szórakozási lehetőségeket hajt föl. Komoly áldozatot nem tud hozni. A terhek alól kibújik. Nehezen tud parancsolni önmagának. — A legtöbb gyermek szangvinikus típusú.

Feladata, hogy jellemének jó tulajdonságait kibontakoztassa, hibáit pedig lenyesegeesse.

Két jótanács:

a) A hirtelen harag leszerelése.

Ha megbántottak, fölidegesítettek, valami gorombaságot akarsz mondani, tégy úgy, mint Júliusz Cézár. Ő ha mérges volt, mielőtt megszólalt volna, elszámolt húszig. Ezalatt a haragja elmúlt, és nyugodtan tudott szólni.

b) Az indulatosság fölötti uralkodás:

Newtonról, a nagy fizikusról olvastam a következő kis történetet.

Fontos munkán dolgozott, hosszú heteken keresztül, sokszor még éjszaka is. Amikor elkészült, az iratcsomót az íróasztalon hagyta. Szolgája, — mivel nem talált más papírost —, ezzel a kéziratral gyűjtött be a kályhába.

Newton akkor lépett be a szobába, amikor már az utolsó lapok égtek. A tudós néma megdöbbenéssel figyelte, hogyan ég el fontos műve. A szolga rémülten állt: Mi lesz most? — De a tudós nyugodtan ezt mondta: „Nem baj, majd újból megírom az egészet.”

Lehet ilyen erős önfegyelemre szert tenni? Lehet, de nem egyik napról a másikra. Gyakorolni kell az akaraterőt!

● *Befejezés:* de Guigné Anna francia kislány hároméves korában még irigységből fejbeverte öccsét. Homokot szórt húga szemébe, mert az anyja ölében ült.

De ahogy megismerte Jézust, igyekezett hasonlóná válni hozzá. Hatéves korában már fölsegítette testvéreit, ha elesnek.

Belső élete is megváltozott. Játékait időnként félbeszakította, és ilyenkor ennyit mondott: „Jézusom, szeretlek!” Hősies önuralomról tett tanúságot tíz éves korában. Amikor öccse összetörte porcelánbabáját, így vigasztalta magát: „Nem baj! Legalább most én is meghozhatom a magam Ábrahám-áldozatát.”

Tizenegy éves korára angyali jószágú kislánnyá alakult. Megérett arra, hogy Jézus magához fogadja örök országába.

Példája bizonyítja, hogy következetes neveléssel és önneveléssel mekkora eredményt lehet elérni a lobbanékony típus alakításában. Ha neki sikerült, nekünk is sikerülni fog. Jézus Krisztus segít minket kegyelmével. Ámen.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Mennyei Atyánk! Te minden embert egyedülálló személynek teremtettél. Segíts, hogy természetünket egyre jobban megismerjük, és helyes önneveléssel kibontakoztassuk értékeinket:

Lektor: 1. Segíts, hogy szeressük a csendet, és szívesen foglalkozzunk önmagunk megismerésével!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Segíts, hogy fáradhatatlanul dolgozzunk jellemünk formálásán!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
3. Segíts, kérünk, hogy fegyelmezettséggel legyőzzük hirtelen haragunkat!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
4. Segíts, hogy uralkodni tudjunk indulatosságunk fölött!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
5. Segíts, hogy készségesek legyünk a hallgatásban és megfontoltak a beszédben!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Jézusunk, te lobbanékony apostolaidat türelemmel intetted és megértéssel neveltetted. Adj nekünk is kitartást jellemünk nevelésének nagy munkájához. Aki él és uralkodik mindörökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁSRA:

A lobbanékony típusú gyermek legfőbb önnevelési eszköze: az önlegyőzés, az önkéntes áldozat. Jézus segít ebben: az ő áldozata újul meg most az oltáron.

Ének: Az oltáron megújul most... SZVU 220/4.

MIATYÁNKRA:

Az emberek, vérmérsékletüket tekintve különböznek egymástól. Egyben azonban azonosak: mindnyájan ugyanannak a mennyei Atyának gyermekei. Érezzük meg ezt az egységet a Miatyánk közös imádkozásánál.

ISTEN BÁRÁNYA UTÁN:

Jézus szívesen segít jellemhibáinkat lenyesegetni és jó tulajdonságainkat kibontakoztatni. Az áldozásban fölkínálja segítségét. Ne utasítsuk vissza közeledését!

ÁLDOZÁS UTÁN:

Talán közöttetek is van hirtelen haragú, fegyelmezetlen, kapkodó. Tűzzük ki velük együtt a hétre mindnyájan jófeltételnek akaraterőnk gyakorlását és a kitartó kötelességteljesítést.

Segítsen mindenkit az Úr áldása az önnevelésben!

9. Célratörő (kolerikus) típus önevelése

Bevezető

KEZDETRE:

Ha végignézzük az áruház konfekció osztályát, akkor sok egyforma ruhát látunk a fogasokon. Azonos a színük, azonos a szabásuk. Fazonmunka, konfekció.

Mennyei Atyánk igazi nagy művész. Sohasem ismétli önmagát. Minden gyermekének egészen egyéni jellemet tervezett. A hasonló tulajdonságú embereket mégis csoportosíthatjuk vérmérsékletük alapján.

Múlt vasárnap a lobbanékony, a szalmaláng egyéniségekről beszéltünk. A szangvinikusokról. Ma azokról fogunk beszélni, akiknek alaptulajdonságuk az életörő, céltudatos cselekvés. Idegen szóval kolerikusoknak nevezzük őket. Ők a tipikus vezérégyéniségek.

Ének: Futva jöttem elibéd,... SZVU 222/1.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

Nem vagyok-e durva, kíméletlen másokhoz?

Nem fojtom-e bele másokba a szót?

Nem vagyok-e fölényes, gúnyos a gyengébbekkel szemben?

Nem ragaszkodom-e makacsul nézeteimhez, akkor is, ha rájöttem, hogy nincs igazam?

Engedek-e másokat is vezetőszerephez jutni?

DICSŐSÉGRE:

Az életörő természetű emberek csak tiszteletet parancsoló tekintély előtt képesek meghajolni. Az Isten feltétlen értelemben vett Úr. Előtte a legnagyobb vezéregyéniségek is őszinte hódolattal borulnak le, és imádják őt, az örök Istent.

Ének: Háromságban örök Egy... SZVU 222/2.

KÖNYÖRGÉS:

Könyörögjünk! Mennyei Atyánk, köszönjük, ha erős akaratú, vezetésre teremtett egyéniség csíráit oltottad belénk. Kérünk, segíts, hogy elkerüljük a durvaságot, kíméletlenséget, fölényeskedést, és embertársaink javára éljünk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Nemrégén egy óvoda előtt vitt el az utam. A kerítésen belül gyerekek játszottak. Az egyik fiú szerzett valahol egy nemzeti színű zászlót. Végigrohant az udvaron, és kiabálta: „Én vagyok a magyarok kapitánya. Mindenki álljon a zászlóm alá!” A gyerekek egymás után gyülekezni kezdtek köréje. Az egyik kövér kisfiú erre sálból lófarkas zászlót tűzött botjára, és ő meg azt kiáltotta: „Én meg a török basa vagyok. Ostromoljuk meg a magyarok várát!” A kis óvodások erre fősorakoztak a két

vezér mögött, és hurkapálcákkal, sálakkal harcolni kezdtek egymással. Minden osztályban, minden közösségben akadnak olyan gyermekek, akik velük született ösztönösséggel, rátermetten állnak a közösség élére. Ezek a vezető típusok. Élretörők. Idegen szóval: kolerikus vérmérsékletűek.

● *Tárgyalás: Mi jellemző rájuk?* Nagyon sok értékes jó tulajdonság található bennük.

1. Erős akarat, céltudatos cselekvés.

A törekvés és kitartás igen erős bennük. Hallottam egy fiatalemberről, aki hétszer jelentkezett az orvosi egyetemre, amíg fölvéttek. Ha közben el is keseredett, nem változtatta meg az elképzelését. Elment az egyik kórházba beteghordozónak, hurcolta a betegeket, műtős volt az orvosok mellett az operációknál. Közben arra gondolt: egyszer majd ő is orvos lesz, aki gyógyítja az embereket és visszaadja a betegek egészségét. És új reménnyel adta be fölvételi kérelmét az egyetemre. Nem táglított addig, amíg föl nem vették. Tipikus kolerikus egyéniség!

Az apostolok között is volt egy ilyen kitartó, erős akaratú egyéniség. A tarzusi Pál. Ő először azt hitte, hogy a názáreti Jézus hívei tönkreteszik az ősi zsidó vallás tisztaságát. Ezért vakbuzgó farizeusként üldözni kezdte a keresztényeket. Még arra is vállalkozott, hogy idegen országba utazik, és ott is rabságba vessen őket.

De a damaszkuszi úton találkozott a föltámadt Jézussal. És ez az élmény döntő fordulatot hozott életébe. Rádöbrent, hogy rossz úton jár. És a Jézus-élmény után ugyanazzal a lelkesedéssel, tűzzel, bátorsággal kezdett Jézus ügyéért dolgozni, mint előbb a zsidó vallásért. Ő maga számol be megtéréséről.

Párbeszéd formájában meglevenedik előttünk az esemény a szentlecke nyomán.

SZENTLECKE az Apostolok Cselekedeteiből (26,9 – 18)

Pál: Eleinte azt gondoltam, hogy a názáreti Jézus ellen kell szegülnöm. Ezt meg is tettem Jeruzsálemben. A főpapok fölhatalmazásával sok keresztényt fogásba vettem, és kivégzésük mellett szavaztam. Zsinagógáról zsinagógára jártam. Sokszor megkínóztam a keresztényeket. Így akartam őket tagadásra kényszeríteni. Mindinkább elfogott a düh velük szemben. Még idegen városokban is üldöztem őket.

Egy alkalommal a főpapok fölhatalmazásával Damaszkusz felé tartottam. Ekkor útközben, déltájban, napnál vakítóbb fényt láttam. A fény körülragyogott engem és utitársaimat. Mindnyájan a földre buktunk. Ekkor hangot hallottam, amely zsidó nyelven így szólt hozzám:

Jézus: Saul, Saul, miért üldözöl engem? Hiába rugdalódzol az ösztöke ellen!

Pál: Ki vagy te, Uram?

Jézus: Én vagyok Jézus, akit te üldözöl.

Pál: Mit akarsz, Uram, hogy cselekedjem?

Jézus: Kelj föl, állj talpra. Azért jelentem meg előtted, hogy terjesztője és tanúja légy annak, amit láttál. Elküldelek téged a pogányok közé, hogy fölnyisd szemüket. Ha megtérnek a sötétségből a világosságra, a sátán hatalmából az Istenhez, akkor elnyerik a bűnbocsánatot, és helyet kapnak Isten országában.

Pál: Itt vagyok, Uram, küldj munkára engem!

Ez az Isten igéje. Istennek legyen hála.

Pálnak ettől a pillanattól kezdve egy gondja volt: hirdetni Jézust. Senki és semmi el nem tántoríthatta célkitűzésétől. Mérhetetlenül sokat szenvedett: megverték, megkövezték, börtönbe vetették, mégis hűséges maradt, és kitartott Jézus ügye mellett.

2. A kolerikusok nem ismernek akadályt, amely céljuktól eltávolítaná őket. Fanatikusán törnek előre. Inkább belepusztulnak, de meg nem állnak, amíg céljukat el nem érik.

Mikor tábornokai közölték Napóleonnal, hogy seregei útjában állnak az Alpeselek, Napóleon válasza így hangzott: „El az Alpeselekkel!” És megépítette a Simplon-alagutat. A kolerikus embert a nehézség nem iaszítja el, sőt fokozza erejét.

3. Tipikusan vezető egyéniségek. A kolerikus gyermekek alkotják a komoly verekedők csoportját. Játékban ők a vezetők, osztályban a hangadók. Mindenáron ki akarnak tűnni: az elsőbbséget, az érvényesülést, a dicsőséget keresik. A sikert! A gyengét, a szenvedőt lenézik, uralkodni akarnak fölötte. A sportban minden erejüket megfeszítik a győzelem érdekében. A legyőzött ellenféllel szemben fölényesek. („Kár volt indulnod! Velem akartál kiállni? Szegény!”)

A Pál utcai fiúk c. regényben Boka megnyeri a félénkek bizalmát. Legyőzi az elővigyázatosak óvatosságát, a tétovázók határozatlanságát. A gyöngébe erőt önt.

4. Nem elégszik meg a közepessel. Mindig a magasba tör. A vallásosságban is ki akar tűnni. Az alacsonyat, a közönségest megveti. Tanulásban is élre tör. Sportban is kiváló akar lenni.

De hát nemcsak vonzó, imponáló tulajdonságai vannak a vezetésre teremt típusnak, hanem megvannak a maga *gyöngéi* is.

Durva, kíméletlen másokhoz. Belefojtja a szót társaiba. Makacsul ragaszkodik nézetéhez akkor is, ha rájön, hogy nincs igaza. Fölényes, gúnyos a gyengébbel szemben. Maga mellett senkit sem enged érvényesülni, vezető szerephez jutni.

Keményen és kíméletlenül kritizál mindenkit. Szerinte az emberek mind ostobák, ügyetlenek, gyámoltalanok.

Mennyivel jobb az erős akaratúnak, mint a szalmaláng természetű embernek — mondhatná valaki közöletnek. Az erős akaratúakat is fenyegeti veszély: nincsenek tekintettel másokra, erős akaratukat rosszra használhatják föl.

Az osztály kirándulni ment. Jancsit úgy ismerték, mint aki a legügyesebb a játékban, sportban. Amikor játékra került sor, ezúttal is ő döntötte el, hogy mit csináljanak. Focizzunk! Mi inkább számháborúzni szeretnénk — mondták néhányan. Focizni otthon is lehet, számháborúzni pedig csak itt az erdőben.

Nincs дума! — kiáltotta Jancsi. Focizzunk, és kész. Megértettétek?

A többiek nem mertek ellenkezni. Kénytelen-kelletlen beletörődtek abba, hogy nem lesz számháború. Jancsi erős akaratú volt. Akaratát rákényszerítette a többiekre. Nem volt tekintettel másokra.

Ez az erős akaratú emberek egyik nagy kísértése. Ha magadat ilyennek ismered — például testvéreiden uralkodol — erre ezentúl jobban kell vigyáznod.

● **Befejezés:** Jézus környezetében találkozunk olyan emberekkel, akik erős akaratúak voltak, és ezt nem mások elnyomására, hanem jóra használták föl. Ilyen volt a kafarnaumi százados. Hallgassuk meg most az ő történetét az evangéliumból.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből (7, 1 – 10)

Jézus egy alkalommal bement Kafarnaumba. Ott beteg feküdt a római századosnak nagyon értékes szolgája, és már halálán volt. Amikor hallott Jézusról, azzal a kéréssel küldte hozzá a zsidók véneit, hogy jöjjen el, és gyógyítsa meg szolgáját.

Azok elmentek Jézushoz, és nagyon kérték: Megérdemli, hogy megtedd neki, mert szereti népünket, és a zsinagógát is ő építtette. Jézus elment velük. Amikor már nem messze voltak a háztól, a százados eléje küldte barátait ezzel az üzenettel: „Uram, ne fáradj. Nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj. Ezért nem is tartottam magam érdemesnek arra, hogy hozzád menjek. Szólj csak egy szót, és meggyógyul a szolgám. Jómagam, bár alárendelt ember vagyok, mégis, ha azt mondom a hozzám beosztott katonának: Menj! – elmegy; és a másoknak: Jöjj ide! – hozzám jön; és szolgámnak: Tedd ezt! – megteszi.”

Amikor Jézus ezt hallotta, elcsodálkozott. Megfordult, és így szólt a kísérő néphez: „Bizony mondom nektek, nem találtam ekkora hitet Izraelben!”

A követek hazaérve egészségben találták a beteg szolgát.

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

A római százados erős akaratú ember volt, különben nem lehetett volna százados. Mégis tekintettel volt másokra: szolgájáért aggódott, és ezért Jézus segítségét kérte. Nem volt erőszakos, zsarnok természetű. A kafarnaumi zsinagóga fölépítéséhez is segítséget biztosított, nem nyomta el és nem zsákmányolta ki a leigázott népet. Tudott engedelmeskedni a feljebbvalóinak, de Jézusban is meglátta az isteni hatalommal rendelkező Messiást. Jézus ezért dicsérte meg.

Köztetek is van olyan, akinek erős az akarata. Arra kell törekedni neki és mindnyájunknak, hogy akaratunkat mindig a jóra használjuk és tekintettel legyünk másokra, a többi emberre.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Mennyei Atyánk! Te a világot félkészre alkottad meg, és akaratodból az ember fejezi be művedet. Jellemünkben ugyanígy csak csíráját helyezted el az erényeknek, és azt várod, hogy mi bontakoztassuk ki azokat. Segíts minket az önnevelés nehéz munkájában:

- Lektor:* 1. Segíts, hogy legyőzzük a bennünk lévő durvaságot és kíméletlenséget!
 – *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
2. Add, hogy engedjünk másokat is vezetőszerephez jutni!
 – *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
3. Add, hogy munkakedvünket ne rombolásra, hanem építésre fordítsuk!
 – *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
4. Add, hogy irtózzunk a középszerűségtől, a szürkeségtől!
 – *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
5. Adj lelkünkbe kitartást önmagunk nevelésének nagy munkájához!
 – *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Urunk! Tarts vissza minket kegyelmeddel, és ne engedd, hogy a vezetésre termettség zsarnokoskodássá váljék, és az erős akarat mások letiprásáig fajuljon bennünk. Segíts, hogy kitartó önneveléssel műremekké faragjuk jellemünket. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁSRA:

A kolerikus egyéniségű ember nevelésének fontos eszköze: tanuljon meg imádkozni, Istentől alázatosan kérni. A szentmise főajánlásában most ilyen lélekkel kérjük:

Ének: Vedd e tiszta áldozat... SZVU 222/4, 5.

MIATYÁNKRA:

A vezéregyéniségek számára a legnehezebb erény: az engedelmisség. Isten előtti engedelmisségünket azzal fejezzük ki leginkább, ha őszintén tudjuk mondani: Miatyánk! Legyen meg a te akaratod!

ÁLDOZÁS UTÁN:

A kolerikus típus irrtózik a középszerűségtől, a langyosságtól, a szürkeségtől. Kifeszíti vitorláit mint a hajó, és azzal sem törődik, hogy a kocsma gőze vagy a Szentlélek vi-hara kap-e bele, csak röpködön hajója.

Ezt a gondolatot fejezi ki Ady Endre „Új vizeken járok” c. versében:

*Ne félj hajóm, rajtad a Holnap hőse,
Röhögjenek a részeg evezőkre.
Röpködj hajóm,
Ne félj hajóm: rajtad a Holnap hőse.*

*Szállani, szállani, szállani egyre
Új, új vizekre, nagy szűzi vizekre,
Röpködj hajóm,
Szállani, szállani, szállani egyre.*

*Új horizontok libegnek elébed,
Minden percben új, félelmes az Élet,
Röpködj hajóm,
Új horizontok libegnek elébed.*

*Nem kellene a megálmodott álmok,
Új kínok, titkok, vágyak vizén járok,
Röpködj hajóm,
Nem kellene a megálmodott álmok.*

*Én nem leszek a szürkék hegedőse,
Hajtson Szentlélek, vagy a kocsma gőze:
Röpködj hajóm,
Én nem leszek a szürkék hegedőse.*

A költő gondolatait azzal a vággyal tesszük magunkévá, hogy a mi életünket a Szentlélek szele röptse előre.

10. Mélyenérző (melankolikus) típus önnevelése

Bevezető

KEZDETRE:

A jellem nem *lottófőnyeremény*, amely váratlanul hullik az ember ölébe. Nem örökség, amelyhez munka nélkül jut hozzá az ember. Inkább *maghoz* lehet hasonlítani, amely csak akkor lesz színpompás virággá, ha gondozzuk, fejlesztjük.

Egyéniségünk alapját, magját megkapjuk Istentől. De ez még nincs készen. Kinek-kinek magának kell kibontakoztatnia, virágba borítania jellemét.

Ma arról beszélünk, hogyan fejlessze ki jellemét az, aki az ún. mélyenérző típus adottságaival rendelkezik.

Ének: Kegyességgel hívsz, ó Jézus... SZVU 226/1.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

A mélyenérző embernek is megvannak a maga kiküszöbölendő hibái. Kérjem számon ezeket magamtól:

Töreksem-e a sértéseket, megbántásokat megbocsátani akkor is, ha nehezemre esik?

Igyekszem-e aggályosságomat, gátlásaimat leküzdeni?

Tudok-e örülni az apró sikereknek, vagy folyton a kudarcok miatt szomorkodom?

DICSŐSÉGRE:

A mélyenérző ember túl sokat foglalkozik saját gyarlóságaival. Ellensúlyozhatja ezt azzal, hogy gyakran gondol Isten tökéletességére. Ezt tesszük mindnyájan, amikor a mennyei szent karokkal együtt dicsőítjük az Urat:

Ének: A mennyei szent karokkal... SZVU 226/1.

KÖNYÖRGÉS:

Jézus! Segíts kiküszöbölni jellemünkből a mélyenérző ember hibáit: az érzékenységet, az aggályosságot és a sötétlen látást. Egyúttal erősítsd bennünk ennek a lelkületnek a jó adottságait: a nyugodt megfontoltságot, az együttérzést és a hűséges kitartást. Téged kérünk, aki élsz és szeretsz minket az Atyával és a Szentlélekkel együtt mindörökké. Ámen.

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Filmet forgattak a mély tengerekről. Címe: „A csend világa”. Bemutatja, milyen az élet a tenger mélyén. Az ember nem is gondolná, mennyi érdekes növény és állat él a mély tengerben. Ha a parton ülünk és nézzük a vizet, csak a felszínt látjuk. A hullámokat, a víz gyűrűzését. Ha valakinek bűvárszemüvege van és azzal merül le, a tenger már megmutat néhány dolgot. Látunk egy-egy szép tengeri növényt, megfigyelhetjük a sziklák között fickándozó halakat. A kövekhez különböző színű és nagyságú kagylók tapadnak. Ha pedig — ahogy a filmesek is tették — bűvár-

készülékkel vagy oxigénpalackkal mélyebbre ereszkedünk és ott hosszabb időt töltünk, akkor egy ismeretlen világ tárul föl, tele élettel. Cikázó halak és valóságos erdő vizinövényekből. Amikor pedig a nap is beragyogja a víztükröt, a filmesekkel együtt úgy érezzük, mintha álmovilágban járnánk. Ha a tenger felszínét nézzük, nem is gondolnánk, hogy néhány méterrel a felszín alatt milyen csodálatos, eleven élet zajlik.

Az emberek között is vannak, akiknek a belső világát, lelkületét tengerhez lehet hasonlítani. Látszólag csöndesek, nyugodtak, de élettel, gondolatokkal érzésekkel teltettek. Mindezt rendszerint elrejtik, nem szívesen mutatják az emberek előtt.

● *Tárgyalás:*

Előnyös tulajdonságaik.

1. Általában csöndesek. Egy izgalmas meccsnél, amikor szinte izzik a levegő a TV képernyője előtt és a többiek fölugrálnak, ők nyugodtan tudnak ülni. Hangos társaságban, játék közben inkább félrehúzódnak. Titoktartók, tudnak hallgatni. Kevés a barátjuk, mivel a felszínes társakkal nem tudnak mit kezdeni. Szívesebben olvasnak, mint hogy játsszanak a többiekkel. Kiránduláson egy szép tájat hosszan elnéznek, tudnak benne gyönyörködni. Jó tulajdonságaikkal nem dicsekszenek, a jót csöndben végzik.

2. A mélyenérző tud ráhangolódni a másik emberre.

A zongora húrjai rezgésbe jönnek, ha egy-egy hangot megszólaltatunk fölötte valami hangszeren.

A mélyenérző ráhangolódik pajtására. Együtt örvend az örvendezőkkel, együtt sír a sírókkal. Ha valaki szenved, olyan, mintha neki fájna. És ahol tud, igyekszik segíteni. S mindezt egyszerűen, magától értetődően. Ezért a bajban hozzá fordulnak! Szívében sok jószág és melegség halmozódik föl. Ezt szívesen kiárasztja környezetére. Képes önmagáról megfeledkezve másokért élni, főképpen a gyöngékért, a szenvedőkért. Ha kistestvére kitakaródzik, inkább ráteszi saját paplanát, csak hogy az meg ne fázzon. Maga inkább didereg.

A mélyenérzők erőt, egészséget áldoznak azért, hogy másoknak jobb legyen a soruk. Visszafojtják könnyeiket, hogy másokét letörölhessék. Mosolyognak, hogy másokat fölvidítsanak, akkor is, ha nekik sírni volna kedvük. Mások szenvedései iránt nagyon érzékenyek. Mintha csak szívükben állandóan ott csengene Pál apostol buzdítása, ahogyan azt a mai szentleckéből halljuk.

SZENTLECKE Szent Pál apostolnak a Rómaiakhoz írt leveléből (Róm 12,10-15; 1Tesz 5,14-18)

Testvérek! Ami a szeretetet illeti, legyetek előzékenyek! A buzgóságban ne lankadjatok. Legyetek tüzes lelkületűek: az Úr az, akinek szolgáltok! Legyetek örvendezők a reménységben, béketűrők a nyomorúságban, állhatatosak az imádságban. Áldjátok üldözötteket. Áldjátok, és ne átkozzátok! Örvendezetek az örvendezőkkel, a sírókkal pedig együtt sírjátok!

Kérünk továbbá, testvérek, bátorítsátok a kislelkűeket, gondozzátok a betegeket. Legyetek türelemmel mindenki iránt. Szolgáljátok szüntelen odaadással egymás javát. Legyetek mindig derűsek! Adjátok hálát mindenért Krisztus Jézusban, mert Isten ezt kívánja tőletek.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

3. Kitartóak a cselekvésben.

Olyanok, mint a harckocsi, a tankok. Nehézkesen, lassan indulnak, de ha lendületbe jöttek, megállíthatatlanul törnek előre. Nehezen szánják rá magukat a cselekvésre, de ha egyszer valamit elkezdtek, nem lehet eltántorítani őket. Szívósan küzdenek a kitűzött célért.

A munkában megfontoltak, kitartóak, cselekvésre képesek. Teherbírók. Lassan barátkoznak, de ha egyszer fölmelegedtek, szívósan kitartanak barátjuk mellett. Hősies áldozatokat képesek hozni másokért.

Hátrányos tulajdonságaik

1. Érzékenység.

„Nebántsvirág”: a sértéseket, megbántásokat is mélyen elraktározza. Nehezen bocsát meg. Nehezen tud felejteni. Felejtés helyett a valós vagy vélt bántalmakon rágódik, és újabaktól félve, rögtön visszahúzódik lelki csigaházába.

2. Néha aggályos és bizonytalan.

Hiányzik az erélyes föllépés. „A tett halála: az okoskodás” — sokszor rá is jellemző, akárcsak Hamletre. Álmodozó, határozatlan, félénk. Gyermekkorában kissé gyámoltalannak tűnik. Cselekedeteiben tétovázó, bátortalan. Akárcsak Bice-Bóca, Móra F. „Kincskereső kis ködmön”-ében.

Feladat. Tudatos önnevelés: merészségre, határozottságra. Bízni kell Istenben, ráhangolódni akarataira. Fedezzük föl a kis örömeket az életben. Szokjuk meg, hogy észrevegyük az események napos oldalát is. Törekedjünk napsugaras, magunkat és másokat is fölvidító derűre!

De egyúttal törekedjünk arra, hogy összhangba hozzuk az egészséges tevékenységet a csendes befelé fordulással. Ahogy az evangélium is példázza:

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből (Lk 10,38-42)

Jézus és tanítványai útjuk közben betértek az egyik faluba. Egy Márta nevű asszony befogadta őt. Márta nővére, Mária leült az Úr lábához, és hallgatta szavait. Márta ellenben sürgött-forgott a sok házi dologban. Egyszersak megállt: „Uram, — méltatlankodott — nem törődöl vele, hogy nővérem egyedül hagy szolgálni? Szólj neki, hogy segítsen!” Az Úr azonban így felelt: „Márta, Márta! Sok mindennel törődöl, sok minden nyugtalanít. Pedig csak egy a szükséges. Mária a jobbik részt választotta. Nem is vesztí el soha.”

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged, Krisztus.

A tevékeny Márta az ebéddel törődik. Jézus tudja ezt, és nem dicséri Máriát, aki elfelejt segíteni Mártának, de megdicséri nála, hogy készséges szívvel hallgatja az Isten igéjét, mert végeredményben ez az egy a szükséges.

Ha alkalom kínálkozik és kötelességmulasztás nélkül megtehetjük, mindig a Jézussal való beszélgetést válasszuk.

A lelakiség történetében egészen tökéletes mintája a mélyenérző lelkületnek: Szűz Mária, aki egyéniségének előnyös tulajdonságait kibontakoztatta lelkében.

1. Már gyermekkorában *csendes*, elmélyülő jellem. Szeret gondolkodni, imádkozni. Örül, amikor szülei a templom szolgálatára szentelik, mert tudja, hogy élete Isten kö-

zelében fog lefolyni. Harminc éven keresztül semmi rendkívüli nem történik vele. Főzi Jézusnak az ebédet, foltozza ruháját, éli a názáreti asszonyok föltűnés nélküli életét. Szent fiának, Jézusnak szavairól el-elgondolkozik, és szívében őrzi azokat.

2. Tökéletesen *rá tud hangolódni másra, elsősorban Istenre*. Amikor az angyali üdvözléssel megismeri Isten tervét, nem ellenkezik. Félreteszi saját elképzelését, és teljesíti Isten akaratát.

3. Egyben eszményképe a *hűséges kitartásnak* is. Kitart Jézus mellett, amikor a kemény férfiak, az apostolok gyáván szétszaladnak. Ott van a kereszttúton, és ott áll a Golgotán, a kereszt alatt. Megőrzi hitét és reménységét a keresztről való levételnél és fia sírbatételénél, amikor a többiek hitükben és reményükben csalódottan szétszaladnak. Ugyanakkor nem találhatók meg nála a befelé forduló típus hátrányos tulajdonságai.

Nem érzékenykedő: nem sértődik meg a kánai menyegzőn elhangzó visszautasítás miatt: „Asszony, a mi dolgunk ez?” Akkor sem, amikor Jézus háttérben hagyja, és kijelenti hallgatóinak: „Az az én anyám, aki mennyei Atyám akaratát teljesíti.”

Nincs benne bizonytalanság és félenk fontolgtatás. Sőt már fiatal leány korában hihetetlen önállóságról tesz tanúságot, amikor egyszál maga nekivág a judeai hegyek közt lakó rokona, Erzsébet asszony meglátogatásának.

A világot *nem sötét szemüvegen* keresztül nézi. Nyoma sincs benne a csüggedésnek, a szomorúságnak. Dicsérő énekéből, a Magnificat himnuszából derű, boldog öröm és istendicséret árad.

● **Befejezés:** Boldogságos Szűz! Esdeklő imáddal kérd nekünk Istentől a jellemalkotás nagy kegyelmét. Közbenjárásoddal segíts gyöngeségeinket leküzdenünk és előnyös tulajdonságainkat kibontakoztatnunk. Légy mindenkor példaképünk, hogy szent fiad kívánsága szerint soha ne fáradjunk bele nagy feladatunkba, hanem a tökéletességre törekedjünk, amint mennyei Atyánk tökéletes. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Mennyei Atyánk! Te a jó adottságok csíráit oltottad bele lelkünkbe, és azt akarod, hogy tervszerű munkával kibontakoztassuk azokat. Segíts minket az önnevelés nehéz feladatában:

Lektor: 1. Ne engedd, hogy az élet gondjai elszakítsanak tőled, hanem tarts meg minket mindenkor személyes kapcsolatban veled!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Segíts, hogy örülni tudjunk az örvendezőkkel és sírni tudjunk a sírókkal!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Segíts, hogy szeressük a csendet és tudjunk elmélyedni a te gondolataidban!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Segíts, hogy az érzékeny lelkűek megbocsássák a sértéseket!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

5. Segíts, hogy észrevegyük az élet apró örömeit és derűs lelkületre törekedjünk!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Istenünk! Szent Fiad magas célt tűzött eléink, amikor a te tökéletességed követésére buzdított minket. Ne engedd, hogy félúton megálljunk, hanem segíts kegyelmeddel, hogy szüntelenül fölfelé törekedjünk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

MIATYÁNKRA:

A melankolikus ember lássa meg Istenben az Atyát, aki szereti őt, gondoskodik róla, megbocsátja hibáit. Legkedvesebb imádsága ezért a Miatyánk legyen!

ISTEN BÁRÁNYA UTÁN:

A mélylelkű ember számára döntő, hogy valaki bízzék benne. De hát van-e annál biztatóbb és fölemelőbb tudat, mint hogy Jézus asztalának meghívott vendégei vagyunk?! Boldogan fogadjuk el a meghívást!

ÁLDOZÁS UTÁN:

A melankolikusnak különös szüksége van hűséges társra, barátira. Boldog, ha Jézusban igazi jó barátira talál. Valljuk meg mindnyájan Jézusnak szeretetünket, ígérjünk neki hűséget, és bízzuk rá szívünket.

Áldozás utáni énekünket énekeljük ezzel a bizakodó szeretettel:

Ének:

*Jézusom, én szeretlek
Égen, földön kereslek
Tudom jól, hogy megtalállak.
Jézusom én akarom,
Tiéd legyen kis dalom,
azt is tudod, mindig várlak.
Én olyan nagyon szeretném,
ha minden szavad érteném.
Soha-soha el nem hagylak.*

*Jézusom, ha lehetne,
maradj velem örökre.
Tudom, te is ezt kívánod.
Jézusom, én szeretlek
Így szerzek majd örömet.
Tudom, te is csak ezt várod.
Most rád bízom a szívemet,
hogy mindig kedves, jó legyek.
Te is örülsz, hogyha látod.*

11. Jézus jelleme: karakterológiai csoda

Bevezető

KEZDETRE:

Az elmúlt három vasárnapon a különböző jellemtípusokat vettük sorba. Amikor a hittanórán szóba került a téma, az egyik felsős gyerek fűlősájtott: „De jó volna, minden vérmérsékletből a jó tulajdonságokat bírni, a hibák nélkül!”

Hát olyan személyt, aki minden típus erényeit magában hordozza — hátrányaik nélkül — a történelem csak egyetlen egyet ismer: a názáreti Jézust. Ezért „Jellemnevelés dióhéjban” sorozatunkat nem lehet csattanósabban lezárni, mint Jézus emberi egyéniségének megrajzolásával. Ha elemezzük jellemét, megállapíthatjuk, hogy Jézus karakterológiai csoda.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

Szívesen olvasom-e az evangéliumokat, és megfigyelem-e bennük Jézus egyéniségét?

Örömmel járok-e hittanra, ahol Jézust közelebbről megismerhetem?

Utánozom-e Jézus erényeit, jó tulajdonságait?

KÖNYÖRGÉS:

Úr Jézus Krisztus! Csodálatos egyéniséged példakép számunkra. Ha téged követünk, nem járunk tévúton, ha benned bízunk, nem kell csalódnunk. Segíts, hogy igazán megismerjünk és szívből megszeressünk. Aki él és uralkodik mindörökké. Ámen.

Igeistentisztelet

(Bevezetés a szentleckéhez:) Az Ószövetségben Isten népe előtt legnagyobb tekintélye a jeruzsálemi főpapnak volt. Ünnepi köntöst viselt és díszes süveget. Ő mutatta be az oltárnál az áldozatot. A zsidó főpap emberi tulajdonságai azonban sokszor nagyon gyarlók voltak.

A kereszténység főpapja: Jézus Krisztus. Ő nemcsak papi tevékenysége miatt kiváló, hanem elsősorban személyi nagysága miatt. Emberi egyénisége végtelenül tökéletes, benne semmi hiba, bűn, fogyatékoság nem található. Hogy tökéletesen megértse minket, embereket, ő maga is emberré lett, magára vette gyöngeségeinket. Jézusról, a tökéletes főpapról ír Szent Pál apostol.

SZENTLECKE a Zsidókhöz írt levélből (4,14-16)

Testvéreim! Nekünk kiváló Főpapunk van: Jézus, az Isten Fia. Ő áthatolt az egeken, és magára vette emberi természetünket. Ezért nem olyan, hogy ne tudna együttérezni gyöngeségeinkkel. Hanem olyan, aki hozzánk hasonlóan kísértést szenvedett mindenben. Bűnt azonban soha nem követett el.

Ezért bizalommal léphetünk eléje. Amikor vétkeztünk, de megbánjuk, ő irgalmasan megbocsát. Amikor segítségre van szükségünk, ő mindig eláraszt kegyelmével.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

(Bevezetés az evangéliumhoz:) Aki egykor a földön köztünk élő Jézussal csak egyszer is találkozott, mindjárt a vonzókörébe került. Emberi kiválósága, szuggesztív egyénisége magával ragadta tanítványait: nem tudták kivonni magukat személyi vázsa alól.

János apostol késő öregkorában is meghatódva emlékezik vissza Jézussal való első találkozására és a vele töltött első órákra. András élményét egy mondatban így fogalmazta meg: „Megtaláltuk a Messiást!” Attól kezdve soha el nem hagyta.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből (1,35-42)

Másnap megint ott állt János két tanítványával. Mikor látta, hogy Jézus közeledik, így szólt: „Nézzétek, az Isten Báránya!” Mihelyt a két tanítvány e szavakat hallotta, követte Jézust. Jézus megfordult, és látta, hogy ott jönnek mögötte. Megkérdezte őket: „Mit akartok?” Azok így feleltek: „Rabbi — vagyis Mester — hol lakol?” „Jöjjetek, nézzétek meg!” — válaszolta. Erre elmentek, és megnézték, hol lakik. Aznap nála maradtak. Ez a tizedik óra körül történt.

A kettő közül, akik János szavára Jézust követték, az egyik András volt, Simon Péter testvére. Mihelyt találkozott testvérével, Simonnal, elmondta neki: „Megtaláltuk a Messiást!”, vagyis a Fölkentet, és elvitte Jézushoz. Jézus rátekintett, és így szólt hozzá: „Te Simon vagy, János fia, Péter — vagyis Szikla — lesz a neved.”

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged, Krisztus.

PRÉDIKÁCIÓ:

● **Bevezetés:** Egy rádióriporter könyvet írt élményeiről. Főlelevenítette az érdekesebb típusokat, akikkel munkája során találkozott. Az utolsó fejezete egy pásztorról szólt. E fejezetnek ezt a címet adta: „A legendkívülibb ember, akivel valaha találkoztam.” Számunkra a történelmi személyek közül Jézus a legendkívülibb ember, akivel találkozhatunk. Vonzó és csodálatos személy: a názáreti Jézus.

A mai misén Jézus csodálatos emberi egyéniségével akarunk megismerkedni. Benne minden típus kiválósága megtalálható hibáik nélkül.

● **Tárgyalás:** Most viszont nem az ókori Hippokrátesz „vérmérséklettípusai” szerint vizsgáljuk Jézus egyéniségét, hanem egy modern kutató, Spranger rendszerét vesszük alapul. Szerinte az emberi törekvések a következő értéktípusokban foglalhatók össze: uralkodói, gazdasági, elméleti és művészi típus.

Krisztus mindent fölülmúló lelki gazdagságát az jellemzi, hogy benne kiváló módon mindaz megtalálható, ami értékes az emberi törekvésekben.

1. Uralkodói típus.

Krisztus egyéniségében megtaláljuk az uralkodói típus minden jótulajdonosságát. Shakespeare nagyszerű színművében Lear királyt egyetlen mondatral így jellemzi: „Minden hüvelyknyi királyi rajta.” Nos, ha ezt el lehetett mondani Lear királyról, még százszor inkább mondhatjuk Krisztusról. Hihetetlen uralkodói öntudat feszül benne! Már a tizenkét éves Jézus bemutatkozása a templomban ennek a királyi léleknek a kisugárzása. Vagy nem meglepő, hogy a kis názáreti fiú milyen magától értetődő egyenrangúsággal és fölénytel áll a templomban a vallástanítók előtt, akik akkoriban a nép vezetői voltak az országban?!

Nyilvános föllépésének első pillanatától királyi fenség árad belőle. Olyan faluból származik, ahonnan semmi jót nem várnak az emberek. „Jöhet-e valami jó Názáretből?” — kérdezi Nátánael. Olyan munkát folytat — az ács mesterséget —, amely még senkit nem tett híressé, mégis fölmeleg a fővárosba: a minisztériumok és egyetemek városába, és tekintélyt vív ki magának. Úgy tárgyal az ország vezéreivel, mint egyenrangú felekkel, és lenyűgözi őket. Alig múlt harminc éves, és a legfőbb vezetők is Mesternek, Rabbinak szólítják. Vitás kérdésekben döntőbírónak kérik föl. Kénytelenek illendőségből vendégségbe meghívni, mint Simon főfarizeus, és ott kénytelenek kioktatásait, rajtuk csattanó példabeszédeit eltűrni.

Megjelenésének imponáló fölsége akkor mutatkozik meg leginkább, amikor a zsidók poroszlokat küldenek ki elfogatására, de a katonák is szuggesztív hatása alá kerülnek, és kénytelenek bevallani: „Nem tudtuk őt elfogni, mert ember úgy még nem beszélt, mint ahogy ez az ember” (Jn 7,46).

Amikor már elfogatási parancsot adtak ki ellene, ő nyíltan föllép, sőt éppen akkor tartja legünnepélyesebb bevonulását Jeruzsálembe, és ellenségei tehetetlenségükben egymást vádolják: „Látjátok, hogy semmire sem mentek. Az egész világ utána fut.”

Nagycsütörtökön a Getszemáni-kertben a pribékek elé lép, és megkérdezi: „Kit kerestek?” Azok ezt válaszolják: „A názáreti Jézust!” „Én vagyok!” — mondja, de olyan fenséggel és méltósággal, hogy azok visszahökölnek: „Megháttráltak, és a földre estek.”

Az uralkodói típus minden kiválósága felső fokon található meg jellemében, csak egy valami nincs meg benne, ami pedig annyi nagy uralkodónak eltorzította a jellemét: *nincs benne kérlelhetetlenség, mások letaposása*. „Ő a megroppant nádat nem töri össze, és a füstölgő mécsbelet nem oltja ki” (Mt 12,19).

Valóban királyi tetterő, bátorság és fönség övezi az Úr Jézus alakját, de a történelmi nagyokat jellemző korlátoltságok és gyarlóságok nélkül.

2. Gazdasági típus (zseniális szervező)

Egyéniségében megtalálhatjuk a gazdasági típus tulajdonságait is. Persze gazdasági típuson nem azt értjük, hogy kiváló üzletember, vagy hogy nagyszerűen ért a vagyongyűjtéshez, hanem azt, hogy *reális gazdasági érzéke* van, és kiugró tehetség a szervezésben.

Gazdasági érzéke megnyilvánul abban, hogy egyáltalán nem él az eszmék színes álmvilágában. Nagyon is számol az adott valósággal. Csodái közepette is érzéke van a kisemberek apró ügyei, részletproblémái iránt. Gondoljunk csak ilyen jelenetekre: Jairus föltámasztott kislányának enni adat; Lázár kötelékeit föloldatja; pusztai prédikációja alatt nem feledkezik meg a *tömeg élelmezéséről* sem.

Szervezői zsenialitását megsejtjük, ha arra gondolunk: kik közül válogatja apostolait. Választhatott volna nagy és kitűnő lelkekből gárdát magának. Ott volt Keresztelő János, a rettenhetetlen hős, kemény jellem, sodró erejű szónok, akire akkor már egész Palesztina hallgatott. És nem őt választotta! Meghívhatta volna Nikodémust, a jószándékú írástudót, akit „Izrael tanítójának” nevezett. Mit jelentett volna a kafarnauumi százados besorolása az apostolok közé, akit a zsidók is nagyon szerettek? (Lk 7,5) Vagy legalább az általa meggyógyított betegek közül választotta volna apostolait, akik saját magukon tapasztalhatták Krisztus csodatévő hatalmát.

De nem! Krisztus egyet sem választott közülük. Hanem választotta helyettük a kiskaliberű, filiszter lelkű átlagembereket, a tanulatlan halászokat!

Ha ő csak az előkelőket, csak a szenteket, csak a művelteket választotta volna, tönkretette volna egyházát. Akkor ugyanis soha nem mertek volna egyházában helyet kérni az egyszerűek, a közepes tehetségűek, a bűnösök.

Ha pedig mindehhez még hozzávesszük, hogy Krisztus magával a *pénzzel is okosan* tudott bánni, jól tudott gazdálkodni, hogy az apostolok közös erszényében mindig volt annyi, amennyi a szerény megélhetéshez kellett, hogy az utolsó vacsorán joggal kérdezhetette apostolait: „Mikor erszény, táska és saru nélkül küldtelek titeket, szenvedtetek-e valamiben hiányt?” És azok joggal felelhatték: „Semmiben, Uram” (Lk 22,35) —, akkor egész teljességében áll előttünk Krisztus gazdasági zsenije.

3. Elméleti típus

Krisztusban megtalálható az elméleti típus minden kiválósága is. A *Szentírás bámulatos ismerete* és a rabbinista hagyományokban való jártassága ámulatba ejtette kortársait. Az írástudók meglepődve kérdezték egymástól: „Honnan tudja ez az Írásokat, holott nem tanulta?” Hallgatói pedig „csodálkoztak magasztos igéin.”

Győzte értelemmel és gondolkodó erővel, hogy a tömegeket napokon keresztül szóval tartsa. És gondolatai mégis frissen, váratlan fordulatossággal törnek elő, és a fogalmazás nehézkességét, erőtettségét soha nem lehet nála érezni.

Ha hasonlatait, példabeszédeit nézzük, nincs az életnek egyetlen olyan területe sem, amelyben ne látná gondolatainak tükröződését. Saját gondolatainak képszerű bemutatására fölhasználta a piacon játszadozó gyermekeket, a munkásaival alkudozó szőlősgazdát, az elcsapott sáfárt, az igazságtalan bírót, az önelégült gazdagot és az uruk távollétében dorbézoló szolgákat. Ki tudná valamennyit elsorolni?!

Micsoda értelmi mélység kellett ahhoz, hogy az élet leghétköznapiabb dolgaiban is saját gondolatait lássa tükröződni! Erre csak a minden emberi arányokon fölülálló értelmi készség és tehetség képes!

Ugyanakkor nyoma sem található benne az értelmi típusú tudósok hibáinak. A tudósok ugyanis elvonulnak a világtól, és ez az elvonulás félszeggé, ügyetlenné, szórakozottá teszi őket. Krisztus föllépésében viszont *nincs semmi félszegség*, semmi gyámtalanság. Minden mozdulata, taglejtése, az emberekkel való bánásmódja a lehető legtermészetesebb.

Másképp képes hatalmas tudását közérthető módon előadni. Úgy, hogy az egyszerű emberek is megértik.

Krisztus előadásában sehol sem találunk nehézkességet, érthetlenséget: nagy szavaknak, bonyolult szerkezeteknek, fárasztó levezetéseknek nyoma sincs nála. Beszédeinek nincs „izzadság szaga”. Sőt annyira természetesen és egyszerűen beszél a legmagasabb igazságokról, hogy megérti és első hallásra megjegyzi a legegyszerűbb ember is. Ő az elméleti típusnak is legkiválóbb képviselője.

4. Művészi típus

Krisztusban megtalálhatók végül a művészi típus kiválóságai is. A művész lelkületét főleg három tulajdonság jellemzi.

a) Egyrészt a *hangolhatóság*, vagyis ahogyan megrezdül a benyomásokra, és kész befogadni azokat. A művészre környezetének leghétköznapiabb eseményei is élményszerűen hatnak. A nagy zeneszerző, Wagner hallgatta a hajókötelek összeverődését,

és az ő művészelke kihallotta belőle a „Bolygó hollandi” dallamát. Beethovent a vízimalom egyhangú zakatolása ihlette a „Sorsszimfónia” megkomponálására.

Nos, Krisztus lelkében ugyanezt a művészi szemléletet figyelhetjük meg. Gondoljunk csak arra, hogy az értéktelen mezei virágot, mely ma van és holnap a kemencébe vetik, szebbnek találja, mint Salamon királyt minden dicsőségében.

b) A művészelkület másik tulajdonsága is megtalálható Krisztusnál: mondanivalóját páratlanul szép, művészi módon tudja kifejezni. Példabeszédei közül nem egy a világ-irodalom legkiválóbb remekművei közé tartozik, mint a jó pásztorról vagy a tékozló fiúról szóló példabeszéd.

c) Ezenfelül észre kell még vennünk Krisztusban azt a *nagyszerű stílusérzék*et, amellyel tanítását mindig a külső eseményekkel tudja összefüggésbe hozni. Amikor Cezárea környékén járnak s az apostolok Hermon sziklás hegységét látják maguk előtt, akkor beszél Péterről mint kőszikláról.

A csodálatos halfogás után azzal bátorítja apostolait: „Ne féljete, ezentúl emberhalászokká teszlek benneteket.”

A sátoros ünnep nagy éjszakai kivilágításakor saját magát a „világ világosságának” nevezi (Jn 8,12).

Amikor pedig ünnepélyes körmenetben hozzák a Siloe-forrás vizét a templomba, így kiált föl: „Aki szomjazik, jöjjön énhozzám, és igyék!” (Jn 7,37)

Amíg viszont a művészeket az élménykeresés nemegyszer *önzőkké, magukba fordultakká* teszi, az Úr Jézusnál ezt soha nem tapasztaljuk! Ő mindig természetesen nyílt marad: megközelíthető mindenki számára. A művészi típus valamennyi kíváncsiságát megtaláljuk benne, azok hibái és fogyatékoságai nélkül.

● **Befejezés:** Amikor Michelangelo elkészítette világhírű Mózes-szobrát, az a megszólalásig élethű volt annyira, hogy a művész állítólag kalapácsával megkocogtatta a szobrot, és rákiáltott: „Szólj meg, Mózes!”

Ma kissé hosszasan próbáltuk fölvezetni magunk elé Krisztus alakját, de még mindig röviden ahhoz, hogy elég legyen. Most következze életünk nagy munkája. A cél az, hogy saját magunkban munkáljuk ki Krisztus arcvonásait, vagyis hogy hasolítani kezdjünk hozzá. Akkor majd az utolsó ítéleten Krisztus a mi jellemünkben ráismer az övére, és magáénak vall minket mennyei Atyja előtt. Ámen. (Vö. Belon G.: „Krisztus csodálatos egyénisége” Vigilia, 1956. február 1.)

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Jézusunk! Hozzád bizalommal fordulhat a tudós és az egyszerű, a hatalmas és a szegény, a felnőtt és a gyermek. Azért lettél emberré, hogy mindenkit megérts, mindenkit szeress:

Lektor: 1. Add, hogy szívesen tanulmányozzuk csodálatos egyéniségedet!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Add, hogy igyekezzünk követni vonzó erényeidet!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Add, hogy magatartásunkkal érdeklődést keltsünk irántad a nemhívőkben!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Add, hogy keresztény méltóságunk tudata őszinte alázattal párosuljon bennünk!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
5. Add, hogy példádát követve törekedjünk nagyvonalúságra és egyben tapintatosságra!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
6. Add, hogy szigorú követelményeidet megértsük, jószágodat pedig hűséggel viszonzozzuk!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Urunk! Nincs a történelemben hozzád hasonló jellem. Segíts, hogy tökéletes emberi egyéniséged megerősítse istenségedbe vetett hitünket. Aki él és uralkodik mindörökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat:

FELAJÁNLÁS:

Urunk, Jézus Krisztus! Íme följajnljuk szeretetünk jeléül adományainkat és önmagunkat. Emberi gyöngeségünkben ehhez is a te segítségedet kérjük. Segíts, hogy példád követésében soha el ne fáradjunk, hanem mindvégig állhatatosan kitartsunk benne kegyelmeddel. Aki él és uralkodik mindörökké. Ámen.

MIATYÁNK:

Üdvözlőnk és tanítómesterünk! Segíts, hogy most és egész életünkben őszinte lélekkel úgy kérjük a mennyei Atyát, ahogy te tanítottál minket hozzá imádkozni. Miatyánk...

ISTEN BÁRÁNYA:

Életünkben és halálunkban egyetlen reménységünk Jézus áldozata. Isten Báránya...

ÁLDOZÁS UTÁN:

Urunk, Jézus Krisztus! Isteni természeted kiváló emberi tulajdonságokkal egyesül. Csodálatos egyéniséged követésre méltó példakép számunkra. Benned soha nem csalódunk. Fényt hoztál nekünk, amelyet mindig keresünk, és az kétezer év távlatából is maradéktalanul sugárzik felénk.

A világnak szüksége van rád, ma inkább, mint valaha. Egyedül te tudod betölteni ürességünket. Csak te vagy képes bensőnket megtisztítani, ellentmondásainkat föloldani. Kihez fordulunk, ha nem hozzád? Áraszd ránk lángoló szereteted, és tedd teljessé bennünk az istengyermekség kegyelmét. Aki él és uralkodik mindörökkön örökké. Ámen.

12. Aki Krisztust látta minden szenvedőben

Bevezető

KEZDETRE:

Szent Erzsébet hétszáz évvel ezelőtt élt. Alakja mégis napjainkig vonzó. Mi lehet ennek a magyarázata? Az, hogy nem egy-két mellékes erényt gyakorolt, hanem rátalált a kereszténység középpontjára. Ez pedig nem más, mint Krisztust látni meg minden szenvedő emberben. Ezért hét évszázad távlatából is van számunkra üzenete. Kérjük, hogy tanítson meg minket is hinni a szeretet győzelmében.

Ének: Zeng a harang hívó szóval... SZVU 232/1.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

Ha egészséges voltam: Fölvittem-e a leckét beteg osztálytársamnak, vagy legalább megírtam-e neki, vagy fölhívtam-e telefonon?

Megpróbáltam-e ellenszenves társamat Krisztusért szeretni?

Ha én voltam beteg: Nem panaszkodtam-e túl sokat? Nem igényeltem-e túlzottan, hogy kiszolgáljanak?

DICSŐSÉGRE:

Erzsébet a megpróbáltatások sötét éjszakájában is Istent dicsőítő éneket zengett. Tanuljuk meg tőle Istent dicsérni.

Ének: Dicsőség a magasságban... SZVU 232/2.

KÖNYÖRGÉS:

Urunk, Jézus Krisztus! Segíts, hogy minden szenvedő emberben téged lássunk, és megértsük, hogy minden szenvedő téged tükröz. Aki élsz és szeretsz minket most és mindörökké. Ámen.

Igeistentisztelet

Hogyan tudta Erzsébet az éhes, a rongyos, a beteg emberben is Jézust meglátni és szeretni? Úgy, hogy ismerte Istennek a betegek és az egész emberiség iránt tanúsított szeretetét. Isten annyira szeret minket, hogy egyszülött Fiát, Jézust küldte el a világba. Ha Isten ennyire szeretett minket, nekünk is szeretnünk kell egymást. Ezt köti a lelkünkre a szeretet apostola: Szent János.

SZENTLECKE Szent János apostol első leveléből (4,7-12)

Szeretteim, szeressük egymást, mert a szeretet Istentől van. Mindaz, aki szeret, Istentől született, és ismeri az Istent. Aki nem szeret, nem ismeri az Istent, mert az Isten szeretet. Isten szeretete abban nyilvánult meg, hogy egyszülött Fiát küldte el a világra, hogy általa éljünk. A szeretet ebben mutatkozik meg: Nem mi szerettük Istent, hanem ő szeretett minket, és elküldte Fiát engesztelő áldozatul bűneinkért. Szeretteim, ha Isten így szeretett minket, nekünk is szeretnünk kell egymást.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

Kisgyermekkoromban egy szívgárdagyűlésen igen szép filmet láttam a csodatévő Krisztusról. A filmnek már csak egyetlen jelenetére emlékszem: a jerikói vak meggyógyítására. Az út szélén térdel a vak koldus, világtalan szemét Jézusra emeli, két karját az ég felé tárja. Előtte áll a Mester. Megkérdezi tőle: — Mit akarsz, hogy cselekedjem veled? — Uram, hogy lássak! — Láss! — mondja neki Jézus. És akkor következett a filmtechnikai bravúr: csak a vak szeme látszott a vásznon, lehullott róla valami halpikkelyhez hasonló hályog, és szemgolyóján az előtte álló Krisztus jóságos arca tükröződött.

A beteg szeméből Krisztus tekint a körülállókra! — Ezt a nagy gondolatot akarta érzékelteni.

Gyerekek! Minden betegnél nem lehetnek ott a filmoperatőrök. De ti nélkülük is megláthatjátok összes beteg ismerősötök könnyeborult szemében a szenvedő Krisztus arcát! Ez nem jámbor elképzelés, hanem Jézus tanítása.

EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből (25,31-40)

Jézus azonosítja magát minden szenvedővel.

Jézus, a Mester így beszélt apostolainak az utolsó ítéletről: Amikor az Emberfia a világ végén diadalmasan visszatér, eléje gyülekeznek az összes nemzetek. Ő különválasztja őket: a jókat a jobbjára állítja, a rosszakat pedig baljára. Azután így szól a jobbján állókhoz: „Jöjjetek, Atyám áldottai! Vegyétek birtokba az örökséget: a világ kezdete óta nektek készített országot. Mert éheztem, és ennem adtatok; szomjaztam, és innom adtatok: idegen vándor voltam, és befogadtatok; rongyoskodtam, és ruhát adtatok rám; beteg voltam, és meglátogattatok; fogságban voltam, és eljöttetek hozzám.”

Az igazak erre így válaszolnak neki: „Uram! Mikor láttunk éhezni, és tápláltunk téged? Mikor láttunk szomjazni, és inni adtunk néked? Mikor láttunk mint vándor idegent, és befogadtunk téged? Mikor láttunk rongyoskodni, és felöltöztettünk téged? Mikor láttunk betegen vagy fogságban, és fölkerestünk téged?”

Az Emberfia akkor így felel nekik: „Bizony mondom nektek, valahányszor jót tettetek csak eggyel is a szenvedő nyomorgók közül, akik az én testvéreim, nekem tettétek.” És akkor ezek jutalmul kapják az örök életet.

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged, Krisztus.

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Ezt a prédikációt nem én fogom mondani, hanem ti magatok. Jelenet formájában megelevenedik előttünk Szent Erzsébet életének egy eseménye. Erzsébet, Wartburg várának úrnője, törődött a szegényekkel. Éhinség idején kilencszáz ember számára főzetett a vár konyhájában. A járványok idején maga kötözte, mosta a betegek sebeit. Ha kellett, ékszereit és hercegi palástját is elzálogosította, hogy segíteni tudjon a rászorulókon. Mindenkiben Krisztust látta.

Ma is vannak szenvedő betegek, rászoruló, akiket senki sem szeret, senki sem látogat meg, akiket kitaszítanak. Jó lenne, ha Erzsébet példájából mindannyian megtanulnánk az igazi kereszténységet, vagyis, hogy minden szenvedő ember szeméből Krisztus néz ránk. Ezt az igazságot mondja el színes történet formájában egy középkori legenda, amelyet gyermekszereplők elevenítenek meg nekünk előadásukkal.

Aki Krisztust látta minden szegényben

- Beteg: Jaj, úgy hasogat a fejem, hogy majd beleőrülök...! A mellemben is állandó szúrást érzek... *(köhög)*. A köhögésem sem akar elmúlni... A szívem meg időnként kihagy. Ilyenkor szörnyű halálfélelem vesz rajtam erőt. Hiába járom az orvosokat. Egyik sem tud rajtam segíteni. Most is épp az SZTK-ból jövök... Mennyi beteg várákozott megint ott! Te jó ég! Mintha az egész világ nagy kórház volna! Vajon találok-e valaha orvost az én betegségemre? Van-e gyógyszer az én fájdalmamra?
- Vezető: Szenvedő beteg testvérem, téged vártalak. Elvezetlek oda: „hol megnyihül, aki szenved, aki fáradt, megpihenhet.”
- Beteg: Ismersz valami hatásos gyógyszert? Van valaki jó orvos ismerősöd?
- Vezető: Jöjj csak velem, és megszűnik ajkadon a panasz. Visszaforgatjuk a történelem kerekét hétszáz esztendővel. Elvezetlek Wartburg várába, Thuringiai Lajos udvarába. A betegség ide is betört. De él itt valaki, aki megoldást talált minden tragédiára. Figyelj csak!
- Ének: SZVU 303: „Szent Erzsébet Asszony életéről, Emlékezzünk sok jótételéről. Mi is őtet kövessük, azon legyünk, Amit benne dicsérünk, cselekedjük.”
- Erzsébet: *(varr)* Úgy. Ez lesz a tizennegyedik..., tizennégy ingecske a kis rongyosoknak... Jaj! Valaki jön *(beteszi a dobozba)*.
- Izentrud: Én vagyok, hercegnő. A kicsinyek elaludtak. Most segíthetek a varrásban. Csak Henrik meg ne lássa!
- Erzsébet: Henrik gyűlöl, mert segíttem a szegényeket.
- Izentrud: Pedig a rongyosban is meg kell látni az embert.
- Erzsébet: Én Jézust látom bennük.
- Leprás: Irgalom! Segítsetek! Végem van! *(leül)*
- Erzsébet: *(föltámoogatja)* Neked jártányi erőd sincs. Ágyba kell feküdnöd.
- Leprás: Elűztek otthonról. Azt mondták, megfertőzöm őket. Nem ápoltak.
- Izentrud: Miért nem mentél az ispotályba? Ott legalább kimosták volna sebeid.
- Leprás: A járvány miatt zsúfolásig megtelt. Nincs egyetlen üres ágy sem.
- Izentrud: A palotában sincs már hely. A hercegnő ágyában is beteg fekszik. Egyedül a fejedelem ágya üres.
- Erzsébet: Lajos úgy sincs itthon. Gyere, Izentrud, segíts! Fektesse le a szerencsétlent. Azután hozz vizet meg kötözőszert.
- Henrik: *(berohan)* Ide láttam egy leprást betámolyogni. Hol van?
- Izentrud: Henrik herceg! Hogy merészel Erzsébet hálótermébe berontani Lajos úr távollétében?
- Henrik: Lajos megérkezett. Azonnal itt lesz... Csak nem az ő lakosztályába helyezték el a beteget?
- Izentrud: Át ne lépje ezt a küszöböt!
- Lajos: Erzsébet, Erzsébet, hol vagy? Megjöttem.
- Erzsébet: Lajos! Csakhogy végre itthon vagy! Úgy hiányoztál!

12

- Lajos: Pedig rövidesen újra mennem kell. Elvállaltam a kereszteshadak vezetését. Fölszabadítom Krisztus sírját a pogányoktól.
- Henrik: Lajos! Te elmégy keresztesnek? Erzsébet addig kifosztja és tönkreteszi Wartburgot!
- Lajos: Hogy beszélsz te róla?
- Henrik: Most is botrányos dolgot művelt: leprást fektetett az ágyadba!
- Lajos: Kit fektettél az ágyamba?
- Erzsébet: A szenvedő Krisztust!
- Lajos: Hadd lássam!
- Vezető: *(Beteghez)* Jöjj, ezt nézzed meg te is!
- Lajos: *(Hirtelen fény vetődik a leprásra)* Krisztusom! Én Uram, én Istenem!
- Izentrud: Csoda! Csoda! A szenvedő Krisztus fekszik az ágyon.
- Beteg: Uram! Te meg akartad mutatni, hogy azonosítod magad minden beteggel. Fájdalmam fájdalom maradt, szenvedésem szenvedés. De ezután már nem lesz céltalan vergődés. Most már tudom, hogy te szenvedsz bennem. Most már tudom, hogy szenvedésemmel a te megváltó munkádat folytatom. Add, hogy amikor a szenvedés keresztjét hordozom, az emberek téged lássanak meg bennem!
- Ének:

*Csak a szeretet,
csak a szeretet,
csak a szeretet
teheti széppé
az életet.
Rajtad múlik,
hogy az utolsó napon,
hol lesz a helyed
a jobb- vagy baloldalon.

Mert Jézus
majd így szól:
„Amit egynek
tettetek, akár
a legkisebbnek is
azt nekem
tettétek.”*

*Éheztem ugyanis
és ennem adtatok;
szomjaztam,
és innom adtatok;
vándor voltam,
és befogadtatok;
beteg voltam,
és meglátogattatok;
börtönben voltam,
és fölkerestetek.*

*Csak a szeretet
csak a szeretet
csak a szeretet
teheti széppé az életet.*

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Testvéreim! Kérjük Istent, hogy Árpádházi Szent Erzsébet érdemeiért hallgassa meg könyörgésünket:

- Lektor:** 1. Add, hogy egyházad mindig gyakorolja Szent Erzsébet önfeláldozó szeretetét!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
2. Add, hogy Szent Erzsébet példájára gondoskodjunk a betegekről és elhagyottakról!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Add, hogy betegekkel találkozáskor, mindegyikben a szenvedő Krisztust lássuk!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
4. Add, hogy a betegséget és bajainkat Krisztus példájára panasz nélkül viseljük!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Jézus Krisztus! Te megmutattad, hogy neked szolgál az, aki önfeláldozóan szereti embertársait. Segíts, hogy Szent Erzsébet példájára tevékenyen szeressük a rászorulókat és egykor majd elnyerjük érte tőled a jutalmat. Aki él és uralkodik mindörökkön örökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

Szent Erzsébet legvonzóbb tulajdonsága: szerette az élet elesettjeit. Kövessük példáját a szeretet gyakorlásában. Legyen jóföltételünk a hétre: igyekszünk Krisztust látni minden rászorulóban. Ezt az elhatározást tegyük oda a kehelytányérra, hadd ajánlja föl a pap az ostyákkal együtt Istennek.

Ének: Mit adhatok szegény bűnös... SZVU 232/5.

MIATYÁNK:

Az Isten nekünk közös Atyánk, és mi egymásnak testvérei vagyunk. Úgy szeressük hát a legszerencsétlenebbet is, mint akihez rokoni szálak fűznek. A Miatyánkban minden rászoruló számára kérjük a mindennapi kenyeret, és minden bűnös számára a bocsánatot.

ISTEN BÁRÁNYA:

A szeretettől kihűlt világban csak akkor árasztthatjuk a szeretetet, ha az eucharisztikus Jézussal gyakran találkozunk. Keltsük föl magunkban a Jézus utáni vágyódást!

ÁLDOZÁS UTÁN:

Urunk! Te azért tűzted Erzsébetet mint útmutató csillagot a szentek egére, mert ő megoldást talált a szenvedés problémájára. Bemutatta, hogy minden szenvedésre van felelete a kinyilatkoztatásnak, ami így hangzik: minden szenvedő emberben Krisztust kell látnunk, és minden szenvedő embernek Krisztust kell utánoznia.

Ének: Isten hazánkért... SZVU 293/1., 3.

13. Krisztus Király személye és országa

Bevezető

KEZDETRE:

Egyik hittanórán megkérdeztem: ki vagy mi jut eszedbe erről a szóról: „király”? Válaszok: János vitéz, Tündérország királya. Tehát: mesehős.

Heródes, a zsidók királya. Tehát: kegyetlen zsarnok, vérengző gyermekgyilkos.

A holland királynő: Beatrix, akit 1980-ban koronáztak meg Amszterdamban, fényes ünnepség közepette. Tehát: inkább a hagyomány jelképes őrzője, semmint az országvezető hatalom tényleges letéteményese.

Krisztus is királynak mondta magát. Országa azonban nem ebből a világból való, azért ő sem hasonlítható földi királyokhoz. Ő nem hatalommal igaz le, nem vastörvényeivel uralkodik, hanem határtalan szeretetével vonz magához. Ma, Krisztus Király ünnepén, mint a szívek királyára tekintünk föl rá.

Ének: Kegyességet hívsz... SZVU 226/1.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

Krisztus Király országának egyetlen törvénye van: a szeretet. Vizsgáljuk meg azért lelkiismeretünket a szeretet oldaláról.

Veszekedtem-e? Verekedtem-e?

Sokáig tartottam-e haragot?

Csúfoltam-e mást? Árulkodtam-e?

DICSŐSÉGRE:

Aki a szívünket akarja szeretetével meghódítani, annak őszinte örömmel zengünk áldást és dicséretet:

Ének: A mennyei szent karokkal... SZVU 226/2.

KÖNYÖRGÉS:

Krisztus Király! Országod itt a földön kezdődik, ahol őszinte szívvel keresünk téged, de tökéletessé majd a végítéleten válik. Segíts úgy élnünk itt a földön, hogy életünk egykor boldogan folytatódjék nálad, örök országodban. Aki élsz és szeretsz minket most és mindörökkön örökké. Ámen.

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Gyerekek nagyon szeretnek számháborúzni a kiránduláson. Két csapatra oszlanak. A vezérek választanak. Mindenki négyjegyű számot tűz a homlokára. A cél: az ellenfélét leolvasni. Kétféle vezér van: az egyik csak arra vigyáz, hogy *őt le ne olvassák*. Mindig elbújik, a többieket küldi előre, a végén pedig büszkén *dicsekszik* azzal, hogy ő „életben” maradt.

De nemcsak ilyen vezér van. Van olyan is, aki *együtt szalad* társaival, figyelmezteti a mellette lévőket, vigyáz, hogy be ne kerítsék és le ne olvassák társait. Egyszóval a *csapat ügye* fontos számára.

Mi Krisztus országához tartozunk. Képletesen úgy is mondhatnánk: Jézus csapatának vagyunk tagjai.

● *Tárgyalás: I. Vajon a mi vezérünk, Krisztus Király milyen vezető?*

Mit tudunk meg róla a Bibliából? Az ószövetségi próféta előre megrajzolta alakját. A babiloni fogságban, Kr. e. a VI. században a nép szétszéledt. Isten megígérte Ezékielnek, hogy ő maga lesz a pásztora népének.

SZENTLECKE Ezékiel próféta könyvéből (34,11-12, 15-16)

Így szól az Úr, mi Istenünk: Íme én magam keresem föl juhaimat, és gondjukat viselem. Amint a pásztor gondját viseli nyájának azon a napon, amelyen elszéledt juhai között van, úgy viselem én is majd gondját juhaimnak. Kiszabadítom őket minden helyről, amelyre elszéledtek a ború és a sötétség idején.

Én magam legeltetem juhaimat, és én pihentetem meg őket, úgymond az Úr, az Isten. Az elveszettet megkeresem, az eltévedtet visszavezetem, a sebesültet bekötözgetem, a gyöngét megerősítem, a híztottat és erőt megoltalmazom, és igazságosan legeltetem őket.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

Jézus olyan vezetőnk, aki együttérez velünk. Utánunk jön, mint a pásztor a sötétségben eltévedt juhok után. Megkeres minket, bekötözi sebeinket, gyöngességükben megerősít. Krisztus tehát nem zsarnok király, aki háborúba küldi alattvalóit, utána pedig a zsákmányt elteszi magának. Nem akarja a legnagyobb jutalmat a legkisebb kockázattal. Nem kényúr, mint azok a királyok, akik lefejeztették, kivégeztették alattvalóikat, ha azok nem teljesítették parancsukat.

Gondoljunk csak VIII. Henrik angol királyra, aki egymás után végeztette ki feleségeit csak azért, mert rájuk unt. Sőt kancellárjától, Morus Tamástól is azt kívánta, hogy helyeselje vérengző, igazságtalan terveit. És mivel Morus ezt megtagadta, a kegyetlen király őt is kivégeztette.

Jézus olyan király, aki mindenkit szeret, és a szívek királya akar lenni.

A gyermekeket ölébe ültette, a betegeket meggyógyította, Jeruzsálemet szívből megsiratta, Jákob kútjánál szeretettel beszélt a bűnös asszonnyal, a templom udvarán megbocsátott a házasságtörő nőnek. Szellőden válaszolt a főpap durva szolgájának, barátjának nevezte Judást, Péterre pedig olyan tekintetet vetett, hogy az zokogva megbánta bűnét. Észrevette a hajlott hátú, reszkető kezű öregeket, vigasztalta a siránkozó asszonyokat, megbecsülte a kérges tenyerű tavi halászokat, és nem álltál egy asztalhoz ülni a megvetett vámosokkal és bűnösökkel.

Nem is lehet megmondani, mi vonzotta leginkább a tömegeket hozzá: szavainak sodró ereje vagy szeretetének kifogyhatatlan bősége? Érezték, hogy így még nem beszélt senki, de azt is érezték, hogy így még nem szerette őket senki.

II. Vajon meddig terjed Krisztus Király országa?

Jancsi az iskolai tantárgyak közül a földrajzot szerette a legjobban. Témazáró dolgozatra készült az osztály. Az anyagot lelkiismeretesen átismételte. Majd becsukta a térképet, és fejből, hangosan mondta el a kérdésekre a választ. Az utolsó kérdés ez volt: Franciaország határai. Gondolkodás nélkül sorolta: északon: a La Manche-csatorna; keleten: Belgium, Német Szövetségi Köztársaság, Svájc; délen: a Földközi-

tenger és Spanyolország; nyugaton: az Atlanti-óceán. Amikor az utolsó kérdésre is megadta a választ, hangosan kikiáltott öccsének, a harmadikos Lacinak: „Na, ezzel is megvagyok! Kész minden leckém. Gyere, öcskös, játszani!”

Este, vacsora után közös Szentírás-olvasásra jött össze a család. Az volt a szokás, hogy minden este más olvasott föl egy részt a Szentírásból. Édesapa magyarázta. Azon az estén Jancsin volt a sor. A következőket olvasta: „Hasonlított az Isten országa a szántóföldön elrejtett kincshez. Ha az ember megtalálta...” De itt nem jutott tovább az olvasásban. Laci közbeszólt: „Hol vannak az Isten országának a határai?” A kérdés Jancsit is meglepte. Erre ő sem tudna hirtelenjében feleletet adni. „Akkor most ne olvassunk tovább,— mondta édesapjuk —, hanem beszéljük meg Laci kérdését.”

„Gyerekek, Isten országa itt van közöttünk:

a) A hívő családban, a mi családjunkban. Hiszen maga Jézus mondta... illetve keresztségünk csak meg, mit mondott erről Jézus” —, és már olvasta is Jézus szavait.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből (Lk 17,20-21; Mt 13,31-32)

Amikor a fariseusok megkérdezték Jézustól, mikor jön el Isten országa, ő így válaszolt: „Isten országa nem jön el szembeűnő módon. Nem lehet azt mondani: Nézd, itt van vagy amott. Isten országa köztetek van.” Majd így folytatta: „Isten országa hasonlít a mustármaghoz, amelyet fog az ember és szántóföldjébe vet. Ez kisebb ugyan minden magnál, de amikor megnő, nagyobb minden veteményénél. Sőt akkora fává nő, hogy az ég madarai rászállnak, és ágai között fészket raknak.”

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged, Krisztus.

Apa tovább folytatta: „Amikor este közösen imádkozunk, Isten országa itt van közöttünk. Amikor megterítitek az asztalt, kérés nélkül elmosogattok a konyhában, örömet szereztek nekünk: Isten országát valószínűsítettétek meg. Ha közösen olvassuk a Szentírást, ha igyekszünk megérteni Krisztus tanítását: akkor itt van közöttünk Isten országa.

b) Isten országa itt van közöttünk a templomi közösségben.

„Hát ilyen kicsi Isten országa?” — kérdezte ismét Laci.

Isten országa itt van a mi templomunkban is. Amikor összejövünk és résztveszünk a szentmisén, amikor az áldozásban találkozunk Jézussal, mi és a többi keresztyének, akik az ország különböző templomaiban együtt vagyunk az oltár körül, valamennyien Isten országát alkotjuk.

c) Isten országa itt van közöttünk a világegyházban.

Isten országa megvalósul az egész világon. Vasárnap nemcsak a mi templomunkban jönnek össze a keresztyén hívek. Ha televíziós kamerával ide tudnánk vetíteni, hogyan gyűlnék össze a világon élő keresztyének a mai ünnepen a közös szentmisére, akkor láthatnánk az *Afrikában* élő misszionáriust, amint a szabadban fölállított egyszerű oltáron, talán csak néhány néger gyerek jelenlétében mutatja be a szentmisét. De ezek a négerök kilométereket gyalogoltak, hogy ott lehessenek. Látnánk az *alaskai jégmezőkön* lévő kápolnakunyhót. Oda sítalpakon, rénszarvas szánkón igyekeznek az emberek. Ők is Isten országának tagjai. Látnánk az *óceánon* úszó hatalmas hajókat. Az utasok egy része még az előző esti szórakozások fáradalmát piheni ki, de vannak, akik meghallották: a gong szentmisére hívja őket.

Így most már ti is választ tudtok adni Laci kérdésére: hol van Isten országa. Köztünk, emberek között, akik megismertük Jézus tanítását és követjük őt.

d) Azok lelkében, akik őszinte szívvel keresik az Istent. Sőt az az osztálytársad, aki hittanra ugyan nem jár, templomba sem jön, mert szülei nem küldik, de keresi az Istent, kutatja élete igazi célját, és becsületesen él, az is Isten országához tartozik.

● **Befejezés:** Nekünk olyan Krisztus Király kell, akinek hintója sose volt, mindig csak gyalogolt; szolgákat nem akart, mert azért jött, hogy szolgáljon minket; aki mindenkit szeretett, senkit meg nem vetett; ételt-italt adott, betegeket gyógyított.

Ez a Krisztus ma is él, és itt jár közöttünk!

Magányodban, szomorúságodban légy tudatában:

„Ő soha nem hagy el. Szólj csak, és átölel:

Tán észre sem veszed, úgy fogja két kezéd.” Ámen.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Testvérek, forduljunk bizalommal Jézus Krisztushoz, családunk, plébániai közösségünk és az egész világegyház Királyához:

Lektor: 1. Add, hogy feledve a zsarnok királyok emlékét benned mindig jóságos Pásztorunkat lássuk!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Add, hogy a jó Pásztor példáját követve, mi is fölkeressük gyöngé, eltévedt társainkat!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Add, hogy földi országod, az egyház vezetői törődjenek a rájuk bízottakkal és nekik szenteljék életüket!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Add, hogy a hívő családok befogadják tanításodat és megvalósuljon közöttük Isten országa!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

5. Add, hogy plébániai közösségünk élő hittal hirdesse Isten országának örömhírét!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

6. Add, hogy a jó szándékú, de még nem hívő emberek is eljussanak országodba!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Urunk, Jézus Krisztus! Földi működésed idején meghirdetted Isten országát. Add kegyelmedet, hogy egyházad méltó módon hirdesse az embereknek Isten országának örömhírét és tanúságot tegyen rólad. Aki élsz és uralkodol mindörökkön örökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

Jelen van és megvalósul itt a templomban az, ami a nagycsütörtöki végvacsorán és a nagypénteki szent keresztfán történt. Ha buzgó lélekkel résztveszünk Krisztus áldozatán, akkor hű polgárai vagyunk Krisztus Király országának. Felajánlási énekünkkel kapcsolódjunk bele az áldozat előkészítésébe:

Ének: Itt van, mit a végvacsorán... SZVU 226/5. és 6.

13

MIATYÁNK:

Isten országa itt a földön kezdődik, de csak az örök életben lesz tökéletessé. Amikor mondjuk: „Jöjjön el a te országod”, Krisztus kettős országának megvalósulásáért imádkozunk: Isten földi és megdicsőült országáért.

ISTEN BÁRÁNYA:

Mi magunk is Isten országa vagyunk, amikor az áldozásban Krisztus hozzánk tér be. Fogadjuk vágyakozó lélekkel, és adjuk át neki egészen magunkat!

ÁLDOZÁS UTÁN:

Krisztus Király apródokat, hű szolgákat, testőröket toboroz magának, akik apostolkodnak az ő országáért. Álljunk valamennyien szent zászlója alá, és ígérjünk hűséget neki:

Ének: Hogyha keresztes harcokra toborzol... SZVU 159/6.

MISE VÉGÉN:

Krisztus Király himnuszát énekeljük az egyház nemzetközi nyelvén, latinul:

*Christus vincit,
Christus regnat,
Christus imperat!*

*Krisztus győz,
Krisztus uralkodik
Krisztus parancsol!*

III. Advent: Felelősek vagyunk egymásért (Nem magunknak élünk)

14. Felelősek vagyunk egymásért a családban

Bevezető

KEZDETRE:

Az emberiség a bűn által elszakadt a mennyei Atyától. Eltévedt a sötétségben, mint az otthonról elcsavargó gyermek. Nem talált rá a visszafelé vezető útra. Nyomorúságos állapotában Istenhez kiáltott: „Jöjj el, édes Üdvözítőnk!”

A karácsony előtti négy héten átéljük az emberiség adventi vágyakozását. Ajkunkon fölcsendül az ének: „Jöjj el, édes Üdvözítőnk!”

Ének: Harmatozzatok, égi magasok... SZVU 2/1. és 2.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

Nemcsak a régi emberek voltak bűnösök, valamennyien azok vagyunk. Most főként a családi körben elkövetett mulasztásokról tartunk lelkiismeretvizsgálatot:

Szoktam-e érdeklődni szüleim, testvéreim gondjai iránt?

Végighallgatom-e nyugodtan, ha mások panaszkodnak?

Nem vagyok-e önző a családban, nem akarok-e mindig a központban lenni?

Könnylétek-e munkámmal a család terhein?

KÖNYÖRGÉS:

Kérünk, Istenünk, keltsd föl a családtagokban az érdeklődést egymás ügyei iránt! Segítsd az egy fedél alatt lakókat, hogy megosszák problémáikat és megkönnyítsék egymás számára az élet terheit. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Thomas Merton, híres lelki író, egyik könyvének címe: „Senki sem sziget!” Az író szerint mi, emberek, nem vagyunk az óceánból kiemelkedő magányos szigetek, sem egyszemélyes űrhajóban kilőtt holdutasok. Közösségi lények vagyunk. Nem mondhatjuk, semmi közünk a másikhöz; felelősséggel tartozunk egymás iránt. Az adventi vasárnapokon az egymásért való felelősségről szólnak a mise szentírási szövegei. Különböző kis és nagy közösségek tagjai vagyunk. Kötelességünk törődni egymással. Ma a legkisebb közösség, a család iránti felelősségről beszélünk.

● *Tárgyalás. I. Felelős vagy a család anyagi helyzetéért.*

Nemrég az egyik újságíró osztályfőnöki órán dolgozatot íratott a második gimnazistákkal. Az összevont három párhuzamos osztályban kb. száz fiú és leány válaszolt a riporter kérdéseire.

A gyerekek 50-100 Ft eltéréssel meg tudták mondani a motorok és különféle típusú

autók árát. Ismerték a magnók, lemezjátszók, zsebrádiók bizományi értékét. Pontosan tudták, mibe kerül egy farmernadrág, pulóver vagy anorák. De arra a kérdésre, mennyi a lakás rezsije, mennyit költhet a család havonta élelemre, a család összjövedelméből mennyi jut egy-egy családtagra, — 800-900 Ft-os tévedésekkel válaszoltak. Láthatólag a gyerekeket egyáltalán nem érdekelte a család anyagi helyzete, hanem csak a saját kedvteléseik költségei.

Pedig, gyerekek, ti is felelősek vagytok a család anyagi állapotáért.

Néhány tanács:

Ne legyenek túlzott követeléseitek, elvárásaitok szüleitekkel szemben! Önzés jele, ha te idén már a harmadik pulóvert erőszakolod ki, édesanyád pedig öt év óta nem tud új kabátot venni magának. Vigyázz ruhádra, fölszerelésedre: a vonalzó például nem vívőeszköz! A táskát sem kell pajzsnak használni!

2. Felelős vagy te is a család egyetértő összhangjáért.

Egy igazán kiváló zenekarban az egyes hangszerek hangját nem lehet külön kihallani. Az ütő-, vonós- és fúvóhangszerek nem lógnak ki, egyik sem nyomja el a másikat, hanem teljes harmónia uralkodik.

Az igazán keresztény szellemű családban egyik gyermek sem akar uralkodni, a többiek fölé kerekedni. Önzésével nem akarja megzavarni a családi harmóniát.

Rózsi mintagyerek volt, jól tanult. Többször kapott dicséretet, jutalmat. Ruháját rendben tartotta. Ha vendég jött, köszönt, ebéd előtt kezet mosott, ha lefeküdni küldték, nem vitatkozott. Ő volt a tanítónéni kedvence, az osztály büszkesége. Testvérei azonban egyszer a keresztmama előtt kimondták róla: „Önző, undok alak vagy! Tudd meg!” Rózsi nem értette, hiszen ő a cukrot és az ajándékot mindig egyformán elosztja. Testvérei mégsem szerették, mert nővérük minden dicsőséget magának akart. Tetszett neki, hogy ő a legjobb tanuló, de testvéreinek nem segített a feladatok írásánál, mert ő soha nem ért rá. Testvéreinek csöndben kellett maradniuk, ha ő tanult. Ő viszont nem játszott velük akkor sem, ha ráért volna. A csokit is csak azért osztotta el, hogy szülei jószívűnek lássák.

Isten üzenetet küldött arról, hogyan kell törekednünk a családi harmóniára. Pál apostol így írt erről kedves egyházközsége tagjainak.

SZENTLECKE Szent Pál apostolnak a Filippiekhez írt leveléből (2,1-4)

Ha tehát ér valamit a Krisztusban adott buzdítás, a szeretetből fakadó intelem, a lelki közösség és a résztvevő szeretet, tegyétek örömet teljessé azzal, hogy egyetértetek, egymást szeretitek, együttéreztek, egyet gondoltok. Semmit se tegyetek vetélkedésből vagy hiú dicsőségvágyból. Tekintse inkább alázatosan egyik a másikat magánál kiválóbbnak. Senki se keresse csak a maga javát, hanem a másét is.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

Sokszor nem is gondolunk rá, hogy valamelyik családtag mennyire aggódik értünk. Az evangélista bemutat egy édesapát, aki nagyon aggódott kislánya egészségeért. Éjszakákat virrasztott betegágya mellett, a leghíresebb orvosokat hívatta, a legdrágább gyógyszereket vásárolta.

Végül is nagy hittel Jézust kereste föl, és az ő segítségét kérte. Jézus azzal jutalmazta ezt a szülői gondoskodást, hogy életre keltette a leányt. Ezt írja Szent Lukács:

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből (8,40-42; 49-56)

Kafarnaumban Jézus elé jött egy Jairus nevű férfi, a zsinagóga vezetője. Lába elé leborulva kérte, hogy menjen vele házába, mert tizenkétéves, egyetlen leánya halálán van. Útközben a zsinagóga előljárójának meghozták a hírt: „Leányod már meghalt. Ne fáraszd tovább a Mestert.” Jézus azonban ennek hallatára is bátorította: „Ne félj, csak higgy! Megmenekül a gyermek.” Amikor a házhoz értek, Jézus nem engedett be senki mást, csak Pétert, Jánost és Jakabot, továbbá a leány apját és anyját. Sírt és jajgatott ott mindenki. „Ne sírjatok, — szólt rájuk — nem halt meg a leány, csak alszik!” Azok kinevették, mert tudták, hogy meghalt. Jézus pedig megfogta a leány kezét, és hangosan így kiáltott: „Leányka, kelj föl!” Erre visszatért belé a lélek, és rögtön fölkel. Jézus meghagyta, hogy adjanak neki enni. Szülei nagyon csodálkoztak.

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged, Krisztus.

3. Felelős vagy a család békéjéért.

Nemrégem nagyszerű kis cikket olvastam az újságban.

Az újságíró talált az utcán egy szakadozott szélű füzetlapot. Poros, piszkos, sáros volt, bizonyára régóta hanyódott a járdán. Fölvette, kisímtotta, és elolvasta a gyermekes, ákombákomp írást. Ez volt rajta: „Mit kérek a születésnapomra?” Alatta szép sorjában, pontokba foglalva a kívánságok:

1. Csináltassuk meg a nagyórát a szobában, hogy mindig üssön.

2. Egy labda, ha nem kerül nagyon sokba.

3. Születésnapomon reggelire csokoládé.

4. Édesapukám és anyukám szeressék egymást, és soha többé ne veszekedjenek.

Ez utóbbi vastagon pirossal aláhúzva, tehát bizonyára ez volt a legfontosabb.

Eltettem az újságcikket, mint fontos dokumentumot, és most átadom nektek. Kommentár nélkül, de különös tekintettel a negyedik pontra. Mert az még nem olyan nagy baj, ha a nagyóra nem üt, sőt még a labda és a reggeli csokoládé nélkül is meg lehet lenni. De az már igazán elengedhetetlen, hogy édesapukám és édesanyukám szeressék egymást, és soha többé ne veszekedjenek!” (Vö. Új Ember, 1964. aug. 14.)

Gyerekek, ha a ti családotokban is lenne veszekedés, ha a ti szüleitek sem értenék meg mindig egymást, mondjátok csak, nem lehetne valami ilyesfajta születésnapos kérréssel előállni?! Nem gondoljátok, hogy egy ilyen szerény kívánságnak talán ők sem tudnának ellenállni?

4. Felelős vagy a család vallásos szelleméért.

A kis Erzsébetet szülei nagyon szerették, mert kedves, jó gyermek volt. Édesapja, hogy a tanulásra még jobban ösztönözze, megígérte neki, hogy ha jó bizonyítványa lesz, akkor bármely kívánságát teljesíteni fogja. Erzsébet akkor még jobban tanult. Édesapja kíváncsi volt, mi lesz kislányának a legfőbb kívánsága: nagy baba, képeskönyv vagy kirándulás?

Képzelték csodálkozásukat, amikor a kislány a tiszta ötös bizonyítvánnyal elébe állt és azt mondta: „Édesapám, én azt kérem jutalmul, hogyha majd elsődíjazó leszek, te is fogadd szívedbe az Úr Jézust.”

Amikor eljött az elsődíjazás napja, a kis Erzsébet mellett ott térdelt édesapja is, édesanyja is. És milyen boldogok voltak mindhárman, amikor Jézussal a szívükben hazamentek. Úgy érezték, hogy a lakásban többé már nem hárman vannak, hanem negyediknek ott van köztük Jézus is.

Ti is, kedves gyerekek, kérjétek meg szüleiteket: karácsonyra szerezzék meg nektek azt a nagy örömet, hogy az egész család szívébe betérjen az Úr Jézus, minden szívnek hőn szeretett Királya.

● **Befejezés:** Hittanórán azt a feladatot kaptátok, hogy egy papírlapra rajzoljatok adventi koszorút és annyi fenyőgallyat színezzetek ki, ahány jó cselekedetet végeztetek. Ezen a héten a családtagok iránti jó cselekedetekre keressetek alkalmat!

Azért gyűjtjük meg most a templomi koszorún is az első gyertyát, hogy fénye eszettekbe juttassa a heti jó cselekedetet.

Ne feledjétek: mindannyian felelősek vagytok családotok anyagi helyzetéért, harmóniájáért, békéjéért és vallásosságáért. Ámen.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Mennyei Atyánk, te Pál apostolon keresztül azt üzented nekünk, hogy legyünk együttérzők, egyetértők és szeressük egymást. Segíts, hogy ezeket a lelki kinceseket elsősorban családunk közösségében valósítsuk és találjuk meg:

Lektor: 1. Add, hogy őszinte szívvel érdeklődjünk egymás gondoljai iránt!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Add, hogy necsak a magunk javát keressük, hanem a másokét is!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Add, hogy legyen időnk egymással őszintén elbeszélgetni!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Add, hogy észrevegyük a sok aggodást és munkát, amelyet szüleink vállalnak értünk!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Jézusunk! Te értékelted Jairus gondoskodó szeretetét, és visszaadtad leányának az életet. Kérünk, segíts bennünket, hogy már a családi közösségben megtanuljuk: az jut el az örök életre, aki nemcsak a saját boldogságával törődik, hanem a másokéval is. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁSRA:

Minden szentmisét valamilyen jó célra szoktunk fölajánlani. Mai misénket ajánljuk föl szüleinkért, nagyszüleinkért, testvéreinkért, hogy ezáltal is megkönnyítsük számukra az élet keresztyének hordozását.

Ének: Ím az áldozat... SZVU 2/7. és 8.

ÚRFELMUTATÁS ELŐTT:

Jézus nem volt önző. Nem magával törődött, hanem egyházának tagjaival. Az Oltáriszentséget is azért rendelte, hogy szüntelenül velünk maradjon. Néma tisztelettel álljunk Jézus szeretetének csúcspontja előtt.

ÚRFELMUTATÁS UTÁN:

Az Eucharishtiában Jézus szívesen meghallgatja, ha kiöntjük előtte bánatunkat. De elvárja, hogy mi is megértő részvétellel hallgassuk meg szenvedő családtagjainkat:

Ének: Áldjad ember e nagy jódat... SZVU 109/1.

MIATYÁNKRA:

Minden emberért kell imádkoznunk, de különös buzgósággal azokért, akikkel egy fedél alatt élünk. A közös Miatyánkot ajánljuk föl most értük!

ISTEN BÁRÁNYA UTÁN:

Milyen jó nekünk, akik vasárnapról vasárnapra áldozunk. Ha vannak nem vallásos hozzátartozóink, érezzünk felelősséget értük! A mai áldozásunk után csendben imádkozzunk azért a családtagért, aki még távol van az Istentől.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Ha eddig önzők voltunk, csak magunkkal törődtünk, most az adventi idő kezdetén ébredjünk föl mély álmunkból, és kezdjünk el törődni másokkal. Elsősorban családtagjainkkal:

Ének: Ébredj ember... SZVU 9/1.

15. Felelős vagyok osztálytársaimért

Bevezető

KEZDETRE:

Ti mind beletartoztok mint kis közösségbe a családba. Felelősek vagytok a család tagjaiért. De tagjai vagytok egy nagyobb közösségnek: az osztálynak is. A mai misén tudatosítsuk magunkban ezt a felelősséget. Vannak társaim, akik az igazi erkölcsi értékekre még nem találtak rá. Ők még a sötétségben tapogatóznak. Adventi énekünk rájuk is érvényes:

Ének: Téged vár a népek lelki sötétsége, Isten... SZVU 4/1.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

Félszeg, szomorkodó osztálytársaimat nem hagytam-e magukra?

Gyöngye, ügyetlen társaimnak segítségére siettem-e?

Érzek-e felelősséget a rossz útra tévelyedett társakért?

Nem rongáltam-e osztályunk felszerelési tárgyait?

Szívesen veszek-e részt az osztály közösségi életében?

KÖNYÖRGÉS:

Mennyei Atyánk! Kérünk, keltsd föl bennünk a felelősségtudatot iskolatársaink lelkéért! Add meg számukra a megtérés kegyelmét, és öleld szívedre tékozló gyermekeidet. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Amikor az óceán közepén léket kap egy hajó, és süllyedni kezd, a parancsnoki hídról szikratávírón leadják a segélykérő S.O.S.-jelet. Ez egy angol mondat rövidítése. Szó szerint ezt jelenti: „Mentsétek meg lelkeinket!” Az értelme: Jöjjetek, segítsetek rajtunk! Hajók és helikopterek, ha meghallják a hívást, azonnal odasietnek, hogy a bajba jutottakat megmentse.

Hány gyerek van, aki tudatosan vagy öntudatlanul ilyen S.O.S.-jelet küld feléd!? Vajon fölfogod-e, és indulsz-e segítségére? Azt mondom: „Atya, én készítettem a testvéremmel egy detektoros rádiót a hatodikos fizikakönyv kapcsolási rajza szerint. Hallottam én már mindenféle fűtyülést és sípolást benne, de a ... — — ... jelet még soha nem hallottam.

Nos, Szent Pál még nem ismerte a detektoros rádiót sem, mégis fölfogta a segélyhívást. Második apostoli útján jutott el Ázsia legnyugatibb városába, a tengerparton fekvő Troászba. Először az volt a terve, hogy továbbra is Ázsiában marad és ott hirdeti az evangéliumot. De aztán az egyik éjszaka S.O.S. jelet hallott:

SZENTLECKE az Apostolok Cselekedeteiből (16,6-10)

Pál apostol kísérdível a galatak földjén utazott keresztül. Mizia határához érve megkísérelték, hogy Bitiniába menjenek, de Jézus Lelke nem engedte meg nekik. Ezért keresztülvágtak Mizián, és lementek Troászba. Itt egy éjszaka Pálnak látomása volt:

makedón férfi állt előtte, és azt kérte: „Jöjj át Makedóniába, és segíts rajtunk!” A jelenés nyomán mindjárt úgy érezték, hogy Isten rendelte őket arra, hogy ott az evangéliumot hirdessék.

Ez az Isten igéje. Istennek legyen hála.

Mint a makedón férfi Szent Pál felé, úgy nyújtják felétek az osztálytársak karjukat: „Feri, Gabi, Magdi, Márti, jöjj, és segíts rajtunk!” Nektek nem is kell Troászból Makedóniába hajóznotok, hanem esetleg csak az ajtó felőli padsorból az ablak felőlibe vagy az iskolafolyosó egyik végéből a másikba mennetek.

● *Tárgyalás: Felelős vagy osztálytársaidért!*

1. Hívnak a tártalanok. Az iskolafolyosón pityereg valamelyik tízpercben egy hatodikos nagylány. Földrajzból egyest kapott. Igaz, megérdemelte: nem tudta elsorolni az Alpok kristályos és mészkővonulatát. Osztálytársai mind elhúzódnak mellőle. Pedig szegénynek jól esne, ha valaki odamenne hozzá, és vigasztalná, bátorítaná. Nézd csak, most éppen rád néz! Nem hallod az S.O.S. segélyhívást? Hát menj oda, és vigasztald meg!

Másik társadnak senki sem akar padszomszédja lenni. A harmadikkal a sorakozónál senki sem áll párba. A negyedik hirdetést ad föl az Ifjúsági Magazinba „Barátokat keresek” jelisével...

Szegény magányos gyermekek, akiknek „nincs emberük.”

Egyszer Jézusnak is elpanaszolta egy beteg: „Uram, nincs emberem, aki segítene rajtam.” És a Mester segített.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből (5,1-8)

Jézus a húsvéti ünnepek alkalmával fölment Jeruzsálembe. Van Jeruzsálemben a juhkapunál egy fürdő, amelynek héber neve Beteszda. Öt oszlopcsarnok veszi körül. Igen sok beteg, vak, sánta és béna feküdt ott, és várta a víz mozdulását. Időnként ugyanis fölkavarodott a tó vize, és aki aztán gyorsan belépett a fölkavart vízbe, meggyógyult, bármilyen betegségben szenvedett is.

Feküdt ott egy ember, aki már harmincnégy esztendeje volt beteg. Amikor Jézus látta, hogy ott fekszik, és megtudta, hogy már oly hosszú ideje szenved, megkérdezte: „Akarsz-e meggyógyulni?” „Uram, — felelte a beteg — nincs emberem, aki levinne a fürdőbe, amikor fölkavarodik a víz. Mire odaérek, már más lép be előttem.” Jézus erre így szólt: „Kelj föl, fogd ágyadat, és járj!” Az ember azonnal meggyógyult, fogta az ágyát, és járni kezdett.

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged, Krisztus.

Gyerekek! Nyissátok ki a szemeteket, vegyétek észre a tártalanokat, magukra hagyottakat, és legyetek ti az ő „embereik”!

2. Hívnak a segítségre szorulókat!

Felfedező expedíciók tagjai vagy a hajón együtt utazók nagyon összetartanak. Bármelyikük kerül bajba, vagy fenyegeti veszély, mindjárt segítségére sietnek. Érzik a felelősséget egymásért. Tudják, hogy a következő pillanatban esetleg ők szorulnak rá mások segítségére.

Az osztály is hajó. Ott is segíteni kell, főként a rászorulókat! Ha te könnyen fölfogtad a

törtek osztásának törvényeit, ne elégedj meg azzal, hogy te érted, a lyukas órán magyarázd el annak is, aki nem érti.

Ha te éltornász vagy, és az ostorlengést is meg tudod csinálni, nem elég az, ha bemutatod az órán, hanem gyakorolj az ügyetlenekkel. Osztálykiránduláson segíts vézna társaidnak a meredek kapaszkodón fölvenni a csomagjukat!

A keresztény gyermek felelősnek érzi magát segítségére szoruló osztálytársaiért.

3. Hívnak a rossz útra tértek!

Mécs László papköltő még a 40-es években verset írt a tanoncok és inasok sanyarú sorsáról. Föl akarta rázni a társadalom lelkiismeretét az elhanyagolt gyermekekkel szemben. Minden versszakot ezzel a refrénnel fejez be: „E fiúkért valaki felelős!”

A mai ipari tanulóknak más az életük. A testi nyomort ők már nem ismerik. De a lelki nyomor, az erkölcsi nyomor nem idegen, sajnos, néhány mai fiataltól sem. És ezekért a fiúkért és lányokért is felelős valaki.

A te osztálytársaidért, a többi között, te is!

A vers néhány sora keltse föl benned is a felelősségérzetet:

*Én, Mécs, Isten szavának trombitája
s mint költő, élő lelkiismeret:
szétkürtölöm most minden égi tájra,
hogy vannak züllött ifjú emberek,
kikből nem lesz se szent, se honfi hős!
S e fiúkért valaki felelős!*

*Nem tudnak semmit ők a Bibliáról
s hogy van Madách, Faust, lélek-asztagok!
S csak annyit tudnak az Isten Fiáról,
hogy elítélt minden gaz gazdagot!
Üvölni kell, bár közhely, ismerős:
E fiúkért valaki felelős!*

Mécs László: Vád és védőbeszéd

A rossz útra tért nem hív, de mégis a legnagyobb szüksége van rád: aki elcsavarog otthonról, és iskola helyett moziba jár vagy a Duna-parton tekereg; erkölcstelen társaságba keveredett vagy utcai galeriba, és megindul a lejtőn lefelé; vagy akik értelmetlen pusztítással vezetik le fölös energiájukat: telefonfülkéket rongálnak, villanykörtékre csúzliznak.

Értük is felelős vagy, akiknek kisiklott az életük! Lehet, hogy már nem tudsz segíteni. De aki még hallgat rád, azt próbáld visszatartani a rossztól!

Szakítsuk meg most a beszédet adventi énekünkkel. Kérjük az Urat, hogy ezek között a gyerekek között „a sötétség tévedését oszlassa széjjel”, és engedje, hogy „a kétség útvesztőin mégis rátaláljanak.” Közben meggyújtjuk az adventi koszorú második gyertyáját.

Ének: A sötétség tévedését, Uram, oszlasd széjjel... SZVU 4/2.

4. Felelős vagy az osztályközösségért!

A fiúk az osztályban tízpercen belül rugdalták a labdát. Zoli figyelmeztette őket: nem lesz jó vége. Ki is rugták az ablakot. Osztályfőnöki óra: „Álljon föl a tettes!” — Néma csönd. Ekkor egy kéz emelkedik a magasba. Zolié. „Én voltam — mondja — holnapra

bevágtatom.” Tízpercben megkérdik: „Miért vállaltad magadra?” „Nem hagyhattam az osztály becsületét!” Zoli felelősnek érezte magát az egész osztályért.

És te? Törődsz-e azzal, hogy az V/B-nek ne legyen az egész iskolában a legrosszabb híre?

Résztveszel a közös programokban?

Nem húzod ki magad a közös munkából?

Segítesz az osztály csinosításában?

Vigáyzol a padok, fölszerelési tárgyak tisztaságára?

A keresztény ifjúnak mindezekben elől kell járnia!

● **Befejezés:** A KRESZ-táblák között találunk egyet, amelyen kék téglalapban fekete franciakuks található. Akik értik a közlekedésrendészeti jeleket, azok tudják, hogy ez műszaki segélyhelyet jelent. Ha a gépjármű motorja meghibásodik az országúton vagy defektet kap a gumija, a segélyhelyen orvosolják a hibát. A bajba jutott gépkocsi vezetők nagyon örülnek, ha az út mentén fölfedeznek ilyen táblát.

De jó lenne, ha gyártanának sok-sok gomblyukba tűzhető kis jelvényt, amelyen kék téglalapban nem franciakuksot, hanem valami más jelet festenének (gondolkodjatok rajta, hogy mit), és a jelvény „lelki segélyhelyet” jelezne. Azok hordhatnák, akik készen állnak, hogy magányos osztálytársaiknak társai legyenek, a gyöngéknak segítségére siessenek, rossz útra tértet visszavezessenek, vagy akik az osztály jó szellemének kialakításában tevékenykednek.

Ilyen jelvények, sajnos, még nincsenek. Láthatatlanul azonban hordjátok, és a héten ezek legyenek nálatok az adventi jó cselekedetek. Ámen.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Jézus Krisztus! Te azt akartad, hogy az emberek felelősséget érezzenek egymásért és segítsék egymást. Segíts, hogy észrevegyük a jó alkalmakat és fölhasználjuk a lehetőségeket, hogy jót tegyünk másokkal:

Lektor: 1. Add, hogy társai lehessünk a magányosoknak és egyedülállóknak!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Add, hogy segítőkészen törődjünk a rászorulókkal!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Add, hogy szavunkkal, de még inkább példánkkal visszatartsuk társainkat az erkölcsi kisiklástól!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Add, hogy örömmel vállaljunk részt az osztály jó szellemének ápolásában!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

5. Add, hogy jó cselekedetekkel megmutassuk társainkért érzett felelősségünket!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Istenünk! Őnts, kérünk, a keresztény fiatalok lelkébe hivatástudatot, hogy felelősnek érezzék magukat osztálytársaikért és mindig készséggel induljanak a lelkek megmentésének szent feladatára. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

15

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁSRA:

Ég már az adventi koszorún a második gyertya. Ennek fénye világítson ránk egész héten, és világítsa meg osztálytársaink előtt is az utat, amelynek végén Jézus Krisztus vár bennünket.

Ének: Áldott kenyér... SZVU 4/4.

MIATYÁNK ELŐTT:

Az Úr imáját ajánljuk föl valamelyik osztálytársunkért, aki még nem ismeri ezt az imát, de talán általunk fogja megismerni és megkedvelni.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Uram! Ma az elszigeteltekre gondolok. Azokra, akik egyedül vannak, rettenetesen egyedül... Azokra, akiket megbántottak, és nem vigasztalja őket senki. Azokra, akik súlyos sebekből vérzenek, amelyeket soha nem gyógyított senki. Azokra, akiket kemény csapások sújtottak, amelyeket mégcsak nem is gyanított senki. Adj erőt, hogy szerethessem őket és megtörhessem magányuk bilincseit (M. Quoist után).

MISE VÉGÉN:

Törekedjünk arra, hogy osztályunk jó szelleméért különösen is buzgólkodjunk a héten. Ne engedje az Úr, hogy önelégülten tovább aludjunk!

Ének: Ébredj, ember... SZVU 9/1.

16. Felelősek vagyunk környezetünkért

Bevezető

KEZDETRE:

Ha követ dobunk a tő tükrére, a víz gyűrűzni kezd. A gyűrűk egyre nagyobbak lesznek, és a hullám egyre messzebb terjed.

Néhány hete bedobtuk a felelősség kérdését a diákmisék témáiba. Ez is egyre nagyobb gyűrűket ver. Először láttuk: felelősek vagyunk családtagjainkért. Majd: osztálytársainkért. Ma arról beszélünk, hogy felelősséggel tartozunk embertársainkért, a társadalomért.

Ádventi miseéneünk első sorait most így értjük:

Ének: Téged vár a népek lelki sötétsége, Isten... SZVU 4/1.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

Nem zavartam-e zajos viselkedésemmel mások nyugalma?

Nem zavartam-e késésemmel a templomi hívek áhítatát?

Vigyáztam-e mások holmijára?

Törődtem-e a köztulajdonnal?

Embertársainkért érzett felelősségünket azzal is kifejezzük, ha lelki fényességet kérünk számunkra az Úrtól:

Ének: A sötétség tévedését, Uram, oszlasd széjjel... SZVU 4/2.

KÖNYÖRGÉS:

Keltd föl, Uram, bennünk a felelősségtudatot embertársainkért! Add, hogy vigyázzunk mások életére, nyugalma és törődjünk üdvösségükkel. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Igeistentisztelet

Aki álmából ébred, arra a nappal munkája vár. Kérjük az Úr Jézust, hogy magunk és mások dolgában mindig azt tegyük, amit tőlünk elvár.

SZENTLECKE Szent Pál apostolnak a Rómaiakhoz írt leveléből (13,11-14)

Testvérek! Ébredjünk föl végre az álomból! Tudjátok, itt az idő. Az üdvösség most közelebb van hozzánk, mint hívő életünk kezdetén. Múlóban az éjszaka, közeledik a nappal. Hagyjuk el tehát a sötétség cselekedeteit, és készüljünk föl a világosságra. Járjunk becsülettel, mint fényes nappal illik.

Ne éljetez lakmározásban és részegeskedésben, kicsapongásban, veszekedésben és irigykedésben. Öltsetek magatokra az Úr Jézus Krisztust.

Ez az Isten igéje. Istennek legyen hála.

Milyen jó mulatság a „Ki mit tud?” versenyeken részt venni. Minden pályázó versenyképes. Egy kis találékonyság kell hozzá.

A kérdés: Mit tehetnék ma vagy holnap valaki megsegítésére?

Minden résztvevő nyer. Kettős díjat: örömet szerez itt a földön egy embernek és a földi világunkon túl Jézusnak, a legigazibb tanítómesterünknek.

EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből (20,25-28)

Jézus magához hívta tanítványait, és így szólt hozzájuk: „Tudjátok, hogy azok, akiket a világ urainak tartanak, zsarnokoskodnak a népeken, a hatalmasok pedig önkényüket éreztetik velük. Köztetek azonban ne így legyen, hanem, aki nagyobb akar lenni, legyen szolgátok, és aki első akar lenni, legyen cselédetek. Az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon és váltságul adja oda életét sokakért.”

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Egyetemre fölvettem, de előbb katonai szolgálatot teljesítő volt minisztránsaink időnként meglátogatnak. Elmesélik a katonaélet élményeit. Szinte valamennyi így nyilatkozik:

„Atya, kérem! A közkatonaszolgálat micsoda pihenést jelent az idegeknek és az agynak! Nem kell a fejet törni! Az ember pontosan teljesíti a kapott parancsokat. Áll, és nem kell csinálnia semmit. Nincs gond, se felelősség!”

Nos, a közkatonának ezt a gondtalan, felelősségnélküli megnyugvását a keresztyén fiatal nem ismeri. Már az elmúlt vasárnapokon láttuk, hogy felelősek vagyunk családjunkért és osztálytársainkért. Ma még egy lépéssel tovább megyünk, és leszögezzük, hogy felelősek vagyunk tágabb környezetünkért is. Az ismerősökért és a nem ismerősökért egyaránt.

● *Tárgyalás: I. Felelősek vagyunk szomszédainkért.*

Elsősorban az elhagyatottakért. Észre kell vennünk magányukat, föl kell oldanunk egyedüllétüket. Fölolvasok egy részletet egy idős asszony leveléből. Tavaly karácsony után írta.

„Egyedül élek évtizedek óta. Gyermekeim messze alapítottak családot. Ezért a karácsony nagyon szomorú nekem. Az ünnepre mindig egyedül maradok. Az idén azonban szenteste délutánján csöngettek. Egy kisfiú állt a kapuban, gombócos sapkában. Pisti, a harmadik szomszédból.

„Csókolom, Ilonka néni. Egy óra múlva lesz a gyertyagyújtás nálunk. Tessék majd átjönni. És vacsorára is. Majd eljövök Ilonka néniért.”

Nem tudtam, mit gondoljak a meghívásról. Pisti szüleit csak annyira ismertem, hogy láttuk egymást a templomban. Mire magamhoz tértem a csodálkozástól, csak annyi időm volt, hogy magamra vegyem az ünneplőmet, máris csöngetett Pisti.

Szeretettel és örömmel fogadtak, mintha az lenne a legtermészetesebb dolog a világon, hogy én velük töltöm a szentestét. Gyertyagyújtás... vacsora... játék a karácsonyfa alatt... Aztán hazakisértek. Másnap délelőtt beszóltak, hogy menjünk együtt a misére.” (Vö. Új Ember, 1978. jan. 1.)

Gyerekek! Most még előtte vagytok a karácsonynak. Nézzetek szét környezetetekben, nincsenek-e olyan szomszédok, *akik rászorulnak a segítségtekre*. Akiiktől bevásárló utatok előtt meg kellene kérdezni, nincs-e szüksége valamire. Akinek ki lehetne váltani a receptjét, el lehetne hozni az ebédjét, föl lehetne oldani a magányát.

A szomszédok iránti felelősségünk abban is nyilvánuljon meg, hogy *tekintettel vagyunk a nyugalmukra*. Nem ugrálunk a lakásban, nem üvöltözünk, ordítózunk, nem bömböltetjük a magnót, nem borítjuk ki a szemetesvödöröket az ajtók előtt, és nem

csöngetünk föl szórakozásból a kaputelefonon a lakásokba. Egyszóval: felelősséget érzünk szomszédaink iránt!

II. Felelősek vagyunk a templomi közösségért.

Egy nem hívő fiatalember sétált el a templom előtt egy vasárnap reggel. Meghallotta az orgonasztót, és bement. Odabent éppen folyt a diákmise. Először gúnyos arccal nézegette, mit csinálnak a gyerekek. Aztán egyre inkább elkomolyodott. Meghatotta a gyermekek áhítatos imája, szép közös éneklése, összeszedett viselkedése.

Megérintette lelkét a kegyelem. Leborult a hátsó padra, és sírni kezdett. Majd meggyónt. Így kezdte a gyónását: „Hiszek az Istenben. *Léteznie kell annak az Istennek, akihez ezek a gyerekek így tudnak imádkozni!*”

Ami a templomi viselkedésnél legdöntőbb, az a belső áhítat, az összeszedettség. Tudod, mi az áhítat? Nem félrefordított fej, nem szemforgatás, nem szirupos arckifejezés, hanem a léleknek Istentől jövő megindultsága. Megrendülés... megilletődés... tisztelet a Mindenható előtt. Az az érzés, amely Mózeszt eltöltötte az égő csipkebokor előtt: sarumegoldó nagy tisztelet.

Ezért igyekszem *pontosan* érzekni a szentmisére. Mert késéssel mások áhítatát zavarom.

III. Felelősek vagyunk közlekedő embertársainkért.

Az „Autó – Motor” c. újság tragikus balesetről számol be. A balatoni autópályán történt, nem messze Budapesttől. Egy Trabantban nyaralók igyekeztek hazafelé. Szabályosan haladtak, amikor mögöttük föltűnt egy száguldó Fiat gépkocsi. Előzni akart a Fiat vezetője, de nem tudta kiszámítani az előzéshez szükséges szélességet. Hátról beleszaladt a Trabantba. A Trabant kb. harminc méteren keresztül bukfencezett, tizenhárom métert röpült, amíg az út szélén megállapodott. Közben szinte teljesen összetört. Vezetője, egy harminchét éves építésmérnök, a helyszínen meghalt. A szabálytalanul és gyakorlat nélkül vezető Fiat-os életben maradt. Kiderült, hogy nincs jogosítványa, az autó indítókulcsát apjától, annak tudta nélkül ellopta, és így indult a tragédiával végződő autókirándulásra.

Az idei karácsonyon valahol majd hiányzik a családból az édesapa. Gyerekek apa nélkül fognak fölőni, mert édesapjuk egy fiatalember felelőtlenége következtében meghalt az országúton.

Most talán vannak köztetek olyanok, akik megkérdezik magukban, miért is mondtam el ezt a szomorú történetet. Pedig a választ ti magatok is meg tudjátok adni: *felelősek vagyunk közlekedő embertársainkért!*

Hányszor okoz a játszótérről kiguruló labda vagy a főútvonalra csúszó szánkó vagy a piros lámpánál átfutó gyermek is közlekedési balesetet. A felelősségre adjatok példát a közlekedésben is!

És még egy gondolat a felelősségről:

IV. Felelősek vagyunk a betegekért is!

A testi gyógyulásukért, de a lelki békéjükért is. Nyírő József, a híres székely regényíró egyik novellája fölhívja figyelmünket erre a felelősségre. Még egy kisgyerek is képes a legnemesebb lelki szolgálatot teljesíteni a nagybeteg mellett, gondoskodni a Jézussal való találkozásról. Amikor jelenetben megelevenedik előttünk a történet, azon gondolkodjunk, hogy környezetünkben nincsenek-e olyan betegek, akik a mi közvetítésünkkel karácsony előtt szintén találkozhatnak Krisztussal.

Hogyan is példázza ezt „Az útravaló” c. jelenet?

Karácsony hetében az erdélyi havasokból besietett a faluba Álózi, az öreg favágó. Az idős papra imádkozás közben akadt rá a templomban.

Álózi: Tisztelendő úr, végezzen hamar az imádsággal! Vegye Krisztus Urunkat, és igyekezzünk, mert Jozéfa a halálán van.

Pap: Kicsoda, te?

Álózi: Jozéfa. Az asszony. — Áldozni szeretne.

Pap: Hol fekszik?

Álózi: Bizon a havasban. Fenn az erdei szálláson.

Pap: Hiszen oda nem lehet szekérrel menni. A legsetétebb hely egész Erdélyországban.

Álózi: Bizal Öt-hat óra járás ide.

Pap: Kire hagytad az asszonyt halálos órájában?

Álózi: Én bizony a fenyőfákra.

Pap: És ha meghal, amíg odaérünk?

Álózi: Abbiza nem lehetetlen.

Pap: Hát akkor siessünk!

Gergő: Atyám, hadd menjek én is. Ismerem a havasokat. Hátha hasznomat vehetik. Sok beteghez elkísértem már.

Pap: Jól van Gergő fiam. Én hozom a Szentséget... Álózi tartja a fáklyát... Te meg majd csengetsz. *(Veszi a tasakot. Indulnak: Álózi gyertyával, Gergő csengővel, pap tasakkal.)* Csengess!... Te meg világíts!

Álózi: Tisztelendő úr, ügyeljen, mert itt a sziklákon könnyen kitörheti a nyakát.

Pap: Pihenjünk egyet. Úgy zsidonganak a térdeim, mintha hangyák mászkálnának rajtuk.

Álózi: Az elég baj... Nem állhatunk meg, mert hátha addig meghal az asszony.

Pap: Hát akkor menjünk! *(Mennek)*

Álózi: Most értünk a Csinód-patakhoz. Vigyázzunk, mert ez az alattomos víz alámosta a partot. Le ne zuhanjunk a mélybe!

Pap: *(Elveszti az egyensúlyát)* Jaj!... Jaj, a lábam!

Álózi: Híjj, a nemjóját! Csak nem ütötte meg magát?

Gergő: Atyám, majd mi támogatjuk!... Keljen föl!

Pap: Nem tudok lábraállni.

Álózi: Most mi lesz? Krisztus nélkül az én drága jó feleségem hogy induljon a nagy útra? Próbáljon meg fölkelni, hátha sikerül!

Pap: Lehetetlen!

Álózi: Mi lesz, ha közben meghal? Az sincs, aki a szemeit lefogja.

Pap: Hagyj itt engem, s menj hozzá!

Álózi: De mi lesz a lelkivel?...

Pap: A lelkivel?... Gergő fiam, gyere ide! Én most a válladra teszem Krisztus Urunkat. Menj Álózi után... Jozéfa nénédnek előre mondd a bánatimát... Aztán megáldoztatod.

- Gergő: Igen..., de..., de én nem merek hozzányúlni!
- Pap: Menj csak! A te ártatlan kezében jó helye lesz az Úr testének. *(Átadja a tasakot. Álózi, Gergő elindulnak.)*
- Álózi: A tisztelendő úr ügyeljen magára... Később visszajövök.
- Pap: Csöndben imádkozzatok, amíg mentek!
- Álózi: Jövünk, Jozéfa lelkem! Mégiscsak hozzuk a Krisztust!
- Álózi: Megérkeztünk!
- Jozéfa: Hát a tisztelendő urat nem hoztad?
- Álózi: A Csinód-pataknál lezuhant... Eltörte a lábát.
- Gergő: De a Krisztust elhoztam én! Jozéfa néném, bánja meg bűneit! „Istenem, hiszek tebenned!”
- Jozéfa: Istenem, hiszek tebenned!
- Gergő: Istenem, szeretlek téged!
- Jozéfa: Istenem, szeretlek téged!
- Gergő: Istenem, bánom minden bűnömet!
- Jozéfa: Bánom bűneimet!
- Gergő: *(Kinyitja a tasakot, fölmutatja az Ostyát.)* Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj...
- Jozéfa: ...hanem csak egy szóval mondd, és meggyógyul az én lelkem.
- Gergő: Krisztus testel
- Jozéfa: Ámen!
- Gergő: *(Megáldoztatja.)*
- Álózi: Segéljen az Isten, Jozéfa!
- Jozéfa: Isten veled! Odaát találkozunk. Köszönöm fiam!... *(Keze lehanyatlik, feje oldalra billen.)*
- Álózi: *(Betakarja, keresztet rajzol feléje.)* Nyugodjál békében. *(Gergőhöz)* Mégiscsak időben értünk. Áldjon meg az Isten, Gergő!

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

- Pap: Urunk, Jézus! Te apostolaidat türelemmel neveltet az emberek szolgálatára. Alakíts bennünk is önzetlen, másokat szolgáló magatartást:
- Lektor: 1. Add, hogy szeretetünkkel föloldjuk az elhagyatottak magányát!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
2. Add, hogy tapintatos viselkedésünkkel megkönnyítsük szomszédaink életét!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
3. Add, hogy buzgó misehallgatásunkkal növeljük a hivek áhítatát!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
4. Add, hogy a közlekedésben vigyázzunk egymás testi épségére!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
5. Add, hogy hozzásegítsük a betegeket a Jézussal való találkozáshoz!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Urunk, Jézus! Te földi életedet az emberekért áldoztad. Segíts, hogy példádat követve mi is szolgáljuk embertársainkat. Aki élsz és uralkodol, Isten, mindörökön örökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁSRA:

Futóversenyen már megtörtént, hogy aki a mezőnyben sokáig első volt, az utolsó körben lemaradt. Ilyenkor biztatni kell a versenyzőt. Az ádventi koszorú harmadik gyertyájának meggyújtásával mi is biztatni akarjuk azokat, akik az ádventi jó cselekedetekbe már belefáradtak: tartsanak ki, közel vagyunk már a célhoz. Már csak néhány nap, és jön az Úr!

Ének: Áldott kenyér s bor színében jöjj... SZVU 4/4.

ÚRFELMUTATÁS ELŐTT:

Uram, hisszük, hogy te jelensz meg köztünk az oltáron. Add, hogy azok is fölismerjenek téged, akik még távol vannak tőled. Aki élsz és uralkodol mindörökké. Ámen.

MIATYÁNKRA:

Azzal, hogy szívből megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek, hozzájárulunk a szeretet és béke uralomra jutásához a társadalomban. Ilyen lélekkel imádkozzuk a Miatyánkot!

ISTEN BÁRÁNYA UTÁN:

Közösen járulunk az Úr asztalához: forrasszon ez egységbe mindnyájunkat!

ÁLDOZÁS UTÁN:

Uram, fájdalommal gondolunk most a testi-lelki szerencsétlenekre, hiszen ők mindannyian a testvéreink. Mutasd meg nekünk, hogy mit vársz tőlünk, és adj erőt, hogy együttérzéssel irántuk és szeretetből irántad segítsünk rajtuk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

17. Karácsony és az Eucharisztia

(Karácsony előtti közös áldozásra)

Bevezető

KEZDETRE:

Amikor imádkozunk — Jézussal beszélgetünk. Amikor a Szentírást olvassuk — Jézus szavát hallgatjuk. A bensőséges kapcsolatra pedig a szentáldozásban jutunk: ott személyesen találkozunk Jézussal.

A mai vasárnapot a kereskedelem aranyvasárnapnak nevezi. Számunkra az lesz igazán „arany”, hogy ma áldozunk. Mert akkor karácsonnyá válik számunkra ez a nap. Hiszen Jézus születik meg bennünk.

Ádventi énekünk szavaival kérjük őt, akit karácsonyi áldozásunk alkalmával a szívünkbe várunk:

Ének: Harmatozzatok... SZVU 2/1. és 2.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

1. Örömmel várom-e Jézust a mai szentáldozásban?
2. Meglátni-e rajtam az áldozás napján, hogy nálam van Jézus?
3. Töreksem-e a gyakori áldozás által minél inkább hasonlítani Jézushoz?

KÖNYÖRGÉS:

Jézus, a szentáldozásban egészen eggyé leszel velünk! Segíts, hogy minél hasonlóbbak legyünk hozzád, és egész egyéniségünkkel tükrözzünk téged, aki élsz és szeretsz minket mindörökké. Ámen.

Igeistentisztelet

(Bevezetés a szentleckéhez) Ha valaki fölveszi társának a ruháját, sálját, sapkáját, könnyen össze lehet téveszteni vele. Méginkább, ha a másik mozdulatait, szokásait átveszi.

Szent Pál azt kívánja a keresztényektől, hogy Krisztusnak ne csak ruháját és mozdulatait vegyék át, hanem egyenesen öltsek magukra Krisztust. Vessék le a régi, bűnös embert, és öltözzenek bele Krisztusba! Annyira, hogy akár össze is lehessen őket téveszteni Krisztussal.

Amikor a karácsonyi áldozásban Krisztust szívünkbe fogadjuk, legyünk egészen hasonlóvá hozzá, eggyé vele!

SZENTLECKE Szent Pál apostolnak az Efezusiakhoz írt leveléből (4, 17-24)

Azt mondom tehát, és kérve-kérlek titeket az Úrban, ne éljetek úgy, mint a pogányok, akik hiúságokon jártatják az eszüket. Sötétség borult az elméjükre, és elidegenedtek az istenes lélettől. Tudatlanság tartja őket fogva, és szívük megátalkodott. Reményüket veszítve fajtalanságra adták magukat, és nyereségvágyból mindenféle ocsmányságot űznek.

Ti azonban nem ezt tanultátok Krisztustól. Hiszen hallottátok és megtanultátok, hogy Jézusban van az igazság. Korábbi életetekkel ellentétben vessétek le tehát a régi em-

bert, akit a megtévesztő kívánság romlásba dönt. Újuljatok meg gondolkodástok szellemében, és öltöztetek magatokra az új embert, aki teljes igazságban és szentségben Isten hasonlóságára alkotott teremtmény.

Ez az Isten igéje. Istennek legyen hála.

(Bevezetés az evangéliumhoz) Jézus tökéletesen tükrözte az Atyát. Aki őt látta, az látta az Atyát. Nekünk, keresztényeknek annyira kell hasonlítanunk Jézushoz, hogy aki minket lát, arra gondoljon, hogy bennünk Jézust látja. Bárcsak a karácsonyi áldozás annyira hasonlóvá tenne Jézushoz, hogy összetéveszthetnének minket vele!

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből (14,8-11)

„Uram, mondta Fülöp apostol Jézusnak, mutasd meg nekünk az Atyát! Ez elég nekünk.” Jézus így válaszolt: „Már oly régóta veletek vagyok, és nem ismered engem, Fülöp? Aki engem lát, látja az Atyát is. Hogyan mondhatod tehát: mutasd meg nekünk az Atyát? Nem hiszed, hogy én az Atyában vagyok és az Atya énbenem? A tanítást, amit hirdetek nektek, nem magamtól mondom, és a tetteket is Atyám cselekszi, aki bennem van. Higgyétek, hogy én az Atyában vagyok, és az Atya énbenem. Ha másképp nem, legalább tetteimért higgyetek.

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

PRÉDIKÁCIÓ:

● **Bevezetés:** Asszisi Szent Ferenc nagyon szerette a gyermek Jézust. A kis Jézus születésének emlékét, karácsony estéjét, nagy ünnepélyességgel akarta megülni. Greccióban, a nagy erdő közepén az egyik barlangban jászolt készített: szalmát, ökröt és szamarat vitetett oda, és igyekezett mindent úgy elrendezni, ahogy az karácsony éjszakáján lehetett Betlehemben. A jászol mellé oltárt is állíttatott, amelyen az éjszakában szentmisét mutattak be.

A szertartásra meghívta szerzetestársait és a falu népét. Az erdő karácsonyi énekektől visszhangzott. A sok fákljától fényes világosság töltötte be a sötét éjszakát. Éjfélkor megkezdődött a szentmise. Az evangéliumot maga Ferenc énekelte. Amikor megszólalt az Úrfelmutatást jelző csengő, a legenda szerint a jászol szalmáján gyönyörű, alvó kisdéd jelent meg. Ferenc odament a jászolhoz, kezébe vette, és gyengéd szeretettel magához ölelte. És míg az oltáron a kenyér színe alatt volt jelen Jézus, addig Szent Ferenc karján is ott pihent édesen mint betlehemi kisdéd.

A legendát nem betű szerint kell hitelesnek tartanunk, hanem mondanivalóját kell megkeresnünk. *Tanulsága pedig a következő:* az oltár és Betlehem között *nagy a hasonlóság*. Hiszen az Úr Jézus, aki az oltáron megjelenik, ugyanaz, mint a kis Jézus, aki Betlehemben megszületett. Minthogy ma van karácsonyi közös áldozásunk napja, *összehasonlítjuk* Betlehemet és az oltárt, és párhuzamot vonunk karácsony és az áldozás között.

Miben hasonlított az Oltáriszentség Betlehemhez?

● **Tárgyalás:** Bepillantunk a betlehemi barlangba, és rátekintünk az Eucharisziára. Első pillanatra föltűnik, hogy mindkét helyen

1. Isten elrejtőzik. A Betlehemben megszületett kis Jézus *nem ragyogott*.

Valahányszor Isten megjelent, alakja mindig úgy ragyogott, hogy az emberek nem

mertek fölnézni rá. Az égő csipkebokor előtt *Mózes* levette saruját, és nem mert rátekinteni az Úrra. — Amikor a *Sinai-hegyen* dörgés és villámlás közepette megjelent az Isten, *Izrael fiai* eltakarták arcukat. — Izajás próféta ijedtében fölkiáltott: „Jaj, Istenem, meghalok, mert a Seregek Urát látta a szemem! — Amikor az Úr Jézus a *Tábor hegyén* színében elváltozott, a tanítványok a földre borultak, mert nem bírták nézni fényes alakját. — *Saul* a damaszkuszi úton megvakult a Feltámadott látásától.

Jézus tudta, ha *Betlehemben* nagy pompával és ragyogással száll le, az emberek rettegve menekülnek előle. Ezért „*kiüresítette önmagát, fölvette a szolga alakját,*”, elrejtette istenségének fényét, és rugdalódzó, síró csecsemőként jött közénk. De éppen ezért vonzó és kedves a karácsony, mert jaj, Istenem, ha ragyogva fénylene, de-hogy is mernénk közeledni feléje! De így a jászolhoz a legkisebb és legfénylenebb gyerekek is oda mer térdelni, mert hát ki félne egy jászolban fekvő kisededtől?

És hát mondjátok csak: nem ugyanez az elrejtőzés történik az Oltáriszentségben is?

Az Oltáriszentségben az a feltámadt Krisztus van jelen, akinek fényétől halálra rémültek a sátrt őrző katonák. És ugye, itt még sincs ragyogás? Nem tündöklök, nem fénylik, sőt külsőleg egészen olyan, mintha közönséges ostya lenne.

De jó, hogy így van! De jó, hogy elrejtőzött az Úr az ostya színe mögél! Mert ha lángok és fénykévék törnének elő belőle, bizony sem az áldozásban nem mernénk őt magunkhoz venni, de még a templomba se merészkednénk belépni.

Ez az első hasonlóság Betlehem és az Oltáriszentség között, hogy mindkettőben elrejtőzik az Úr Jézus.

II. Sorsa: visszautasítás. A második hasonlóság, hogy az emberek nem fogadták be. Kopogtathatott Szent József a betlehemi ajtókon: amikor meglátták őket kopott, poros vándorruhájukban, becsapták előttük az ajtót. Hát még amikor észrevették, hogy Szűz Mária gyermeket vár, akkor még inkább elutasították.

„A gyermekkel sok baj van, mindenkinek hozzájuk kell alkalmazkodni; nem nyithatok ajtót nektek!” — mondhatták Józsefnek.

Szent János így írja meg a szomorú valóságot Betlehemről: „Övéi közé jött, de övéi nem fogadták be.”

Mennyiszer megismétlődik ez a betlehemi jelenet ma is! Az Oltáriszentségben jelenlévő Úr Jézusnak is de sokszor elutasítás a sorsa! Keresi a tiszta szíveket, amelyek befogadják őt. És, Istenem, de sokszor hiába kopogtat!

Hát persze, mert az isteni Gyermekkel sok baj van. Ha befogadjuk szívünkbe, akkor alkalmazkodnunk kell hozzá. Akkor nem lehetünk többé rosszak. Akkor olyan életet kell élnünk, hogy meglássák rajtunk: az Úr vett lakást bennünk. Sokaknak azért nem kell az Eucharisztia, mert Krisztus beleszól az életükbe.

Szabó Lőrinc megrendítő novellában mutat rá, hogy miért nem fogadják be ma Krisztust:

Szent Kereszt fölmagasztalásának ünnepén az egyik falu lakói kimennek imádkozni a határban lévő Kálvária-kereszthez. Térdenállva imádkoznak a hatalmas feszület előtt, és egyszerre csak a sebek élénk pirosra változnak, buzogni kezd belőlük a vér, megelevenedik az élettelen szobor, és Krisztus lelép a keresztről.

Mindenki örül, mindenki boldog. Diadalmenetben kísérik be Krisztust a faluba, egyenesen a főtérré. Ott megköszönik neki, hogy eljött közéjük, és rábízzák egyetemlegesen a falu irányítását. Megígérik, hogy mindenben parancsai szerint fognak élni és megtartják törvényeit. Aki ezt megszegné, azt a falu fogja megbüntetni.

Véget ér az ünnepség, — hazamennek az emberek.

Az Úr Jézus pedig végigjár a faluban, és sok mindent lát, sok mindent szónépsz. Benéz a kocsmába, és amikor hallja, hogyan beszélnek ott, beszél: „Isten nevét hiába ne vegyed!”

Benéz a kórházba, és amikor látja, hogy az anya kényelme miatt emberéleteket pusztítanak, odakiáltja: „Ne ölj!”

Benéz a bárba és tánclokálba, és amikor látja az arcpirító viselkedést, így szól: „Ne paráználkodjál!”

Elmegy a bíróságra is, és amikor hallja a hazugságokat, figyelmeztet: „Hamis tanúságot ne szólj felebarátod ellen!”

Pár nap múlva már összesúgnak az emberek. Végül is követeket küldenek hozzá: „Úr Jézus, amióta köztünk vagy, nem érezzük jól magunkat. Menj vissza a határba, a keresztfára! Megígérjük, hogy minden nagy ünnepen elmegyünk keresztedhez, virágot is viszünk neked, imádkozunk is hozzád, de azt nem engedjük, hogy te a mi életünkbe beleszólj; nem engedjük, hogy megtiltsd, hogy káromkodjunk, nem engedjük, hogy gyilkosnak nevezd azokat, akik a család jobb megélhetése vagy kényelme miatt nem vállalják a gyermekeket. Nem, Krisztus, ezt nem engedjük! Menj csak szépen vissza a keresztedre!”

Ez Szabó Lőrinc elbeszélése.

Mi nagyon jól megértjük belőle, hogy miért nem akarják sokan ma sem befogadni Krisztust. Azért, mert Krisztus megköveteli, hogy alkalmazkodjunk hozzá; aki őt be akarja fogadni, annak szakítania kell bűnös életével. Mivel ezt sokan nem akarják, azért inkább úgy tesznek, mint annak idején Betlehem lakói tettek: elzavarják Őt.

III. A harmadik hasonlóság Betlehem és az Oltáriszentség között, hogy *mindkettő próbára teszi hitünket*.

Mert képzeljétek csak el a napkeleti bölcseket! Messze országban föltűnik egy csillog. A három bölcs megindul utána. Végre annyi fáradság után megérkeznek Jeruzsálembe. De mi ez?! A város nincs ünnepi díszben?! Senki sem beszél az újszülött Királyról. Sőt a legtudósabb emberek is alig tudják megmondani, hol kell keresni. Végre mégis rátalálnak, — de most jön a legnagyobb meglepetés: palotát kerestek, és házikót találnak; aranyos bölcsőt kerestek, és kopott jászolt találnak; királyt kerestek, és didergő csecsemőt találnak.

És mégsem kételkedtek, nem fordultak vissza csalódottan, hanem letérdeltek a Kisdéd elé, s leborulva hódoltak neki.

Fönséges példája ez az eleven hitnek! Ilyen hit kell ahhoz is, hogy elfogadjuk az Úr jelenlétét az Oltáriszentségben.

Középkori legenda szerint az Oltáriszentség fölött egyszer látható módon megjelent Jézus töviskoronás feje. Hanyat-homlok rohantak IX. Lajoshoz, a franciák szent életű királyához, jöjjen azonnal a templomba megnézni a csodát. Ő azonban azt mondta: „Nem megyek. Én csoda nélkül is hiszem, hogy Krisztus jelen van az Oltáriszentségben. Menjenek azok, akik ebben nem hisznek!”

Igen, néhányszor megtörtént már, hogy az Oltáriszentség előtt imádkozó szenteknek látomásban megjelent az Úr Jézus, de nekünk hinni kell akkor is, ha nem látjuk. Ehhez pedig erős hit kell, roppant erős hit! Érzékszerveinkkel nem bizonyíthatjuk, műszerrel ellenőrizni nem tudjuk.

IV. Elmélkedő lelkünk előtt föltűnik még egy párhuzam: *látogatóitól ajándékot vár.*

A pásztrok sajtot, túrót, bárányt, talán takarókat meg subát vittek a kis Jézusnak. A királyok aranyat, tömjént és mirrhát. Mindenki azt, amije volt, és ami a legdrágább volt neki.

A szentáldozáshoz sem illik üres kézzel menni!

Ha meglátogattátok a kórházban kis pajtásotokat, legalább egy zacskó cukrot vagy egy tábla csokoládét visztek neki.

Hát amikor az Úr Jézust magatokhoz fogadjátok, semmit sem vinnétek?

A legszebb ajándéknak két föltétele van:

a) *Legyen egészen a miénk.* Anyuka pénztárcájából könnyű ajándékozni, de ajándékunk akkor igazán értékes, ha a magunkét adjuk.

b) A másik föltétel, hogy akit megajándékozunk, *az örüljön neki.* Mármost, ami a leginkább a miénk, és aminek az Úr is legjobban örül, az a mi szívünk, saját magunk. Jézusnak nem az kell, ami a miénk, hanem mi magunk. Saját magunkat adjuk hát oda az Úr Jézusnak most, amikor a lelkünk vendége az áldozásban.

● *Befejezés:* Érdekes szokásuk van az angol gyermekeknek. Ők azt tartják, hogy a karácsonyi ajándékok a kéményen át érkeznek. Ezért karácsony előtt fölmásznak a háztetőre, és a cserepekre hatalmas útmutató nyilat festenek saját kéményük felé. A nyíl alá pedig ezt írják: „Please, this way!” — „Kérem, erre tessék!”

Bűntelen életünk, tiszta tetteink, vágyaink kiáltsák Krisztus felé: Úr Jézus, én nem akarok elűzni; be akarok fogadni, sőt várlak téged karácsonykor otthonomba, a szentáldozásban pedig a szívembe, az angol gyermekek várakozásával: „Please, this way! — Kérlek, erre jöjj!” Hűséges gyermeked tágranyitott szeme, szerető lelke sóvárgó szeretettel vár téged! Ámen.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Kérjük Jézus Krisztust, hogy méltó szentáldozással készülhessünk születésének ünnepére:

Lektor: 1. Add, hogy fölismerjük a kenyér színe alatt elrejtőzött istenségedet!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Add, hogy készségesen vendégül lássunk, amikor szívünk ajtaján kopogatsz!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Add, hogy a napkeleti bölcsek hitével fogadjunk a szentáldozásban!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Add, hogy a betlehemi pásztrok példája szerint adjunk hálát a szentáldozásért!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

5. Add, hogy azok is elvégezzék karácsonyi áldozásukat, akik eddig még elmulasztották!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Urunk, Jézus Krisztus! Te karácsonykor részese lettél emberségünknek. Engedd, hogy mi a szentáldozás által részesüljünk istenségedben. Aki él és uralkodik mindörökké. Ámen.

*Eucharisztikus áldozat***FELAJÁNLÁSRA:**

Egy kisfiú egyszer fölsóhajtott: „Bárcsak mindennap karácsony lennel!” Nos, akik áldoznak, azok számára mindennap karácsony lehet. Amikor a mai közös áldozásnál magadhoz veszed Krisztust, számodra már ma elkezdődik a karácsony.

Karácsonyi hangulatban ajánljuk föl az ostyát, és erős hittel valljuk, hogy az oltáron az a Jézus jelenik meg benne, aki a betlehemi jászolban feküdt.

MIATYÁNKRA:

Jézus asztalt terít számunkra, és meghív vendégének eucharisztikus oltárához. Karácsonyi közös áldozásunk asztali imájára is ő tanított minket.

ISTEN BÁRÁNYA:

Betlehem lesz a szívünk, amikor megszületik bennünk Jézus a szentáldozásban. A napkeleti bölcsek erős hitével és a pásztrok ajándékozó vágyával közeledjünk feléje!

ÁLDOZÁS UTÁN:

Édes Jézus, egész szívem fölajánlom néked:
 Tiéd legyen szabadságom, te vezessél, kérlek!
 Gondolatom, eszem, s mindent, mit te nekem adtál
 Visszaadok neked, Jézus, hogy te parancsoljál!
 Szereteted, hogyha adod, gazdag vagyok véle,
 Azonkívül mást nem kérek, csak egyet adj érte!
 Szeretetem nagy jutalma csak az legyen, kérem:
 Szeretetem Szent Szívedért mindig jobban égjén! Ámen.

Loyolai Szent Ignác: Önfelajánlása nyomán

IV. Krisztus Jézus született

18. Karácsony üzenete a világnak

Bevezető

KEZDETRE:

Középiskolások hittanóráján dolgozatot írtak a gyerekek ezzel a címmel: „Mit várok én a karácsonytól?”

Az egyik nagylány vallomása: „Életem legboldogabb napja volt, amikor egy fiú, — aki azóta mindenkinél kedvesebb nekem —, azt mondta: érdekelsz, szeretlek!

Úgy érzem, karácsonykor Isten megnyílik az emberek előtt, és azt mondja: érdekelsz, szeretlek! Nem lehet ennél szebb, nagyobb ünnep.” (Vö. Új Ember, 1978. dec. 24.)

LELKII SMERETVIZSGÁLAT:

Készültem-e ádventi jócselekedetekkel karácsonyra?

Szívesen segítetttem-e otthon az ünnep előkészítésében?

Próbáltam-e a karácsonyestének vallásos jelleget adni énekkel, imádsággal?

DICSŐSÉGRE:

A karácsonyi örömet hirdető angyalokhoz társuljunk dicsőítő énekünkkel:

Ének: Dicsőség mennyben az Istennek... SZVU 21/1., 2.

KÖNYÖRGÉS:

Mennyei Atyánk! Karácsonykor teljesítetted az emberiség sóvárgó vágyát: látható alakban jelent meg közöttünk a láthatatlan Isten, emberi testbe öltözött és kisgyermekként jött közénk. Segíts, hogy ezt az örömdetes üzenetet továbbadjuk azoknak is, akik még nem tudnak róla. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Igeistentisztelet

(Bevezetés a szentleckéhez.) Karácsony nem a fenyőfa vagy az ajándék, nem a béke vagy a család ünnepe csupán, hanem a megtestesülésé. Szent Pál így fejezi ki ezt az eseményt: eljött hozzánk, és emberré lett a mi Istenünk!

SZENTLECKE Szent Pál apostolnak Tituszhoz írt leveléből (3,4-7)

Testvéreim! Íme eljött hozzánk jóságos és emberszerető Üdvözítőnk, a mi Istenünk! Nem mintha jócselekedeteinkkel megérdemeltük volna, hanem irgalomból váltott meg minket, az újjászületés és megújulás fürdőjében, a Szentlélek erejéből, akit bőségesen árasztott ki ránk Üdvözítőnk, Jézus Krisztus által. Élünk kegyelmével igaz életet, hogy az örök élet elnyerésére reményünk lehessen: a mi Urunk Jézus Krisztusban.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

(Bevezetés az evangéliumhoz.) Karácsony igazi kedvességét, melegségét az adja, hogy kicsi gyermekként jött el közénk az Isten. A kis Jézushoz nem féltek közeledni a betlehemi pásztorok, mi is boldog örömmel borulunk le előtte.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből (2, 1-14)

Abban az időben Augustus császár elrendelte, hogy írják össze a Birodalom egész lakosságát. Ez az első összeírás akkor történt, amikor Szíria helytartója Kvirinusz volt. El is ment mindenki, hogy ki-ki jelentkezzék a maga városában. József Dávid házából és nemzetségéből származott; útrakelt tehát Galilea Názáret nevű városából, és elment Dávid városába, a judeai Betlehembe, hogy összeírják eljegyzett feleségével, Máriával, aki gyermeket várt. Amíg ott tartózkodtak, eljött az ideje, hogy Mária világra hozza gyermekét. Amikor fia — az elsőszülött — megszületett, pólyába takarta, és jászolba fektette, mivel nem kaptak helyet a szálláson.

A környéken éppen pásztorok tanyáztak, és nyájukat őrizték az éjszakában. Egyszerre csak ott állt előttük az Úr angyala, és az Úr dicsősége ragyogott körülöttük. Nagy félelem fogta el őket. Az angyal akkor így szólt hozzájuk: „Ne féljete! Jó hírt mondok nektek, amely nagy öröm lesz az egész népnek: Megváltó született Dávid városában, a Messiás, a ti Uratok. Ez lesz nektek a jel: Kisdedet találtok pólyába takarva és jászolba fektetve.” Hirtelen nagy mennyei sereg vette körül az angyalt. Dicsérték Istent, és így énekeltek: „Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön béke a jóakarátú embereknek.”

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

PRÉDIKÁCIÓ:

● **Bevezetés:** 1965-ben, az ENSZ alapításának huszadik évfordulójára meghívták a pápát. VI. Pál elfogadta az akkori főtitkár, U Thant meghívását, és megjelent az Egyesült Nemzetek New York-i székházában.

Kijelentette, hogy ő nem a Vatikán állam uralkodójaként jött, hanem Jézus Krisztus nevében. Így beszélt: „Uraim, Önök tudják, hogy kinek a nevében jöttem. A mi megbízónk üzenete: Menjetek el az egész világra, és hirdessétek az örömhírt minden nemzetnek! Kétezer éve várunk erre az órára.

Végre eljött a pillanat, hogy az egész világ képviselőihez szólhatunk... Üzenetnek, örvendetes hírnek a birtokában vagyunk, és ezt tovább akarjuk adni Önöknek...”

Gyerekek! Jézus egyházának nem az a feladata, hogy a művészetnek témát adjon, vagy a tudomány fejlődését előmozdítsa. Nem elsődleges célja, hogy a társadalom vitás kérdéseit megoldja vagy a világbékéről szónokoljon. Nem építkezni akarunk vagy szent templomi liturgiát játszani! Nem!

Üzenetnek vagyunk a birtokában. Örvendetes hírt hordozunk magunkban, és ezt akarjuk tovább adni nektek.

Ez a boldogító üzenet az, amit az angyalok énekeltek a betlehemi éjszakában: „Nagy örömet hirdetek nektek és az egész népnek. Ma született a Megváltó Dávid városában. Találni fogtok egy kisdedet pólyába takarva és jászolba fektetve.”

● **Tárgyalás: Karácsony üzenete.**

1. Láthatóvá lett az Isten. Mióta ember él a földön, alig volt mélyebb vágya, mint látni az Istent. Ez az ősi érzés táplálta évezredekken keresztül a *bálványimádás* különböző

formáit. A pogányok is tudták, hogy a Nap, a Hold, a csillagok csak teremtmények, mégis szívesebben imádták az égitesteket, amelyeket láttak, mint az Istent, akit nem láttak. Még a fából és kőből faragott bálványszobrokhoz is nagyobb bizalommal könyörögtek, mint a láthatatlan szellem-Istenhez.

A Krisztus előtti évezredek egyetlen nagy, égető vágya: látni az Istent. Az Őszö-vetség nagy alakja, Mózes oly meghatóan könyörgött az Úrnak: „Mutasd meg nekem arcodat, Uram!” Az Úr mégis elutasította: „Arcomat élő ember nem láthatja”, — mondta neki. Illés számára a földrengés, tűzvész, szélvész nem közvetíti Istent, az enyhe szellő szuttogása is csak jelképezi.

De íme, amikor leszállt a földre az első karácsonyészaka, beteljesedett az emberiség ősi vágya: „Látható alakban megjelent közöttünk a láthatatlan Isten.”

Az első karácsony ezt üzenté a világnak:

Emberek, akarjátok végre tudni, milyen az Isten? Akarjátok látni saját szemetekkel? Jöjjetek Betlehembe, hajoljatok be a barlangba, és lássátok, érintsetek, fogjátok: látni lehet az Istent! Amennyire Isten teremtményi formában kifejezhető, annyira tükrözte Jézus emberi természete az Istent.

Hogy erre ma nincs szükség? Hát, gyerekek, nem épp a mai ember találta ki a jelszót: „Csak azt hiszem, amit látok”. Erre az Isten látható alakban eljön közénk a földre, hagyja, hogy testét pólyába takarják és jászolba fektessék, csak azért, hogy az emberiségnek odakiálthassa: „Ezt már csak látjátok!” A látható Isten előtt nincs többé létjogosultsága a kételkedésnek, itt már csak hinni és leborulni lehet! Most már nem kell elképzelni és szimbólumokkal ábrázolni az Istent. Az Isten olyan, amilyennek Jézus Krisztusban megjelent.

De a karácsony ennél többet is jelent!

2. Emberré lett az Isten: „Lett az Isten egy közülünk, embertestbe öltözött” — mondja a karácsonyi himnusz.

Egy belga bányaigazgató négy hétre leszállt a tárnákba... Francia munkáspapok, egyetemi végzettséggel, elmentek munkásnak... A TV-ben látott jezsuita tisztelendő beállt az építkezésre kőművesnek...

Szent Pál is ebben látja a karácsony lényegét. A filippiekhez így ír: „Krisztus Jézus az Istennel való egyenlőségét nem tartotta olyan dolognak, amelyhez föltétlenül ragaszkodjék. Kiüresítette önmagát, fölvette a szolga alakját, hasonló lett mindenben hozzánk, és úgy jelent meg közöttünk, mint ember” (Fil 2,6-7).

3. Hozzánk hasonlóvá lett az Isten.

Amikor Nagy Sándor, makedón király a perzsákat fegyverrel leigázta, a szívüket is szerette volna meghódítani. Ezért perzsa ruhába öltözött, perzsa módra élt közöttük, és perzsa nyelven beszélt hozzájuk. El is érte, amit akart, a perzsák megszerették őt.

Az Úr Jézus nemcsak a ruhánkat, nemcsak a szokásainkat vette föl, hanem emberi testünket is magára öltötte. Ezzel sokkal nagyobb örömet nyújtott az emberiségnek, mint Nagy Sándor a perzsáknak.

Isten tehát nemcsak láthatóvá lett, hanem emberré is! Valóságos emberi teste, igazi emberi szeme, emberi szíve volt. Mindenestől magára vette az emberi sorsot is, a születéstől a halálig. Elfáradt, mint mi; éhezett, szomjazott, szenvedett, sőt sírt is mint más ember. Annyira ember lett, hogy el lehetett őt fogni, véresre lehetett ostromozni, szöveget lehetett a kezébe verni és lándzsával át lehetett döfni a szívét.

Ó Uram, most már ki merem mondani, hogy soha nem kellettél az emberiségnek annyira, mint éppen ma!

Hogy, ha sok munkánk közepette már lehanyatlik a *karunk*, akkor a te munkás kezébe helyezhessük a kezünket.

Ha sok gond nehezedik ránk, akkor a te erős válladra hajthassuk le *fejünket*. Ha sajogni kezd *szívünk* a szenvedés súlya alatt, akkor munkaruhád alatt dobogó ember-szíveden találjunk enyhülést.

4. Gyermekké lett az Isten.

Ez adja a karácsonyi ünnepnek azt a sajátos kedvességet és bájt, amely egyetlen más ünnepnek sincs.

Az Ószövetség meggyőződése volt, hogy a Messiás a templom párkányáról száll le. Ha Isten mint úr és uralkodó jött volna közénk, lehet, hogy sokan gyűlölettel fogadták volna, mint az evangéliumi példabeszéd alattvalói, akik kijelentették: „Nem akarjuk, hogy ez uralkodjék rajtunk!” Ha ítélőbíróként jön közénk, rettegve menekültek volna előle az emberek. De az Isten gyermekké lett, és vajon ki fél a gyermektől?! A jászolhoz a legapróbb gyermek is oda mer menni.

Valamelyik templomban Betlehem-nézésre vitte gyermekét egy édesanya. Amikor a kicsi messziről már mindent megnézett, odasúgta anyjának: „Anyu, tegyél át a rácsra, hadd menjek oda a kis Jézushoz!”

Igen, a betlehemi kis Jézustól senki sem fél:

„Itt az Isten közel hozzánk,
Gyermekszemmel mosolyog ránk.”

S ez az, ami miatt ma a legnagyobb szükségünk van a karácsonyra. Mert a mai ember végre nem félni akar az Istentől, hanem szeretni akarja. De lehet-e valakit jobban szeretni, mint egy kisgyermeket?! Valóban, ennél nagyszerűbb formát az Isten nem vászthatott volna magának, ha azt akarta, hogy szeressük.

● *Befejezés:* Egy évtizede kezdte meg az orvostudomány a legmerészebb vállalkozást: a szívatültetést; olyan betegnek a testébe, aki a biztos halálnak nézett elébe, beleoperáltak egy élő szívet. Az új szív fölfrissítette a vért, új életerőt adott a betegnek, és az gyógyultan hagyhatta el a kórházat. Egyetlen probléma maradt csak: vajon a beteg szervezete átveszi-e az új szívet, és magáévá teszi-e, vagy mint idegen elemet kilöki magából. Ha nem kell neki az új szív, akkor nincs számára menekvés, akkor a halál vár rá.

Kétezer évvel ezelőtt Isten páratlan zsenialitással beleoperálta az emberiség történelmébe Jézus Krisztust. Ő kész arra, hogy új életerőt adjon az emberiségnek, értelmet adjon életünknek, hogy pusztulás helyett örök jövőt kínáljon nekünk. Számunkra csak két lehetőség áll fenn. Vagy kivetjük magunkból Jézust mint idegen elemet, de akkor a biztos lelki halál vár ránk. Mert ennél többet már az Isten sem tud tenni. Önmagánál nagyobb ajándékot ő sem tud adni. Vagy pedig befogadjuk, magunkévá tesszük, átvesszük az ő ütemét, és akkor meggyógyulunk.

Betlehemi kis Jézus, ne engedd, hogy elűzzünk Téged, hanem add, hogy befogadjunk és a te világot kormányzó kezébe hajtjuk megfáradt fejünket. Aki él és szeretsz minket mindörökké. Ámen.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Könyörödjünk! Kérjük, testvéreim, mennyei Atyánkat, hogy Megváltónk születésének ünneplése által az istengyermekség öröme töltsse be szívünket:

Lektor: 1. Add, Urunk, hogy egyházad a betlehemi pásztorok hitével imádja megtestesülésed szent titkát!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Add, Urunk, hogy egyházad tisztelje és szeresse betlehemi igénytelenségedet!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Add, Urunk, hogy ezen a szent ünnepen meghallja a világ az angyalok békeszózatát!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Add, Urunk, hogy amint te a mi testvérünk lettél, legyenek egymásnak testvérei a népek és vezetőik!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

5. Adj, Urunk, boldog karácsonyt a gyermeket váró anyáknak, az újszülötteknek pedig add meg az istengyermekség kegyelmét!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Urunk Jézus Krisztus! Te részese lettél emberi természetünknek, engedd, hogy megtestesülésed titka által isteni dicsőségben részesüljünk. Aki élsz és uralkodol mindörökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁSRA:

Karácsony nagy titka, hogy csodálatos szent csere jött létre az Isten és az ember között. Isten magára vette emberi életünket, hogy az ember az Isten életéből részesedjék.

Hasonló csere történik a szentmiseáldozatban: mi följajánljuk a föld termését és az emberi munka gyümölcsét. Cserébe kapjuk érte Krisztus testét és véré.

MIATYÁNKRA:

Elsőszülött testvérünk, Jézus Krisztus tanított meg minket a gyermeki bizalom fenséges imájára: a Miatyánkra. Az ő lelkületével imádkozzuk:

ÁLDOZÁS UTÁN:

Jézus karácsonykor elénk áll, bemutatkozik, mint aki egy közülünk. Sík Sándor pap-költő szavaival a következő üzenetet adhatjuk Jézus ajkára:

*Nézzétek, ezek az erek milyen kékek:
Akár a ti ereitek!
És piros bennük és meleg a vér,
Mint bennetek.
Nézzétek ezt a száját:
Kenyérré és csókra és szóra született,
Mint a tietek.*

*Ez a két szem nézni és nevetni szeret
És látni tanult és sírni szokott,
Mint a ti szemetek,...
Halljátok, a szívem hogy piheg?
Hallgassátok, és megértitek,
Hiszen ő is, mint a ti szívetek
Kilenc hónapon át pihegett
Egy édesanyának szíve megett.*

19. Kövessük a Szentcsalád példáját

Bevezető

KEZDETRE:

A világ püspökeinek képviselői három évenként összejönnek Rómában tanácskozásra. Heteken keresztül a világegyház legégetőbb problémáiról tárgyalnak a pápával együtt. Ennek a püspöki szinodusnak a témáját mindig a Szentatya tűzi ki.

Amikor II. János Pált megválasztották, megkérdezték tőle, mi legyen a következő szinodus témája. És ő azt mondta: a család.

Ma sincs fontosabb kérdése az egyháznak és a világnak, mint a család problémája. A karácsony utáni vasárnapon a liturgia is a családot állítja a középpontba.

LELKISMERETVIZSGÁLAT:

Az édesapa kérdezze meg magától: Gondoskodtam-e családomról? Gyöngéd vagyok-e feleségemhez? Példakép vagyok-e gyermekeim számára?

Az édesanya tegyen föl néhány kérdést magának: Töreksem-e otthonná varázsolni a lakást? Melegséget, derűs légkört teremtek-e a családban? Uralkodok-e idegesen?

A gyermekek kérdései: Tisztelettel beszélek-e szüleimmel? Szeretek-e együttlenni szüleimmel? Engedelmeskedem-e?

KÖNYÖRGÉS:

Urunk Jézus Krisztus! Te Máriának és Józsefnek engedelmes voltál, és fönséges érényekkel megszentelted a családi életet. Közbenjárásukra engedd, hogy a Szentcsalád példáját kövessük és az örökkévalóságban velük együtt lehessünk. Aki élsz és uralkodol mindörökké. Ámen.

Igeistentisztelet

(Bevezetés a szentleckéhez.) Pált Rómában fogságba vetik. Nem retteg saját sorsa miatt, híveivel törődik. Levelet ír kedves híveinek Kolosszéba, és ebben a családtagok legfontosabb érényeit sorolja föl. Bárcsak mi is megfogadnánk tanácsait!

SZENTLECKE Szent Pál apostolnak a Kolosszeiekhez írt leveléből (3,12-17)

Mint Isten szent és kedves választottai, öltöztetek magatokra a szívbeli irgalmat, jószágot, alázatosságot, szelídséget és türelmet. Viseljétek el egymást, és bocsássatok meg egymásnak, ha valakinek panasza van a másik ellen. Amint az Úr megbocsátott nektek, ti is úgy tegyetek! Mindezen fölül pedig szeressétek egymást, mert ez a tökéletesség köteléke. S Krisztus békéje uralkodjék szívetekben, hiszen erre vagytok hivatva egy Testben. Legyetek hálásak. Éljen bennetek elevenen Krisztus igéje. Tanításátok és intésetek egymást nagy bölcsességgel. Énekeljete hálás szívvel zsoltárt, himnuszt és szent dalokat Istennek. Bármit szóltok és tesztek, mindent az Úr Jézus nevében tegyetek, s adjatok hálát általa Istennek, az Atyának.

Ez az Isten igéje. Istennek legyen hála.

(Bevezetés az evangéliumhoz.) Pillanatfelvétel a Szentcsalád életéből. Hogyan lehet a családi összeütközéseket megoldani?

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből (2,42-52)

Jézus szülei évről-évre elmentek Jeruzsálembe a húsvét ünnepére. Amikor Jézus tizenkét esztendőssé lett, szintén fölmentek Jeruzsálembe az ünnepi szokás szerint. Az ünnepnapok elmúltával hazafelé indultak. A gyermek Jézus azonban Jeruzsálemben maradt anélkül, hogy szülei észrevették volna. Azt gondolták, hogy az útítársaságban van. Már egy napi járásra voltak, amikor keresni kezdték a rokonok és ismerősök között. Mivel nem találták, visszatértek Jeruzsálembe, és ott keresték. Három nap múlva ráakadtak a templomban. Ott ült a tanítók közt, hallgatta és kérdezte őket. Hallgatói mindnyájan elámultak értelmességén és feleletein. Amikor megpillantották, nagyon meglepődtek.

Anyja így szólt hozzá:

— *Fiam, miért tetted ezt velünk? Látod, atyád és én bánkódva kerestünk.*

— *Miért kerestetek? — kérdezte — Nem tudtátok, hogy Atyám házában kell lennem? De ők nem értették, hogy mit akart ezzel mondani.*

Akkor hazatért velük Názáretbe, és engedelmeskedett nekik. Anyja szívébe véste ezeket a dolgokat. Jézus pedig növekedett bölcsességben, korban és kedvességben Isten és az emberek előtt.

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

PRÉDIKÁCIÓ:

● **Bevezetés:** IX. Pius pápa kora egyik leghíresebb festőjének azt a megbízatást adta, hogy fesse meg a földi mennyországot. A festő sokáig gondolkodott, hogyan lehetne ecsettel és festékkel ezt a témát kifejezni. Már-már azon volt, hogy visszamegy a pápához és bevallja, hogy nem tudja a képet elkészíteni. De akkor buzgón imádkozni kezdett, és ima közben nagyszerű gondolata támadt. Lefestette a názáreti Szent Családot. Szent Józsefet bőrkötényben, ácsszerszámokkal, Szűz Máriát, amint a rokkát pergeti, és a gyermek Jézust játék közben. Amikor a pápa meglátta a képet, megölelte a festőt, és kijelentette: „Eltaláltad a gondolatomat. Itt a földön mennyország csakis a názáreti Szent Családban és az ő példájukat követő családokban található.”

Kedves gyerekek! A mai napot Szentcsalád-vasárnapnak nevezzük. De az egyház ma nemcsak ünnepli a názáreti Családot, hanem példaképül is állítja a mai családok elé. Mintha csak a pápával mondaná: „Testvérek! Ha már itt a földön meg akarjátok ízelni a mennyországot, kövessétek a Szent Család példáját!”

A családhoz azonban legalább három személy kell: apa, anya, gyermek. S a család csak akkor lesz „szent családdá”, ha minden tagja követi a názáreti mintaképet. Ezért a mai beszédben — a diákmisék szokásától eltérőleg — nemcsak hozzátok szólok, hanem szüleitekhez is.

● **Tárgyalás: I. Édesapák**

Legyen eszményképetek a názáreti Szent Család feje: Szent József. Ha áttanulmányozzátok életét, rájöttök, hogy egyetlen csodát sem cselekedett. A Szentírás még azt sem írja, hogy nagyon sokat imádkozott volna. Országokat nem hódított meg, győztes csatákat nem vezetett, találmányaival a tudományt sem gazdagította. Akkor

hát mi az ő nagyságának titka? Az, hogy vállalta és teljesítette azt a feladatot, amelyet a Gondviselés rábízott. Az egyházi ének így foglalja össze jellemvonásait:

*Két kezed munkája árán
Növekedett a szent Bárány...
Őre voltál Máriának,
Tanúja Szűz liljomának...
Betlehemnek jászolánál
A Kisdedre ráhajoltál...*

(SZVU 213/6., 2., 3.)

Íme, kedves édesapák, ezekben a vonásokban legyen eszményképek Szent József. Ti is gondoskodjatok családotokról! Mindegy, hogy két kezetek munkájával: gyaluval, kalapácssal, csákánnyal vagy szellemetek erejével: logarléccel, sebész késsel, írógéppel, de teremtsétek elő mindazt, amire családotoknak szüksége van. Ha kell, külön munkával vagy túlórával is, de gondoskodjatok családotok ellátásáról.

Azután őriztétek, óvjátok, szeressétek feleségeketek. Persze ne csak a házassági évforduló napján, születés- és névnapon vagy karácsonykor fejezzétek ki ezt a szeretetet, ne is csupán néhány nagylelkű ajándékkal akarjátok bebizonyítani, hanem szeressétek őt a szürke hétköznapi egyhangúságában.

Aki tud autót vezetni, az nagyon jól tudja, hogy a kocsit nem marad meg magától szép illedelmesen az út jobb oldalán, hanem a vezetőnek szinte állandóan rajta kell tartani a kezét a kormányon. De nem hirtelen rántásokkal, hanem apró, nyugodt, alig észrevehető kis mozdulatokkal kell a kocsit a helyes irányban megtartania.

Pontosan így van ez a szeretettel is. A házastársi szeretet nem néhány hősiek önfeláldozásból áll, hanem számtalan, apró cselekedetből.

Végül pedig találjátok meg az élet értelmét és célját ti is a gyermekek szolgálatában. Vallápszichológusok megállapítása szerint az apa egyénisége döntő befolyással van a kisgyermekben kialakuló istenképre. A gyermek ugyanis nem tud még elvontan gondolkodni, hanem mindent fogható alakban személyesít meg. Földi apjának vonásait átviszi a mennyei Atya fogalmára. Az Isten úgy képzeli el, hogy édesapja tulajdonságait fokozza. Az Isten egy kicsit még hatalmasabb, még bölcsebb, még igazságosabb, egy kicsit még jobban szereti őt, mint földi édesapja. — Boldog az a gyermek, aki édesapja vonásaiból fenséges istenképet állíthat össze magának! Szent József nem karikatúrája, hanem földi képe volt a mennyei Atyának.

II. Édesanyák

Ha az édesapák Szent Józsefet utánozzák, akkor az édesanyák meg a Szent Család másik tagját: a Boldogságos Szűzet kövessék. Van az evangéliumnak egy jelenete, amely mestéri módon foglalja össze Mária vonásait és egészen jól láthatóan mutatja be Mária alakját. Ez a kánai menyegző.

Milyen vonásokat olvashatnak le az édesanyák a Boldogságos Szűzről? Dolgos a keze. — Éles a szeme — Halk a szava.

a) Dolgos a keze. A menyegző előkészítésében és a fől szolgálásnál segítségre, munkásra volt ám szükség. Ha Máriát Názáretből áthívták Kánába, ezt nemcsak udvarias-

ságból tették, hanem mert bizonyára közismert volt mint dolgozó asszony. Ő nem szomorkodott, hogy kezd öregedni; nem sajnálkozott, hogy múlik fölötté az idő; nem kesergett, hogy a názáreti házban egyedül marad, hanem dolgozott, segített és jót tett, akivel csak tudott.

b) Éles a szeme. A lakoma közben, amikor a hangulat emelkedett, egyszer csak az egyik szolga félig telt boroskancsót hozott. Idegesen súgott valamit szolgatársának. Máriának éles a szeme. A jó háziasszony biztos tekintetével azonnal észreveszi, hogy valami nincs rendben, valami baj van. Mindjárt arra gondol, hogyan lehetne segíteni, és minden tőle telhetőt megpróbál, hogy a bajt elhárítsa. Bár csak bennünk is mindig társulna az éles megfigyelőképesség a szeretetteljes segítőkészséggel.

c) Halk a szava. Nem áll oda problémázni Jézussal: „Látod, milyen zavarban vannak! Ők csak minket hívtak a menyegzőre, mi pedig beállítottunk a tanítványokkal együtt!” — Nem rendez hangos jelenetet. Halkan, finoman, tapintatosan kér. Nem ad utasításokat, nem parancsolgat, hanem szelíden szól, éppen csak fölhívja a figyelmet, szót emel a fiatalokért. Állja Istennek adott szavát: „Íme az Úr szolgálóleánya, legyen nekem a te igéd szerinti!” Áldja meg Isten azokat az édesanyákat, akik kora reggeltől késő estig munkában állnak. Akik mindig másokkal törődnek, másokon akarnak segíteni. Reggel elsőnek kelnek, reggelit, tízórait készítenek, dolgoznak a munkahelyen, utána bevásárolnak, főznek, takarítanak. Mégis van idejük a feladatok kikérdezésére, sőt este félórás játékra is.

Olyanok, mint az oltár gyertyái: önmagukat fogyasztják el és emésztik föl, de közben melegítenek és világítanak másoknak. Olyanok, mint a tűzben eléggő tömjén: maguk megsemmisülnek, de környezetükben a szentség illatát árasztják. Áldja meg az Isten az éles szemű édesanyákat, akik elsőnek veszik észre az elszakadt ruhákat és a lyukas zoknit. Akik meglátják a gondbarázdát férjük homlokán vagy a lázrőzsát gyermekük arcán.

Legyenek boldogok a halkszavú anyák, akikről el lehet mondani a próféta szavait: „Nem kiált az utcán, szavát sem hallani a tereken. De a megroppant nádat nem töri össze, a füstölő mécsbelet nem oltja ki.” Akik nem bottal és pofonnal, hanem szelíd szavakkal nevelik a gyermekeket.

III. Gyermekek

Az evangéliumok Jézus gyermekkoráról egyetlen mondatot tartottak érdemesnek följegyezni: „Engedelmes volt nekik.” „Ki lett engedelmes és kinek? — kiált föl Szent Bernát. — Az Isten Fia Máriának és Józsefnek!” Ez a gyermek Jézus legfőbb erénye. Jézus engedmessége azonban nem volt színtelen vázlat módjára leegyszerűsített szófogadás. A templomban például szülei előzetes megkérdezése nélkül marad vissza. Nem kéri ki Szűz Mária tanácsát, hogyan tegyen eleget a mennyei Atyától kapott küldetésének.

Emiatt Jézus és szülei között komoly ütközés is támad. Mária szavaiból kitűnik, milyen fájdalmas neki ez a jelenet: „Fiam! Hogyan tehetél így velünk?” (Lk 2,48) — Ki volt itt hibás? Mária vagy Jézus? Egyikük sem! Isten akarata az, hogy egy 12 éves gyermek ne maradjon el szüleitől. De Isten akarata az is, hogy Jézus a templomban marad és rámutat jövőendő küldetésére.

Ebből következik, hogy lehet egy családban igazi összeütközés anélkül, hogy vala-

melyik tag hibás vagy vétkes lenne. Nem föltétlenül szükséges tehát, hogy a családban mindenki minden kérdésben egyetértsen. Igenis lehet véleménykülönbség. Túl olcsón úsznánk meg a szeretet parancsát, ha mind egyformák lennénk. De a konfliktust kölcsönös önzetlenséggel, a másik véleményének tiszteletben tartásával kell elsimítani. Ahogy Jézus tette tizenkét éves korában. (Nyíri T.: A keresztény ember küldetése, 208. old. nyomán.)

● **Befejezés:** Azt mondtuk, hogy a családhhoz legalább három személy kell: apa, anya és gyermek. De ha azt akarjátok, hogy családotok szent család legyen, akkor még egy negyedik valaki is kell hozzá: legyen ott Jézus is állandóan közöttetek. De ne csak feszület alakjában a falon vagy kép formájában az ágy fölött, hanem vigyék haza a szívetekben a szentáldozásban, és éljetez mindig úgy, hogy Jézus jól érezze magát nálatok. Akkor családotok nagyon fog hasonlítani a názáreti Szent Családra, és akkor már itt a földön meg fogjátok érezni a mennyország előízét. Ámen.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Könyörögjünk! Kérjük testvéreim a mennyei Atyát, hogy a Szent Család legyen példaképe a keresztény családoknak:

- Lektor:** 1. Add, Urunk, hogy a keresztény családok által növekedjék egyházunk!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
2. Add, Urunk, hogy a békés családi élet által erősödjék a nemzet és a társadalom!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
3. Add, Urunk, hogy a házastársak — esküjükhöz híven — hűségesek legyenek a sárg!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
4. Add, Urunk, hogy a gyermekek növekedjenek bölcsességben és kedvességben Isten és emberek előtt!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
5. Add, Urunk, hogy elhunyt hozzátartozóink elnyerjék szeretetük jutalmát: az örök boldogságot!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Mindenható, örök Isten, te példaképül adtad nekünk a Szent Családot, amelyben isteni Fiad földi életét töltötte. Add, hogy a megszentelt családi élettel elnyerhessük a földi és az örök boldogságot. Krisztus a mi Urunk által. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁSRA:

Az ostyával és a borral együtt ajánljuk föl mai napunk minden imáját azért, hogy a mi családjunk Istennek tetsző, szent család legyen.

MIATYÁNKRA:

Isten gyermekei közös, nagy családot alkotnak. Családi közös imaként mondjuk el most az Úr imáját.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Az egyik általános iskolás kislány így imádkozott a Szent Családhoz:

*Én Uram, édes Istenem!
El ne hagyj! Maradj velem!
Add, hogy mint egy jó család
Kövessük Szűz Máriát!*

*Hogy mindegyik családfő,
Kinek gondja egyre nő,
Forduljon Szent Józsefhez,
Ő meg értünk Istenhez.*

*Hogy minden édesanya,
Legyen mint Szűz Mária,
Úgy szeresse gyermekét,
Mint Szűz Mária az övét.*

*Hogy kövessünk tégedet,
Jézus, add kegyelmedet:
Engedelmesek legyünk,
Szüleinket szeressük.*

*Jézus, tudjuk, segítesz,
Rosszat tenni nem engedsz.
Atyánk! Köszönjük mostan,
Hogy Szent Fiad velünk van.*

20. Keresztelési ajándékunk: az istengyermeki élet

Bevezető

KEZDETRE:

A görög mitológia szerint Küpros királya, Pygmalion elefántcsontból szép női alakot faragott. Megszerette remek alkotását. Élete átáramlott művébe: a szobor élővé lett.

A keresztelés alkalmával minden kisgyermekkel megismétlődik a Pygmalion-csoda. Isten úgy megszereti, hogy saját életét adja ajándékba neki. Szent Péter ezt így fejezi ki: „Az isteni természet részesei lettünk.” Szent János pedig azt írja: „Isten gyermekei vagyunk.”

Hogyan kell értenünk ezt az istengyermeki életet? — Ez a mai szentmise alap gondolata Jézus megkeresztelésének ünnepén.

Ének: Szeretettel jönnek hozzád... SZVU 230/1.

LELKISMERETVIZSGÁLAT:

Imáimban gyermeki bizalommal beszélgetek-e mennyei Atyámmal?

Miért bánom bűneimet: mert félek Isten büntetésétől, vagy mert fáj, hogy mennyei Atyámat megbántottam?

Meglátszik-e hétköznapi életemen, hogy Isten gyermeke vagyok?

DICSŐSÉGRE:

Amikor arra gondolunk, hogy Isten élő tükörképei, gyermekei és örökösei vagyunk, akkor így énekelünk:

Ének: Szálljon égbe örömhanga... SZVU 230/2.

KÖNYÖRGÉS:

Könyörögjünk! Mennyei Atyánk! Őszinte örömmel köszönjük, hogy saját életedből részt adtál nekünk: gyermekeiddé fogadtál és a mennyország örökösévé tettél minket. Ne engedd, hogy erről megfeledkezzünk, hanem segíts, hogy ajándékaidhoz méltóan éljünk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Újév éjszakáján nagy az izgalom a kórházak szülészeti osztályán. Várják, ki lesz az esztendő első újszülöttje. Aki ugyanis elsőnek születik, sokezer forintos betétkönyvet kap ajándékba. Lefényképezik, képét közlik a január elsejei újságok, sírását szalagra rögzítik, és riportot készítenek a boldog kismamával.

Nos, a mennyei Atya olyan természetfölötti ajándékot ad a kereszteléskor, amely minden betétkönyv értékét messze fölülmúlja. Ez pedig az istengyermeki élet. Gyermekekévé fogadja, barátjává választja az embert.

● *Tárgyalás: I. Saját életében részesít*

Zsuzsi keresztmamájától babát kapott ajándékba. Majdnem olyan nagy volt, mint ő.

Ugyanolyan anyagból varrt neki ruhát, mint az övé volt, ugyanolyan szalagot kötött a hajába, mint a sajátjába. A baba *hasonlított* Zsuzsira. Anyák napjára fényképet készítettek Zsuzsiról. A képen lévő kislánynak éppúgy szőke volt a haja, kék a szeme és rózsaszín az arca, mint az igazinak. És ha tűzbe dobták volna a képet, az nem fájhott Zsuzsinak. A fénykép *élettelen* képe volt Zsuzsinak.

Zsuzsi sokat állt a nagy tükör előtt. Borzasztóan élvezte, hogy ha mosolyog, kinyitja a száját vagy kinyújtja a nyelvét, a tükörkép ugyanazt csinálja. A tükörkép *mozgó képe* volt Zsuzsinak.

Tegyük föl, hogy van egy csodaüveges, aki képes olyan tükröt foncsorozni, amelyben maga a kép lélegezni kezd, dobog a szíve és megindul benne a vérkeringés. Sőt ugyanaz a vér keringene benne, mint Zsuzsiban, ugyanazt gondolná, mint Zsuzsi. Ez Zsuzsi *élő képmása* lenne.

Azt mondjátok: nincs az a tükörkészítő, aki ezt meg tudná tenni. Igazatok van. De a mindenható Isten ezt teszi mindazokkal, akik megkeresztelkednek.

Mi Isten élő képmásai úgy gondolkodunk, úgy akarunk, mint Isten. Amikor Isten ránéz lelkünkre, magára ismer bennünk. Őt tükrözzük. Más szóval úgy is kifejezhetjük ezt: saját természetében, életében részesít minket.

Mondjak rá hasonlatokat? Ha a vasat tűzbe tesszük, a hideg és sötét vas lassan átveszi a tűz természetét: átforrósodik, vörössé válik, majd fehéren izzik, és sziporkázni kezd. Ha a lemezt erős mágnes közelébe helyezzük, a lemez is részesedik a mágnes természetében: magához húzza a tűket, rajzszögeket. (Próbáljátok ki otthon!) A napsugár-átjárta harmatcseppben is benne tükröződik egy apró kis napocska.

Így történik ez a megkereszteltekkel is. Nem válnak istenné, de átveszik az Isten természetének sajátosságait, részesednek életéből, és Istent tükrözik vissza.

És ha azt mondjuk, hogy Isten végtelenül boldog, akkor az ő követőinek is tiszta örömet és derűt kell sugározniuk.

Ez mind nagyszerű és csodálatosan szép. De honnan tudjuk, hogy valóban így is van? Szent Péter ír erről levelében.

Az apostolt Rómában, Néró császár idejében börtönbe vetették. A Mamertini-börtönben, láncra verve készült a vértanúhalálra. Nem önmagán sajnálkozott, hanem híveinek akarta még átadni halála előtt azt az örömhírt, amelyet ő Krisztus kinyilatkoztatásából tudott:

SZENTLECKE Szent Péter apostol 2. leveléből (1,1-4; 10-11)

Testvérek! Én, Simon Péter, Jézus Krisztus szolgája és apostola küldöm nektek ezt a levelet. Azoknak írom, akik ugyanabban a drága hitben részesültek, mint én. Istenünk és Megváltónk, Jézus Krisztus ugyanis üdvözíteni akar minket, és ezért hívott meg mindannyiunkat a hitre. Ti megismertétek Istenünket és Urunkat, Jézus Krisztust. Ez az ismeret töltse be szíveteket kegyelemmel és békességgel.

A mindenható Isten gazdag ajándékaival halmozott el minket, amikor megismertük Jézust. Ő segít, hogy a világban Istennek tetsző életet éljünk.

Isten ajándékai között csodálatos ígéretek vannak. Legszebb és legnagyobb ígérete, hogy akik őt szeretik, azok az isteni természet részeseivé lesznek. Akik részesültek ebben a nagy ajándékban, azok tartsák távol magukat a bűnös világtól, és tartózkodjanak a rossz kívánságoktól.

Testvéreim! Törekedjete arra, hogy meghívásokat és kiválasztásokat biztossá tegyék az által, hogy jócselekedeteket végeztek. Így nem fogtok ingadozni és buk-

dácsolni. Sőt széles út nyílik meg előttetek, amelyen keresztül Jézus Krisztus országába juttok.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

II. Gyermekévé fogad

Nyáron a vonat ablakából láttam egy csodaszép villa homlokzatán ezt a föliratot: „Ilyennek álmodta-lak”. A tulajdonos kigondolta, szép elgondolását megrajzolta, ügyes tervét megvalósította. Nagyon megszerette balatoni villáját.

Amikor Isten saját természetében részesít minket, akkor ránéz a lelkünkre, és megpillantja bennünk eleven képmását. A harmatcseppben tisztán visszatükröződik a nap. Megtetszettünk Istennek, megszeretett minket, és ezért gyermekévé fogadott. Ránk is azt mondta: „Ilyennek álmodtalak!”

Az állam törvényei lehetővé teszik az örökbefogadást. Ismertem egy kislányt, akit keresztapja és keresztanyja nagyon megszeretett, és ezért örökbefogadták. A kislány hozzájuk költözött, fölvette a nevüket, és apának-anyának szólította őket. A kereszt-szülők saját gyermekükkel együtt nevelték, mintha csak annak édestestvére lenne. A mennyei Atya örökbe fogadott minket mint gyermekét. A Teremtő és a teremtmény közti viszonyt apa-fiú kapcsolattá tette. Azt akarta, hogy meleg, személyes, családi kapcsolatban legyünk vele. Megengedte, hogy Atyának szólítsuk, Jézus pedig — Isten egyszülött Fia — testvérünké lett.

Nincs még egy gondolat, amelyet Jézus olyan részletesen fejtett volna ki, mint azt, hogy az Isten nekünk Atyánk. Az Atya látja titokban végzett jótetteinket. Hallja zárt ajtók mögött elsuttogott imáinkat. Gondoskodik rólunk inkább, mint az égi madarakról. Tékozló fiait is megbocsátó szívvel visszavárja. És megkívánja, hogy irgalmas szeretetét mi is utánozzuk testvéreink között.

A hegyi beszédben pedig arról tanít, hogy Isten minden földi édesapánál jobb és meghallgat minket:

EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből (7,7-11)

Jézus a hegyi beszédben így buzdította hallgatóit a bizalmas imára:

KérjeteK, és adnak neKtek; keressetek, és találtok, zörgessetek, és ajtót nyitnak neKtek. Mindaz, aki kér, kap; aki keres, talál, és a zörgetőnek ajtót nyitnak. Ki ad közületeK fiának követ, ha az kenyeret kér? Vagy amikor halat kér, ki nyújtana kigyót neki? Ha tehát ti, bár rosszak vagytok, tudtok jót adni fiatoknak, mennyivel inkább tud jót adni mennyei Atyátok azoknak, akik kérnek tőle?

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

Jézus arra tanította követőit, hogy Istent ezzel a névvel szólítsák: „Abba”. Ez a név annyit jelent, mint „apa”. De ebben a formájában bizalmas és kedveskedő megszólítás. Abbának akkoriban csak a kicsi gyermekek nevezték apjukat, és ők sem mindig, csak örömteli pillanataikban. Ezt az arám szót magyarul talán így tudnánk visszaadni: „édes apucikám”. Ezt a kifejezést egyetlen Jézus korabeli törvénytudó sem merte volna így az ajkára venni. Jézus azonban arra buzdít, hogy csak merjük így szólítani Istent, hiszen ő gyermekévé fogadott minket.

III. A mennyország örökösévé tesz

Minden szülő a legértékesebbet akarja gyermekére örökségül hagyni: azt, amit egy

életen keresztül gyűjtött számára. Ha Isten akar nekünk ajándékot adni, olyat ad, amit öröktől fogva készített nekünk: az országát. Földi életünk után kitért karokkal így hív majd magához: „Jöjjetek, és vegyétek birtokotokba a világ kezdetétől nektek készített országot.” Micsoda boldogság lesz ez! — Próbáljuk meg elképzelni? Ne! Ne próbáljuk! Arra nem elég a képzelőerőnk.

Dante: Isteni Színjáték c. művéről néhány éve díszkiadás jelent meg magyarul. Nagyszerű, színes illusztrációk vannak benne a tisztítóhelyről, meg a pokláról, de egyetlen kép sem ábrázolta a mennyországot. A kiadó ezzel érzékeltetni akarta, hogy a szenvedésről, nyomorúságról nagyszerű fantáziaképeink vannak. De a mennyei boldogsághoz, annak elképzeléséhez nem segítenek a fantáziaképek. Arra érvényes, amit Szent Pál így fejezett ki: „Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi értelemben fel nem hatolt, amit Isten azoknak készített, akik őt szeretik.”

● *Befejezés:* A VII. osztályban az egyik kislány még nem volt megkeresztelve. Padszomszédja beszélt neki Istenről, elvitte a templomba, megtanította imádkozni, majd odaadta az evangéliumot olvasni neki. A kislányban lassan kialakult a hit. Fölébredt benne a vágy, hogy ő is Isten élő tükörképe, gyermeke és örököse legyen. Elmentek a plébániára. A pap látta, hogy a barátnő ügyesen fölkeszítette, és a gyermek valóban az Istent keresi. Néhány kiegészítő oktatás után örömmel megkeresztelte.

A kislány nagyon boldog volt. Tudatosan átélte mindazt, amit a keresztségben ajándékkal kapott.

Nekünk Isten a keresztséggel még öntudatlan korunkban előlegezte ajándékait. Most tudatosítsuk és szítsuk föl magunkban a tőle kapott kegyelmet.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Mennyei Atyánk! Téged érdekel életünk, szeretsz minket, és örök barátságot akarsz kötni velünk. Kérünk, hallgasd meg gyermekeid kérését:

Lektor: 1. Add, hogy keresztény méltóságunknak mindig tudatában legyünk!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Add, hogy tiszta tükörképedet megőrizzük, és a bűn ne homályosítsa el azt bennünk!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Add, hogy félelem nélkül, szeretettel közeledjünk hozzád!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Add, hogy imádságunkban gyermeki bizalommal tárjuk eléd kéréseinket!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

5. Add, hogy földi életünk után elnyerjük örök országodat!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

6. Add, hogy életünk példájával másokban is fölkeltsük az istengyermekei élet utáni vágyat!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Mennyei Atyánk! Gyönyörködünk a nagy természet szépségeiben, örülünk földi ajándékaidnak, de főképp köszönjük, hogy az istengyermekei élettel ajándékoztál meg. Segíts, hogy adományaidra méltókká váljunk. A mi Urunk Jézus Krisztus által Ámen.

*Eucharisztikus áldozat***FELAJÁNLÁSRA:**

Felajánlaskor a kehelybe öntött borhoz néhány csepp vizet vegyítünk. A víz eloszlik a borban, és részesedik annak tulajdonságaiból. Jelképezi ez a vízcsepp emberi természetünket, amely részese lett az isteni természetnek.

Ének: Szeretnek szent emléke... SZVU 230/4.

MIATYÁNKRA:

Jézus óta tudjuk, hogy Isten nemcsak Urunk és Teremtőnk, hanem Atyánk is. A gyermeki szeretet és a családi bizalom hangján szóljunk hozzá.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Mai szentmisénk alapgondolata: a mennyei Atya boldoggá akar tenni minket. Ezért alkotta meg a világ szépségét, az ember tökéletességét. De főképp ezért ajándékozott meg saját életével a keresztségben. Feladatunkat egy modern hangvételű gyermekdal szövege a következőképpen foglalja össze:

*A mennyei Atya szereti a hegyet és a völgyeket,
A mennyei Atya szereti az erdőt és a réteket.
És örül, mikor látja, hogyan nyílik a sok kis virág,
S a méhecskék szorgalmasan gyűjtik a virág porát.*

*A mennyei Atya szereti a falut és a házakat,
A mennyei Atya szereti a városokat, utcákat.
És örül, mikor építenek, dolgoznak az emberek,
De szomorú, ha azt látja, hogy egymással nem törődnek.*

*A mennyei Atya legjobban az embereket szereti,
A mennyei Atya szeretetből adta ezt a világot nekik.
És örül, mikor látja, hogyan szeretnek az emberek,
De szomorú, ha bántják egymást, gonoszak és gyűlölnek.*

*A mennyei Atya legjobban a gyermekeket kedveli,
A mennyei Atya a kicsikben a kicsiséget szereti.
És azt mondta a felnőtteknek: gyerekké kell lennetek,
Mert országomba senki más, csak gyermekeket engedek.*

Sillye Jenő: Napfénydal c. daloskönyvéből.

Második rész

Tavas

I. Kicsoda Jézus Krisztus?

1. Krisztus a történelem legnagyobb talánya

Bevezető

KEZDETRE:

Templomunkban még látható a betlehemi jászol. Eszünkbe juttatja az első karácsonyt. Azt a pillanatot, amikor maga a mindenható Isten jött el közénk Jézusban. Jézus azonban nemcsak egy valaki az emberiség történelméből, aki 2000 éve itt járt közöttünk, hanem élő valóság ma is. Mindenkit döntés elé állít. Földi élete pusztán önmagában nem ad elegendő magyarázatot világtörténelmi hatására. Ezért ő a történelem legnagyobb talánya.

A templomba ő hív minket, hogy szívére öleljen és megenyhítse terhünket:

Ének: Kegyességgel hívsz, ó Jézus... SZVU 226/1.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

Reggeli és esti imáimban szoktam-e saját szavaimmal beszélgetni Jézussal, vagy csak betanult szövegeket mondogatok?

Ha templom előtt visz el utam, betérek-e néhány percre meglátogatni Jézust?

Van-e otthon Szentírásom, és érdeklődve olvasgatok-e belőle Jézusról?

Ha társaságban kiderül rólam, hogy vallásos vagyok, nem szégyenlem-e, hogy Jézushoz tartozom?

Igeistentisztelet:

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Gyerekek nagyon szeretnek keresztrejtvényt fejteni. Van abban valami izgalom, hogy kitaláljuk az elrejtett szavakat, megpróbáljuk elhelyezni a vízszintes és függőleges sorokat; lassanként eltűnnek az érthetlenségek, megoldódik a talány. A mai gyermek nem tűri az érthetlenséget, a megoldhatatlan kérdőjelet.

A történelemben is vannak kérdőjelek. Ma a világtörténelem legnagyobb kérdőjelére keressük a választ. Fölvázolom a vízszintes és függőleges kockákat, és kérek titeket, gondolkodjunk együtt, hogy feleletet találjunk a történelem legnagyobb talányára.

● *Tárgyalás:* 1. Jézus élő valóság maradt az emberiség történelmében.

Amikor egy tó víztükrére követ dobunk, a víz gyűrűzni kezd. Minél nagyobb a kő, annál messzebbre terjed a gyűrűzés, és annál tovább tart. De bármekkora lenne is a kő, bizonyos idő múlva a víz megint nyugodt lesz. Jézus körül 2000 év után sem csitulnak el a hullámok.

A történelem nagy egyéniségei megmozgatták maguk körül a világot. Minél hatalmasabbak voltak, annál tovább tartott a gyűrűzés. De még a legnagyobbakat is utolérte a vízbe dobott kő örök sorsa: a hullámok elsimultak körülöttük, és az emberek elfeledkeztek róluk. Kit érdekel ma Dzsingisz kán, mongol fejedelem, aki megalapította a világ leghatalmasabb birodalmát? Legfeljebb a nótában emlegetik. Kit lelkesít ma Napóleon császár, akiért tűzbe mentek katonái? Csak a konyakos üvegek címkéin találkozzunk vele.

Volt azonban Valaki a történelemben, akiről nem tudnak elfeledkezni, aki kétezer évvel ezelőtt élt, de napjainkig sem csitultak el körülötte a hullámok.

a) Ma is tömegek lelkesednek érte! Nyugaton egyre nagyobb méretekben terjed az ún. Jézus-mozgalom. Megmozgatja a hosszú és a nem hosszú hajú fiatalok százazreit. Akik eddig céltalannak látták életüket és a szexuális kicsapongásba vagy a kábítószerek élvezésébe menekültek, azok most egyszerre máshol keresik a megoldást. Beszereznek egy Szentírást, és mohón olvassák. Megpróbálják az evangélium tanítását komolyan venni. Belső élményeiket vallásos dalokban mondják el. Vezérüknek és eszményképüknek Krisztust tartják, és irányzatukat Jézus-mozgalomnak nevezik. Krisztusról szóló zeneszámaikat lemezre éneklük. Hatásukra jellemző, hogy pl. a „Szupersztár” vagy a „Glory Halleluja 2000” című hanglemezüket milliós példányszámban kelt el.

Hát ezt én nem értem...

b) Áldozatra is képesek érte. Kamerunban él egy negyvenezer lelket számláló törzs, a színes bőrű dzsen törzs. 1963-ban ragályos betegség ütött ki köztük. A beteg gyermekek 80 százaléka meghalt. A törzsfőnök először a varázslókhoz fordult, de kuruzslásuk nem segített. Ekkor elment a „fehér paphoz” (missziós püspök), és segítségét kérte. A püspök hallott arról, hogy van Olaszországban egy fiatalokból álló szervezet, amelynek tagjai célul tűzték maguk elé a hamisítatlan keresztény szeretet gyakorlását. Fokolarini a nevük. Halálosan komolyan veszik Krisztus szeretetparancsát, és semmiféle áldozattól nem riadnak vissza, ha segíteni kell másokon. 30 éve alakult a mozgalom, és ma már ezer- és tízezerszámba csatlakoztak hozzájuk iskolások és ifjúmunkások, fizikai dolgozók, értelmiségiek, magányosok, családosok, fiúk és leányok. Nos, a püspök írt a szervezet vezetőjének, segítsenek a bennszülötteken. Rövidesen három fokolarini orvos érkezett Kamerunba. Az egyik üres kunyhóban rendelőt állítottak föl, és nekiláttak a gyógyításnak.

Olaszországban élő fokolarini munkások társadalmi munkában áramfejlesztőt készítettek, leszállították, és fölszerelték. A mozgalom többi tagjai kórházat, iskolát építettek a bennszülötteknek, gyűjtést rendeztek megsegítésükre.

Amikor a dzsen törzsbeli megkérdezték, miért teszik mindezt, egyszerűen csak annyit válaszoltak: „Jézus Krisztusért”.

Hát én ezt sem értem...

c) A karriert odadobják érte. 1960-ban szentelték pappá Amerika egyik leggazdagabb milliomosát: Garvan Cavanagh-ot. A háború alatt alezredesi rangban szolgált a hadseregben, később mint az egyik kisebb amerikai állam kormányának tagja Kennedy belső tanácsadója lett. Amikor Kennedyt amerikai elnökké választották, az Egyesült Államok kormányában miniszteri tárcát ajánlottak föl Cavanaghnak. Ő azonban akkor már a papi pályát választotta élethivatásának, és a szemináriumban volt. „A Krisztusért vállalt papi pályát nem cserélem föl a miniszterséggel.”

Hát ezt én megint nem értem...

d) Mindent odaadnak érte. A tarzusi Saul vakbuzgó farizeus volt. Üldözte a keresztényeket. Láncraverte és börtönbe vetette őket. Aztán egyszer csak a damaszkuszi úton találkozott a föltámadt Jézussal. Ez a találkozás döntő változást hozott életében. Megismerte, megszerette, s attól kezdve az ő ügyének szentelte életét. Húszesztendei apostoli munka után kijelentette: Krisztusért képes mindent odaadni, mindent föláldozni, mert számára Krisztus jelenti az életet.

SZENTLECKE Szent Pál apostolnak a Filippiekhez írt leveléből (3,7-8; 1,21)

Testvéreim! Amit egykor előnyömnnek tekintettem, azt most Krisztusért akadálynak tartom. Sőt Uramnak, Krisztus Jézusnak fölséges ismeretéhez mértén mindent akadálynak tartok. Érte mindent elvettem, sőt szemétnak tartottam, csak hogy Krisztust elnyerhessem, és hozzá tartozzam. Isten megengedte, hogy megismerjem Jézust: föltámadásának erejét, de a szenvedésében való részesedést is. Egészen hasonló akarok lenni hozzá! — Számomra az élet: Krisztus, a halál pedig nyereség!

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

Hát ezt én végképp nem értem... Ki lehet ez a Krisztus, akit tarzusi Pál és utána ezek napjainkig képesek a legnagyobb értéknek tartani, és az életnek elébe helyezni?

2. Egyszerű élete nem magyarázza meg történelmi hatását.

a) Jelentéktelen környezetből indult. A római birodalom jelentéktelen tartományában, Palesztinában született. Olyan faluban nevelkedett, amelyről eleinte még az apostolok is csak kézlegyintéssel tudtak beszélni: „Jöhet-e valami jó Názáretből?” Zsidóország határai közül nem lép ki soha. Nem látogatja a bölcsek és rabbik iskoláit, és életének 9/10-ed részében még saját népe előtt is ismeretlen marad.

b) Nem használ evilági segítséget. Amikor elkezdi nyilvános működését, nem támaszkodik emberi segítségre. Nincs pénze, sem fegyvere, nincs iskolás bölcsessége, sem szónoki képzettsége. Nincsenek befolyásos barátai, sem politikai pártfogói. Sőt mindent elkövet, hogy ezektől távoltartsa magát. Tanítását szegény földművesek, galileai halászok és kérges kezű munkások között hirdeti. Egyháza vezetését olyan apostolokra bízta, akik között nincs egyetlen tanult ember sem.

c) Élete emberileg csúfos kudarcba fullad. Nyilvános működésének végén döntő összecsapásra kerül sor Krisztus és a nép vezetői között. És Krisztus alulmarad a küzdelemben. Meghal a gyalázat fáján. Halála után tanítványai gyáván meghunyászkodnak, és kiábrándultan szétszélednek. S ha mégis maradtak volna követői, a római birodalom 300 éven keresztül tűzzel-vassal, kínzással és kivégzéssel pusztította őket. A keresztényüldözések végén, 304-ben Dioklécián császár érmét veret ezzel a főlással: „A kereszténység eltörlésének emlékére.”

Ez a megmagyarázhatatlan rejtély. Mert ennek a csúfos végnek ellenére Krisztusról még ma is, 2000 évvel halála után, beszélnek az emberek. Ma is milliók vallják, hogy az örök élet ígéi nála vannak, és a statisztikák szerint csaknem 1 milliárd azoknak a száma, akik Krisztusról kereszténynek (= krisztusinak) nevezik magukat.

Ez a Krisztus teljességgel érthetetlen és megmagyarázhatatlan rejtély, ha ő csak ember. A titoknak egyetlen nyitja: Krisztus nemcsak ember. A názáreti Jézusban a mindenható Isten jött el közénk, állt bele a mi világunkba, és ezért húzott olyan mély barázdát a történelembé, hogy azt soha nem lehet eltörölni.

● **Befejezés:** Krisztus istenségének következményei.

Ha Jézus csak ember, tanítása akkor is vonzó, de akkor válogathatunk szavai között. Parancsai akkor is értékesek, de akkor kibúvót kereshetünk alóluk. Ha viszont Isten jött el benne közénk, akkor minden szavát hinnünk kell: akkor ígéretei egészen különlegesen vigasztalóak, példája egészen sajátosan vonzó, főleg pedig a szenvedése végtelenül értékes.

Péter és apostoltársai hittel vallották, hogy Jézus az Isten Fia, és mindvégig kitarotak mellette. Töltsön el minket is az ő meggyőződésük és bátor hitvallásuk!

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből (6,66-69)

A kafarnaumi beszéd után több tanítvány visszahúzódott Jézustól, és már nem járt vele. Jézus akkor megkérdezte a tizenkettőt: „Csak nem akartok ti is elmenni?” Simon Péter felelt neki: „Uram, kihez menjünk? Neked örök életet adó igéid vannak. Mi hisszük, és tudjuk, hogy te vagy Isten Szentje.”

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged, Krisztus.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Krisztusunk, te olyan barázdát húztál az emberiség történelmében, amelyet 2000 év alatt sem temetett el a feledés pora. Hozzád fordulunk most kéréseinkkel:

Lektor: 1. Add, hogy benned példaképre leljen az eszményt kereső mai ifjúság!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Add, hogy kedvedért segítsünk minden bajba jutott embertársunkon!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Add, hogy a legnagyobb földi értékeknek is elébe helyezzünk téged!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Történelmi hatásod erősítse meg istenségedbe vetett hitünket!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

5. Tölts be öröm mindazok szívét, akik követésedre szentelik életüket!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Úr Jézus, két évezreddel földi életed után ma is sok ember szeret téged, és ha kell, életét is föláldozza érted. Tudtukon kívül még azok is téged keresnek, akik azt hiszik, hogy nincs rád szükségük. Légy számunkra életünk középpontja. Aki élsz és uralkodol mindörökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁSRA:

A szentmise Jézus életének többek között két eseményét foglalja magában: az utolsó vacsorát és a keresztáldozatot. Így a mise lakoma és egyúttal áldozat is. Most következik ennek előkészítése.

Ének: Itt van, mit a végvacsorán Jézus... SZVU 226/5.

MIATYÁNK ELŐTT:

Amikor az apostolok látták Mesterüket az Atyával beszélgetni, föltámadt bennük a vágy, bárcsak ők is így tudnának imádkozni. Ekkor tanította meg nekik Jézus a Miatyánkot. Próbáljuk meg mi is az ő lelkületével imádkozni.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Úr Jézus! Kétezer évvel ezelőtt benned maga Isten jött el közénk. Akkor sem volt könnyű azt elfogadni kortársaidnak, hogy Te vagy a Messiás, az Isten Fia, hiszen a legtöbben csak egyszerű galileai kézművest láttak benned. Áldozáskor nekünk még teljesebb hitre van szükségünk, amikor az egyszerű, fehér ostyát látjuk, és azt kell vallanunk, hogy benne szentségileg te vagy jelen közöttünk. Növeld a hitünket, Urunk, aki élsz és uralkodol mindörökké. Ámen.

2. Jézus, kortársai szemében

Bevezető

KEZDETRE: Akire súlyos szenvedés szakad, kifakad: „Nincs értelme az életnek!” Akit nagy sikertelenség ér, keserűen mondja: „Nem érdemes élni!”

Mióta Jézus Krisztusban maga Isten végigélte a mi emberi életünket, azóta ezt nem lehet mondani. Mert ha egyszer Isten méltónak tartotta önmagához, hogy leélje a földi életet, akkor azt nekünk is értékesnek kell mondanunk.

Jézus azért vállalta a szegények szenvedéssel teli életét, hogy példa és erőforrás legyen azoknak, akik az élet terhét hordozzák.

Ének: Kegyességgel hívsz, ó Jézus... SZVU 226/1.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

Amikor Jézus megkérdezte ellenfeleitől: „Ki vádolhat engem közületek bűnről?” — azok elnémultak. Minket azonban nemcsak mások, de saját lelkiismeretünk is vádol. Gondolkodjunk csak el, talán még súlyos bűnöket is követtünk el?

Káromkodás?... Misemulasztás?... Gyűlölködés?... Szemérmertlenség?... Lopás?... Hittagadás?

Igeistentisztelet:

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Minden ember veszít előttünk tekintélyéből, ha közelről és hosszabb időn át figyeljük. A történelem híres egyéniségeinek életrajzából kiderül, hogy nagyságuk mellett mennyi hiba és ferdeség is található bennük, amelyeket csak a hozzájuk közelállók ismerhettek. Ezért mondja a német közmondás: „Senki sem úr a saját szolgálja előtt”, mert az hamar észreveszi ura hibáit, bogarait.

Ezzel szemben volt Valaki a történelemben, akiről legközvetlenebb munkatársai is mindig a legnagyobb tisztelet hangján beszéltek. Tanítványai három éven keresztül közelről szemléltek az életét, és tiszteletük, ragaszkodásuk, csodálatuk mégsem csökkent iránta. Sőt életüket is föláldozták érte. Ez Jézus volt.

Idézzük meg most a tanúkat. Valljanak a kortársak. Mit tartottak ők Jézusról.

Múltkor arról beszéltünk: Jézust 2000 évvel földi élete után is szeretik, lelkesednek érte, sőt az életről is lemondanak ügyéért. Valaki azt mondhatja erre: Igen, azóta legendássá lett alakja, hitrege (mítosz) képződött körülötte. — Hát jó. Akkor most nézzük, mit mondanak a szem- és fültanúk? Hogyan vélekednek róla kortársai?

● *Tárgyalás:* 1. Keresztelő János

Jöjjön először Keresztelő János, a nagy pusztai prédikátor. Ruhája teveszőrből készült, eledele sáska és erdei vadméz volt. A zsidó vezetők követeket küldtek hozzá a Jordán partjára. Egyikük faggatni kezdte őt:

Követ: Ki vagy te?

János: Én nem vagyok a Messiás.

Követ: Hát akkor? Talán Illés vagy?

János: Nem vagyok.

2

Követ: A Próféta vagy?

János: Nem.

Követ: Hát akkor ki vagy? Választ kell vinnem azoknak, akik küldtek. Mit mondasz magadról?

János: Én csak egy szó vagyok. Egy kiáltás, amely elhangzik a pusztában.

Követ: És mi ez a kiáltás?

János: A Messiás közel van. Készítsetek számára utat!

Követ: Miért keresztelsz akkor, ha nem te vagy a Messiás?

János: Én csak vízzel keresztelek. Ez csak jelképezi a bűnbánatot. A Messiás majd Szentlélekkel keresztel. Az ő keresztsége eltörli a bűnöket.

Követ: Mi a véleményed Jézusról?

János: Jézus nagyobb, mint én. Mert én csak az Előfutár vagyok, ő pedig a Messiás. Jézus előbb volt, mint én. Mert én csak 30 esztendő vagyok, ő viszont öröktől van. Tanúskodom róla: ő az Isten Fia.

János, a hatalmas tekintélyű próféta tudja, hogy minden szavának súlya van. És ő Jézust Isten Fiának nevezi.

2. Márta

Betánia kis falu volt Jeruzsálemtől kb. 3 km távolságra. Itt élt három testvér: Mária, Márta és Lázár. Jézus szerette őket, és gyakran megszállt náluk. Lázár súlyos betegségbe esett, és meghalt. Jézus a temetés után négy nappal érkezett a faluba. Eleve-nítsük föl azt a párbeszédet, amely Márta és Jézus között folyt le. Előcsillan belőle Márta meggyőződése:

Márta: Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem. De én tudom, hogy most is bármit kérsz az Istentől, megadja neked.

Jézus: Testvéred föl fog támadni.

Márta: Tudom, hogy föl fog támadni a feltámadáskor, az utolsó napon.

Jézus: Én vagyok a feltámadás és az élet. Aki bennem hisz, még ha meg is halt, élni fog. Aki úgy él, hogy hisz bennem, az nem hal meg örökre. Hiszed ezt?

Márta: Igen, Uram! Én hiszem, hogy te vagy a Messiás, az élő Isten Fia, aki a világra jön!

Márta hittel megvallotta Jézus istenségébe vetett meggyőződését Lázár feltámasztá-sa előtt. A csoda után még inkább megerősödött a hite.

3. Péter

Jöjjön elő Péter, Jézus apostola. Igaz, csontjai ott porladnak a vatikáni Szent Péter bazilika kriptájában, de szellemét megidézhethjük. Szem- és fültanúja volt Jézus nyilvános élete minden eseményének. Hogyan vélekedett Péter Jézusról?

Egy mai riporter, kezében mikrofonnal, interjút készít vele:

Riporter: Neve?

Péter: Simon, János fia.

Riporter: Foglalkozása?

Péter: Halász.

Riporter: Születési helye?

- Péter: Betsaida. A Genezáreti-tó partján.
- Riporter: Kitől hallott először Jézusról?
- Péter: A bátyám, András a Jordán partján sétált az egyik barátjával. Meglátták Jézust, és utána mentek. Aznap késő estig nála maradtak.
- Riporter: Hogyan nyilatkozott András Jézusról?
- Péter: Tele volt lelkesedéssel! Sugárzó arccal mondta: „Megtaláltuk a Messiást, vagyis az Isten Fölkentjét!”
- Riporter: Mikor látta először Jézust?
- Péter: Másnap András bemutatott neki. Jézus rám tekintett. Új nevet is adott. Azt mondta: „Téged eddig Simonnak hívtak. Ezentúl Péter azaz Szikla legyen a neved.”
- Riporter: Mikor jött rá, hogy Jézus több, mint ember?
- Péter: A csodálatos halfogásnál. Egész éjszaka hiába halásztunk. Az ő szavára kivettem a hálót a bárka jobb oldalán, és hatalmas tömeg halat fogtunk. Akkor lába elé borultam, és félve mondtam: „Menj ki tőlem, Uram, mert bűnös ember vagyok!”
- Riporter: Amikor látta a Genezáreti-tó hullámai fölött Jézust járni, hogyan nyilatkozott róla?
- Péter: Megvallottam: „Rabbi, valóban te vagy az Isten Fia!”
- Riporter: Jézusnak az Oltáriszentség megígéréséről mondott szavain még a tanítványok is megbotránkoztak. Többen el is hagyták miatta Jézust. Mi volt erről a véleménye?
- Péter: Kijelentettem: „Uram, kihez menjünk? Neked örök életet adó igéid vannak. Mi hisszük és tudjuk, hogy Te vagy az Isten Fia.”
- Riporter: Még egy utolsó kérdés: Mit felelt, amikor Jézus megkérdezte az apostolo-kat, kinek tartják az Emberfiát?
- Péter: Megvallottam: „Uram, te vagy a Messiás, az élő Isten Fia!”
- Riporter: Köszönöm szépen a nyilatkozatot. Úgy gondolom, ehhez nem szükséges semmit hozzáfűzni. Ön az első számú koronatanú, mert legközelebb állt a Mesterhez. És a véleménye teljesen világos: a názareti Jézusban maga a mindenható Isten jelent meg emberi alakban itt a földön.
- Péter: Igen! Ez az én tanúságtételem. És az egyház addig áll fenn, amíg ezt a hitet vallja!

4. Tamás

Húsvét napján a föltámadt Jézus megjelent apostolai előtt. Együtt voltak mindannyian, csak Tamás hiányzott. Az apostolok látták Jézus megdicsőült testét, hallották hangját, beszéltek és együtt étkeztek vele; tehát teljes bizonyosságot szereztek arról, hogy él. Tele voltak lelkesedéssel. S akkor betért közéjük Tamás. Péter a többiek élén odaállt eléje, és elűságotla neki a nagy szenzációt:

- Péter: Tamás! Láttuk az Urat! Újból él!
- Tamás: Engem ne akarj vigasztalni. Én láttam őt nagypénteken, a kereszten meghalni. Láttam holttestét a sírba tenni, láttam a sírja elé állított őrséget.
- Péter: Mi is láttuk, amikor a katona lándzsával átdöfte szívét. De ez a Krisztus újból él!

2

Tamás: A fájdalom megzavart téged. Képzeldsz!

Péter: Szememmel láttam, beszéltem vele, együtt ettünk, megérintettem.

Tamás: Hacsak saját szememmel nem látom, hacsak kezemet sebeibe nem teszem, én nem hiszem.

(Jézus előlép)

Jézus: Békesség nektek! Én vagyok! Ne féljetek!

Péter: Krisztusom!

Jézus: Jöjj ide, Tamás! Tedd ide ujjadat, és nézd a kezemet! Nyújtsd ki kezedet, és tedd oldalamba! Ne légy hitetlen, hanem hívő!

Tamás: Én Uram, én Istenem!

Jézus: Azért hiszel, Tamás, mert láttál engem. Boldogok, akik nem látnak, és mégis hisznek!

Íme, a szemtanúk kijelentései. Akik egészen közelről látták Jézust, nemcsak bűnt vagy hibát nem fedeztek föl jellemében, hanem a legnagyobb csodálat és elragadtatás hangján beszélnek róla. Sőt csodái alapján meggyőződtek, hogy Mesterük ura a természetnek, a betegségnek és a halálnak. S ezért hittel el tudták fogadni, hogy ő egylényegű az Atyával. Jézus is csodáira hivatkozott, mint isteni mivoltának legszembetűnőbb bizonyítékára:

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből (10,22-25; 30,37-38)

A templomszentelés ünnepét ülték Jeruzsálemben. Tél volt. Jézus éppen a templomban járt, Salamon tornácában. Körülvették őt a zsidók, és megkérdezték: „Meddig tartasz még bizonytalanságban minket? Ha te vagy a Messiás, mondd meg nekünk nyíltan.” Jézus így felelt: „Mondtam már nektek, de nem hiszitek. Cselekedeteim, amelyeket Atyám nevében művelek, tanúságot tesznek rólam. Híveim hallgatnak szavamra. Én ismerem őket, s ők követnek engem. Nem vesznek el soha, és senki sem ragadhatja el őket Atyám kezéből. Én és az Atya egy vagyunk. Ha nem cselekszem Atyám tetteit, ne higgyetek nekem. De ha azokat cselekszem, és nekem nem akartok hinni, higgyetek a tetteiknek, hogy végre lássátok és elismerjétek: az Atya énbennem van, és én az Atyában.

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Kérjük a Szentlelket, hogy a Jézus istenségébe vetett hit kristálytisztá meggyőződésé alakuljon bennünk a kortársak tanúbizonysága nyomán.

Lektor: 1. Add, Urunk, hogy Keresztelő János kiérlelt meggyőződésével valljunk téged Isten Bárányának!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Add, Urunk, hogy a betániai Márta hitével reméljük a feltámadást és az örök életet tőled!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Add, Urunk, hogy Péter apostol lelkesedésével kitartsunk melletted akkor is, amikor sokan elhagynak téged!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Add, Urunk, hogy Tamás kételyére adott válaszodat mint isteni mivoltod fényes bizonyítékát fogadjuk el tőled!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Urunk, akik szemtanúi voltak életednek, hittel vallották, hogy te vagy az Isten Fia. Segíts, hogy mi, egyházad mai tagjai is, a kortársak hitével valljuk istenségedet. Aki élsz és uralkodol mindörökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

Jézus keresztáldozata azért végtelen értékű, mert ő Isten. A mennyei Atya Krisztusban kiengesztelődött az egész emberiséggel. A szentmise Krisztus keresztáldozatának megjelenítése. A kenyér és bor színe alatt itt szentségileg, titokzatos módon ugyanaz történik, ami a Kálvárián valóságban végbement: a szent áldozatban különválik Jézus teste és vére. Ezt az áldozatot készítjük most elő a felajánlásnál.

Ének: Itt van, mit a végvacsorán... 226/5.

ISTEN BÁRÁNYA UTÁN:

Keresztelő János nevezte Jézust Isten Bárányának. Kifejezte ezzel: hiszi, hogy Jézus a megígért Messiás, aki magára vállalja a világ bűneit. Jézus a mi bűneinket is elvette, és most a szentáldozásban magához akarja ölelni megtisztult gyermekeit. Ne álljunk ellent hívó szavának.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Uram, te valóságos Isten vagy. Egyedül neked van jogod, hogy ne csak valamit kívánj tőlünk, hanem egész magunkat. Te az áldozásban egészen a miénk lettél, mi is felajánljuk egész magunkat:

Fogadd el, Uram, szabadságomat, fogadd egészen.

Vedd életemet, akaratomat s emlékezésem.

Mindazt, amim van, és ami vagyok, te adtad ingyen.

Visszaadok, Uram, visszaadok egyszerre mindent.

Legyen fölöttük korlátlan úr rendelkezésed.

Csak egyet hagyj meg ajándékozni: szeretnem téged.

Csak a szeretet maradjon enyém a kegyelemmel,

S minden, de minden gazdagság enyém, más semmi nem kell.

(Loyolai Szent Ignác: Fogadd el... Ford.: Sík Sándor.)

3. Jézus jellemének harmóniája

Bevezető

KEZDETRE:

Nagy fának nagy az árnyéka. Minél nagyobb a fa, annál nagyobb az árnyéka. Minél nagyobb egyéniség valaki, annál nagyobb hibái vannak. Egyedül Krisztus áll ragyogó tisztán, hibáktól mentesen. Olyan, mint a piramis. Nincs árnyéka. Nemcsak büntelen, de a legkiválóbb jellemtulajdonságokkal ékeskedik. Sőt a legellentétesebb erények tökéletes összhangban egyesülnek benne.

LELKISMERETVIZSGÁLAT:

Tudatában vagyunk-e értékeinknek, és ennek ellenére alázatosak maradunk-e?
Törekszünk-e nagyvonalúságra, de egyúttal gondolunk-e az apró figyelmességekre?
Nem vagyunk-e másokhoz szigorúak, de önmagunkkal szemben elnézőek?

KÖNYÖRGÉS:

Úr Jézus Krisztus! Csodálatos egyéniséged példakép számunkra. Ha téged követünk, nem járunk tévúton; ha benned bízunk, nem fogunk csalódni. Segíts, hogy igazán megismerjünk és szívből megszeressünk. Aki élsz és uralkodol mindörökké. Ámen.

Igeistentisztelet

SZENTLECKE Szent Pál apostolnak a Zsidókhoz írt leveléből (4,14-16)

Testvéreim! Nekünk kiváló Főpapunk van: Jézus, az Isten Fia. Ő áthatolt az egeken, és magára vette emberi természetünket. Ezért nem olyan, hogy ne tudna együttérezni gyöngeségeinkkel. Hanem olyan, aki hozzánk hasonlóan kísértést szenvedett mindenben. Bünt azonban soha nem követett el. Ezért bizalommal léphetünk eléje. Amikor vétkeztünk, de megbánjuk, ő irgalmasan megbocsát. Amikor segítségre van szükségünk, ő mindig eláraszt kegyelmével.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezető:* A Filmmúzeumban játszották Pasolini híres filmjét: a Máté-evangéliumot. A nézők különböző véleményt alkottak róla. Egyeseknek tetszett, mások kritizálták. Az igaz, hogy nem a megszokott szirupos, giccses, aranyglóriás Jézust mutatta be. Nekem, őszintén szólva, nagyon tetszett.

Az igazán jó a rendezésben az, hogy az ellentétek Krisztusát mutatta be. Láttuk Jézus óriási öntudatát — és mély alázatát. Világtörténelmi nagyvonalúságát, — és az apróságokban való figyelmességét. Hallatlan szigorúságát, — és a végletekig menő megértését. A végletek találkoznak Jézusban, még sincs benne hangzavar. Egy mondatban talán így lehetne megfogalmazni a film alapeszméjét, és egyúttal Jézus jellemét: „Krisztus az összhang, Krisztus a harmónia!”

Ma Jézus jellemének ezt a csodálatos harmóniáját szemléljük mi is. Hogyan fonódnak teljes összhangba benne a legellentétesebb jellemvonások.

1. Isteni öntudata és alázatossága

Krisztus jellemében főséges harmóniában találjuk meg az egész ellentétesnek látszó erénypárokat. Lássuk hát, melyek is ezek az erények?

Isteni öntudat egyesül benne mélységes alázattal. Csodálatos Krisztusnak ez az Isteni öntudata és önérzete. Nagyobbnak tartja magát Jónás prófétánál. Egy alkalommal megfeddi a farizeusokat és írástudókat, akik nem tértek meg az ő prédikációjára. Így beszél hozzájuk: „A ninivei férfiak veletek együtt jelennek meg majd az Ítéleten, és elítélnek titeket, mert ők megtértek Jónás próféta prédikációjára, ti pedig nem tértetek meg. Pedig mondom nektek: Jónásnál nagyobb van itt” (Mt 12,41). Nagyobbnak tartja magát Salamon királynál. Azt mondja a farizeusoknak: „Dél királynője a föld végső határáról is eljött, hogy meghallgassa a bölcs Salamont. Ti pedig nem akartok engem meghallgatni. Pedig mondom nektek, Salamonnál nagyobb van itt” (Mt 12,42).

Más alkalommal a világ világosságának nevezi magát, és azt állítja: „Aki engem követ, nem jár sötétségben” (Jn 18,36-37).

Az utolsó vacsorán fenséges öntudat sugárzik egyéniségéből, amikor apostolainak kijelenti: „Ti engem Mesternek és Úrnak neveztek, és jól mondjátok, mert az vagyok” (Jn 13,13).

Még megaláztatásának szégyenteljes órájában is öntudattal vallja Pilátus előtt: „Igenis, én király vagyok!” (Jn 18,36-37), de talán minden vallomását fölülmúlja az az egészen hihetetlennek hangzó mondat, amellyel mennybemenetele előtt búcsúzik apostolaitól: „Nekem adatott minden hatalom a mennyben és a földön” (Mt 28,18). Ha nem tudnánk, hogy Krisztus az Isten Fia, akkor ezeket a szavakat nagyzási hőbortban szenvedő ember esztelen dicsekvésének tartanánk.

Krisztusban kétségtelenül óriási öntudat feszül. Önmagában persze ez még egyáltalán nem volna meglepő, hiszen a történelem több olyan nagy egyéniséget tart nyilván, akik szintén nagy öntudattal rendelkeztek.

Krisztus viszont óriási öntudata ellenére *alázatos*. Ez pedig már vajmi ritka a nagy emberek között. Alázatosságának finom megnyilvánulása, hogy amikor csodáit művelte, sokszor meghagyta a jelenlévőknek, hogy a csoda hírét el ne mondják senkinek. Az utolsó vacsorán annyira ment alázatosságában, hogy a földön térdelve *megmosta* apostolainak a lábát (Jn 13,3-5).

Kínszenvedése alatt megengedte, hogy az emberi mivoltából kivetkőzött söpredék az arcába köpjön, megostorozza, tövisből font koronát nyomjon a fejére, nádpálcából készült jogart adjon a kezébe s a bolondok ruhájába öltöztetve végighurcolja a főváros utcáin.

Viszont nemcsak az a csodálatos Krisztusban, hogy alázatos. Hiszen mások is tudtak alázatosak lenni. Hanem, hogy Krisztus ezt a két ellentétesnek látszó erényt: az isteni öntudatot és az alázatosságot hogyan tudta önmagában egyesíteni és harmónikus egységbe olvasztani.

Mert soha nem esett egyik oldalon sem túlzásba. *Sem öntudata* nem fajult esztelen göggé, hiúsággá, pökhendiséggé; *sem alázatosságában* nem ment soha addig, hogy önmagát bűnösnek tartotta volna vagy bűnei bocsánatát kérte volna Istentől vagy egy pillanatra is kétségessé vált volna számára az üdvösség elnyerése. Csodálatos összhang az ellentétes erények között a legkisebb túlzás nélkül!

2. Még meglepőbb Krisztus jellemében, hogy benne a világtörténelmi *nagyvonalúság egyesül a kis dolgokban való figyelmességgel.*

Nézzünk ennek megvilágítására egy-két szentírási jelenetet. *Jairus leányának* feltámasztása után a boldog szülők ölelgetik, csókolgatják kislányukat. Örömköbben azt sem tudják, sírjanak-e vagy nevéssenek. Mindenre gondolnak, de hogy ez a kislány napok óta nem evett semmit, és nyilván nagyon éhes lehet, az egyiküknek sem jut eszébe. Azaz, hogy valakinek mégiscsak eszébe jut, mégpedig az Úr Jézusnak. Ő nem szédül bele hatalmas csodájának a hatásába, hanem van szeme, van gondoskodó figyelme, hogy ilyen apró finomságot is észrevegyen. Már az ajtóban áll, de visszafordul, és figyelmezteti a szülőket: „Adjatok neki enni!” (Lk 8,55).

Ó de csodálatos Krisztus jellem! Milyen bámulatosan tudta összeegyeztetni a nagyvonalúságot, a kis dolgokban való figyelmességgel!

Hasonló jelenettel találkozunk *Lázár feltámasztásánál* is. A csoda szemtanúi mozdulni sem tudnak meglepetésükben. Ismét Krisztus figyelmes a kis dolgokban. Észreveszi, hogy a halotti lepelbe burkolt Lázár alig tud mozogni, s ezért figyelmezteti a körülállókat: „Oldozzátok föl őt, hogy járni tudjon.”

Vagy gondoljunk csak a *Zakeussal* való találkozásra. Jézus ünnepélyes menetben, a nép tapsvihara és ujjongása közepette vonul be Jerikóba. De íme, az alacsony termé-tű vámos, Zakeus, előre fut az úton, és fölmászik a fa tetejére. Krisztus diadalmene-tének kellős közepén észreveszi őt. S akkor egyszerre eltűnik számára a hatalmas tö-meg, a tapsoló utcai nép, és már csak ennek a kis vámosnak végig sem gondolt vá-gyával törődik. Fölszól neki: „Zakeus, szállj le hamar, mert ma a te házában kell ma-radnom.”

Legritkább eset a jellemek világában, hogy ugyanabban a személyben ez a két ellen-tétes erény meglegyen. A *nagyvonalú* embereknek általában nincs érzékük az apró-ságok iránt; a kis dolgokat is észrevé-vő, *figyelmes* emberekben pedig rendszerint nincs világhódító nagyvonalúság. De íme, Krisztusban ez a két véglet is milyen cso-dálatos harmóniában találkozik!

Világtörténelmi *nagyvonalúsága* soha sem tette érzéketlenné a kisemberek apró pa-naszai és bajai iránt, de ugyanakkor a kis dolgokban való *figyelmessége* sem vált so-ha szőrszálhasogatássá, kicsinyességgé.

3. Szigorúsága és engedékenysége.

Végül Krisztus jellemében egészen meglepő vonás, hogyan tudott egyszerre hallatlanul szigorú, de ugyanakkor bámulatosan engedékeny is lenni.

Az evangéliumokból bizony kiderül, hogy Krisztus hallatlanul szigorú tud lenni. Óriási követelményeket támaszt követőivel szemben. Megszigorította az Ószövetség vala-mennyi törvényét, megtiltotta a házastársaknak a válást, amelyet pedig a mózesi tör-vény megengedett; megtiltotta híveinek a haragot, megköveteli hallgatóitól a megbo-csátást, parancsba adja a szeretetet, amely még az ellenségeinkkel szemben is köte-lez. Követőinek kemény életmódot ír elő.

Hihetetlenül szigorú szabályokat állít föl a kísértések és a bűnök kerülésére. Ugyan-akkor ha a bűnösökben a bűnbánat legkisebb jelét, a betegekben a hitnek legkisebb szikráját fölfedezi, azonnal megbocsát nekik, meggyógyítja őket.

Ami a legérdekesebb: ismét nem esik egyik vonalon sem túlzásba. Szigorúsága nem válik soha kegyetlenséggé, zsarnokoskodássá; engedékenysége viszont soha nem

teszi őt mindent elnéző „Dobzse Lászlóvá”. A legtökéletesebb harmóniában egyesülnek benne a legellentéteesebb erények.

Hallgassunk meg néhány részletet az evangéliumból, ahol Jézus egészen szigorú szabályokat állít föl, utána pedig néhány olyan részletet, amelyek megmutatják, hogy Jézus a megtérő bűnösnek szívesen megbocsát.

Evangélium Szent Máté könyvéből:

„A szűk kapun lépjetek be! Tágas a kapu és széles az út, amely a pusztulásba visz, — bizony sokan mennek be rajta. De milyen szűk a kapu és milyen keskeny az út, amely az életre visz, — bizony kevesen találják meg azt.” (Mt 7,13-14)

„Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét, és kövessen engem. Aki meg akarja menteni életét, elveszíti azt, de aki értem elveszíti életét, megtalálja azt. Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de lelke kárt szenved? Mit adhatna az ember cserébe lelkéért?” (Mt 16,24-26)

„Aki csak egyet is bűnre csábít a bennem hívő kicsinyek közül, jobban járna, ha malomkövet kötnének a nyakára s a tengerbe dobnák. Jaj a világnak a botrányok miatt!... Ha kezed vagy lábad bűnre csábít, vágd le és vedd el magadtól. Jobb csonkán vagy sántán bemenned az életre, mint két kézzel vagy két lábbal az örök tűzre kerülöd.” (Mt 18,6-8)

A hordágyon elébe hozott bénának azt mondta Jézus: „Bízzál fiam! Bocsnátot nyertek bűneid... Kelj föl, fogd ágyadat, és menj hazal!” (Mt 9,2.6)

A farizeusok kérdésére, hogy miért eszik Jézus együtt a bűnösökkel, ő ezt mondta: „Nem az egészségesnek kell az orvos, hanem a betegeknek. Menjetek csak, és tanuljátok meg, mit tesz az: Irgalmasságot akarok és nem áldozatot. Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket.” (Mt 9,11-13)

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

A felvilágosodott francia író, Rousseau egyáltalán nem volt vallásos és istenhívő. Mégis sokat olvasgatta az evangéliumokat, és nem szégyellte bevallani, hogy Krisztusnak az evangéliumokból eléje táruló jelleme nagy hatással volt rá. Híres könyvében, az „Emil”-ben Krisztust összehasonlítja a nagy görög bölccsel, Szokratésszal, és ezt a végső következtetést vonja le: ha Szokratész élete, jelleme és halála méltó egy bölcshez, akkor Krisztus élete, jelleme és halála Istenhez méltó.

Akárhogy is vizsgáljuk Krisztus egyéniségét, akár egyenként a tulajdonságait, akár egységesen a jellemét, egyetlen következtetésre juthatunk: nincs a történelemben egyetlen személy sem, akit jellemében Krisztus mellé lehetne állítani; nincs senki, aki fölvenné vele a versenyt, mert Jézus Krisztus élete, jelleme és halála nem csupán olyan, mint egy emberé, hanem olyan, mint az Istené. Ámen.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Jézusunk! Hozzád bizalommal fordulhat a tudós és az egyszerű, műveletlen ember, a hatalmas és a közember, a felnőtt és a gyermek. Azért lettél emberré, hogy mindenkit megérts, mindenkit szeress:

Lektor: 1. Add, hogy szívesen tanulmányozzuk csodálatos egyéniségedet!
— Kérünk téged, hallgass meg minket!

2. Add, hogy igyekezzünk követni vonzó erényeidet!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
3. Add, hogy szívesen beszéljünk rólad és jellemedről azoknak is, akik még nem hisznek benned!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
4. Add, hogy keresztény mivoltunkat öntudatosan, de kellő alázattal valljuk meg!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
5. Add, hogy példádát követve, nagyvonalúságra törekedjünk, de ugyanakkor tapintatosak maradjunk!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
6. Add, hogy szigorú követelményeidet vállalni tudjuk, megbocsátó irgalmaddal pedig soha vissza ne éljünk!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Urunk! A történelemben nincsen hozzád hasonló jellem. Segíts, hogy emberi egyéniséged tökéletessége erősítse istenségedbe vetett hitünket. Aki él és uralkodik mindörökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

Jézust nagyon megszerettük, mert tudjuk, hogy ő is ugyanígy szeret mindnyájunkat. Neki ajánljuk életünket, aki érettünk önkéntes kereszthalált szenvedett.

Ének: Szeretetnek szent emléke... SZVU 230/4.

ÚRFELMUTATÁS UTÁN:

Jézusunk, te oly hatalmas vagy, hogy a kenyeret és a bort testeddé és véreddé változtatod, mégis alázattal halálra adtad magadat, mert engedelmeskedni akartál Atyádnak. Imádunk, áldunk és csodálunk, mert te vagy az Istenember, aki szeretetből eljöttél közénk.

URAM NEM VAGYOK MÉLTÓ... UTÁN:

Sokat kívánsz tőlünk, de megérted gyöngeségünket, és erőt adsz, hogy ki tudjunk tartani melletted. Jöjj, és táplálj szent testeddel és véreddel bennünket, gyarló gyermekeidet!

ÁLDOZÁS UTÁN:

Jézushoz mindenki bizalommal fordulhat, mert ő annyi különböző erényt egyesít magában. Ő az Istenember, aki mindenkit megért és mindenkihez közel áll. Hozzá egyaránt imádkozhat fiatal és öreg, beteg és egészséges, fiú és leány.

II. Mit hozott nekünk Jézus?

4. Jézus örömet hozott nekünk

Bevezető

KEZDETRE:

Nagycsütörtök este Jézus összegyűjtötte tanítványait az utolsó vacsorára. A nagypénteki véres események már előrevetítették árnyékukat. A vacsora alaphangulata mégis az öröm volt. Ekkor nyitotta meg Jézus apostolainak a nagy örömforrást: alapította az Oltáriszentséget.

Minden szentmise ennek a titokzatos estének a megújítása. Örömmel és áhítattal készüljünk rá.

Ének: Áhítattal készülődjünk, testvérek... SZVU 79/1.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

Nem okoztam-e szomorúságot szüleimnek engedetlenséggel, durcáskodással?

Nem okoztam-e szomorúságot testvéreimnek, társaimnak veszekedéssel, verekedéssel, csúfolkodással?

Hagytam-e vígasz nélkül szomorkodó gyermekeket?

Egyáltalán törekszem-e arra, hogy örömet szerezzek másnak, vagy csak magammal törődöm?

KÖNYÖRGÉS:

Mennyei Atyánk, te jól tudod, hogy gyermekeid a földi bajok közepette mennyire vágyódnak az öröme. Azért küldted el Jézust közénk, hogy örömhírt hozzon nekünk. Add, hogy mi is törekedjünk örömet szerezni embertársainknak. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Láttátok-e már a jelvényt a nevető arccal? Két pont a szem, egy az orr és egy fölfelé görbülő vonal a szája. Nos, tegnap két kisfiú játszott a téren. Hancúroztak, bukfencezték. Messzire elhangzott kacagásuk. Mindkettőnek a gomblyukában ott volt a jelvény a nevető arcú figurával. Játék után beszaladtak a templom előcsarnokába. Legnagyobb meglepetésemre lecsatolták a jelvényt. Talán azt gondolták, nem illik ilyenekkel a templomba lépni.

Hát gyerekek! Nehogy ti is azt higgyétek, hogy a templomhoz nem illik a vidámság! Jézus Krisztus nem fagyasztja ajkatokra a mosolyt. A mi Jézusunk nem a szomorúságnak, hanem az örömnak az Istene.

Az elmúlt vasárnapokon Jézus Krisztus személyéről beszélgettünk. A történelem igazolja, hogy ő több mint ember, mert még 2000 év után is arra indít sokakat, hogy

pénzt, sikert ígérő pályafutást, életet áldozzanak föl érte. De ha kortársait szólaltatjuk meg, ők is ugyanígy nyilatkoznak. Akik szem- és fültanúi voltak életének, egyöntetűen vallják: ő az Isten Fia.

Okos ember nem megy oda, ahol nincs keresnivalója. Ha Jézus Isten létére eljött ide a földre, — mégpedig nem néhány napos vendégségbe, hanem egy teljes emberi élet tartamára —, annak valami nagy okának kell lennie. Akkor ő valami fontos üzenetet hozott. Kinyilatkoztatást az Istenről. Most majd néhány vasárnapon arról beszélünk, hogy miről szól az üzenet, amelyet Jézus hozott nekünk.

● **Tárgyalás:** 1. Jézus örömet hirdet tanításával.

Sokan Krisztusnak csak a szomorúságról, a sírásról, a lemondásról szóló szavait ismerik, azért a kereszténységet pesszimista világnézetnek gondolják. Tévedés!

Hallgasd csak! Jézusról születésekor így énekeltek az angyalok: „Nagy örömet hirdtünk nektek és az egész népnek...” (Lk 2,8-11). Amikor a kis Keresztelő Jánost édesanyja még a szíve alatt hordozta és csak a közelébe jutott Jézusnak, máris „fölujjongott az örömtől” (Lk 1,14). Amikor Mária megtudta, hogy Jézus anyja lesz, dallal magasztalta Istent: „...ujjong szívem üdvözlő Istenemben” (Lk 1,46).

Krisztus evangéliumnak, magyarul örömhírnak nevezi tanítását. Hegyi beszédét a nyolc boldogsággal kezdi: ebben boldognak mondja hallgatóit, még azokat is, akik szegények, sírnak vagy üldözést szenvednek. Tanítványait arra buzdítja: „Örüljete és ujjongjatek: nagy lesz a jutalmatok a mennyben” (Mt 5,12). Sőt Jézus örömet mondja az egész időt, ameddig ő mint vőlegény a lakodalomban, tanítványai és az emberek között időzik: „Csak nem bőjtölhet a násznép, amíg vele van a vőlegény?” (Lk 5,30-34)

2. Jézus élete örömet fakaszt

Jézus azért jött közénk, hogy örömhírt hozzon. Az örömhírt elsősorban úgy adta tovább, hogy ő maga is örömet hozott az embereknek. Jézus örömet szerzett a Jairus-családnak, mert életre támasztotta halott kislányukat. Elképzelhetjük, milyen boldogok voltak a szülők és az egész rokonság. Jézus boldoggá tette a vak koldust, aki az út szélén ülve segítségért kiáltott hozzá: visszaadta neki a látását. Örömet szerzett a meggyógyított bénának és négy barátjának, akik megszánva társukat, Jézus elé cipelték őt, hogy meggyógyítsa. Meg is tette. De Péter is örült, amikor meggyógyult anyósa; a naimi ifjú édesanyja is, amikor élve kapta vissza a fiát; a tanítványok is, amikor ép bőrrel menekültek meg a Genezáreti-tavon dülő viharból.

Tudjátok, hogy mivel szerzett még örömet Jézus sok embernek? Azzal, hogy elfogadta meghívásukat, elment Kánába a menyegzőre; a vámos Lévi és Zakeus házába ebédre, vacsorára. Lenézett, megvetett embereknek úgy szerzett örömet, hogy szóbaállt velük, így pl. a leprásokkal, a szamaritánusokkal, akiket mindenki került. A gyermekeket pedig megáldotta. Gondolhatjuk, milyen boldogok voltak ők is, szüleik is. Jézus maga ebben látta élete fő célját, amikor missziós útján visszajutott szülővárosába, Názáretbe, és ott a zsinagógában olvasott föl a Szentírásból.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből (4,16-19; 43-44)

Jézus eljutott Názáretbe is, ahol nevelkedett. Szokása szerint bement szombaton a zsinagógába, és olvasásra jelentkezett. Izajás könyvét adták oda neki. Kinyitotta a könyvet, és éppen arra a helyre talált, ahol ez van írva: Az Úr lelke rajtam: ő kent föl

engem, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek, ő küldött engem, hogy meggyógyítsam a megtört szívűeket, a raboknak szabadulást hirdessek és a vakoknak megvilágosodást, hogy szabadulást vigyek az elnyomottaknak és hirdessek az Úr kegyelmének esztendejét. Majd ezt mondta nekik: A többi városban is hirdetnem kell Isten országának örömhírét. Ez a küldetésem!

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

Már sokan fölvetették azt a kérdést, hogy tudott-e nevetni, mosolyogni Jézus? Egészen biztos, hiszen kiderül róla az evangéliumból többször, hogy boldog. Szent Lukács evangélista azt írja róla, hogy „fölujjongott a Szentlélekben” (Lk 10,21), és ugyancsak ő jegyzi föl Jézus első szavát az utolsó vacsorán: „Vágyva vágytam rá, hogy ezt a húsvéti vacsorát elköltssem veletek” (Lk 22,1). Vagyis boldog megelégedettség volt Jézus lelkében még a szenvedése előtti órákban is. Nyilván mosolygott, derűs tekintettel nézett hallgatóira, hiszen anélkül nem tudott volna oly megragadón beszélni az örömhírről a szegényeknek, a szomorúaknak, a nyomorodott rokkantaknak, az elnyomottaknak.

Itt a templomban nem szoktunk hangosan nevetni, de olykor-olykor mégis mosolygunk. Főleg annak örülünk, hogy itt Jézussal találkozunk, aki elhozta nekünk is az örömhírt. Nagyon fontos, hogy Jézus örömhírét nyílt szívvel, készséges lélekkel hallgassuk és be is fogadjuk tanítását. Ha igazán befogadtuk, akkor majd mi is örvendezünk, és úgy érezzük, hogy örömünket tovább kell adnunk. Szent Pál apostol fölhívja figyelmünket a mai szentleckében az öröm fontosságára. Azt mondja: örvendezzünk, akkor velünk lesz a szeretet és a béke Istene.

SZENTLECKE Pál apostolnak a Korintusiakhoz írt második leveléből (13,11.13)

Testvérek! Örüljetek, tökéletesedjetek, buzdítsátok egymást, legyetek egyetértők, éljetek békében. Akkor veletek lesz a szeretet és a béke Istene. Köszöntsetek egymást szent csókkal! Az összes szentek köszöntenek titeket. Az Úr Jézus Krisztus kegyelme, Isten szeretete és a Szentlélek közössége legyen mindnyájatokkal!

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

3. Szerezz te is örömet!

Jézustól még valamit megtanulhatunk: Mi magunk is akkor örülünk igazán, ha örömet tudunk szerezni másoknak. Születésnapra ajándékot, meglepetést készítek. Segítem társamat a jó felelet öröméhez, a tornamutatvány sikerélményéhez. Kistestvéremet a játékban nyerni hagyom, hadd örüljön neki! Az idősebbeket hozzásegítem a nyugalom és a csend öröméhez. Örömet szerezek nekik azzal, hogy fölkeresem őket magányukban.

Ugye, te is azt szeretnéd, ha mindenki mindig örülne? Most hallgass meg egy jeleneget, amelyben egy mai író nő éppen erről beszél Jézus szellemében:

Kisfiú: Én azt szeretném, ha mindenki örülne: anyukám is, apukám is, nagymamám is, nagypapám is, Micike is, a kistestvérem, meg én is. De, sajnos, nem örül mindenki mindig, még én sem. Amíg kicsi voltam, azt hittem, hogy mindenki ugyanannak örül, aminek én. De én már nagy vagyok, és tudom, hogy másnak örül anyukám és apukám, nagymamám és nagypapám, és másnak örül Micike, a kistestvérem.

4

- Mind: Jó annak, / aki kitalálja, / hogy ki / minek örül!
- Kisfiú: Én szeretnék anyukámnak örömet szerezni, de igazán nehéz kitalálni, hogy anyukám annak örül...
- Anyuka: ...ha az utolsó kanálig megeszed a levest, ha mindjárt jössz, amikor hív-lak, és ha nem szaladsz előre az utcán.
- Kisfiú: Ezért sajnós, ritkán szerzek örömet anyukámnak. Én szeretnék apukám-nak is örömet szerezni, de igazán nehéz kitalálni, hogy apukám annak örül...
- Apuka: ...ha nem játszol a szirénázó kisautóddal, ha nem ugrálsz kettesével lefe-lé a lépcsőn, és lefekvés után nem kelsz föl azért, mert eszedbe jutott még valami.
- Kisfiú: Ezért sajnós, ritkán szerzek örömet apukámnak. Én szeretnék örömet szerezni Micikének, a kistestvéremnek, de igazán nehéz kitalálni, hogy Micike annak örül...
- Micike: ...ha nem te raksz föl az almafára, hanem egyedül mászom föl, ha ha-gyod, hogy fölvegyem a telefont, amikor csörög, ha hagysz cipőben az ágyon ugrálni, és nem szaladsz rögtön anyukához, ha kinyomom a tu-busból a fogkrémet a falra.
- Mind: Jó annak, / aki mindig / kitalálja, / hogy ki / minek örül!
- Kisfiú: Igazán szerencse, hogy anyukám és apukám, nagymamám és nagypa-pám azt is tudja, hogy én minek örülök. Anyukám tudja, hogy én örülök, ha halacs-kát játszhatom a kádban.
- Anyuka: Nem a halacs-kázásnak örülök, hanem annak, hogy te örülsz, még akkor is, ha föl kell törölnöm a vizet, amit kifröcsköltél.
- Kisfiú: Apukám tudja, hogy én örülök, ha hógolyóznak velem. Ezért hógolyózik velem, és azt se bánja, ha eltalálom.
- Apuka: Nem a hógolyózásnak örülök, hanem annak, hogy te örülsz, még akkor is, ha a nyakamban elolvad a hó.
- Kisfiú: Nagymama tudja, hogy én örülök, ha elmehetek vele vásárolni és én ve-hetek le mindent a polcról.
- Nagymama: Nem annak örülök, hogy te vásárolsz be helyettem, hanem annak, hogy te örülsz, még akkor is, ha néha leejtesz, kiszórsz vagy összetörsz vala-mit.
- Kisfiú: Nagypapám tudja, hogy én örülök, ha a hátára ülhetek és lovagolhatok.
- Nagypapa: Nem annak örülök, hogy lovacska lehetek, hanem annak hogy te örülsz, még akkor is, ha szívesebben üldögnék a karosszékekben, mert fáj a de-rekam.
- Kisfiú: Jó nekem, mert most már tudom, hogy annak is lehet örülni, ha más örül. Csak ki kell találni, hogy minek örül más. Ez néha nehéz, de kis ügyességgel meg lehet tenni, szerencsére, ezért én is örülök.
- Mind: Én azt szeretném, / ha mindenki örülne / már most. / Ezért / akármilyen késő is van / nem várok holnapig, / hanem még ma kitalálom, / hogy ki / minek örül!

Janikovszky Éva: „Jó nekem” Móra Kiadó, Budapest, 1967

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Jézus, Isten Fia, te azért jöttél el hozzánk, hogy meghozd nekünk Isten országának örömhírét és megtaníts bennünket az örömszerzésre. Kérünk segíts, hogy követni tudjuk példádát:

- Lektor:* 1. Add, Urunk, hogy minél több örömet szerezzünk társainknak!
 — *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
 2. Add, Urunk, hogy mosolyt varázsoljunk a szomorúak arcára!
 — *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
 3. Add, Urunk, hogy örüljünk minden apróságnak, amit mástól kapunk!
 — *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
 4. Add, Urunk, hogy átadjuk másoknak is a te országod örömhírét!
 — *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Jézusunk, te a legnagyobb örömhírt hoztad el nekünk. Mi is szeretnénk ezzel az örömhírrrel másokat boldoggá tenni. Szeretnénk minél több embernek boldogságot szerezni, hogy az öröm által már itt közöttünk elkezdődjék a te országod. Aki élsz és uralkodol mindörökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

Amit Jézus tett az utolsó vacsorán, amit az apostolok megújítottak az őskeresztény istentiszteleten, az megy végbe ma is a szentmise áldozati részében. Jézus drága testét vesszük a Kenyérben. Miseénekünk 5. és 6. versszakával azt kérjük, hogy legyen az Úr tetszésére ez az áldozat, és engedje, hogy keblére hajthassuk fejünket, mint egykor Szent János tette az utolsó vacsorán.

Ének: Áldozatul felajánlta... SZVU 79/5-6.

MIATYÁNK:

A legnagyobb örömhírt Jézus hozta el nekünk: Isten úgy szeret minket, mint az atya gyermekeit. Töltse be öröm a szívünket, mialatt a Miatyánkot imádkozzuk. Álljunk föl!

ISTEN BÁRÁNYA UTÁN:

Jézus az utolsó vacsorára csak legközvetlenebb barátait hívta meg: a tizenkét apostolt. A szentáldozásra most a templomban itt lévő valamennyi gyermeket és felnőttet meghívja. Boldogok, akik elfogadják a meghívást. Akik elutasítanak, bizony szegényebben mennének haza a mai miséről: nem vinnék magukkal Jézust.

ÁLDOZÁS UTÁN:

A szentmisét fejezzétek be jóföltétel vállalásával. Heti feladatod: törekedj örömet szerezni szüleidnek, testvéreidnek, barátaidnak, az időseknek.

5. Krisztus betölti az őszinteség utáni vágyódásunkat

Bevezető

KEZDETRE:

A mai fiatalok világszerte láznak a felnőttek világa ellen. Viselkedésüket képmutatásnak érzik, szavaikat kegyes mondásoknak, életüket szerepjátszásnak tartják. A mai fiatalok szívét csak az tudja megnyerni, aki teljes őszinteséggel közeledik feléjük, akiben a kétszínűség nyomát sem fedezik föl. Talán ezért is terjed köztük — főként Nyugaton — olyan lendülettel a Jézus-mozgalom. Krisztus személyében megérik, hogy ő képes betölteni az őszinteség utáni vágyódásukat.

Ének: Futva jöttem elibéd... SZVU 222/1.

LELKISMERETVIZSGÁLAT:

Nem nagyoztam-e, nem hazudtam-e dicsekvésből?

Mertem -e megmondani az igazat akkor is, ha tudtam, hogy büntetést kapok érte? Otthon? Az iskolában?

Nem haragudtam-e meg arra, aki szemembe mondta a hibámat?

KÖNYÖRGÉS:

Jézus Krisztus, te azért jöttél közénk, hogy az igazságot és az őszinteséget hirdesd és megtaníts rá minket is. Kérünk, tégy minket őszintévé Isten felé és ugyanígy önmagunkkal és embertársainkkal szemben. Aki él és uralkodik mindörökké. Ámen.

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Farsang idején gyakoriak az álarcos mulatságok. Bizonyára ti is rendezetek már az osztályban álarcosbált. Az egyik gyerek János vitéznek öltözik, a másik török basának, a lányok különböző virágokat utánoznak, vagy mesefigurákat keltenek életre. Sokan az arcukra is álarcot tesznek. Ilyenkor szinte lehetetlen fölismerni, ki rejtezik mögötte.

Farsangi mulatságnak ez érdekes, színészek is gyakran alkalmazzák színpadi előadásokon. De az életben bizony visszatetsző, ha valaki álarcot visel, és másnak akar látszani, mint aki valójában, máshogyan beszél, mint ahogy gondolkodik. Az ilyen emberről azt mondjuk, hogy képmutató.

A mai fiatalok elemi erővel vágyódnak az őszinteség után. Utálják a képmutatást, az elkendőzést, a kirakatrendezést. Láznak ellene. Megvetik azt, aki csak beszél, de maga nem teszi, amit mond.

A 2000 év előtti fiatalok is így gondolkodtak. És akkor föllépett Valaki. Csöndesen és nyugodtan beszélt. Nem használt tudományos kifejezéseket. Nem alkalmazott szónoki fogásokat. Mégis ámulatba ejtette hallgatóit. Megéreztek, hogy itt új hang szólal meg. Olyan, amilyenre vágyódtak.

● *Tárgyalás:* 1. Jézus az őszinteséget hirdeti.

Volt Palesztinában abban az időben egy irányzat, amelynek tagjai azt hirdették: Isten előtt csak az lehet tiszta, aki a legapróbb törvény legkisebb előírását is pontosan be-

tartja. Ezek voltak a farizeusok. Persze ők is tudták, hogy minden előírás tökéletes teljesítése lehetetlen. Ezért megelégedtek a látszattal. Kijelentették: elég, ha az emberek csak a külsőségeket tartják meg. Ők maguk is, — bár kifelé szentnek mutatták magukat: nagyokat imádkoztak, böjtöltek —, belül tele voltak gonoszsággal. Azt hitték, Istent is félre lehet vezetni, be lehet csapni. Az emberek érezték, hogy ez hazug képmutatás, de senki nem mert szólni ellenük. Azaz, hogy valaki mégiscsak mert! A názáreti Jézus. Az egyik főfarizeussal nagy sokaság előtt így vitatkozott:

Farizeus: Rabbil! Mi a mózesi törvény legapróbb előírásait is megtartjuk. Ezért elismerést és dicséretet érdemlünk.

Jézus: Jaj nektek, írástudók és farizeusok, ti képmutatók! Tizedet adtok mentából, ánizsból és köményből, de elhanyagoljátok, ami fontosabb: az igazságságot és az irgalmat!

Farizeus: Rabbil! Mi a tisztálkodási szertartásokat is pontosan teljesítjük. Ez megtisztít minket.

Jézus: Jaj nektek, írástudók és farizeusok, ti képmutatók! Tisztára mossátok a pohár és a tál külsejét, de belül tele vagytok szennnyel!

Farizeus: Rabbil! Az emberek is elismerik rólunk, hogy igazak és feddhetetlenek vagyunk.

Jézus: Jaj nektek, írástudók és farizeusok, ti képmutatók! Hasonlók vagytok a fehérre meszelt sírokhoz. Ezek kívülről szépek, de belül tele vannak mindenféle undoksággal. Így ti is az emberek szemében igaznak látszotok, de belül tele vagytok képmutatással és gonoszsággal! (Mt 23,23 kk)

Ezzel Jézus saját követőit arra buzdította, hogy ne az emberek kedvéért tegyék a jót. Buzdította őket, hogy titokban végezzék a jó cselekedeteket. „Amikor jót teszel, ne tudja a bal kezed, hogy mit cselekszik a jobb!” „Amikor imádkozol, menj be a szobádba, zárd be az ajtót, és imádkozzál a rejtekben lévő Atyához!” „Amikor böjtölsz, ne az embereknek mutasd böjtölésedet. Atyád, aki a rejtekben is lát, majd megfizet neked” (Vö. Mt 6,1.3.6.17.).

2. Jézus élete a tiszta igazság.

Így csak az mer beszélni, aki maga is éli, amit mond. Akinek nem kell félnie, hogy valaki is szemére vetheti: bort iszik, és vizet prédikál. Nos, Jézus emelt fővel nézhetett követői szemébe, mert élete a tiszta igazság volt.

Legközvetlenebb társa, Péter apostol, három évig éjjel-nappal együtt volt vele. Közelről látta életének legapróbb eseményeit. Mégsem tudott semmiféle hibát fölfedezni benne. Sőt kijelentette: semmi álnokság vagy hazugság nem volt található benne.

SZENTLECKE Szent Péter apostolnak első leveléből (2,21-23)

Testvéreim! Krisztus szenvedett értetek és példát adott nektek, hogy ti is nyomdokaiba lépjetek. Vajon vétke miatt szenvedett? Nem! Ő bűnt nem követett el. Álnokságra nem nyitotta ajkát, és hazugság szájában nem volt. Amikor szidalmazták, a szidalmat nem viszonzotta; amikor szenvedett, nem fenyegetőzött, hanem mindent az igazságos Bíróra hagyott.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

Nemcsak barátai, de ellenségei sem fedeztek föl benne semmi rosszat. Pedig nekik

érdekük lett volna, hogy saját gonoszságukat igazolják ezzel. De még ők is kénytelenek voltak kijelenteni: „Mester, tudjuk, hogy igazmondó vagy, az Isten útját az igazsághoz híven tanítod, nem vagy tekintettel senki személyére, mert nem igazodol ember tekintélyhez (Mt 22,16).

Ez az őszinte és kétszínűség nélküli Jézus így foglalta össze életének értelmét, mielőtt Pilátus kimondta volna fölötté a halálos ítéletet: Azért jöttem e világra, hogy tanúságot tegyek az igazságról.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből (18,24-28)

Pilátus maga elé hívatta Jézust, és megkérdezte tőle: „Te vagy-e a zsidók királya?” Jézus így felelt: „Ezt magadtól mondod-e, vagy mások mondták neked rólam?” „Hát zsidó vagyok én? — kérdezte Pilátus — Saját nemzeted és a főpapok szolgáltattak ki nekem. Mit tettél?” Jézus így felelt: „Az én országom nem e világból való. Ha e világból volna országom, harcra kelnének szolgálaim, hogy a zsidók kezére ne kerüljek. Az én országom azonban nem innen való.” Pilátus megkérdezte: „Tehát király vagy te?” Jézus így válaszolt: „Igenis, én király vagyok. Én arra születtem, és azért jöttem e világra, hogy tanúságot tegyek az igazságról. Mindaz, aki igazságból való, hallgat szavamra.” Pilátus erre azt mondta: „Mi az igazság?” E szavak után kiment a zsidókhoz, és kijelentette: „Én semmi vétket nem találok benne!”

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

3. Alkalmazás. Az őszinte és nyílt szívű Jézust csak úgy követhetjük, ha mi is őszinték vagyunk.

Légy őszinte Istennel szemben!

Milyen jó, hogy Isten előtt nem kell megjátszanunk magunkat. Hogy nem kell képmutatóskodnunk, hanem úgy beszélhetünk hozzá az imában, ahogy szívünkben előtör. Ne akarjuk a szentek szépen kicirkalmazott imáit magunkra erőltetni. Beszéljünk hozzá olyan egyszerűen és olyan őszintén, ahogyan érezzük. A szenvedésben, sikertelenségben szabad panaszkodni is Istennek, sőt perbe is szállhatunk vele, mint a próféták tették. Például Jeremiás fölpanaszolja: „Rászedtél, Uram! S én hagytam, hogy rászedj. Erősebb voltál nálam, és legyőztél. Nevetségessé váltam napról napra: aki csak lát, mind kicsúfol. Ahányszor csak beszélek, azt kell kiáltanom, azt kell hirdetnem: „Erőszak! Romlás!” Az Úr szava így mindennap gyalázatomra vált és csúfságomra.” (Jer 20,7-8).

Légy őszinte önmagadhoz!

Merj az lenni, aki vagy! Dobd le az álarcot! Ne játszd meg a tudóst, a mindenhez értőt, a jópofát! Akkor nem fogsz fölsülni, nem fogsz szégyent vallani.

Légy őszinte másokhoz!

Olyan fokig légy őszinte, amilyen bizalom van köztetek. Főlegesen ne beszélj olyasmiről, ami másra nem tartozik. Titkaidat csak olyannak mondd el, akinek titoktartásáról meg vagy győződve. Merjed megmondani a véleményedet az osztályban a legerősebb gyerekeknek vagy a legjobb tanulónak is.

Jézus nagyon értékelte az őszinte és nyílt embereket. Szívesen meghívta apostolai közé az ilyeneket még akkor is, ha nyers és szókimondó volt.

Natánaelnek hívták a fiatalembert. Egyik nap félrevonult kertjük legtitkosabb zugába, a fügefafa alá, és esdekelve könyörgött az Úrhoz. Talán ilyen szavakkal:

- Natánael: Atyáink Istene, küldd el nekünk a Megváltót, akit Mózes és a próféták ajka által oly régóta ígérsz népednek.
- Fülöp: Natánael, csakhogy végre megelételek. Óriási újságot mondok neked. Megtaláltuk azt, akiről Mózes törvényében és a prófétáknál szó van: a názáreti Jézust, József fiát.
- Natánael: Fülöp, te jó barátom vagy. Ne mondj ilyen lehetetlenséget! Názáret szegényes kunyhókból álló, rossz hírű falu. Jöhet-e valami jó Názáretből?
- Fülöp: Jöjj, és nézd meg!
- Jézus: Nézzétek csak: itt jön egy igaz és őszinte ember. Nincs benne kétszínűség. Ami a szívén, az az ajkán.
- Natánael: Ki vagy te? És honnan ismersz engem?
- Jézus: Még mielőtt Fülöp hívott volna, láttalak a fügefa alatt.
- Natánael: Rabbi, te vagy az Isten Fia! Te vagy Izrael királya!

● **Befejezés:** A múlt század elején a tiroliak harcbaszálltak az országukat elfoglaló Napóleonnal. Végül is a túlerőben lévő franciák legyőzték őket, és megalázó békét kötöttek a tiroliakra. Az egyik tiroliai hadnagy, Peter Mayer azonban tovább folytatta a harcot. A franciák elfogták, és ki akarták végezni. A francia parancsnok hajlandó lett volna megkegyelmezni az elítéltnak, ha aláír egy nyilatkozatot, hogy nem volt tudomása a békekötésről. P. Mayer azonban nem volt hajlandó, és azt mondta: „Hazugsággal nem vásárolok meg az életemet.” A halálos ítéletet így végrehajtották, a bozoni templomtéren agyonlőtték. — Azon a helyen később emlékművet állítottak föl tiszteletére, és ezt a fölírást vésték a márványtalapzatba: „Hazugsággal nem vásárolok meg az életemet!”

Legyetek ti is olyanok, akik a becsületességüket, igazmondásukat többre becsülik mindennél, s akik hazugsággal nem vásárolnak meg pillanatnyi hasznot vagy menekülést a büntetéstől, sőt még az életüket sem.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Urunk! Te a farizeusokat megfedtetted képmutatásuk miatt, és Natánaelt megdicsérted őszinteségéért. Segíts, hogy igazak legyünk szavainkban és őszinték cselekedeteinkben:

- Lektor:** 1. Add, hogy merjünk olyannak látszani, mint amilyenek vagyunk!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
2. Add, hogy őszinte és egyszerű szavakkal imádkozzunk hozzád!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
3. Add, hogy nehéz helyzetekben is merjük megmondani az igazat!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
4. Add, hogy a kritikát is elfogadjuk mástól, ha az igazságos!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
5. Add, hogy a jó cselekedetért emberi elismerés helyett egyedül tőled várjunk dicséretet!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
6. Add, hogy tudjunk lemondani olcsó előnyökről, amelyeknek képmutatás volna az ára!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

5

Pap: Jézusunk! A mai fiatalok elemi erővel vágyódnak az őszinteség után. Add, hogy benned megtaláljuk az őszinteség eszményképét és példáját követve, megvalósítsuk az igazságot. Aki élsz és uralkodol mindörökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

Kenyeret és bort ajánlunk föl Istennek a szentmisében. De az áldozati tányérkára tegyük oda szívünket, vagyis Isten iránti szeretetünket is.

ÚRFELMUTATÁS ELŐTT:

A kétszínű, hazug világ közepette úgy vonzza magához szívünket Krisztus, mint a mágnes a vasat. Az igazságért életét áldozó Krisztus jelenik meg most szentségileg a pap szavára az ostyakenyér és a bor színe alatt.

ÚRFELMUTATÁS UTÁN:

Az ember bűne megsértette Istent. Az igazságosság akkor állt helyre, amikor Krisztus a kereszten kiengesztelte az Atyát. Áldjuk énekünkkel Krisztust, aki kibékítette Istent az emberrel.

Ének: Üdvözlégy szent test... SZVU 137/1.

MIATYÁNK ELŐTT:

Jézus arra tanított, hogy az imában is őszintének kell lennünk. Istent nem művészien cirkalmazott szöveggel hatjuk meg, hanem tiszta szívünkkel. Így imádkozzuk a legyszerűbb, de mégis legcsodálatosabb imát: a Miatyánkot.

ISTEN BÁRÁNYA UTÁN:

A gögös, rátarti világban a kafarnaumi százados igazi alázatával és gyermeki őszinteséget sugárzó szavaival készüljünk Krisztus fogadására.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Istennek nem szabad hazudnunk, sem imában, sem énekben. Úgy énekeljük az áldozási éneket, mint akik valóban szeretjük Krisztust.

Ének: Édes Jézus neked élek... SZVU 113.

6. Jézus célt hoz életünkbe

Bevezető

KEZDETRE:

A görög hitregék tragikus sorsú hőse Sziszüphosz. A mitológia szerint az istenek azal büntetik, hogy minden igyekezete hiábavaló marad. Hatalmas követ kell a hegytetőre felgörgetnie. A csúcs előtt néhány méterrel azonban mindig megcsúszik, és a sziklatömb visszagurul a mélybe. Kezdődik előlről az értelmetlen küszködés.

Vannak, akik azt mondják: Ilyen az élet! Fáradtság, küzdelem, de nincs értelme. Sehová nem jut az ember, csak visszazuhan a semmibe. Lassan úrrá lesz rajta a kedvetlenség és céltalanság. Elhatalmasodik rajtuk az életunalom. Nem is csoda, ha azután az ilyen lelkiállapotban habzsolni kezdik a gyönyört, rászoknak a kábítószerre vagy az öngyilkosságba menekülnek.

Milyen boldogok vagyunk mi, keresztények! Mi Krisztustól tudjuk, hogy értelme van földi életünknek. Jézus nagyszerű célt tűzött mindannyiunk elé. Bizalommal meggyünk ezért Jézushoz akkor is, ha meg vagyunk terhelve az élet keresztjeivel.

Ének: Kegyességgel hívsz, ó Jézus... SZVU 226/1.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

Lelkiismeretesen végzem-e állapotbeli kötelességeimet?

Tudok-e önzetlenül másokért élni és dolgozni?

Céltalanul ténfergő társaimnak segített-e életcéljuk megtalálásában?

KÖNYÖRGÉS:

Urunk, te tanításoddal és három évtizedes, rejtett názáreti életeddel igazoltad, hogy a szenzáció nélküli emberi életnek is van értelme. Segíts, hogy az alkotásban és mások szolgálatában megtaláljuk életünk célját. Aki él és uralkodik mindörökké. Ámen.

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

Jézus életcélhozott

● *Bevezetés:* Déry Tibor: „Képzelt riport...” c. művét több mint háromszázszor játszották a Vígyszínházban. Énekei zeneileg és tartalmilag egyaránt magas színvonalúak. Egyik énekszámában a főszereplő döbbenetes erővel követeli: adjanak neki választ az emberi élet céljára. Belekiáltja kérdéseit a világba:

*Valaki mondja meg, milyen az élet,
Valaki mondja meg, miért ilyen!
Valaki mondja meg, ki hová érhet,
Milyen az ize az élet vizének.*

*Valaki mondja meg, miért vagyunk itt.
Anyám azt mondta: „Hogy boldog légy!”
De anyám azt nem mondta: miért nem e földön.
Anyám nem mondta. Mondd, miért?*

Ezek a kérdések minden embert foglalkoztatnak, s nem tud addig nyugodni, amíg értelmes választ nem kapott rájuk.

A kérdésre nem tud válaszolni sem a *természettudomány*, sem a művészet. A világnézeti rendszerek a végső kérdésekkel csak emberi szinten foglalkoznak, vagy kitérnek az ilyen jellegű problémák elől, esetleg semmitmondó válasszal kísérleteznek.

Jézus nem hagyott minket bizonytalanságban e döntő kérdésre vonatkozólag. Célt tűzött a földi élet elé. Pontosabban fölhívta a figyelmet arra, amit Isten a teremtéskor célként tűzött az ember elé.

- *Tárgyalás*: 1. Hajtsátok uralmatok alá a földet!

SZENTLECKE a Teremtés könyvéből (1,26-28; 31a)

Így szólt az Isten: Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra! Földi életének célja az legyen, hogy uralkodjék a tenger halain, az ég madarain és a szárazföldi állatokon, vagyis az egész földkerekségen. Meg is teremtette Isten az embert a maga képmására. Az ember tehát a világ fölötti uralkodásra teremtett lény.

A teremtés után Isten megáldotta az első embereket, és azt mondta nekik: Vegyétek az élet továbbadásának jogát! Töltsétek be és hajtsátok uralmatok alá a földet! Uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain és minden állaton, amely a földön él.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

Az első szó, amelyet Isten a kinyilatkoztatásban az emberről mond, így hangzik: „Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra. Uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, a szárazföldi állatokon, vagyis az egész földön.” Ha tehát megkérdezzük Istentől, ki az ember, azt a feleletet kapjuk: Isten képmására alkotott lény, aki Isten akaratából uralkodik az egész teremtett világ fölött. Vagyis a Szentírás arról beszél, hogy az ember a Teremtő áldásával indult el útjára. „Szaporodjatok, és hajtsátok uralmatok alá a földet!”

Ezt a parancsot az ember meg is tartotta. Azt nehéz lenne megszámolni, hogy hány-szor vétett a tízparancsolat ellen és feledkezett meg a szeretet főparancsolatáról. De az uralkodás parancsát mindig ellenállhatatlan erővel igyekezett teljesíteni. Ennek az isteni parancsnak a teljesítése végigkíséri az emberi történelmet.

Az ember házi állatokká tette, igába hajtotta az állatokat, rátért a földművelésre, megtanulta a tűz használatát, fölfedezte az új világrészeket, kormányozható űrhajójával kilépett az űrbe, és leszállt a Holdon. Szolgálatába állította a villanyáramot, és fölszabadította az atomenergiát.

Példa: az okos édesapa nem kész játékot, hanem építőszekrényt ajándékozik gyermekének. Az elemeket kézbe adja. Mintafüzetet mellékel, segít, de a művet a gyermek építi meg.

Isten is félkészben adta át a teremtést, és ránk bízta: folytassuk és fejezzük be a nagy művet. Azt akarta, hogy legyen miénk az alkotás öröme. Isten nem féltékeny. Örül, ha munkatársai leszünk.

Az ember első célja tehát ez: tevékenységével, munkájával építse a világot, uralkodjék az anyagon, Ezáltal a Teremtő munkatársa lehet.

2. Szolgálják egymást szeretettel

Életünk második nagy célja, hogy Jézus művének folytatói legyünk, munkatársaivá váljunk.

Jézus így foglalta össze élete célját: „Az Emberfia nem azért jött, hogy őt szolgálják, hanem hogy ő szolgáljon” (Mt 20,28). Élete mások szolgálatában ég el. Mindenkit szeret, mindenkivel törődik, körüljár jó t cselekedve. A gyermekeket ölébe engedi ülni; a betegeket meggyógyítja; Jeruzsálemet szívből megsiratja; Jákob kútjánál szeretettel beszél a nehéz sorsú asszonnyal; megbocsát a házasságtörő nőnek; szelíden válaszol a főpap durva szolgájának; Júdást barátjának nevezi; hóhéraiért imádkozik; Péterre pedig olyan tekintetet vet, hogy az zokogva bánja meg bűnét.

Nem lehet megmondani, mi vonzotta az embereket leginkább hozzá: tanításának sodró ereje vagy szeretetének kifogyhatatlan gazdagsága. Hallgatói megállapították: „Ember így még soha nem beszélt” (Jn 7,46). De még inkább érezték: Ember így még soha nem szeretett minket!

EVANGÉLIUM Szent Márk könyvéből (10,17-22)

A gazdag ifjú. Amikor kilépett az utcára, odafutott hozzá valaki, és térdre borulva megkérdezte tőle: „Jó Mester, mit kell tennem, hogy elnyerjem az örök életet?” „Miért mondasz engem jónak? – válaszolta Jézus. – Senki sem jó, egyedül csak az Isten. Ismered a parancsokat: Ne öl, ne paráználkodj, ne lopj, hamisan ne tanúskodjál, ne csalj, atyádat és anyádat tiszteld!” Erre ő kijelentette: „Mester, ezt mind megtartottam gyermekkorom óta.” Jézus rátekintett, megszerette, és így szólt hozzá: „Valami még hiányzik neked: menj, add el, amid van, és árát oszd szét a szegények közt, így kincsed lesz a mennyben. Aztán jöjj, vedd föl a keresztet, és kövess engem!” E szavak hallatára az ifjú elszomorodott, és leverten távozott, mert nagy vagyona volt.

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

A gazdag ifjú megszemélyesítője az életcél t lázasan kereső fiatalságnak. De jó volt neki, hogy Valaki cél t rajzolt eléje! De szerencsétlen volt, hogy elszalasztotta a nagy alkalmat! Embertársaink szolgálata, az emberhez méltó élet előmozdítása olyan cél, amelyért érdemes élni. Ezt a feladatot teljesítik a *mentők*, a *tűzoltók*. De ezt teszik az *orvosok*, az *ápolók*, a *tanítók*. Ezt teszi a *szolgáltató ipar*, a *kereskedelem*, a *közlekedés* legjelentéktelenebb dolgozója is.

Ezt tesszük mindannyian, valahányszor meglátogatjuk egy-egy magányos embertársunkat, törődünk egy beteggel, vígasztalunk valakit, akit szomorúság ért, segítünk a gyöngébbnek. Erre még az is képes, aki maga is beteg vagy gyöngye.

3. Jussatok el örök célotokra!

A világ építésével és mások szolgálatával kiérdemli az ember az örök boldogságot. Földi élete nem hull a semmibe, nem torkollik a nemlétbe, hanem kiteljesedik. Nincs tehát értelmetlen és céltalan élet. A szenvedéssel teli földi élet, a gyógyíthatatlan beteg élete is értékes, mert ezáltal nyeri el a dicsőséges mennyei életet.

Jézusnak mint embernek is ezen az úton kellett eljutnia a mennyei dicsőségbe. Ő maga mutat erre rá az emmauszi tanítványok előtt: „Nemde ezeket kellett szenvednie a Messiásnak és így bejutnia az ő dicsőségébe?” (Lk 24,26)

● **Befejezés:** Ez az életcél megmarad a nehéz órákban is. Az első világháborúban harcolt Gyula Sándor, a neves erdélyi hegedűművész. A háborúban elvesztette bal karját, amellyel a hegedűjét, életének egyik felét ölelte magához. Amikor hazaért, eltemetve találta feleségét, életének másik felét, aki támasza és segítsége volt életében. Elhatározta, hogy véget vet életének. Végzetes lépése előtt azonban fölhívta az egyik budapesti szállóban lakó jó barátját, és bejelentette neki szándékát. A jó barát meglepő módon nem szólt semmit, hanem odahívott egy muzsikust a telefonhoz, és három számot húzatott el vele.

Az első az volt, amellyel Gyula Sándor egykor *szerelmet vallott feleségének*. Jusson eszébe: akinek voltak szép napjai az életben, annak érdemes azért élnie, hogy emlékezzék ezekre a szép napokra.

A második a Rákóczi induló volt. Jusson eszébe: *van hazája*, amely őt megbecsüli eddigi munkájáért, szereti, és számít rá továbbra is.

Végül elhúzatta az „Istengyermek, kit irgalmad közénk lehozott...” kezdetű egyházi éneket. Jusson eszébe: amióta *Jézus eljött a földre*, azóta nincs értelmetlen élet.

És Gyula Sándor nem lett öngyilkos. Hegedű nélkül, feleség nélkül, fél karral, de egész szívvel vállalni tudta az életet. Belátta, hogy ilyen csapások ellenére is van értelme az életének.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Urunk, hozzád könyörgünk, aki kinyilatkoztatásod fényével megvilágítod életünk általad kirajzolt útját:

Lektor: 1. Add, hogy mindig örömet találjunk a jól végzett munkában!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Add, hogy lelkiismeretes tanulással fölkészüljünk jövőendő élethivatásunkra!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Add, hogy gyakoroljuk a legszebb életcél, vagyis embertársaink szolgálatára legyünk!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Add, hogy értékesnek tartsuk a mindennapok föltűnés nélküli életét!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

5. Add, hogy elkeseredett társainknak megmutathassuk életük értelmét!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

6. Add, hogy a szenvedésben is keressük és megtaláljuk életünk célját és értelmét!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Jézus! Amióta közénk jöttél, azóta tudjuk, hogy nincs értelmetlen élet. Hiszen a te keresztutad a föltámadásba torkolt. Add meg kérünk, hogy életed tükrében értelmet nyerjenek megpróbáltatásaink. Aki él és uralkodik mindörökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

Sok ember munkájára van szükség, amíg a búzából kenyér lesz. Sok ember verejtéké-

re van szükség, amíg a szőlőből bor lesz. Amikor a misetányérkára helyezzük és a helybe töltjük ezeket az adományokat, úgy ajánljuk föl Istennek azokat, mint a föld termését és az emberi alkotómunka gyümölcsét.

MIATYÁNKRA:

Amíg Istent Atyának szólítjuk az imában, addig életünk egén nem alszik ki a reménycsillag. Mondjuk el a Miatyánkot, mint a bizalom és remény imádságát.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Ének: Szállj ránk, életadó Lélek... SZVU 101/1-3.

Szállj ránk, életadó Lélek.
 Szállj le, igaz Bölcsesség!
 Szívem veled elteljék.
 Botló léptem előtt gyúlj fel,
 Múlhatatlan fényesség.
 Háznépedre jer le,
 Bölcsesség Lelke!

Szállj ránk, életadó Lélek,
 Szállj le közénk, Értelem!
 Add a hitet értenem.
 Engedd Anyaszentegyházad
 Érverését érzemem.
 Háznépedre jer le,
 Értelem Lelke!

Szállj ránk, életadó Lélek,
 Jótanácsnak Szentlelke!
 Égesd be a lelkekbe:
Isten akaratán járjunk
ez az élet értelme!
 Háznépedre jer le,
 Jótanács Lelke!

7. Jézus elhozza az igazi szabadságot

Bevezető

KEZDETRE:

A régi primitív népek maguk találták ki isteneiket. Ezek az istenek félelmetesek voltak. Csak rettegni lehetett tőlük. E primitív vallások sok törvényt, apró előírást tartalmaztak, és a parancsok súlyos teherként nehezédtek az emberek vállára.

Amikor Jézus eljött közénk, kinyilatkoztatta, hogy Isten a mi szerető mennyei Atyánk. Nem apró előírások megtartását kívánja, hanem viszonzszeretetünket. Így a mi Istenünk a szabadság Istene, a mi vallásunk a szabadság vallása. Isten gyermekei szent szabadságának öröme töltsön el minket, és így vegyünk részt a szentmisén.

Ének: Áhítattal készülődjünk, testvérek... SZVU 79/1.

LELKISMERETVIZSGÁLAT:

Szeretettel gondolkodok-e Istenre, vagy csak félek tőle?

Ha bűnt követtem el, miért bánom meg? Mert Atyámat megbántottam, avagy mert a büntetéstől félek?

Nem tévesztem-e össze az igazi szabadságot a szabadossággal, amely fölrúg minden törvényt?

KÖNYÖRGÉS:

Jézus Krisztus, te Istenről mindig úgy beszéltél, mint a szerető Atyáról. Segíts kérünk, hogy parancsait ne félelemből, hanem viszonzszeretetből teljesítsük. Általad, Urunk Jézus Krisztus, aki élsz és szeretsz minket mindörökké. Ámen.

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Anikó a Balaton mellett nyaralt. Ragyogó napsütésben fürödtek a barátnőjével. Egyszer csak látták, hogy fellövik a vörös rakétát. Alig volt annyi idejük, hogy befussanak a villába. Hatalmas vihar kerekedett. Villámlott, dörgött, elsötétedett az ég. Barátnője félve húzódott melléje. „Haragszik a jó Isten!” — mondta egy mennydörgés után.

Anikó ceruzahegyezés közben elvágta az ujját. Nagymamája vigasztalás helyett dorgálta: „Látod, megvert az Isten, mert tegnap hazudtál.”

Anikó az V. osztályos történelemtankönyvben ezt olvasta: „A vallás alapja az ismeretlen természeti erőktől való félelem.”

2000 évvel ezelőtt föllépett egy fiatal ember a názáreti imaház szószékére. Beszédét így kezdte: „Az Úr Lelke rajtam. Azért küldött, hogy szabadulást hozzak a raboknak, és meghirdessem az Úr kegyelmi esztendejét” (Lk 4,18k).

Jézus Istenről beszélt. Hogy milyen az Isten, azt ő jobban tudja, mint a barátnő, a nagymama vagy a tankönyvíró. Bemutatta: a mi Istenünk a szabadság Istene.

Az elmúlt alkalommal arról beszéltünk, hogy Jézus célt hoz az életünkbe. Ma pedig arról lesz szó, hogy Jézus igazi szabadságot hoz nekünk. Mit jelent közelebből ez a szabadság, amelyet Jézus hozott? Mi alól szabadított föl?

● **Tárgyalás:** 1. Többé már nem rettegünk az Istentől.

Amikor Cortez, a spanyol csapatok parancsnoka az asztékok fővárosába érkezett, első útja az ősi templomba vezetett. A pogány pap épp emberáldozatot mutatott be. Cortez megtekintette a templom pincéjében a raktárt is. Elborzadt attól, amit látott. Egymás mellett és fölött, mint a szekrényben a fiókok, emberi koponyák mérhetetlen tömege volt beépítve a falba. Az emberáldozatok maradványait így raktározták el. Cortez megszámlolta, és 136 ezer koponyát talált a templomban!

Micsoda fogalmuk lehetett az asztékoknak Istenről, ha azt gondolták, hogy csak ilyen véres emberáldozatok tömegével lehet Isten haragját kiengesztelni. Kegyetlen, vérszopó zsarnoknak tartották, akitől féltek és rettegtek.

Amikor Jézus Krisztus eljött közénk, ő nem ilyen Istenről beszélt nekünk. Olyan Istent hirdetett, aki öröktől fogva gondol ránk, aki gondoskodik rólunk, aki szeret bennünket. Jézus Krisztus Istenét Atyának szólíthatjuk, és bizalommal beszélhetünk vele. Az Atya a tékozló fiúkat is visszafogadja, és örök országot készít gyermekei számára. Jézus Krisztus megszabadított minket a rettegéstől, azóta a szolgálta félelme helyett a gyermek szeretetével közeledünk a mennyei Atyához.

2. Szabadok vagyunk az aprólékos előírások terheitől.

A farizeusok törvénykönyvében, a Talmudban 613 nagyobb és több mint ezer apró előírás szerepelt. A legrészletesebb paragrafusokkal akarták szabályozni az ember erkölcsi életét. Jellemző példája ennek a szőrszálhasogatásnak a szombati nyugalom parancsa. Annak idején Mózes prófétai sugallatra előírta, hogy a nép szombaton tartózkodjék azoktól a fáradságos munkáktól, amelyek egész heti robotját képezték. Például: vetni, aratni, kereskedni. Jézus korában azonban a rabbik hozzáadása révén nevetséges előírásgyűjtemény lett ebből a törvényből. Tilos volt a vetések közt járni, mert az ember kisodorhatta a magot; tilos volt a kalászek kimorzsolása; tilos volt gyümölcsöt szedni: szombaton lehullott gyümölcsöt enni. Tilos volt zsebben pénzt hordani.

Hasonló előírások szerepeltek az áldozatok bemutatásánál. Mit kell föláldozni? Gerlét, galambot, bárányt? Mikor? Hányat? — Ugyancsak megvoltak az előírások a rituális tisztálkodásokra is: kézmosás, edények, tányérok, korsók elmosása. Ebben a dzsungelben csak a törvénytudó farizeusok tudtak eligazodni. A „föld népe” nem.

Az apostolok megérezték, hogy a Mester törvénye megment ettől az elnyomástól, sőt egyenesen szabaddá tesz. Jakab már meg is tudja fogalmazni ezt az érzést: „A szabadság tökéletes törvényé”-nek nevezi a Jézustól hirdetett új szellemet.

SZENTLECKE Szent Jakab apostol leveléből (1,22-25)

Testvéreim! Ne csak hallgatói legyetek Isten üzenetének, hanem valósítsátok meg tettekben is. Különböztetve magatokat csaljátok meg. Aki ugyanis csak hallgatja a Szentírás tanítását, de nem valósítja meg, hasonlít ahhoz az emberhez, aki tükörben szemléli természetes külsejét. Magára pillant ugyan, de mihelyt ellép a tükör elől, azonnal elfelejti, milyen is volt. Aki azonban figyelmesen beletekint a szabadság tökéletes törvényébe, sőt el is mélyül benne, az boldog lesz életében.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

3. A Jézus szerinti szabadság azonban nem szabadosság.

Feri azt mondja apjának: „Jó Pistinek. Neki nem kell megmondania, hová megy. Ak-

kor mehet-jöhet, amikor akar... Azt csinálhatja, ami neki tetszik. Ez az igazi szabadság. Semmiért sem büntetik.”

Apa: „Nem gondolsz arra: ő a legrosszabb tanuló; az utcán verekszik; az autókról antennát, tükröt tör le; a Közértből lop. Ő csak látszólag szabad, valójában a bűn, a rossz hajlam rabja.”

Jézus a szeretet szabadságát hozta meg. A kicsinyes betűrágás alól szabadított föl, de nem tanított szabadosságot, hogy azt tehetünk, amit akarunk. Mert ez már önzés volna!

Mikor szabad a gyorsvonat? Ha eltávolítják a sorompókat, korlátokat, jelzőpóznákat? Ha fölrobbantják a síneket? Nem! Hanem ha jól szabályozottan a célja felé szágulduhat.

Mikor szabad a folyóvíz? Ha kiáradhat, átszakíthatja a gátakat? Nem! Hanem ha jól szabályozott medrében hömpölyöghet sebesen a tenger felé.

Mikor szabad a bor? Ha lepattantja az abroncsokat a hordóról és szétfolyik a pince földjére? Nem! Hanem ha a csapon keresztül folyik a pohárba.

A bűn tehát nem a szabadságom, nagykorúságom bizonyítéka, hanem ellenkezőleg: a felelőtlen szabadosság jele, amely pusztít. Jézus csak akkor mondta valakinek, hogy szabad, amikor szabaddá vált a bűntől, vagyis szabadon mehetett célja, az Isten felé. Így mondja Simon farizeus házában annak az asszonynak, aki igaz bánattal keni meg Jézus lábát: „Bűneid bocsánatot nyertek... A hited megmentett. Menj békével!” (Lk 7,48.50.)

Országának új törvényét pedig az irgalmas szamaritánusról szóló példázatban foglalja össze.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből (10,25-37)

Akkor odalépett egy törvénytudó, és próbára akarta tenni. „Mester,— mondta —, mit tegyek, hogy eljussak az örök életre?” Ő megkérdezte: „Mit szab meg a törvény? Hogyan olvasod?” Az így válaszolt: „Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, minden erődből és teljes elmédből; felebarátodat pedig mint önmagadat.” „Helyesen feleltél, — dicsérte meg —, tégy így, és élni fogsz.” Ő azonban igazolni akarta magát, és tovább kérdezte Jézust: „De ki az én felebarátom?”

Erre Jézus vette át a szót: „Egy ember lement Jeruzsálemből Jerikóba. Rablók kezére került, azok kifosztották, véresre verték, és félholtan otthagyták. Egy pap jött lefelé az úton, észrevette, de továbbment. Később egy levita jött arra, meglátta, de ő is elment mellette. Végül egy szamaritánusnak is arra vitt az útja. Mikor megpillantotta, megesett rajta a szíve. Odament hozzá, olajat és bort öntött sebeire, és bekötözte azokat. Aztán föltette teherhordó állatára, szállására vitte, és gondját viselte. Másnap reggel elővett két dénárt és a gazdának adta e szavakkal: Viseld gondját. Amivel többet költesz rá, megadom neked, amikor visszatérek. — Mit gondolsz, e három közül melyik a felebarátja annak, aki a rablók kezére került?” „Aki irgalmasságot cselekedett vele”, — felelte az. Jézus így szólt hozzá: „Menj, és tégy hasonlóképp!”

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

Az ószövetségbeli pap számára a kötelesség az áldozat körüli szolgálat volt. Ezt teljesítette is. Látja a szenvedő embertársát, de nem törődik vele. Az ő számára ez már nem előírás. Jézus megrója. — Jön a levita. Ő is a templom körüli szolgálatra volt hi-

vatva. Ezt betű szerint betartja. De a szerencsétlen ember iránt érzéketlen, mert az ő számára ez már nem előírás.

És akkor Krisztus bemutat egy szamaritánust, aki kívül áll a mózesi törvényen, de benső lelki sugallatra hallgat, tehát segít a bajbajutottnak.

A Krisztus által hozott vallásban nem a betű a fontos, hanem a szellem! A Mester kijelenti, hogy követőinek egyetlen törvényük lesz: a szeretet.

● *Befejezés:* Gárdonyi híres regényében, az „Isten rabjai”-ban van egy nagyon elgondolkodtató részlet. Az öreg Sicardus barát a kis Jancsi fráterrel Budáról a Margitsziget felé halad, és rámutat egy részeg emberre:

„Nézd,— mondja neki — , ott egy részeg ember! Úrnak látszik, valójában pedig rab.” Nemsokára egy pénzváltó asztal mellett olyan embereket pillantanak meg, akik uraknak látszanak, de kezüket lopva a pénz után nyújtják:

— Nézzed, ezek a pénz rabjai — mondja neki.

Jön három nemes:

— Ezek a pompa rabjai.

A kis barát megdöbben.

— Hát mindenki rab? Talán még a király is rab? — kérdezi ijedten.

— Igen, — feleli az öreg barát —, mindenki rab. A király is rab. Rabja a nemzetnek.

— Mi is rabok vagyunk? — kérdezi tovább a kis Jancsi barát.

— Igen, mi is rabok vagyunk,— felelte az öreg. — Mi az Isten rabjai vagyunk.

Hát ez nagyon szép, a regénynek kulcsjelenete, csak éppen nem igaz!

Mi nem vagyunk rabjai Istennek, hanem éppen a legnagyobb adományként kaptuk tőle a szabadság ajándékát. Isten nem akar dróton rángatható figuraként kezelni minket, hanem azt várja, hogy önként, saját elhatározásunkból, szeretettel válasszuk őt, és utunk végén eljussunk hozzá, a szabadság Istenéhez.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Mennyei Atyánk, mi a te gyermekeid vagyunk. Fiad elhozta nekünk az igazi szabadságot. Segíts, hogy azzal élni is tudjunk:

Lektor: 1. Add, hogy félelem és rettegés helyett gyermeki bizalommal közeledjünk hozzád!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Segíts, hogy kicsinyes előírások betartása helyett a szeretet megvalósítására törekedjünk!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Szabadíts meg a bűn rabságából, hogy valóban szabadok lehessünk!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Taníts meg minket arra, hogy önző szabadosságtól mentesen igazi szabadsággal kövessünk téged!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Istenünk, beletekintve a szabadság tökéletes törvényébe, törekszünk rá, hogy szabadságunkat mások boldogítására használjuk. Tudjuk, így lehetünk igazán boldogok. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

7

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

Sok ember munkájára van szükség, amíg a búzából kenyér, a szőlőből bor lesz. Amikor az oltárra visszük ezeket az adományokat, az ember fáradozását Istennek ajánljuk.

Ének: Áldozatul följajnlta szent testét... SZVU 79/5.

ÚRFELMUTATÁS ELŐTT:

Jézus azért jön közénk a kenyér és bor színe alatt, hogy a szabadság igazi lelkületét árássza ránk. Így tekintsünk rá Úrfelmutatás alatt.

MIATYÁNKRA:

Jézus buzdítására Istent a meleg családi szeretet hangján Atyának szólíthatjuk.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Ha Jézus nem jön el, és nem hozza el nekünk a szabadságot, akkor keserűség és értelmetlenség lenne földi életünk. Vele: öröm és boldogság.

Ének: Uram Jézus, légy velünk... SZVU 150/1.

8. Jézus meghozza az egyenlőséget

Bevezető

KEZDETRE:

Minden gyermeknek fáj, ha igazságtalanul bánnak vele. Amikor háttérbe szorítják, mert ügyetlen, gyenge vagy csúnya. Fáj neki, akár a családban, akár az osztályban történik meg vele. Arra vágyódik, hogy szülei és tanárai részrehajlás nélkül igazságosság legyenek hozzá.

Jézus azt tanítja, hogy Isten előtt minden ember egyenlő. Hiszen egy Atyának vagyunk egyformán kedves gyermekei. Mi is, akik most részt veszünk ezen a szentmisén, valamennyien testvérei vagyunk egymásnak. Ilyen lelkülettel énekeljük:

Ének: Szeretettel jönnek hozzád... SZVU 230/1.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

Nem néztem-e le szegényebb, csúnyább, gyengébb osztálytársaimat?

Nem irigykedtem-e, amikor a másik jó jegyet kapott?

Nem szoktam-e csalni a játékban?

Nem voltam-e irigy kisebb testvéremre?

Nem árulkodtam-e testvéreimre, társaimra?

KÖNYÖRGÉS:

Istenünk! Te minden embert gyermekeddé fogadtál, és egyformán szerető Atyja vagy mindannyiunknak. Add, hogy mi, a te gyermekeid, testvéri szeretetben éljünk egymással! A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Az egyik faluban karácsonyi pásztorjátékra készül az osztály. Pista az egyik angyal. Komolyan készül a szerepre, és számolja a napokat az előadásig. Végre elérkezik a várva-várt nap. Pistát fehér ruhába öltöztetik, hátára angyszárnnyakat kötnek. Az iskola, ahol a karácsonyi játékot előadják, zsúfolásig megtelik. Pistának remekül megy a szerep. Mindenkinek nagyon tetszik az előadás. Nagy sikert aratnak. Következő nap jön a jutalomosztás. Mert ott az volt a szokás, hogy az előadás bevételezt szétosztották a gyerekek között. Megkapta mindenki a maga jutalmát. Pistáról azonban szó sem esett. Fekete István, a híres író, — mert vele történt meg ez az eset —, így folytatja visszaemlékezését: A szívem elnehezült. Mindenki engem nézett. Ráborultam a padra, és sírtam keservesen.

Nem szégyelled magad? — korholt otthon édesapám. — Hát miféle gyerek vagy te? Nem tudtam válaszolni. Igazságérzetem föllázadt, a felnőtték csallhatatlanságába vetett hit összedőlt bennem. Könnyeim szívemre folytak, és nem tudtam megmondani, hogy miféle gyerek vagyok én.

Most már tudom. Éppen olyan voltam, mint a többi: gyerek voltam, akinek fáj az igazságtalanság, a részrehajlás, a kivételezés.

Alig van gyerek, aki ne tapasztalta volna meg az egyenlőtlenség hasonló fájó élmé-

nyét. Fáj, ha az osztályban látod, hogy valamelyik tanárnak kedvence, „Lieblingje” van. Kivételezik valakivel, mert az szebb, okosabb, ügyesebb, mint te. Fáj, ha a családban szüleid valamelyik testvéredet jobban szeretik, kényeztetik, többet megenyednek neki, mert kisebb vagy nagyobb nálad. Bosszant, ha az étteremben a külföldit előbb szolgálják ki, mert az több borravalót ad.

A mai igazságtalan és részrehajló világban hatalmas vágy él bennünk az igazságosság és egyenlőség után. Most már tudom, miért vonzódik a mai fiatalság utat kereső része olyan elemi erővel Jézus felé. Mert Jézus tanításában és életében megtalálja az emberek közti egyenlőség alapelveit.

● **Tárgyalás: 1. Az őskeresztények élték az egyenlőséget.**

Az apostolok mindent megtettek, hogy az ősegyházban megőrizték az egyenlőséget a hívek között. A jeruzsálemi keresztények eladták vagyonukat, és árát szétosztották a szegényeknek. Nem is akadt köztük szűkölködő, mert mindenkinek adtak, kinek-kinek szüksége szerint.

Ha valamelyik egyházban az istentiszteleten az egyszerű híveket zsámolyra ültették, az előkelőket pedig támlásszékre, az apostolok rögtön szóvátették. Szent Pál még a messze távolból is vette a fáradságot, hogy levélben figyelmeztesse a korintusi híveket a hátrányos megkülönböztetés kerülésére.

Amikor pedig Galáciában a zsidókból lett keresztények és a pogány keresztények között lángolt föl a viszály, kifejtette nekik levelében a keresztény egyenlőség alapszempontjait: a megkereszteltek egyformán Isten gyermekei, Krisztus követői és a mennyország örökösei. Még a rabszolgát is egyenértékűnek nevezi a szabad polgárral, mert Krisztus népében nincs hátrányos megkülönböztetés az emberek között.

SZENTLECKE Szent Pál apostolnak a Galatákhoz írt leveléből (3,26-29; 4,6-7)

Testvéreim! Ti mindnyájan Isten fiai vagytok a Krisztus Jézusba vetett hit által. Hiszen mindnyájan, akik megkeresztelkedtetek, Krisztust öltöttétek magatokra. Közte-tek nem számít többé, hogy valaki zsidó vagy görög, rabszolga vagy szabad, férfi vagy nő, mert ti mindnyájan egy személy vagytok Krisztusban. Ha pedig Krisztusé vagytok, akkor Isten választott népéhez tartoztok valamennyien, és örökölni fogjátok mindannyian az ő országát.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

2. Jézus hirdette és megvalósította az egyenlőséget.

Honnét tanulták az apostolok ezt az egyenlőséget? Mesterüktől! Bizony, Jézusnak három éven keresztül kellett gyúrni, faragni, alakítani tanítványait, míg végre megértették az egyenlőség fontosságát.

Egy alkalommal például arról vitatkoztak, hogy ki nagyobb a mennyek országában? Ekkor még nagyon földies elképzelésük volt a mennyek országáról. Úgy gondolták, ők lesznek Jézus első „miniszterei”. Uralkodni fognak az emberek fölött, és nekik fognak szolgálni a többiek. Egymás között még a legjobb állásokat is kiosztották. Közben azonban nem tudtak megegyezni, kié legyen a legfőbb tisztség. Jézus meghallotta veszekedésüket, és megkérdezte: Miről beszélgettek? Szégyenkezve vallották be vetélkedésüket. Érezték: ezért nem fogja őket Jézus megdicsérni. A Mester ekkor ezt mondta nekik: „Aki első akar lenni, az legyen a legutolsó, és mindenkinek szolgálja.”

EVANGÉLIUM Szent Márk könyvéből (9,33-35; 10,42-45)

Az apostolok egy alkalommal Kafarnaumba érkeztek. Amikor hazaértek, Jézus megkérdezte tőlük: „Miről beszélgettetek útközben?” Ők hallgattak. Útközben tudniillik arról vitatkoztak egymással, hogy ki a legnagyobb közülük.

Jézus leült, magához hívta a tizenkettőt, és így szólt hozzájuk: „Tudjátok, hogy a világban a hatalmasok zsarnokoskodnak a népeken, fejedelmeik pedig önkényüket éreztetik alattvalóik fölött. Köztetek ne így legyen! Aki nagyobb akar lenni köztetek, legyen szolgálatára a többieknek. Aki első akar lenni, viselkedjék úgy, mintha szolgálna. Az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és váltságul adja oda életét sokakért.”

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

Jézus a személyválogatás nélküli igazságosságot nemcsak szóban hirdette, de életében is megvalósította.

Az előkelő és gazdag Simon farizeust udvariatlansága miatt szemtől-szemben, az asztaltársak előtt keményen megdorgálta. Ugyanitt viszont védelmébe vette a magdalai Máriát, a bűnös asszonyt, amikor látta mély bűnbánatát és őszinte szeretetét. Az ország koronás királyát, a gonosz Heródest szóra sem méltatta, némán állt előtte. Ezzel szemben a jobb latorhoz a kereszten volt szava, mert észrevette lelkében a megtérés jelét.

A farizeusoktól, Palesztina politikai vezetőitől, megtagadta, hogy égi jelet mutasson nekik vagy csodát tegyen szemük láttára. — A koldusnak, az út szélén kéregető jerikói vaknak, viszont egy sóhajlására azonnal kész volt látását visszaadni.

Jézus tehát nem ismert különbséget ember és ember között.

3. A pápa is gyakorolja az egyenlőséget.

Jézus Krisztus földi helytartói, a pápák Mesterük életét és elveit követik, amikor a vatikáni kihallgatási terem kapuját mindenki előtt szélesre tárják. A pápa mindenkit fogad. Az anglikán érseket éppúgy, mint az orthodox patriarchát. A zsidó rabbit együtt a methodista egyházfővel. Az Egyesült Államok elnökét csakúgy, mint a vietnami diplomatákat.

4. Te is törekedj az egyenlőség megvalósítására.

a) Ne legyen kisebbségi érzésed! Akkor sem, ha híjával lennél előnyös tulajdonságoknak. Jézus mérlegén nem vagy kevesebb, mint bárki más! A vézna természetű vagy az atléta, a jó tanuló vagy a nehéz fölfogású, a különböző származású emberek közt Isten nem tesz különbséget.

Sőt! „Isten azokat választotta ki, akik a világ előtt gyöngék, hogy megszégyenítse az erőseket. A tudatlanokat választotta ki Isten, hogy megszégyenítse a bölcséket. A semminek látszókat, hogy megszégyenítse azokat, akik valaminek akarnak látszani...” (1Kor 1,27k).

Az egyház mérlegén nincs megkülönböztetés a különböző embertípusok között. A gyóntatószékben mindenki, az atomkutató vagy a segédmunkás egyaránt így kezdi vallomását: „Én szegény bűnös, vádolom magamat...” És a lelkiatya nem korholja szigorúan a háztartási alkalmazottat, de nem hízeleg a milliomosnak sem, hogy : „Hányszor méltóztatott véteni?” Az áldoztatásnál is egyformán részesedik Krisztus testében mindenki: a fehér ruhás elsőáldozó és a farmer nadrágos kamaszgyerek.

b) *Ne nézz le senkit*, még ha értékes tulajdonságaid lennének is! Ne örülj, ha vetélytársad „leégett”, inkább segíts neki a tanulásban. Az ügyetlennel gyakorolj, és örülj, ha már ő is föl tud mászni a kötélre vagy a rúdon. Vedd be a focicsapatba a gyöngébb fiúkat is, és ne légy soha személyválogató.

● *Befejezés:* Az egyes erényeket különböző alakokkal jelképezik. Az igazságosság szimbóluma egy női alak bekötött szemmel, mérleggel a kezében. Aki ezt az erényt gyakorolja, az nem néz sem jobbra, sem balra, hanem személyválogatás és részrehajlás nélkül, egyenlő mértékben mér mindenkinek. Az arra törekszik, hogy Jézus példájára éljen a földön, és Jézus példája szerint minden emberben meglássa a mennyei Atya kedves gyermekét.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Jézus! Te az utolsó vacsorán azért imádkoztál, hogy követőid egyek legyenek és szeretetben éljenek. Segíts, hogy megvalósítsuk kívánságodat!

Lektor: 1. Add, hogy ügyetlenségre vagy szépséghibára ügyet sem vetve, mindenkit egyformán szeressünk!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Segíts, hogy mindig sportszerűen versenyezzünk egymással!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Segíts, hogy jókedvvel játszunk tovább akkor is, ha veszítettünk a játékban!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Add, hogy hízélgéstől mentesen, természetesen maradjunk az erősebbekkel és a nagyobbakkal szemben!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

5. Segíts, hogy legyőzzük fölényességünket, és jók legyünk a gyöngébbekhez és a kisebbekhez!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

6. Add, hogy megszüntessünk minden viszályt és féltékenységet, és békében éljünk testvéreinkkel!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

7. Add szüleinknek kegyelmedet, hogy minden gyermeküket egyformán szeretettel neveljék!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Jézus, te nem külső látszat szerint bírálsz el minket, hanem lelki értékeink szerint. Segíts, kérünk, hogy úgy tekintsünk minden emberre, mint Isten gyermekére. Aki élsz és szeretsz minket mindörökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

Jézus Krisztus nagypénteken szeretetből vállalta és elszenvedte értünk a halált. Mindnyájunkért: a szegényért, gazdagért, tudósért és tudatlanért, szépért és csúnyáért egyaránt. Ennek az áldozatnak emléke újul meg itt a szentmisén. Akkor leszünk méltók Krisztushoz, ha mi is szeretetben élünk, halunk másokért.

Ének: Szeretetnek szent emléke... SZVU 230/4.

ÚRFELMUTATÁS UTÁN:

Amikor Jézus vállalta a földi életet, testvérünké lett. Az átváltoztatás szavaira a kenyér színében Krisztus újra földre száll és vándorútunk társa lesz. Énekünkkel kérjük, forrassza eggyé az embereket.

Ének: Győzelemről énekeljen... SZVU 280/B.

MIATYÁNKRA:

A mennyei Atyának nincsenek édes- és mostohagyermekai. Jézus arra tanít, hogy Istent mindannyian egyformán Atyának szólíthatjuk.

ISTEN BÁRÁNYA ELŐTT:

Jézus asztalához mindenki hivatalos: kicsinyek és nagyok, fiúk és leányok, gyerekek és felnőttek. Nem tesz különbséget: mindnyájunknak szívébe be akar költözni.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Ha valakit igazán szeretünk, azt egyszerű szavakkal is elmondhatjuk neki. Jézus iránti szeretetünket gyermeki ajkunk egyszerű énekével fejezzük ki.

Ének: Édes Jézus, neked élek... SZVU 113.

III. Nagyböjt: Jézus szenvedése és a mi szenvedésünk

9. Elhagyatottság és magány

Bevezető

KEZDETRE:

1. Magányunk

Szomszédok laknak éveken keresztül ugyanabban a házban, és nem ismerik egymást. Családtagok élnek egy fedél alatt, és fogalmuk sincs egymás házon kívüli életéről. Gyerekek járnak ugyanabba az osztályba, és néha csak egy tragikus esemény döbbsenti rá őket, ki is volt pajtásuk. A személyes kapcsolatok háttérbe szorúlnak, és az ember elmagányosodik. — A magány fáj. Jézus azért élte át a szenvedésnek ezt a fajtáját, hogy erőforrásunk legyen a magány óráiban. — A saját magányunkra is gondolunk, amikor a bevezető éneket énekeliük.

Ének: Buzgó szívvel ünnepeljük... SZVU 57/1.

LELKISMERETVIZSGÁLAT:

Magányos gyermek mellé társul szegődtem-e?

Síró gyermeket nem hagytam-e vigasztalás nélkül?

Amikor elhagyatottnak érzem magam, szoktam-e imádkozni?

Nem közösítem-e ki a játékból egyes társaimat?

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* A „Gyermeünk” c. folyóirat egyik száma (1968. jún.) közli egy gimnazista fiú megrendítő vallomását. Szülei állandóan veszekedtek, apja ivott, végül is elváltak. Ő intézetbe került. Az ottani fiúk nem fogadták be maguk közé, ütötték-verték. Apja kivette az intézetből, s egy ideig nála lakott. De nem bírta sokáig együtt lenni részeges apjával. Összecsomagolt, és elment hazulról. Két hónap után találkoztak a villamoson. Kölcsönösen úgy tettek, mintha nem vették volna észre egymást. Naplójában őszintén kitör belőle a magány érzése: „Soha nem vágytam még így szeretetre. Ez az ösztönös, mindent betöltő szeretetvágy úgy éget belül, hogy majd szét-pattanok... Nem kellek senkinek... Nincs egy biztos pont, ahol megvethetném a lábam, mert a felnőttek világa nekem nem kell, az ifjúságé pedig nem elég... Egyedül vagyok, nagyon egyedül.”

Elkezdődött a nagyböjt. A következő vasárnapokon Jézus szenvedéséről fogunk beszélni. Passiójának azokat a jeleneteit állítjuk magunk elé, amelyeken gyermekek is keresztülmennek. Ma az elhagyatottsággal küzdő Krisztusra emeljük tekintetüket, ő az erőforrás minden magánytól szenvedő gyermek és ifjú számára.

● *Tárgyalás:* 1. *Miért beszélünk a szenvedő Jézusról?*

Ahol szenvedő emberek élnek, mindig szívesen hallanak Jézus passiójáról. Mert

minden ékesszólásnál és bölcsességnél jobban vágyódunk olyan példaképre, akitől megtanulhatjuk, hogy a szenvedés nem tör össze, hanem naggyá tesz; és olyan valakit keresünk, aki erőforrás, akitől erőt meríthetünk az élet keresztjének hordozására.

Szent Pál második apostoli útján elérkezik Korintusba. Hírből már ismeri a várost. Sejteti, hogy a kikötői dokkmunkások és hajókirakodók, az egyszerű kézművesek és munkanélküliek között hiába beszél nagy ékesszólással, nem sok eredménye lesz. Ezért elhatározza, hogy a szenvedő Krisztusról fog prédikálni.

Ezeknek a beszédeknek olyan hatásuk lett, hogy tömegesen tértek meg a korintusi pogányok. Később levelet írt a korintusi híveknek, és ebben megmagyarázta igehirdetői módszerét:

SZENTLECKE Szent Pálnak a korintusiakhoz írt első leveléből (2,1-5)

Testvérek! Amikor nálatok jártam, nem kiváló beszéddel vagy bölcsességgel léptem föl, hogy hirdessem nektek Isten tanúságtételét. Elhatároztam ugyanis, hogy nem akarok másról tudni köztetek, csak Jézus Krisztusról, és pedig a megfeszítetről. Gyöngeségem tudatában elfogódva és nagy izgalommal mentem hozzátok. Tanításom és igehirdetésem bizony nem az emberi bölcsesség meggyőző szavaiból állt, hanem a Lélek és az erő bizonyításából, hogy hitetek ne emberi bölcsességen, hanem Isten erején alapuljon.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

2. Krisztus elhagyatottsága.

Nagycsütörtök este Jeruzsálemre leszáll az alkonyat. A város lakói nyugovóra térnek. Jézus az utolsó vacsora végeztével apostolaival fölmege az Olajfák hegyére. Ami ott történt, az evangélista így írja le:

EVANGÉLIUM Szent Márk könyvéből (14,32-42)

Jézus apostolaival a Getszemáni majorba érkezett. Így szólt tanítványaihoz: „Üljetek le itt, amíg én imádkozom.” Csak Pétert, Jakabot és Jánost vitte magával. Egyszerre csak remegni és gyötrődni kezdett. „Halálosan szomorú a lelkem, — mondta nekik —, várjatok itt, és virrasszatok!” Kissé tovább ment, és a földre borulva imádkozott, hogy ha lehetséges, múlték el ez az óra. „Abba, Atyám, — szólt —, neked minden lehetséges: vedd el tőlem ezt a kelyhet, de ne az legyen, amit én akarok, hanem amit te.” Akkor visszament, de alva találta őket. Erre rászólt Péterre: „Simon, alszol? Egy óra hosszat sem tudtál virrasztani velem? Virrasszatok, és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek. A lélek ugyan készséges, a test azonban gyöngé.”

Másodszor is elvonult, és ugyanazokkal a szavakkal imádkozott. Visszatérve megint alva találta őket, mert szemük elnehezült. Nem is tudták, mit válaszoljanak neki. Amikor harmadszor is visszatért, így szólt hozzájuk: „Aludjatok csak, és nyugodjatok! Elég volt! Itt az óra! Az Emberfia most a bűnösök kezébe kerül. Keljete föl, menjünk!”

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

Mi volt Jézus legnagyobb kínja a Getszemáni kertben? Az elhagyatottság szenvedése. Hogy nem volt az emberek közül senki, aki melléje állt volna. Mennyi beteget gyógyított, erősített! Most egy sem akadt közülük, aki őt erősítette volna. Hány kétségbeesett embert vigasztalt! Most senki sem jött el közülük, hogy őt vigasztalja.

Hol vannak a gyermekek, akiket megáldott? A leprások, akiket megtisztított? Senki sincs, aki ezen az éjszakán együtt virrasztana vele. Hol vannak tanítványai, az apostolok? Akiktől úgy kérte, hogy maradjanak ébren és imádkozzanak? Ellenségei ébren voltak, a főpap házából világosság szűrődik ki, közvetlen barátai azonban alszanak. És Péter? Hogy fogadkozott a vacsorán: „Ha mindannyian megbotránkoznak is benned, én soha meg nem botránkozom.” Most ő is köpenyébe burkolódzva alszik. Ó, Krisztus, micsoda elhagyatottság, egyedüllét és magány borult rád kínszenvedésed éjjelén!

3. A magányos gyermek

Amikor egyszer a kis elsőáldozóknak magyaráztam Jézus szenvedését, ennél a jelenetnél az egyik kislány elsírta magát: „Miért engedte a mennyei Atya, hogy szent Fiát mindenki magára hagyja?”

Megmondjam, miért? Teéretted! Mert tudta, hogy a mai gyermekek között is lesznek elhagyatottak, egyedül szenvedők. Nekik akart példát adni és erősítőül szolgálni.

A tártalan gyermekek! A tízpercben senki sem osztja meg velük az uzsonnát, sorakozónál senki sem akar párjuk lenni, felelésnél senki sem segít nekik, a játékba soha nem veszik be őket.

Már a kisgyermeket is fájdalmasan érinti ez a tártalanság, de méginkább a serdülő fiút vagy nagylányt. Szülei kritizálják, tanárai szidják, ügyesebb társai kinevetik. Nincs egy igazi jó barátja. Úgy érzi, őt senki sem érti meg, senki sem szereti. Valami rettenetes világfájdalom, keserű magány tölti el szívéét. Bizony, vannak olyan gyermekek, akik ebben a nagy városban olyan magányosan nőnek föl, mintha pusztában élnének. Minél érzékenyebb valaki, annál fájóbban tölti el az érzés, hogy ember és ember között milyen mérhetetlen távolság van, hogy lélek és lélek közt milyen jeges űr tátong. Tóth Árpád remekműve: „Lélektől lélekig” ebből a hangulatból született. A költő ott áll az ablaknál, a csillagokra tekint, s úgy érzi, a csillagok sírnak a „térbe szétszórt milliom árvaság” miatt. Így vigasztalja őket:

*Ó csillag, mit sírsz! Messzebb te sem vagy,
Mint egymástól itt a földi szívek!
A Szíriusz van tőlem távolabb,
Vagy egy-egy társam; jaj, ki mondja meg?*

4. A magány föloldásának lehetősége.

Ti tártalan, magányos fiúk és lányok! Akik nem tudtok föloldódni és nem találtok megértő szívre! Először tartsatok lelkiismeret-vizsgálatot, vajon nem vagytok-e hibásak ebben ti magatok. Nem voltatok-e önzők, csak magatokkal törődők; nem voltatok-e gőgösek, másokat lenézők? Vagy durva, kiállhatatlan viselkedésekkel nem ti magatok taszítottatok-e el mindenkit közeletekből? Ha így lenne, akkor önneveléssel alakítsátok magatokat másokkal törődő, közösségi emberekké. Aztán ne csak azt várjátok, hogy más törődjék veletek, hanem ti keressétek, kin lehet segíteni, kinek van szüksége rátok.

De hát lehet, hogy nem vagytok hibásak magányotokért. Lehet, hogy próbáltatok is föloldódni, de nem sikerült. Hosszabb-rövidebb ideig mégis rátok szakad az egyedüllét érzése. Mit tegyetek ilyenkor? Gondoljatok Krisztusra, aki értetek is vállalta a Getszemáni kert magányát. Ezekben a sötét órákban vegyétek elő rózsafüzéreteket, és mondjátok el az első fájdalmas tizedet: „Aki érettünk vérrel verejtékezett...” Biztos

vagyok benne, hogy mire a tizedik Üdvözlégyhez értek, olyan vigasztalás tölt el, hogy könnyes szemmel is mosolyogni tudtok.

Vagy térjete be néhány perces csendes beszélgetésre az egyik templomba. Megsejtitek majd, hogy az oltárszekrényben Valaki szeret, Valaki vár, szívesen hallgat titeket. Egyszerre értelmet kap majd életetekben minden, a kusza vonalak kiegyenesednek, és újjá rendeződik életetek dzsungle.

● *Befejezés:* Nagyböjt első hetére jófelltételt adok nektek. Határozzátok el: nem hagytok senkit egyedül szenvedni, síró mellett nem fogok részvétlenül elmenni, bajbajutottat nem hagyok magára. A következő vasárnapig nézzetek szét az iskolában, a házban, az utcán, nincsenek-e közeletekben társtalan gyermekek. Versenyezzetek abban, ki tud több könnyet letörölni, több sóhajt elcsendesíteni.

Ha pedig te lennél magányos, ne vonulj el sirdogálni a sarokba, hanem imádkozzál a magányosan szenvedő Krisztushoz, hogy vigasztaljon, erősítsen, legyen társad, megértő barátod és engedje, hogy isteni Szívére hajthasd megfáradt fejedet.

Szülők, nagyszülők! Talán ti még fokozottabban érzitek az elmagányosodás problémáját. Sokakra rászakad a külső, fizikai magány, az egyedüllét. Néha rólátok is el lehet mondani, amit a költő ír édesanyjáról:

*Gyermei szétfutottak
Napkeletnek, napnyugotnak.
S a szegény nő elhagyatva,
Úgy maradt, mint a szedett fa.*

Vörösmarty: Szegény asszony könyve

Mások megtapasztalják a belső, lelki magányt. Családban élnek, de mindenki keresztülnéz rajtuk. Senki sem érti meg őket, senkit sem érdekel sorsuk, senki sem kérdi meg tőlük: „Doktor úr, a maga szíve sose fáj?”

Ti is forduljatok az Olajfák-hegyén szenvedő Krisztushoz vigasztalásért, és tapasztalni fogjátok: ő föloldja magányotokat, és sohasem hagy cserben titeket.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Jézus az Olajfák-hegyén megtapasztalta a teljes elhagyatottságot. Ezért együtt érez velünk szomorúságunkban. Forduljunk most hozzá imádságunkkal:

- Lektor:* 1. Magányos óráinkban töltsd be, Urunk, szívünket a te vigasztalásoddal!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
2. Ne engedd, Urunk, hogy szeretetlen viselkedésünkkel okai legyünk más társtalanságának!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
3. Segíts, Urunk, hogy kedvességünkkel enyhítsük az elhagyatott felnőttek magányát!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
4. Add, Urunk, hogy a következő héten minél több könnyet letöröljünk és sóhajt lecsendesítsünk!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Vérről verejtékező Jézusunk! Te állj mellettünk a magány óráiban, aki mellett nem állott senki. Te vigasztalj minket az elhagyatottságban, akit nem vigasztalt

senki! És te fogj kézen minket, amikor a földi életből eltávozzunk, és már nem foghatja senki a kezünket. Aki élsz és uralkodol mindörökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

Jézus passiója az Olajfák-hegyi vérizzadástól a Kálvária-hegyi kereszthaláláig tartott. Szenvedését áldozatul ajánlotta a világ bűnének kiengesztelésére. Ez kétezer évvel ezelőtt történt. Ma pedig a szemünk láttára megy végbe szentségi módon az oltáron.

Ének: Az áldozat az oltáron most... SZVU 67/5.

MIATYÁNK ELŐTT:

Jézus nagycsütörtökön nemcsak kénytelen-kelletlen beletörődve, hanem benső megnyugvással fogadta el a mennyei Atya akaratát. A Miatyánkban az ő lelkületével imádkozzuk: Legyen meg a te akaratod!

ÁLDOZÁS UTÁN:

Uram, úgy gondolom, te előre láttad sok-sok ember szomorú elhagyatottságát, és az Oltáriszentségben azért maradtál köztünk, hogy minden magányos ember társa lehess. Ne hagyj minket sohasem árván, és segíts, hogy a tőled kapott vigaszt másokra is tovább sugározzuk. Aki élsz és szeretsz minket mindörökké. Ámen.

Ének: Jézusomnak szívén megnyugodni jó... SZVU 154.

10. Testi szenvedéseink

Bevezető

KEZDETRE:

A történelem sok nagy gondolkodója és társadalmi rendszere azzal a programmal indult útnak, hogy kiküszöböli a világból a szenvedést, és hogy földi Paradicsommá változtatja a „siralom völgyét.” Sajnos, ez eddig még senkinek sem sikerült.

Kétezer évvel ezelőtt közöttünk élt az Isten Fia, aki közülünk egyedül lett volna hivatott arra, hogy szenvedés nélkül éljen. Ő mégis önként alávetette magát borzasztó testi fájdalomnak, hogy igazolja: a szenvedést értékkel lehet tenni az életben.

Szeretnénk megtanulni, hogyan tehetjük értékkel saját szenvedéseinket. Erről szól mostani énekünk:

Ének: Buzgó szívvel ünnepeljük... SZVU 57/1.

LELKISMERETVIZSGÁLAT:

Ha fáj valami, tudtam-e panasz nélkül tűrni?

Betegségben nem voltam-e nyugós, kiállhatatlan?

Megköszöntem-e ápolóim gondoskodását?

Verekedéssel, ostoba csínyekkel nem okoztam-e másnak testi fájdalmat?

Szeretek-e Jézus szenvedéséről elmélkedni?

Igeistentisztelet

(Bevezetés a szentleckéhez.) Izajás próféta nyolcszáz évvel Krisztus előtt élt. Előre megjövendölte, hogy a Megváltó szenvedni fog értünk. Könyvében leírta, hogyan látja ő a szenvedő Messiást.

SZENTLECKE Izajás próféta könyvéből (53,1-9)

Nincs rajta szépség vagy ragyogás —, mégis úgy kíváncozunk hozzá! Megvetett és utolsó az emberek között. A Fájdalmak Embere, aki jól ismeri kínjainkat. Arcát elrejtette, mint aki megvetésre méltó: nem is vettük hát semmibe. Pedig ő a mi betegségeinket hordozta, és a mi fájdalmainkat viselte. Mi pedig úgy tekintettük, mint leprást, akit megvert és megalázott az Úr. Valójában ő a mi gonoszságainkért szenvedte sebeit, a mi bűneinkért vállalta, hogy összetörjék. Megsanyargatása nekünk szerzett békességet, a testén kéklő ütések bennünket gyógyítanak. Önkéntesen vállalta, hogy feláldozzák. Száját sem nyitotta ki, mint a leölésre szánt bárány: ahogyan a juh nyírója előtt némán áll, és nem nyitja ki száját.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Iskolai hittanóra. A pap Jézus szenvedéséről beszél. Az első osztályosok meghatódott lélekkel hallgatják, mennyi kint szenvedett Jézus, és milyen hősi lélekkel tűrte a fájdalmakat.

A következő órán a gyerekeknek oltásra kell menniük az orvosi szobába. Az elsősök olyan bátran viselkednek, hogy az iskolaorvos külön megdicséri őket. Az orvos nem

tudta, honnét veszik a kicsinyek ezt a hősiességet. A tanítónéni sem tudta. Ti talán sejtitek. Bizonyára a szenvedő Krisztusra gondoltak, és az ő példája adott nekik erőt a fájdalom elviselésére.

Ma Jézus passiójából az arculütés és az ostorozás jelenetét ragadjuk ki. Ebből főként a testi fájdalmat és betegséget szenvedő gyermekek meríthetnek erőt.

● Tárgyalás: 1. Mit szenvedett Jézus?

János apostol ismerőse volt a zsidó főpapnak. Ezért olyan dolgokat is megtudott Jézus tárgyalásából, amelyek zárt ajtók mögött folytak.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből (18,12-13; 19-25; 38-40; 19,1)

A zsidó őrség a Getszemáni kertben elfogta Jézust. Megkötözték, és először Annás-hoz vitték, Kaifás apósához. Kaifás volt a főpap abban az évben. A főpap tanítványai és tanítása felől kérdezte Jézust. Ő így felelt: „Én nyíltan beszéltem az emberek előtt. Mindig a zsinagógákban és a templomban tanítottam, ahová minden zsidónak bejárása van. Titokban semmit sem mondtam. Mit kérdezel engem? Kérdezd azokat, akik hallották, mit beszéltem. Azok tudják, mit mondtam.” E szavakra az egyik ott álló poroszló arcul ütötte Jézust. „Így felelsz a főpapnak?” — mondta. Jézus csak ennyit mondott: „Ha rosszul szóltam, bizonyítsd be a rosszat, de ha jól, miért ütsz engem?” Annás akkor megkötözve elküldte őt Kaifás főpaphoz.

Kaifástól a helytartóságra vezették Jézust. Pilátus kihallgatta, aztán kiment a zsidókhoz, és kijelentette: „Én semmi vétket nem találok benne. Az a szokás nálatok, hogy húsvétkor szabadon engedjek valakit. Akarjátok-e, hogy elbocsássam a zsidók királyát?” De azok kiáltozni kezdtek: „Ne ezt, hanem Barabást!” Barabás rabló volt. Pilátus erre lefogatta és megostoroztatta Jézust.

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

Az evangéliumok csak egyetlen mondattal említik az ostorozást. A kortársak ugyanis ismerték ezt a büntetést, nekik nem kellett magyarázni. Mi azonban alig tudjuk már elképzelni, milyen szörnyű kínokkal járt ez. Az ostorozás római büntetés volt. Az elítéltekről leszaggatták a ruhát, és két karjukra kötelet erősítve, olyan magas oszlophoz kötötték őket, hogy egész testük kifeszüljön rajta.

Az ostorozást hat katona végezte, kettesével fölálva, amíg csak bele nem fáradtak. Az ostorok bőrszíjból készültek, az ágak végére kis láncocskákkal vasnehezéket ólomgolyókat erősítettek. Gyakran kis kampókat, vashorgokat, csontszilánkokat is fűztek bele. Amint az ólomgolyós korbáccsal rásújtottak Jézus testére, kék foltok és véraláfutások jelezték az ostor nyomát. A csontszilánkok fölvérezték, a kis horgok pedig szétmarcangolták a testét. Az újabb ütések már az eleven, véres sebekre hullottak. Amikor eloldották kötelékeit, összesett, és saját vérébe hullott.

II. Milyen lelkülettel szenvedett Jézus?

a) Némán, jajszó nélkül.

Krisztus passiójában a legmegrendítőbb, és legfőlegelőbb vonás, hogy némán tűri a fájdalmakat. Nem jajgat, nem panaszkodik. Kaifás, Pilátus és Heródes „szerfölött elcsodálkoztak” Jézus némaságán. Egyetlen szavukra sem felelt. A katonák is érezték, hogy ezt a királyi némasággal és fönséggel szenvedő embert az ostorozással nem tudták belsőleg megtörni. Ezért folytatták kínzását a töviskoronázással.

b) Ajándékozó lelkülettel.

Krisztus nem magával törődik, hanem a környezetével. Mindenkiene akar utoljára valami ajándékot adni. A síró asszonyoknak vigasztalást nyújt: „Jeruzsálem leányai, ne sírjatok miattam...” Veronikának értékes ereklyét ajándékoz: véres arcának lenyomatát a kendőn. Ruháját és köntösét a katonák kapják. A jobb latornak az örök üdvösséget ígéri: „Még ma velem leszel Isten országában.” Ellenségei számára bocsánatért esedezik: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.”

Amikor már senkije és semmije sincs, csak egyetlen kincse, az édesanyja, akkor őt is odaajándékozta Jánosnak: „Íme a te anyád!” A mennyei Atyának emberi lelkét kínálja: „Atyám, kezébe ajánlom lelkemet.” És Nagypénteken három órákor utolsó csepp véréért váltságul adja az emberiség megváltásáért.

III. A szenvedő gyermek

A szenvedő Krisztusról most a szenvedő gyermekre fordítom a tekintetemet. Mindazokra, akik bármilyen testi fájdalmat kénytelenek elviselni. Akiknek a fogfájástól pirostra dagad az arcuk, vagy akik ragályos gyermekbetegségbe esnek. Akiknek tornaórán kificamodik a térdük, vagy elcsúsznak a jégen, és eltörik a karjuk. Akik lázas betegséggel otthon nyomják az ágyat, vagy akiket éjszaka kell mentőkocsival kórházba szállítani. Akik fájdalmas kivizsgáláson esnek át, vagy kínos műtét előtt állnak. Akik valamilyen testi fogyatékosságban szenvednek, vagy akik az orvos sokatmondó megjegyzéséből megsejtik, hogy többé sohasem lesznek már teljesen egészségesek.

Drága kis szenvedő, beteg gyermekek! Jézus Krisztus áldott kis munkatársai! Szent Pál figyelmeztetésével fordulok felétek: „Ugyanazt a lelkületet ápoljátok magatokban, amely Krisztus Jézusban megvolt” (Fil 2,5). Ha már úgyis szenvednetek kell, ha a kint el nem kerülhetitek, szenvedjétek el a fájdalmat Krisztus lelkületével:

a) Szenvedjétek némán, panaszszó nélkül!

Nem arról van szó, hogy nem szisszenhettek föl a fájdalomtól, ha az injekciós tűt beszúrók, hogy csendes könnyeitekkel nem áztathatjátok álmatlan éjszakákon a forró párnát, vagy hogy ne mondjátok meg az orvosnak, hol fáj. De ne panaszkodjatok állandóan, ne legyetek türelmetlen, nyugtalan, vergődő, panaszkodó betegek! A szentek azt mondják: „Földi életünk legnagyobb értéke a néma, panasz nélküli szenvedés.” Ne vesztessétek el hát ezeket a kincseket!

b) Szenvedjétek ajándékozó lelkülettel!

Ha betegek vagytok is, kínáljátok meg talán magatok körül a többieket a látogatóktól kapott édességből. Köszönjétek meg időnként ápolóitok jószágát. Ajándékozzátok meg őket, — ha már több nem telik tőletek — legalább egy mosollyal. Ha már erre is gyöngék vagytok, akkor tudjátok a legértékesebbet adni: lázas imákat, gyötrő szenvedéseket följajnlhatjátok azokért, akiket szerettek. Isten elfogadja az áldozatot, és megáldja érte azokat, akikért elviseltétek. A betegség így nem lesz értéktelen, elveszett idő, hanem éppen a leggazdagabb hetekké, hónapokká avathatjátok.

● **Befejezés:** Prohászka püspök írja „Elmélkedések” c. könyvében: „A könny, ha a földre esik, sár lesz belőle. De ha az oltár virágjára hullik, drágagyöngyként csillog a gyertyák fényében.” Így állunk a szenvedéssel is. Ha lázadunk ellene, elveszti értékét, ha mint keresztet másokért följajnljuk, földi életünk legnagyobb értékévé válik. Heti jóföltétel: panaszkodás nélkül, fájdalmamat másokért följajnlva akarok szenvedni. Ha nincs szenvedésem, meglátogatom esetleg a beteg osztálytársamat.

Szülők! Sok felnőtt azt mondja: az én gyermekemnek ne legyen annyi szenvedése, mint nekem volt. Helyes! Tegyük meg mindent, hogy kevesebb szenvedés legyen a világon. De higgyétek el, fájdalom lesz a jövő században is, akkor is, amikor gyermekeitek felnőtté válnak. Hát azért már most neveljétek rá őket a szenvedés keresztény elviselésére. Ne keressék a szenvedést, ne örüljenek neki; de azokat a kereszteket, amelyeket semmiképpen el nem kerülhetnek, hordozzák panaszkodás, jajgatás nélkül és ajándékozó lelkülettel. Neveljétek őket arra, hogy a szenvedés ne rendítse meg hitüket, hanem inkább Krisztus hasonlóságára alakítsa őket lelkükben.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Forduljunk imánkkal a szenvedő Krisztushoz, legyen példaképünk és erőforrásunk minden betegségben és testi fájdalomban.

Lektor: 1. Add, Urunk, hogy panaszkodás nélkül viseljük el a fájdalmakat!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Segíts, Urunk, hogy minden bajunkban a te szenvedésedből merítsünk erőt!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Tégy minket, Urunk, résztvevővé beteg pajtásaink iránt!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Áldd meg, Urunk, mindazokat, akik mások gyógyítására szentelik életüket!

– *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Urunk, te nem tanításoddal, nem is imáddal, hanem kínszenvedésed és haláloed által váltottad meg a világot. Taníts meg minket az engesztelő szenvedés nagy értékére. Aki él és uralkodik mindörökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

A szentmise felajánlásában a kenyér és bor mellé ajánljuk föl önmagunkat is. Mindazt a szenvedést, amely a következő héten ér, már eleve kapcsoljuk hozzá most Krisztus szenvedéséhez és tegyük oda gondolatban a kehelytányérkára.

Ének: Az áldozat az oltáron... SZVU 57/5.

MIATYÁNK ELŐTT:

A Miatyánkban azért imádkozunk, hogy Isten szabadítson meg a gonosztól vagyis minden bajtól. De azért is, hogy az elkerülhetetlen bajoknál ki tudjuk mondani: legyen meg a te akaratod.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Harangi László, a sokat szenvedett, fiatalon meghalt költő a betegágyon is tudott imádkozni. Fölajánlotta szenvedését a világért. A tolokocsiban bénán átszenvedett évtizedeket: „fölséges, csodát alkotó életnek” nevezte. Az ő szavaival szóljunk a szenvedésben Krisztushoz. A „Beteg csendes imádsága” c. versében ezt írja:

*Láztól lesorvadt két karom —
A betegágyból feléd tárom:
Ne rajtam, Uram, rajtuk könyörülj!
Könyörülj a vergődő világon!*

Naplórészletében pedig ezt olvashatjuk:

*Alig lüktet az érverésem,
Mégis a te munkádat végzem.
Világot váltok és megszentelek.
Ameddig — addig... ó felséges
Csodát alkotó beteg élet!
Áldassék érte szent neved!*

11. Lelki szenvedéseink

Bevezető

KEZDETRE:

A szédületes világegyetemben, a legkisebb atomtól a leghatalmasabb égitestig mindent végignézve, az ember személyisége marad a legnagyobb érték. Cselekedeteink innen indulnak ki, és mint felelősség ide térnek vissza. Minden emberi személyt tisztelt illet, mert csak egyszer van meg a világban, megismételhetetlen, és egész tisztán tükrözi az Istent. A gúny az alapjaiban gyalázza meg az emberi személyt. Aljas szórakozás eszközévé, játékszerré teszi. A töviskoronázás alkalmával az ember Jézusban a személyi méltóságot gyalázták meg. Lelki szenvedéseink idején így nála remélünk vigaszt. Ezért énekeljük:

Ének: Hogyha hozzád járulunk... SZVU 60/1.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

Nem szoktam-e társaimat gúnyolni, csúfolni?

Nem mondok-e felnőttekre sértő gúnyneveket?

Meg tudok-e bocsátani azoknak, akik igazságtalanul megaláztak?

Szoktam-e nagybőjtben a szenvedő Krisztusra gondolni?

Igeistentisztelet

(Bevezetés a szentleckéhez) Minden embernek joga van a becsülethez. Ha igazságtalanul bántják, megszegyenítik, kikérheti magának, és elégtételt követelhet. Szent Pált és munkatársát Filippiben nyilvánosan megvesszőzték, bár mint római polgárt nem volt szabad őt így büntetni. Elégtételt és bocsánatkérést követelnek, hogy helyreálljon a becsületük a város előtt.

SZENTLECKE az Apostolok Cselekedeteiből (16,19-20; 20-23; 35-39)

Pált és Szilást ellenségeik a fórumra, a bírák elé hurcolták, és így vádolták őket: „Ezek az emberek zavart keltenek városunkban.” A bírák kihallgatás nélkül letépték ruháikat, és megvesszőztették őket. Sok ütést mértek rájuk, majd börtönbe vetették őket.

Reggel azután a bírák törvényszéki szolgákat küldtek a börtönbe ezzel az üzenettel: „Bocsásd el azokat az embereket!” A börtönőr elmondta a hírt Pálnak: „A bírák üzenték, hogy bocsássalak el titeket. Menjetek tehát, távozzatok békében!” Pál azonban így válaszolt: „Római polgár létünkre ítélet nélkül, nyilvánosan megvesszőztek, majd pedig börtönbe vetettek, most meg titokban akarnak minket kiutasítani? Ezt már nem! Jöjjenek, és ők maguk kísérenek ki minket!” A törvényszéki szolgák ezeket a szavakat hírül vitték a bírának. Ezek ijedten hallották, hogy rómaiakról van szó. Oda-siettek tehát, és bocsánatkérések között kikísérték, egyben megkérték őket, hogy hagyják el a várost.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Egy óvodás kisfiú hallott egyszer a templomi szentbeszédben Jézus szenvedéséről. Különösen az döbbenette meg, hogy a katonák tövisből fontak koro-

nát, és azt tették Jézus fejére. Amikor hazaért, széket tolt a hálósobában függő nagy feszület elé, és apja harapófogójával tördelni kezdte róla a töviseket. Még szerencse, hogy bátyja észrevette, és megmagyarázta neki: „Öcsi, nem így kell a töviskoronás Krisztus iránti részvétet kifejezni!”

Mi is a töviskoronás Krisztusról elmélkedünk. De nem azért, hogy otthon ti is kihúzogassátok a töviseket a feszületen a töviskoszorúból, hanem hogy erőt merítsenek belőle azok a mai gyermekek, akik hasonló szenvedésen mennek keresztül.

— Nekem még sohasem tettek töviskoronát a fejemre — mondom.

Az lehet! De talán már átélted azt a gúnyolódást, csúfolódást, megszégyenítést, amely együtt járt a töviskoronázással? Így a passiónak ez a jelenete erőforrás lesz a te számodra is a megaláztatások idején.

● *Tárgyalás: I. A kicsúfolt Krisztus.*

Az evangélium egyszerű és világos képet ad a töviskoronázás jelenetéről:

EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből (27,27-30)

A helytartó katonái bevitték Jézust a helytartóságra, és köréje gyűjtötték az egész csapatot. Levetköztették, és bíborszínű köpenyt vetettek rá. Majd tövisből koronát fontak, fejére tették, és nádszálat adtak jobb kezébe. Aztán, térdet hajtva előtte, így gúnyolták: „Üdvözlég, zsidók királya!” Közben leköpdösték, és fogva a nádat, fejére vertek.

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

Az Úr Jézus megostorozását végző katonák érezték, hogy ezt a különös foglyot erőlköszileg nem tudták megtörni a testi fájdalommal. Ezért tovább folytatták kínzását gúnyolódásaikkal. Szinte egymáson akartak túltenni, ki tudja gyalázatosabban csúfolni őt. Az egyiknek eszébe jutott, hogy Pilátus előtt királynak mondta magát: — Ha király, trón is kell neki! — kiáltotta. De nem bíbor trónust hozott, hanem fatuskót, és arra lökte az Urat. — Palást is kell a mi királyunknak! — így a másik. De nem arany-szállakkal átszőtt bársonypalástot terítettek rá, hanem egy vörös katonaköpenyeget. — A harmadik így kiáltott: — Adjunk kormánypalcát is a kezébe! De nem aranyjogart nyújtottak oda, hanem nádszálat tűztek ujjai közé. — Már csak a korona hiányzik a fejről! — nevetett a következő, s már futottak is néhányan, hogy tövises ágakból, vesszőkből koszorút, sőt az egész fejet beborító sisakot fonjanak. Aztán gúnyból térdet hajtottak előtte, és nagy hahotázással így köszöntötték: „Üdvözlég, zsidók királya!” Majd arcul köpték. Aztán kivették kezéből a nádat, sorra ütlegelni kezdték vele, és gúnyolódva kérdezték: — Találd ki, te Messiás, ki ütött meg téged. Így folyt a helytartóság udvarán a szörnyűséges játék.

Jézus érzékeny, finom lelkületének jobban fájt ez a kigúnyolás, megszégyenítés, mint az ostromozás testi fájdalma. Mégis zokszó nélkül elviselte.

Tudod, kire gondolt? Terád! És mindazokra a mai gyermekekre, akiket szintén kicsúfolnak. Példát mutatott nekik, hogyan lehet ezt a fájdalmat nagy lélekkel elviselni.

II. A kicsúfolt gyermek.

a) Akire csúfnevet találnak ki. Sajnos, ebben a gyermekek nagyon találékonyak. A kövéret daginak nevezik, a soványat csupacsonznak, a magasat langalétának, a kicsit tökmagnak, tücsinek. Botondot Bocinak becézik, Ákost Mákosnak, Bogyót Bi-

gyónak, Görög Dénest Görögdinnyének. Vannak megmagyarázhatatlan gúnynevek is. Mert hogy miért nevezik az egyik gyereket Kukoricacsósznek, a másikat Kacornak, Uppmann kapitánynak, azt senki sem tudja.

Mindenesetre az érzékeny lelkületű gyereknek fájdalmat okoznak a csúfnévvel. Szívesebben elviselné a verést is, mint a sértést.

b) Akit csipkednek, gúnyolnak. Még fájóbb azoknak a gyerekeknek a sorsa, akiket társaik gúnyolnak. Egyeseket testi hibájuk miatt kockafejűnek, karikalábúnak neveznek, másokat foltos ruhájukért gúnyolnak; van, akit a tanulásban való gyöngesége vagy a tornaórán tanúsított ügyetlensége miatt heccelnek. Vannak gyermekek, akikre osztálytársaik szinte rászállnak, és mindenért csúfolják. Ha jót tesz azért, ha rosszat, akkor is. Egész kisebbségi komplexus alakulhat így ki. Féltő, hogy az illető elveszti önbizalmát, helyes önismeretét, jellemileg összeroppan.

Ó, hányan vannak mai gyermekek, akik a töviskoronás Krisztus megaláztatásában osztoznak anélkül, hogy a töviskoszorút láthatóan a fejükön hordanák!

III. Mire tanít Krisztus?

a) Te magad soha ne gúnyolódjál! Krisztus azonosította magát minden gyermekkel. Nem emlékszel? Azt mondta: „Aki egyet is befogad ezek közül a gyermekek közül, engem fogad be” (Mt 18,5). Bizonyára azt is odaértette: „Aki csak egyet is kicsúfol, engem csúfol ki.” Tehát minden gyermek szeméből Krisztus néz rád. A púposéból is, az ügyetlenéből is, a rosszul felelőéből is. Ne bántsд őket, mert Krisztust bántod vele!

Madách: „Mózes” c. színművében az elégedetlenkedő nép meg akarja kövezni Mózeset. Mózes válasza: „Vessétek rám a követ! De vigyázzatok, az először Jahvét éri!”

De ne csúfold a felnőtteket sem! Ne nevezd „Szép Helénának” a ráncos arcú nőt, ne kiabáld, hogy „vén szatyor” az öreg után, ne tedd ki a lábad a fehér bottal járó ember elé, ne tégy megjegyzést a kutyát sétáltatóra sem. Még tanáraid elkeresztelésével is vigyázz! Okos pedagógus ugyan nem haragszik érte, de sértő beceneveket akkor se mondj róluk, ha az egész osztály úgy hívná őket.

Szellemes visszavágást hallottam múltkor a villamoson. Két kamaszfiú utazott a zsúfolt peronon. Fölszállt egy hórihorgas ember a kocsiba. Az egyik fiú hangos megjegyzést tett a *Toldi*-ból vett idézettel: „Rémlik, mintha látnám természetes növést...” Az illető odafordult, és nagyon szellemesen, szintén a *Toldi*-ból vett idézettel vágott vissza: „Szép öcsém, be nagy kár, hogy apád paraszt volt, s te is az maradtál.” — Azt hiszem, a gyerekek elment a kedve a további megjegyzésektől.

b) Ha pedig téged gúnyolnak. — Próbáld nevetni rajta. És ne törődj vele. Mert ha mérgeledsz, csak azért is frocliznak. Ha észreveszik, hogy fáj neked, elvörösödsz, annál jobban csúfolnak. Ha viszont közömbösen viselkedsz, hamarosan abbahagyják.

És ha nem tudsz rajta nevetni? Ha szíven üt és nagyon fáj? Ha még egy könnycsepp is kicsordul a szemedből? Akkor hunyd be a szemed egy pillanatra. Ne azért, hogy a könnyet ne vegyék észre, hanem azért, hogy könnyebben oda tudd képzelni magad a töviskoronás Krisztus mellé. Aztán suttozd el neki: „Uram, ugye most egy csepp hasonlítok hozzád?” S mire kinyitod a szemed, már mosolyogni is tudsz. A töviskoronás Krisztusra való gondolás erőt ad a legfájóbb gúny elviselésére is.

Persze az igazságtalan bántást vissza is kell utasítani. Mert a becsülethez mindenkinek joga van. Az arculütő szolgát Jézus is visszautasította. És Filippiben Szent Pál is követelte, hogy a bírák kérjenek tőle nyilvánosan bocsánatot. De ha mégsem szűnik

meg az ármánykodás, akkor legyünk tudatában, hogy Jézus kínszenvedése folytatódik bennünk.

● **Befejezés:** Nagyböjtben minden héten kaptok valami feladatot. Ezen a héten bármilyen jó cselekedetet végezték, kiszínezhettek a kereszten egy kockát. De ha védelmekbe vesztek egy olyan gyermeket, akit a többiek csúfolnak vagy ha ti magatok gyűlölködés nélkül viselitek el a lelki szenvedéseket, akkor festékekkel színezhettek ki a kockát.

Kedves szülők! A középkornak volt egy nagyszerű intézménye: a lovagi eszmény. A lovagok célul tűzték maguk elé, hogy megvédik a gyöngét, erőtlent, megoltalmazták a nőket. — Neveljétek ti is lovagias lelkületű gyermeket, hogy ne bántsák, ne csúfolják társaikat, inkább keljenek az elnyomottak védelmére. Akkor jól teljesítitek az esküvői oltárnál vállalt feladatot: úgy nevelitek gyermekeiteket, ahogy az a keresztény édesapának és édesanyának kötelessége!

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Jézusunk, te kínszenvedésedben a megszégyenítés fájdalmát is megtapasztaltad. Légy erőforrás számunkra a lelki szenvedések közepette.

Lektor: 1. Segíts, Urunk, hogy mindig tiszteletben tartsuk mások személyi méltóságát!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Tarts vissza, Urunk, a gyengék és ügyetlenek kicsúfolásától!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Segíts, Urunk, hogy szívből megbocsássunk azoknak, akik megsértettek minket!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Tövissel koronázott Krisztusunk, segíts a lelki szenvedésekben való helytállással!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

5. Adj erőt, Urunk, hogy bátran védelmére keljünk igazságtalanul meggyanúsított társainknak!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Urunk, te mellettünk állsz akkor is, amikor mindenki bánt. Segíts, hogy a gúny pergőtüzében ne gyűlölettel, hanem megbocsátással mutassuk meg lelki erőnket és ezáltal valamiben hasonlóvá váljunk hozzád, aki élsz és uralkodol mindörökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

Jézus szenvedése és halála nem elkerülhetetlen végzet, hanem önként vállalt áldozat. Egyúttal példát ad nekünk arra, hogy megalázó helyzetekben is meg lehet őrizni az emberi méltóságot. A szentmise mint áldozat Krisztus passiójának megjelenítése.

Ének: Ezt a sok kínt érettünk... SZVU 60/4.

MIATYÁNK ELŐTT:

Mielőtt az Úr imájával fordulunk az Atyához, bocsássunk meg szívből mindazoknak, akik megsértettek, kigúnyoltak vagy megszegényítéssel fájdalmat okoztak nekünk.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Amikor Klodvig frank király először hallott Jézus szenvedéséről, kardjára csapott, és így kiáltott föl: „Miért nem lehettem ott, majd szétcsaptam volna közöttük frankjaimmal!” Bármilyen imponáló is ez a részvét, azt kell mondanunk: jó, hogy Klodvig nem volt ott, és nem akadályozta meg Jézus szenvedését!

Urunk, ki lenne akkor példaképünk és erőforrásunk a lelki szenvedések idején? Így azonban, ha kigúnyolnak, ok nélkül gyanúsítanak, ártatlanul elítélnek, mindig hozzád menekülhetünk, Urunk. Vigasztalást tőled kaphatunk, Krisztusunk, akit értünk tövis-sel koronáztak.

12. A kudarcot megtapasztaló gyermek

Bevezető

KEZDETRE:

A stadion eredményhirdető tábláján azonnal megjelenik a góllövő neve, mihelyt beröpi a labda a hálóba. A tv-vetélkedő végén azonnal közlik a nyertesek nevét. Az emberek hozzászóltak, hogy cselekedeteik eredményét azonnal láthatják. Ha viszont elmarad a siker, akkor csüggedés fogja el őket: kár volt az erőfeszítésért!

Amikor Jézus fölött kimondták a halálos ítéletet, akkor emberileg nézve a sikertelenség érzése tölthette el: „Kudarcba fulladt minden jó szándékom, hiábavaló volt az életem!” — Mivel sokszor már a gyermekek is átélik az eredménytelenséget, kísérjük el most Jézust keresztútjára, és tanuljuk meg tőle, hogyan lehet a kudarcot is nagy lélekkel elviselni.

Ének: Buzgó szívvel ünnepeljük... SZVU 57/1.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

Vajon nem tör-e túlságosan le a rossz felelet, az iskolai kudarc?

Nem torpanok-e meg egykönnyen, ha akadályok tornyosulnak elém?

A csüggedés óráiban imádkozom-e, hogy erőt kapjak a szenvedő Jézustól?

Tudom-e, hogy Isten nem az eredményt várja tőlem, hanem a jó szándékot?

KÖNYÖRGÉS:

Urunk, segíts, hogy munkánkat eredmény kísérje, törekvéseinket siker koronázza. Ha mégis kudarc ér, ne engedd, hogy letörjünk, hanem segíts, hogy akaratunk megedződjen általa. Aki él és uralkodik mindörökké. Ámen.

Igeistentisztelet

Keresztény ember nem érezheti céltalannak, értelmetlennek az életét. Kudarc, félelem, szenvedés — ez mind osztályrészünk lehet az életben, de Jézus példája és „mindent fölülmúló szeretete” átsegít a leküzdhetetlennek vélt akadályokon is.

Erre tanít ma Pál apostol minket.

SZENTLECKE az Apostolok Cselekedeteiből (18,6-11)

Pál apostol Korintusban minden szombaton fölszólalt a zsinagógában, és az Úr Jézusra hivatkozva igyekezett meggyőzni a zsidókat és a pogányokat. A zsidók azonban gyalázkodó szavakkal illették, és ellenemondtak. Pál erre, ruháját rázva, így kiáltott föl: „A saját fejetekre szálljon véretek!” Majd elköltözött a zsidó negyedből, de nagyon elkeseredett. Teljesen céltalannak, értelmetlennek érezte életét. Sötét kétségbeesés szakadt rá. Az Úr azonban egy éjjel látomásban így szólt Pálhoz: „Ne félj, hanem csak beszélj, és ne hallgass! Én veled vagyok: senki sem fog hozzád nyúlni vagy ártani neked. Nagyszámú népem lakik ugyanis ebben a városban.” Pál erre megnyugodott. Ott maradt Korintusban másfél évig, és hirdette az Úr igéjét. Korintusban rövidesen virágzó egyházközség alakult.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

Ha nem is csodás látomásban, de csendes megerősítő kegyelme által az Úr minket is vígasztalással és bátorsággal tölt el, amikor a csüggeteg percekben hozzá fordulunk.

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Sok elkeseredett kifakadást hallottam már gyermekektől: — Egész vasárnap a számtant tanultam, hétfőn mégis egyes dolgozatot írtam. — Két hete gyakorlom a magasugrást. Otthon már a 110-et is átvittem, a tornavizsgán meg háromszor egymás után levertem a 105-öt is. — Maximális pontszámot értem el a fölvételi vizsgán, mégsem vettek föl a konzervatóriumba.

Ilyen vagy hasonló eredménytelenség sokszor utóléri a mai gyermeket is. Sőt alig van gyerek, akinek életében ne lennének sikertelenségek, kudarcok. Megértem azt a fiút, akit a héten megkérdeztem, miről szeretne hallani a vasárnapi prédikációban, és azt mondta: „Tetszett már beszélni a magányos, a beteg, a kicsúfolt gyerekekről. Miért nem tetszik azokról is szólni, akiknek semmi sem sikerül?”

Hát jól van, nem bánom! Beszéljünk ma a kudarcot megtapasztaló gyerekekről. És kapcsoljuk össze ezt a témát a keresztet hordozó Krisztus alakjával, aki a halálos ítélet kimondása után úgy érezhette, hogy egész élete kudarcba fulladt.

● *Tárgyalás: I. A kereszthordozó Krisztus.*

János apostol a szemtanú elevenségével írja le Jézus perét:

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből (19,1-6, rövidítve)

Pilátus a megostorozás után kivezette Jézust töviskoronával és bíborköpenyben a nép elé. Rámutatott: „Íme, az ember!” Láttára a főpapok nagy kiáltozásba törtek ki: „Keresztre vele, keresztre vele!” Pilátus szabadkozott: „Én semmi vétket nem találok benne!” De a főpapok nem tágítottak: „Nekünk törvényünk van, és a törvény szerint meg kell halnia, mert Isten Fiává tette magát.”

Pilátus ekkor a néphez fordult: „Nálatok az a szokás, hogy húsvétkor szabadon engedjek valakit. Akarjátok-e, hogy elbocsássam a zsidók királyát?” A főpapok fölizgatták a népet, és azok egy emberként kiáltották: „Ne ezt, hanem Barabást!” Barabás rabló volt.

A helytartó tovább próbálkozott Jézus megmentésével: „A ti királyotokat feszítsem meg?” De a nép fölzúdul: „Nincs királyunk, csak császáruk!” Az írástudók pedig megfenyegették: „Ha ezt elbocsátod, nem vagy a császár barátja!” Pilátus erre ki mondta a halálos ítéletet, és kiszolgáltatta nekik Jézust.

Jézus kereszttjét hordozva kiment az úgynevezett Koponya-hegyre, amelynek héber neve: Golgota. Ott keresztre feszítették, két gonosztevővel együtt.

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

Jézus vánszorgó léptekkel, vállán a kereszttel megindul a Golgotára. Ebben a pillanatban úgy tűnhetik, hogy az élete teljes kudarcba fullad. Izrael politikai és vallási vezetői gonosztevőnek bélyegezték, s mint valami rablógyilkost, halálra ítélték. Pilátus, a római helytartó pedig hozzájárult, hogy lázítóként kivégezzék. A tömeg engedte magát félrevezetni, és Jézus helyett Barabás szabadonbocsátását kérték. Apostolai szétfutottak. Az egyik harminc ezüstpénzért elárulta, a másik egy szolgálólány kérdése háromszor megtagadta.

Jézus, aki minden embert Isten országának polgárává akar tenni, a keresztről leté-
kintve, édesanyján, János apostolon és néhány jámbor asszonyon kívül senkit sem
mondhatott magáénak. Hát ennél csúfosabb kudarc, ennél tökéletesebb összeomlás
egyenesen elképzelhetetlen.

És nézd csak! Jézus mégsem omlik össze, nem ábrándul ki. A kereszten nem azt ki-
áltja: „Kár volt!”, hanem hogy „Beteljesedett!”, mert jól tudta, hogy ebből a tökéle-
tes összeomlásból nagyszerű eredmény születik: az emberiség megváltása.

Nos, gyerekek, a kereszthordozó Krisztus még életében sokszor eimondta: „Aki utá-
nam akar jönni, vegye föl keresztjét, és úgy kövessen engem!” Azok a gyermekek,
akiket sikertelenség ér, mind a kereszthordozó nyomában járnak, az ő keresztjét hor-
dozzák, de tőle kapnak erőt is az eredménytelenség elviselésére.

II. A sikertelenség miatt szenvedő mai gyermek.

a) Akiket elcsüggeszt az iskolai eredménytelenség. — Persze itt nem azokról van szó,
akik focizás vagy csavargás miatt rossz osztályzatot visznek haza. Ők meg is érdem-
lik a balsikert. Én itt a gyöngébb tehetségű gyerekekre gondolok, akik szorgalmasan
tanulnak, de a felelésnél összezavarodnak, a táblánál megijednek, vagy akiknek egy
óraig tart tíz idegen szó megtanulása. Akik tiszta kitűnőek lennének, de a hármas
jegy tornából elrontja bizonyítványukat, vagy akik minden igyekezetük ellenére sem
tudnak a VII. féléviben 3,8-nál többet elérni. A gyermek életében sok keserőséget
okozhatnak az iskolai kudarcélmények.

b) Akiknek nem teljesedik be valamilyen nagy vágyuk. — Játsszótér. Kisfiú. Vágya-
kozva nézi kerékpározó pajtását. Arra gondol, neki sohasem lesz ilyen piros kerékpár-
ja, mert szülei nem tudják rá a pénzt előteremteni. — Mécs László: „A kirándulás el-
maradt” c. költeményében száztíz gyerek sír keservesen az iskolaudvaron, mert a
várva várt kirándulást elmosta az eső.

c) Pályaválasztási sikertelenség. — Valakit művészi kézzel áldott meg az Isten. Kera-
mikus szeretne lenni, de nem veszik föl a Képzőművészeti Gimnáziumba, már harma-
dik éve hiába kísérletezik. A másik minden szabadidejében kísérleteket készített elő,
folyton a szakkönyveket bújja, mégsem sikerül a Vegyészeti Szakiskolába bejutnia.
Nagylány: él-hal a gyermekekért. Mindenáron pedagógus szeretne lenni, de múlnak
az évek, és szép terve nem teljesül.

d) Vannak aztán olyanok, akik úgy érzik, hogy egész életük értelmetlen, céltalan.
Volt valami nagy tervük, szép álmuk, de nem sikerült megvalósítaniuk. Olyan az éle-
tük, mint a gyufa lángja, amely nagy tűzvészről álmodik, de ellobban úgy, hogy az
avar füve sem perzselődik meg tőle.

Tóth Árpád ezek életét rajzolja meg mesterien „Láng” c. versében:

*Eldobtam egy gyufát, s legott
hetyke lobogásba fogott...
Lengett, táncolt, a zöldbe mart,
nyilván pompás tűzvészt akart.*

*Piros csodát, izzó leget,
égő erdőt, kigyúlt eget...
De nem rezzen senki föl a vészre,
a száraz fű sem vette észre.*

*S a lázas, törpe láng lehült,
elfáradt és a földre ült.
Lobbant még egy-kettőt szegény,
s meghalt a moha szőnyegén.
Nem látta senki más, csak én.*

III. Mi a teendő?

a) Ne hagyd el magad! — Ismered a két béka meséjét? Világ körüli útra indulnak. Mindketten belepottyannak a tejfeles köcsögbe. Az egyik azt mondta: „Végem van, nincs mit csinálni.” Összehúzza magát, és elsüllyed. A másik nem adja meg magát. Addig rugdalózik, kapálódzik, míg kis vajdombot köpül maga alá, és így megmarad. A költők is küzdésre buzdítanak:

Vörösmarty:

„Nincs veszve bármi sors alatt, ki el nem csüggedett” (Bordal).

Petőfi:

„Félénk eb a sors, csak csahol, a bátraktól szalad” (Ha férfi vagy, légy férfi).

b) Menekülj a kereszthordozó Krisztushoz.

Mit tesz a pogány, ha sikertelenség éri? Bevesz egy marék altatót, és tragikus pontot tesz életére.

Mit tesz az ösztönember? „Zorba, a görög” c. film hőse, amikor kisfia meghal, iszonyatos fájdalmában őrlött ordításba és vad táncba kezd.

Amikor pedig életének szép terve, hosszú éveknek nagy munkája tönkremegy: a bányából a földolgozó üzemig kiéptett kötélpálya a harmadik csille legurulása után mint a kártyavár összedől, akkor kínjában eszelős, végnélküli nevetésbe fog.

És a keresztény ember? Elvégzi a keresztutat. S mire befejezi, megnyugszik. Krisztus azt mondja neki, amit Szent Pálnak: „Ne félj, én veled vagyok!”

● **Befejezés:** Loyolai Szent Ignációtól megkérdezték: „Mi lenne életének legnagyobb gyötrelme?” — „Ha fölösletnék rendemet, a Jézus Társaságát.” — „És mit tenne akkor?” — „Elég lenne egy negyedórás csendes imádkozás és megnyugodnék.”

Heti jóföltétel: Ahányszor a héten a kereszthordozó Krisztusra gondolsz, kiszínezhetsz egy kockát a papírból kivágott kereszteden. Ha pedig a kudarcot derűs lélekkel viseled: festékkel színezhetsz. Jelszód az Úr szava legyen, amit Madách: „Az ember tragédiája” c. színműve végén ír: „Mondottam: ember, küzdj, és bízva bízzál!”

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Kereszthordozó Krisztusunk! Nagypénteken látszólag életed minden munkája összeomlott. A teljes kudarcból mégis áldás, megváltás származott. Légy példaképünk és erőforrásunk minden eredménytelenség közepette:

Lektor: 1. Ne engedd Urunk, hogy az iskolai kudarcok túlságosan letörjenek!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Ne engedd, hogy az akadályok láttán megtorpanjunk!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. A csüggedés óráiban állj mellettünk, és vigasztalj minket!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Add, hogy a lelki életben a sikerek hajhászása helyett egyedül téged keressünk!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Taníts meg minket Urunk, hogy az életben bátran küzdjünk és soha el ne csüggedjünk. Ha pedig rajtunk kívül álló okok kudarcra kárhoznak minket, akkor keresztednél találjunk lelki békét. Aki él és uralkodik mindörökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

Jézus szenvedése és halála látszólag kudarc és tragédia. Valójában ez volt Jézus csodálatosan hősie, nagy tette. Az Atya elfogadta áldozatát, és ennek fejében kien-gesztelődött a világgal. A szentmisében titokzatos módon résztveszünk ebben az eseményben, amint énekünk mondja:

Ének: Az áldozat az oltáron... SZVU 57/5.

MIATYÁNK ELŐTT:

Jézus a szenvedésben is Atyának szólította az Istent. Tudta, hogy nem kínzója, ha-nem szerető Atyja akkor is, ha megengedi a látszólagos kudarcot. Jézus bizalmával szólítsuk most mi is Atyának az Istent!

ÁLDOZÁS UTÁN:

Segíts, Urunk, hogy megsejtsük: akkor vagy hozzánk a legközelebb, amikor életünk-ben minden összeomlani látszik. Hadd forduljunk ilyenkor a papköltő szavaival hoz-zád:

*Jó nekem, hogy kezed kitapogatta,
Hol roskad a szív legjobban alatta,
Hol a legfájóbb, legjobban hol reszket.
S odacsókoltad lángoló kereszted...*

...

*Jó nekem, Uram, a te kezedbe esnem,
Soha ne engedj más helyet keresnem.
Most, Uram, most nincsen másom, látod:
Jöjj, melengesd föl halvány kis virágod!*

Sík Sándor: Jó nekem, Uram...

13. Az Isten „hallgatását” megtapasztaló gyermek

Bevezető

KEZDETRE:

Szent Ilona császárnő ásatásokat végeztetett a Kálvária-hegyen. Kereste Jézus keresztjét. Amikor megtalálta, magához ölelte, megcsókolta, és oltárra emeltette. Isten nem kívánja tőlünk, hogy keressük a szenvedést. Azt sem, hogy örüljünk neki. De ha már el nem kerülhetjük, akkor változtassuk át a gyötrődést érdemszerző keresztté. Azáltal tehetjük, ha egyesítjük saját szenvedésünket Jézus szenvedésével. Szent Ilona keresztény lelkületével énekeljük:

Ének: Hogyha hozzád járulunk... SZVU 60/1.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

Imádkoztam-e akkor is, amikor nem volt hangulatom hozzá?

Időnkénti lelki szárazságomnak nem lustaságom-e az oka?

Lelki fásultságban hűséges maradtam-e Istenhez, aki úgy tesz, mintha hallgatna?

KÖNYÖRGÉS:

Mennyei Atyánk! Jézus a kereszten úgy érezte, mintha te is magára hagytad volna. Mégsem esett kétségbe. Nem hagyta abba az imádságot. Segíts, hogy a lelki szárazságban mi is hűségesen kitartsunk melletted és soha el ne szakadjunk tőled. Aki él és uralkodik mindörökké. Ámen.

Igeistentisztelet

(Bevezetés a szentleckéhez) Jézus földi életében sorsközösséget vállalt velünk. Megismerte a magánynak, a testi-lelki szenvedésnek, a kudarcnak minden kínját. Vállalta a keserves megpróbáltatást: az Istentől való elhagyatottság szörnyű érzését is.

Szent Pál zseniális kifejezésekkel ír Jézus önként vállalt emberi sorsáról a szentleckében.

SZENTLECKE Szent Pál apostolnak a Filippiekhez írt leveléből (2,5-11)

Testvéreim! Ugyanaz az érzés legyen bennetek, amely Krisztus Jézusban volt. Ő isteni mivoltában nem tartotta Istennel való egyenlőségét olyan dolognak, amihez föltétlenül ragaszkodjék, hanem szolgai alakot vett föl: kiüresítette önmagát, és hasonló lett az emberekhez. Külsejét tekintve olyan volt, mint egy ember. Megalázta magát, és engedelmes lett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig. Ezért Isten fölmagasztalta, és minden mást fölülmúló nevet adott neki. Jézus nevére hajoljon meg minden térd: a mennyben, a földön és az alvilágban, s minden nyelv hirdesse az Atyaisten dicsőségére, hogy Jézus Krisztus az Úr.

Ez az Isten igéje. Istennek legyen hála.

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* A világhírű svéd filmrendező, Ingmar Bergman gyakran foglalkozik az Isten-problémával. Egyik filmjének (Tükör által homályosan...) főszereplője, Karin ke-

resi az Istennel való találkozást. Éjszaka egyedül fölmege a padlásszobába. Letérdel a szoba közepén. Két karját fölfelé tárja. Arca előremered, szemét a fal egy pontjára szegezi. Ajka mozog: hívja Istent. A néző szinte várja, hogy valahonnan majd csak előlép, vagy legalább fény önti el a szobát. De minden misztikus erőlködés hiábavaló. Isten hallgat. Isten nem jelenik meg neki. Csend van. A padlásszobában semmi sem történik, csupán egy kis pók mászik elő a tapéta repedéséből.

Igaz, a vallásos családban fölnövekvő gyermek megtapasztalja az istenhit biztonságát és melegét. Sokszor úgy érzi, hogy Isten egészen közel van, szeretetének napsugaras derűjével átöleli őt. De előbb-utóbb még a legvallásosabb gyermek is átesik lelki válságon életének kritikus időszakában. Ha máskor nem, hát serdülőkorban. Amikor úgy érzi, hiába kiált Isten felé... hiába tárja felé karját... hiába hívja... Isten messze van. Isten hallgat.

Ez a földön a legnagyobb szenvedés, amikor az ember úgy érzi, hogy elhagyta őt az Isten. Mivel Jézus minden szenvedésünket magára vállalta, ez alól sem akarta kivonni magát. A kereszten átélte az Istentől való elhagyatottságot is, hogy legyen kit követnünk hasonló lelki sötétségben.

● *Tárgyalás: I. Jézus keresztfeszítése.*

a) Testi kínjai. — Jézus keresztfát hordozva fölr a Golgotára. A gerendát ledobják a földre, Jézust ráfektetik a keresztre. Az egyik katona megragadja azt az áldott kezét, amely megsimogatta a gyermekeket, meggyógyította a betegeket, letörölte a szenvedők könnyét, — és odaszegezi a kereszthez. A másik kéz azonban talán nem is ér el az előre kifúrt lyuk fölé, hanem úgy kell odahúzni. Most meg a láb nem ér a talpszármolyig. Kötelet kötnek rá, és úgy ráncigálják. Így Jézust valóban „ráfeszítik” a keresztre.

A római katonák durva gyakorlatukból ismerték az emberi test fölépítését. Tudták, hogyan kell a testet úgy odaszögezni, hogy különleges fájdalmat okozzanak. A föl-szögezésnél az idegeket sértették meg, és szúrták át szögekkel. Így az egész test súlya az átfúrt idegeket érintve függött. A legkisebb mozdulat is érzéketlen kínokat okozott. Akinek volt már ideggyulladás, vagy befúrtak a fogidegébe, talán megsejti, milyen testi kínokat szenvedett Jézus.

b) Lelki gyötrelmei. — De Jézus testi szenvedései elenyészőek voltak lelki gyötrelmeihez képest. A föld kidobta magából, a világnak nem kellett, de az ég is bezárult előtte. A mennyei Atya visszavonult, és látszólag magára hagyta. Hiába szólítja Istent, nem felel. Hiába imádkozik, az Atya hallgat.

Az evangélisták próbálják érzékeltetni Jézus lelki állapotát.

EVANGÉLIUM Szent Márk könyvéből (15,33-37)

A hatodik órában sötétség támadt az egész földön. A kilencedik óráig tartott. Kilenc óra tájban Jézus hangosan fölkiáltott: „Éloi, Éloi, lamma szabaktani”, vagyis magyarul: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?” Ennek hallatára néhány ott álló megjegyezte: „Illést hívja.” Egyikük mindjárt odafutott, és ecetbe mártott szivacsot nádra tűzve, inni adott neki. Jézus megízlelte az ecetet, és így szólt: „Beteljesedett!” Utolsó szavai ezek voltak: „Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet!” Azután lehajtottotta fejét, és kilehelte lelkét.

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

Krisztus emberi élete fölött összecsaptak a szenvedés hullámai. Utolsó csöppig kihörpintette a fájdalmak kelyhét. A nap elsötétülése nagypéntek délután a természet részéről csak halvány szimbóluma lehetett annak a fájdalmas elsötétülésnek, amely Jézus istenemberi lelkében uralkodhatott. A földi életben ugyanis nincs gyötrőbb szenvedés, mint amikor az ember úgy érzi: magára hagyta őt az Isten.

II. A lélek sötét éjszakája.

A keresztény fiatal életében is vannak időszakok, amikor úgy érzi, elhagyta őt az Isten. Ilyenkor az ima unalmassá válik, a lelki életen szárazság, kedvetlenség vesz erőt, sötét éjszaka borul a lélekre. Isten látszólag visszavonul.

Ez súlyos, nagy válság, az Isten kiválasztottait bizony elérheti. Ettől a gyötrő szenvedéstől Isten kedvencet sem kímélte meg. Így például Mózes: „Uram, miért engedted így szenvedni ezt a népet? Miért küldtél egyáltalán engem?” (Kiv 5,22). Jeremiás: „Rászedtél, Uram, és én hagytam, hogy rászedj” (Jer 21,7).

Assiszi Szent Ferenc két évig élt ebben a lelki sötétségben, Sienai Szent Katalin öt évig, Nagy Szent Teréz pedig hosszabb-rövidebb megszakításokkal tizennyolc esztendőig. Ha ehhez hozzávesszük, hogy az Isten egyszülött Fiát sem kímélte meg az elhagyatottság gyötrődésétől, akkor megáll ajkunkon a panasz, elnémul bennünk a lázadó hang.

III. Mit tegyek ilyenkor?

a) Vizsgáljam meg magam: nem én vagyok-e az oka? — Sokszor hanyagságom, lustaságom, bűnös életem oka lehet a lelki szárazságnak. Ne csodálkozzam, ha Isten látszólag magamra hagy, ha előbb bűneimmel én fordítottam hátat neki. Egy középkori legenda szerint nagypénteken három órakor egy ember rohan föl eszeveszetten a Kálváriára. Mire fölér, Krisztus éppen lehajtja fejét. Lelkiismeret-furdalásában fölkiált: „Ártatlant öltetek meg, a bűnös én vagyok!” Barabás volt, aki helyett Krisztust feszítették keresztre.

Tartsak én is lelkiismeret-vizsgálatot. Ha nekem is azt kell mondanom: „Ártatlan öltetek meg, a bűnös én vagyok!”, akkor mindenekelőtt tisztítsam meg lelkemet a bűnbánat szentségében. Utána meglátom, hogy a lelki sötétség elmúlik és kitisztul az ég.

b) Legyek tudatában, hogy ez lelki fejlődésem jele. — A vitorlázó repülőgépeket gumiszalaggal lövik ki. Az induláshoz erre szükség van. De amikor a gép már ráfekszik a szelek szárnyára, a pilóta visszadobja az indítót a földre, mert fölösleges.

Isten ugyanígy a lelki élet kezdetén megadja a léleknek az érzelmek kegyelmét, a vígasztalást, az édességet. De később ez már csak akadály lenne a tiszta istenszeretnek. Ezért időnként visszavonja a vígasztalást, hogy a lélek ne az édességéért keresse Istent, hanem magáért Istenért. Ha nem ragadunk bele ebbe a próbatételbe, akkor majd eltölti bensőnket a háborítatlan béke, és nyugalom uralkodik szívünkben.

c) Akaratommal maradjak hűséges! — Tanuljak Jézustól. Ő a kereszten sem hagyta abba az imádságot, nem esett kétségbe a nagy lelki sötétségben sem. Hűséges maradt az Atyához, és engedelmes küldetéséhez. Utolsó szava a kereszten az Istenre való ráhagyatkozás volt: „Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet!”

Ha rámszakad a lelki élet sötét éjszakája, unalmassá válik az ima, nem érzem a vallás vígasztaló erejét, vagy egyenesen az istenhitem kerül válságba, akkor annál inkább kapaszkodjam Istenbe.

Sík Sándor a halálos ágyán élte át Istennek ezt a megtisztító próbáját. De nem esett

kétségbe. Élete egyik utolsó versében mintegy Istenhez szóló elcsukló sikoly hangzik föl ajkán: ha már nem is érzi, ha már nem is tudja átgondolni, de akar Istenben hinni, benne bízni és őt szeretni:

*Nap-nap után, éj-éj után
 Én Téged hívlak, Miatyánk.
 De hogyan szólítsam az ég Urát
 Egy siketnéma Miatyánkon át,
 Ha szói közül minden második
 Alattomosan elrejtőzködik!
 Bénult napokon, izzadt éjeiken
 Az értelem is értelemtelen,
 Értelemtelen és imátalan, —
 Magam vagyok, egészen egymagam.
 ...De akarom élni az egész hitet,
 Szeretni, ahogy Isten szeret.
 És bízni, bízni akarok
 Abban, amit a Krisztus hozott.
 Nem érzem, nem is gondolom,
 De akarom, akarom, akarom!*

Sík Sándor: Néma Miatyánk

d) Nézzek a keresztre feszített Krisztus szemébe! — Az Erzsébet-híd budai hídfője fölöött, a sziklás hegyoldalon áll Szent Gellért püspök szobra. Gellért kezében tartja a keresztet, és magasra emeli. Ezzel a gesztussal nemcsak megbocsátó feloldozást ad hóhérainak, hanem rá akarja irányítani népe tekintetét a keresztre feszített Krisztusra. Azt énekeljük: „A keresztfához megyek...” De a lelki sötétségben élve, mégsem megyünk a keresztfához. Hát akkor miért csodálkozunk, hogy nem találunk nyugalmat lelkünknek?

Az Úr Jézus egyszer azt mondta: „Ha majd fölemelik az Emberfiát a kereszten, mindeneket magamhoz vonzok” (Jn 12,32). Hát, gyerekek! Nézzünk bele sokszor a fölfeszített Krisztus szemébe, engedjük, hadd vonzzon magához, s a kereszt alatt lassan kivilágosodik lelkünk sötét éjszakája.

● **Befejezés:** Szienai Szent Katalin öt évig élt a lelki sötétség állapotában. Főképpen imádságai alatt érezte, mintha elhagyta volna az Isten. Egy ilyen gyötrődő imádság után megjelent neki Krisztus, és Katalin kifakadt: „Hol voltál, Uram, amíg én imádkoztam?” — „Lelked legmélyén” — felelt az Úr. Ezt soha ne felejtsük: amikor úgy érezzük, hogy Isten távol van tőlünk, ilyenkor van hozzánk a legközelebb. Gomolygó, sötét felhők fölöött örökké kék az ég!

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Krisztusunk, te átélted a földön a nagy és keserű szenvedést, az Istentől való elhagyatottság kínját. Erősíts meg minket, amikor ránszakad a lelki élet sötét éjszakája!

Lektor: 1. Adj erőt, Urunk, hogy folytassuk az imát akkor is, amikor nincs hozzá hangulatunk!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Gyújts lelkünkbe, Urunk, világosságot, amikor lelki sötétség borul ránk!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
3. Segíts, Urunk, hogy lelki fásultságunk ellenére hűségesek maradjunk hozzád, a „hallgató Istenhez”!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
4. Segíts, Urunk, hogy kereszted lábánál megnyugodjék szomorú lelkünk!
— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Jézusunk! Nagypénteken végigszenvedted értünk a keresztfeszítés minden gyötrelmét. Légy erőforrásunk életünk nehéz pillanataiban, és ne engedd, hogy tőled valaha is elszakadjunk. Aki élsz és szeretsz minket mindörökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

A kereszthalál azért volt áldozat, mert Jézus teste és vére valóságosan különvált a kereszten. A szentmisében az átváltoztatás szavaira, szentségi módon, az ostya és bor színe alatt ugyanez a különválás megtörténik. Ezért mondjuk a miséről, hogy benne megújul a keresztáldozat.

Ének: Ezt a sok kint... SZVU 60/4.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Uram! Én lustán vonakodom minden erőfeszítéstől, te pedig hordozod értem a keresztet. Uram, az én lábam jár a bűn útján, és a tiédet szögezték a kereszthez. Uram, az én szemem issza a bűnt, és a tiéd nedves a vértől. Uram, én kényeztetem testedet, téged pedig ólmos korbáccsal ostromoznak. Uram, én vagyok gögös, fennhéjázó, és téged gúnyolnak ki bolondruhában. Uram, én érdelem meg a keresztet, mégis tégedet feszítettek föl rá. Imádunk téged, Krisztus, és áldunk téged, mert szent kereszted által megváltottad a világot. Ámen.

IV. Élet az élet után

14. Mária Magdolna húsvéti ajándéka

Bevezető

KEZDETRE:

Amikor az ősegyházban két keresztény találkozott, botjuk végével halat rajzoltak a földre. Erről a titkos jeltől ismerték föl, hogy a másik is keresztény. Azután így köszöntötték egymást: „Feltámadt Krisztus!” — „Valóban feltámadt!” Az üldözések idején a Krisztus feltámadásába vetett hit volt vígasztalásuk, és örömük forrása.

Húsvét reggelén minket is eltölt az öröm, mert vezérünk győzött a halál fölött. Örömlünket szeretnénk megosztani az angyalokkal, akik Isten örök boldogságában élnek és mint tiszta lelkek, együtt örvendeznek velünk Isten Fia húsvéti nagy diadalának.

Ének: Örvendjetek angyalok... SZVU 85/1.

LELKII SMERETVIZSGÁLAT:

A feltámadás hittételét nem tartom-e csupán meseszerű, jámbor elképzelésnek?

Hittel fogadom-e a Jézus feltámadásáról szóló tanítást? Próbáltam-e hitelesen megfogalmazni a feltámadásba vetett hitemet, amikor ez mások előtt szóba került?

Bűneimből feltámadtam-e jó húsvéti gyónás által?

DICSŐSÉG:

Nagybőjt folyamán, bűnbánatunk jeléül nem énekeltük a „Dicsőség” versszakot a miseénekekből. Húsvéttól kezdve újból fölcsendül ajkunkon az angyalok éneke:

Ének: Dicsőítsük az Atyát... SZVU 85/2

KÖNYÖRGÉS:

Mennyei Atyánk! Egyszülött Fiad ma győzelmet aratott a halál fölött, és megnyitotta nekünk az örök élet kapuját. Segítséged vezesse el a beteljesedésig vágyakozásunkat, amelyet sugallatod ébresztett bennünk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Igeistentisztelet

(Bevezetés a szentleckéhez) Az apostolok prédikációjának középpontjában Jézus feltámadása volt. Az apostolok Krisztus feltámadásának a tényére építették az egyházat. Érthető tehát, hogy nekik bizonyítékokat kellett felmutatniuk, hogy Krisztus valóban feltámadt. Bizonyítékuk a saját személyes élményük volt: ők látták a Mestert feltámadása után, beszéltek vele, hallották szavait, együtt ettek-ittak vele, és kezükkel megtapintották feltámadt testét. Ők tehát tanúknak érzik magukat. Hallgassuk meg, hogyan hivatkozik erre Szent Péter apostol egyik prédikációjában:

SZENTLECKE az Apostolok Cselekedeteiből (10,34; 37-43)

Egyszer Péter így kezdett beszélni: „Ti tudjátok, hogy mi történt Galileától kezdve egész Júdeában a János által hirdetett keresztség után, s hogy miként kente föl Isten a názáreti Jézust Szentlélekkel és csodaerővel; s ez, ahol csak megfordult, jót tett, és

meggyógyította az ördögtől megszállottakat, mert vele volt az Isten. Mi tanúi vagyunk mindannak, amit a zsidók földjén és Jeruzsálemben tett. Ők ugyan keresztfára feszítették és megölték, de Isten harmadnapon föltámasztotta, és nyilvánvalóan megmutatta, ha nem is az egész népnek, hanem az Isten által előre kijelölt tanúknak, vagyis nekünk, akik vele együtt ettünk és ittunk halottaiból való föltámadása után. Ő parancsolta meg nekünk: hirdessük a népnek és bizonyítsuk, hogy ő az, akit Isten elevenek és holtak bírójául rendelt. Valamennyi próféta tanúságot tesz róla, hogy mindaz, aki hisz benne, általa elnyeri bűnei bocsánatát.”

Ez az Isten igéje. Istennek legyen hála.

(Bevezetés az evangéliumhoz) Húsvét reggelén Mária Magdolna nekivág a derengő fényben Jeruzsálem utcáinak. Jézus sírjához indul. Szereti Krisztust, és hűséges marad hozzá. Akkor is, ha elárulták, leköpdözték, keresztre feszítették. Akkor is, ha a férfiak mind elhagyták, ha nem látszik időszerűnek Krisztus mellett kiállni.

Ezt a törhetetlen kitartást Jézus megjutalmazta. Mária Magdolna értesült először Húsvét szédítően nagy híradásáról: a Mester új életre támadt. Neki jelent meg először a föltámadt Krisztus, ő vehette elsőnek Jézus üzenetét. Jézus megjelenése Magdolna előtt bátorítás minden hívő számára, aki hűségesen kitart Jézus ügye mellett akár tömeges hitehagyás közepette is.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből (20,11-18)

Mária ott állt a sír mellett, és könnyezett. Amint így sírdogált, egyszercsak odahajolt, és betekintett a sírűregbe. Láta, hogy ott, ahol Jézus teste feküdt, két fehér ruhás angyal ül, az egyik a fejtől, a másik a láb felől. Megszólították, és azt kérdezték tőle: „Asszony, miért sírsz?” — „Elvitték Uramat — felelte —, és nem tudom, hová tették.” Ezt mondta, majd visszapillantott, és észrevette, hogy ott áll Jézus, de nem tudta, hogy Jézus az. Jézus megkérdezte: „Asszony, miért sírsz? Kit keresel?” Abban a hiszemben, hogy a kertész az, így felelt: „Uram, ha te vitted el, modd meg, hová tetted, hogy magammal vihessem.” Jézus erre a nevére szólította: „Mária!” Az feléje fordult, és zsidó nyelven csak ennyit mondott: „Rabboni” — vagyis Mester. Jézus így szólt: „Ne érints! Még nem mentem föl Atyámhoz. Menj most testvéreimhez, és vidd hírül nekik: „Fölmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, az én Istenemhez és a ti Istenetekhez.” Mária Magdolna elment, és hírül adta a tanítványoknak: „Láttam az Urat, és ezt mondta nekem.”

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

PRÉDIKÁCIÓ:

- *Bevezetés:* Hónapokon keresztül játszották a Filmmúzeumban Pasolini: „Máté evangéliuma” c. filmjét. Emlékezetes része az első jelenet: József zavara. Aki látta, nem tudja elfelejteni. József megdöbbenéssel látja, hogy Szűz Mária gyermeket vár. Ő az anyagi üdvözletről semmit sem tud. Ezért nem érti. Gyötrődése közepette kimegy a puszta, ott az isteni követ hírül adja neki: „József, ne félj magadhoz venni Máriát...” Visszamegy Máriához. Mária gondterhesen jön elébe. József hosszasan nézi, majd egy halvány mosoly suhan át az arcán. Mária csöndesen visszamosolyog rá. A szemek beszélnek. A szavaknak itt nem lenne súlyuk.

Az apostolok Nagypénteken nem értettek semmit. Összezavarodott bennük minden.

Húsvétkor azonban megvilágosodott a rejtély. Üzenetet kaptak a föltámadt Krisztustól, majd ő maga is megjelent nekik. Attól kezdve szédületes nagy titok hordozói lettek: a keresztre feszített maga az Isten. Egymásra néztek, és csöndes mosoly sugárzott az arcukról. Ezt a titokzatos mosolyt sugározták tovább hallgatóikra, híveikre. Mi keresztények is ezt a föltámadást jelző mosolyt árasztjuk környezetünkre.

● *Tárgyalás:* Az evangéliumok közlik a föltámadás tényét. Úgy érezzük azonban, hogy valami hiányzik a sorok közül. Nem tudjuk meg, hogy várták-e és hogyan várták az apostolok a Húsvétot? Hogyan voltak fölkészülve lélektanilag Jézus föltámadására? Csalódtak? Kiábrándultak? Félték vagy reméltek?

Amiről az evangéliumok hallgatnak, azt próbálja egy híres francia író, Jean de Beer megfogalmazni. Ő a párizsi Irodalmi Társaság, a Pen-Club elnöke volt, aki néhány éve drámát írt Húsvét hajnaláról: „Magdolna avagy a föltámadás” címmel.

Lázár házában vagyunk, a fővárostól hat kilométer távolságra, Jeruzsálem elővárosában. Napfölkelte előtt itt gyűlnek össze Jézus apostolai: Péter, János és Tamás. János, aki bejáratos a főpap házába, új híreket hoz. Péterrel együtt bízik és remél. Nem akarnak Jézus számára végleges sírt készíteni, mert várják visszatértét. Látták pénteken, hogy Mesterük meghal és eltemetik a sziklasírba, mégis hisznek, az általános csüggedés közepette is. Tamáson azonban úrrá lesz a letörtség és a kétségbeesés. Egyszerre azonban váratlan látogató érkezik: Magdolna. Szenzációs hírrel robban közlőjük: a sziklasír üres, a Mester él, és üzen az apostoloknak. Az esemény most meglevenedik előttünk jelenet formájában:

Magdolna avagy a föltámadás (Jean de Beer drámájából)

- Péter: Vannak még barátaink?
- János: Keresnek minket. Elsősorban téged, Péter. Az öröket, akik téged futni hagytak, megbüntették. És úgy hírlik, a főtanács kínos fogadtatásban akarja részesíteni Arimateai Józsefet.
- Lázár: Miért? Igazán nem lehet szemére vetni valakinek, hogy megadta felebarátjának a végtisztességet.
- János: Hajtóvadászatot rendeznek mindenki után, aki csak valamennyire is Jézussal tartott.
- Tamás: El fognak bánni velünk. Mindig sejtettem, hogy nem lesz jó vége a dolognak. De hiába óvakodtam, végül is megiszom a levét.
- János: Hagyd, Tamás. Ez most nem a szemrehányások ideje.
- Lázár: Inkább figyeljünk Jánosra, új hírei vannak.
- János: A legnagyobb hír, hogy a főtanács hamarosan összeül. Azt állítják, hogy Arimateai József elárulta, Pilátus pedig fölültette őket. Megpróbálják Jézus elítélésének egész ügyét nemzeti sérelemmé dagasztani. A másik újság pedig, hogy Nikodémus... Emlékeztek Nikodémusra?
- Tamás: Ő se nagyon dicsekedett az ismeretségével. Ügyelt rá, hogy titokban maradjanak Jézussal való kapcsolatai.
- János: Ha tétovázott is, jóvátette. Elment Józsefhez, és együtt vették meg a telket, ahol majd fölállítják a végleges sírt.
- Péter: A végleges sírt? Hát ők is azt hiszik, hogy mindennek vége? Hogy nem tér vissza soha többé?

- Tamás: Engem mindenki másnál jobban megrázott a halála. De ami történt, megtörtént. És ezzel mindennek vége. Sejtettem, hogy kudarcba fullad a dolog, de ilyen véres kudarcra mégsem számítottam. Most aztán mi mást tehetnénk, minthogy hazamegyünk; vissza a munkánkhoz. És folytatjuk ott, ahol abbahagytuk.
- Péter: Neked is ez a véleményed, János?
- János: Nekem egyáltalán nem ez a véleményem. Én, ha egyszer döntöttem, ki is tartok elhatározásom mellett.
- Péter: Szóval nem tágítasz?
- János: (megdöbbenve) Miért? Te talán... ?
- Péter: Nem! Én sem!
- János: Te vagy a fejünk, Péter!
- Péter: Igen, én vagyok a fő.
- János: Péter! Hiszed, hogy föltámad Jézus halottaiból?
- Péter: Teljes erőmből!
- János: Ha hirtelen azt mondanák, hogy az ajtóban áll, és tüstént belép, mégcsak meg sem lepődnék. De addig is, amíg visszatér, tennünk kell valamit.
- Péter: Mit?
- János: Újra kell kezdeni.
- Péter: És a többiek?
- János: A legtöbben itt vannak a közelben, és csak a te intésedre várnak, Péter. Mátéval találkoztam, Nikodémus ott tartotta magánál éjszakára.
- Péter: Mi a szándéka?
- János: Elég kényes helyzetben van: ő vezette a naplónkat, és ez becses dokumentum.
- Tamás: Semmisítse meg! Még valamennyiünket bajba sodor vele.
- János: Azt ajánlottam neki, keressen kapcsolatot veled, és hozza ide az írásokat Lázár házába.
- Tamás: Hogy mondhattad ezt?!
- Péter: Jól tetted. Remélem, Lázárnak nincs kifogása ellene, hogy munkánk és történetünk lényegét itt őrizzük?
- Lázár: Ellenkezőleg! Én meghaltam, és most élek. Mi volna lehetetlen annak, aki engem a halálból életre tudott kelteni?
- Tamás: Téged életre keltett. De őt magát mégis elítélték, mint valami közönséges bűnözőt.
- János: Egyedül a főtanács akarta halálát. Különben mindegy, majd meglátjuk. Csupán Judás nem fogja meglátni már.
- Lázár: (ünnepélyesen) János! Ne ejtsd ki ezt a nevet a házamban. Ő megérdemli, hogy követ kössenek a nyakára...
- Péter: Nem a mi dolgunk, hogy ítéljünk fölöttele!
- János: Különben nem is várta meg a mi ítéletünket. Mátétól tudom, hogy péntek délután fölakasztotta magát.
- Lázár: Szép kibuvó!

- János: Jézus megbocsátott volna neki.
- Péter: Furcsa ember volt. Nagyon furcsa ember.
- Lázár: Túlságosan szerette a pénzt. Igazán visszataszítóan viselkedett, amikor itt a házamban leszidta Mária húgomat a nárduszként miatt.
- Péter: De hát Máté is pénzzel dolgozik...
- Lázár: Az más. Máté csak kezeli a pénzt, de Judás mohó volt, kapzsi, fösvény, zsugori.
- Péter: Úgy látom, valaki közeledik. Lázár, te vagy a házigazda, nyiss ajtót!
- Lázár: Magdolna! Hogy kerülsz ide?
- Magdolna: Jeruzsálemből jövök.
- Péter: Futva tetted meg az utat?
- Magdolna: Nem, nem bírok magamhoz térni! Jézus él!
- Lázár: Mit mondasz?
- Magdolna: A sír mindenestre üres.
- Lázár: Mit láttál? Mondd el, mit láttál! Egyedül voltál?
- Magdolna: Szalómé is velem volt. Szalómé is látta.
- Péter: Gondold meg, mit beszélsz! Csak azt mondd, amit láttál!
- Magdolna: Szalómé aggodalmaskodott az úton. Kérdezte, hogyan hengerítjük el a nehéz kőlapot a sír elől. Ahogy közeledtünk, előre futottam. Se örök, se senki. A kő elhengerítve. Emlékeztek József kertjére, nem lehet eltéveszteni. Az olajfák, aztán a sír. Mentem előre, ott álltam a sírnál. Üres volt! Ahogy döbbsenten a sírboltba meredtem, valaki a nevemen szólított. Azt a hangot, azt nem lehetett nem megismerni! Nem akartam megfordulni, de valami mégis kényszerített rá. Megfordultam...
- Lázár: És kit láttál?
- Magdolna: Egy férfit. Egy ismeretlen férfit. Egy pillanatra azt gondoltam, a kertész. De megint néven szólított. Azonnal ráismertem. A Mester volt.
- János: És te mit tettél akkor?
- Magdolna: A földre borultam, és át akartam fogni a lábát. Csak annyit mondtam: Rabboni, Mester!
- Tamás: És Szalómé?
- Magdolna: Ott állt örömben és boldogságban.
- Péter: Rólunk nem beszélt a Mester?
- Magdolna: De igen! Azt mondta, hozzam hírlul nektek, hogy él. Menjetek Galileába, ott majd találkozik veletek. Akkor futni kezdtem teljes erőmből, hogy meghozzam nektek a hírt.
- Tamás: Biztos, hogy így volt?
- Magdolna: Tartsatok eszelősnek, mondjátok, hogy álmodt láttam, de az üres sírt nem tudjátok letagadni. Aki pénteken meghalt a kereszten, ma nevemen szólított. Engem, Magdolnát! Hogy első tanúja legyek a feltámadásnak!
- Közösen: Jézus Krisztus feltámadt! Jézus Krisztus él!

Ének: Krisztus feltámadott!... SZVU 88.

● *Befejezés:* Az egyház kétezer éves történetében számtalanszor megismétlődött már Krisztus véres tragédiája. Úgy látszott, hogy az Úr ellenségei diadalt arattak fölötté. De mindig eljött az idő, amikor csalódva belátták, hogy mégiscsak Krisztus győz. Juliánusz aposztata, római császár, elhatározta, hogy birodalmában kiírtja a galileai Jézus vallását. De a perzsákkal vívott háborúban halálosan megsebesült, és kiomló vérét két kézzel az ég felé szórva, így kiáltozott: „Győztél, Galileai!”

A fölvilágosult francia író, Voltaire kiadta az egyházellenes jelszót: „Taposd el a gyalázatost!” Kijelentette: „Amit tizenkét ember terjesztett el a világon, azt én egymagam fogom kiírtani!” S ugyanez a Voltaire halálos ágyán papért könyörgött.

Szolimán szultán azzal fenyegette Rómát, hogy mecsetté teszi a Szent Péter templomot. És hol van ma Törökország hatalma?!

VI. Piusz halálakor az asztalos, aki leszögezte a pápa koporsóját, este azzal állított be a családjához: „Meghalt az utolsó pápa!” Tévedett. Mert Simon meghalt, de Péter halhatatlan.

Ha Krisztus ellenségei látszólag diadalt ülnék is az egyház fölött, nem kell félnünk. Minden Nagypéntekre fölvirrad a Húsvét hajnala, s Krisztus ellenségeinek megszegyenülve, csalódva kell belátniuk, hogy a történelemben éppúgy, mint Húsvét hajnalán, mégis csak Krisztus győz, Krisztus uralkodik, és Krisztus parancsol.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Krisztus feltámadott. Feltámadásával legyőzte a halált, és megoldotta az emberiség gyötrő problémáit:

Lektor: 1. Add, Urunk, hogy szilárd hittel valljuk Jézus feltámadását!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Add, Urunk, hogy Jézus feltámadásában megtaláljuk életünk értelmét!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Add, Urunk, hogy Jézus feltámadása orvoslás legyen az elmúlás fájó sebére!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Add, Urunk, hogy a feltámadás hite bátorítsa a betegeket és a szenvedőket!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

5. Add, Urunk, hogy bajok közepette tanúsított nyugalomunk igazolja húsvéti hitünket!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

6. Add, Urunk, hogy szavunkkal és életünkkel bátran hirdessük a feltámadt Jézust!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Mennyei Atyánk! Te Jézus föltámasztásával a világ elé tártad, hogy szenvedéssel teli életünk e világon egykor boldogságba torkollik nálad, és nem a végleges elporladás, hanem az örök dicsőség az osztályrészünk. Kérjük, szítsd föl bennünk a húsvéti hitet, és add, hogy egykor új életre támadt néped tagjai közé tarozzunk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

Megkezdődik az oltárnál Krisztus áldozatának előkészítése. Kenyeret és bort ajánlunk föl Istennek, de túl ezeken a jeleken saját magunkat is odaajándékozunk Istennek a diadalmas Krisztus által.

Ének: Bort és fehér kenyeret... SZVU 85/5.

MIATYÁNK:

Krisztus dicsőséges föltámadása meghozta számunkra Isten országának biztos reményét: ennek eljövételét kérjük a Miatyánkban.

ISTEN BÁRÁNYA:

Az Úr meghív minket, hogy föltámadt testében részesüljünk. Fogadjuk el a hívást!

ÁLDOZÁS UTÁN:

Amikor eltűntél, Urunk, az apostolokban kialudt a tűz. Magdolnában viszont akkor is eleven maradt a lélek. Így értjük meg, hogy a lelkesedés nem akkor hiteles, ha kitörő örömben vagy a sikerek fölötti ujjongásban nyilvánul meg. Igazán az lelkes, akiben él a lélek. A lélek nem lélek, ha csak magára gondol vagy pedig elhervad a szomorú kilátástalanságban. A lelkes embert arról lehet fölismerni, hogy semmi mást nem akar, csak szeretni és adni, mint Mária Magdolna. Tégy minket, Urunk, Mária Magdolna követőivé! Ámen. (Cserháti: Mindennap együtt az Úrral)

15. A mennyei jutalom

Bevezető

KEZDETRE:

Mózes meghatóan könyörög Istenhez: „Mutasd meg, Uram, arcodat!” Az Úr azonban elutasítja: „Élő ember arcomat nem láthatja meg!” Földi életünkben valóban csak a hit homályán keresztül ismerhetjük meg az Istent. Az örök életnek viszont az lesz a nagy ajándéka, hogy színről-színre láthatjuk őt.

Ének: Jézus föltámadásával találtunk rá a mennyekbe vezető útra: Örvendjetek, angyalok... SZVU 85/1.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

Frissen, lendülettel vagy csak lustán küzdök-e a földi élet versenypályáján?

Vágyódom-e a vasárnapi szentáldozás után, amely a mennyország elővételezése?

Érdeklődöm-e lelki és szellemi értékek után, hogy kincsem legyen egykor a mennyben?

Szeretek-e Istenről gondolkodni, olvasni, hallani?

KÖNYÖRGÉS:

Urunk és Istenünk! Te olyan jutalmat készítesz hűséges híveidnek, amely minden emberi elképzelést fölülmúl. Egykor megadod, hogy színről-színre lássunk és veled örök szeretetben egyesüljünk. Add kegyelmedet, hogy földi életünket úgy rendezzük, hogy egykor nálad örök otthonra találjunk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Tomi hatodik osztályba járt. Minden vágya egy csillogó kerékpár. Sokszor megállt a kirakat előtt, és elgyönyörködött a kerékpárokban. Édesapja megígérte, ha év végére kitűnő lesz, kap egyet. Nagyon nehéz volt: három négyest kellett kijavítania. De sikerült! Az évvázáról ugrándozva vitte haza a kitűnő bizonyítványt. Édesanyja csokoládétortát sütött, apával meg elmentek, és megvették a kerékpárt. Tomi olyan boldog volt, hogy sírt örömeiben.

Ha már földi édesapa ilyen jutalmat ad a tanévben mutatott kitartó szorgalomért, akkor mi várhat azokra, akiket a mennyei Atya jutalmaz meg egész életükért? Ma erről a mennyi jutalomról fogunk beszélni.

● *Tárgyalás:* Az örök élet jellemzői.

1. Célbaérkezés, hazatalálás.

Bizonyára láttatok már a TV-ben kerékpárversenyzőket. Sportdresszben, számmal a hátukon, minden erejüket összeszedve küzdenek. A sportriporter két szóval így jellemezte őket: „Küzdenek és izgulnak...” Valóban küzdenek: dombra föl, völgybe le, városokon keresztül hajtják a kerékpárt. Tüdejük zihál, arcuk kipirosodik, egész testük beleizzad a rendkívüli erőfeszítésbe. És izgulnak, nehogy fölboruljanak, nehogy megelőzzék őket vagy elveszítsék a versenyt. Végül az utolsó kilométerek hatalmas lendülete után átszakítják a célszalagot. Üdvrialgás, éljenzés: győztek!

A földi élet versenypályáján mi is nagy küzdelemben veszünk részt. Rólunk is elmondhatná a riporter: „Küzdünk és izgulunk...” Életünk csupa áldozat, erőfeszítés. Megállásra, pihenésre nincs lehetőség. És folytonosan kísért a veszély: mi lesz, ha megunjuk a küzdelmet, elveszítjük a célt?

A halállal lezárul a nagy verseny. Aki jól küzdött, célbaérkezik. Megszűnik az erőfeszítés, véget ér a fáradalom. Ugyancsak megszűnik a bizonytalanság is. Istennél az ember tudatára ébred, hogy a célját elérte és már nem veszítheti el. Ezt a célbaérkezést valójában hazatalálásnak nevezhetjük.

2. Isten színelátása.

A gyermekkórház sebészeti osztályán egy kislány fekszik. Operálni kell. Az orvosok fölfektetik a műtőasztalra, előkészítik a műszereket, bemosakodnak. A gyermek nagyon fél, sír. Elkezdik az altatást: lassan elsötétedik előtte a világ. Úgy érzi, mintha egy koromsötét alagútba kellene bemennie egyszál egyedül. Azzal szépen elalszik. Az operáció sikerült. Amikor a fehér kórházi ágyon fölébred, valaki fogja a kezét és simogatja a homlokát. Amikor kinyitja a szemét, az édesanyja mosolygó arcát látja maga fölé hajolni. Egyszerre valami nagy nyugalom tölti el: öröm és biztonságtudat. Visszamosolyg az anyukájára.

A halál félelmetes az ember számára. Úgy érzi, mintha sötét alagútba kerülne, amelynek nem látja a kijáratát. Ide senki nem kísérelheti el. És hogy mi vár rá odaát, azt csak a hit homályában sejtí. De amikor itt a földön lecsukódik testi szeme, odaát fölnyílik a lélek szeme, és látja az Istent maga fölé hajolni. Azt az Istent, akire földi életében annyira vágyakozott, akit annyira szeretett.

Az örök élet legfőbb boldogsága lesz Isten színelátása. Egészen kitarul teremtményei előtt, bepillantást kapunk belső világába. Isten látása nemcsak olyasmi, mint valamilyen érdekes tárgynak a szemlélése. Több és más, mint amikor a múzeumban képekben, szobrokban gyönyörködünk. Érdekesebb, mint egy kedves személlyel való találkozás, aki kezdetben vonzó, később azonban fáraszt. Isten a lét teljessége. Benne minden elképzelhető érték végtelen tökéletes kiadásban megtalálható. Az ő látása nyilván az eleven, lüktető életnek a birtoklását jelentheti. Az ő élete olyan gazdag és kimeríthetetlen, hogy egy örökkévalóságon át megmarad olyan üde és friss a teremtmény számára, mint az első pillanatban. Örök élmény, ahol mindig megmarad az igényünk, hogy csodálkozzunk és szüntelen kérdezzünk. Ezt nem lehet megunni!

Isten tökéletesen boldog akkor is, ha nem teremtene világot: unalomról nem lehet szó nála. Ha valaki az ő életébe kapcsolódik bele, az éppúgy nem unatkozhatik, mert mindig teljesen kitölti életét a végtelenül gazdag és jó Isten.

Erre a kimeríthetetlen öröme utal Szent János apostol levele, amelyet idős korában írt a keresztény hívekhez. Levelében bemutatja Istennek az emberek iránti végtelen szeretetét. Szeretetének a jele, hogy már földi életünkben gyermekeivé fogad, az örök életben pedig színelátásának jutalmában részesít minket.

SZENTLECKE Szent János apostol első leveléből (3,1-6)

Testvéreim, nézzétek, mekkora szeretetet tanúsított irántunk az Atya: már itt a földön Isten gyermekei a nevünk, és azok is vagyunk. Azért nem tudja ezt rólunk a világ, mert nem ismeri az Istent. Szeretteim! Most Isten gyermekei vagyunk, de hogy még mi leszünk, az nem nyilvánvaló. Tudjuk, hogy ha (életünk végén) megjelenik, akkor hozzá hasonlóak leszünk, mert látni fogjuk Istent, ahogyan ő van.

Mindaz, akit ez a reménység tölt el Isten iránt, az megszenteli önmagát, amint az Isten is szent. Aki viszont vétkezik, az nem látja meg és nem ismeri meg az Istent.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

3. Örök világosság.

A gyászmisében azért imádkozunk, hogy az üdvözültek számára az örök világosság fényeskedjék. Mit jelent ez a kifejezés? Aki látta színházban a János vitézt, bizonyára emlékszik a Tündérország-jelenet káprázatos színpadi fényhatására. Vajon a mennyországban ilyen rózsaszínű és szivárványszínű sugarak árasztják majd az örök világosságot?

Nem! Az üdvözültek esetében másról van szó. Nem fizikai fényről, hanem szellemi világosságról. Az ember olyan gazdag tudás birtokába jut, hogy azt csak fényhez hasonlíthatjuk. Például: egy gimnazista fiú matematika-szakkörre jár. Szabad idejében folyton példák megoldásán gondolkodik. Amikor valamelyik példa megoldására rájön, nagy belső öröm tölti el. Szeméből fény árad, arcáról világosság sugárzik, átmelegíti a tiszta szellemi boldogság.

Amikor az üdvözült ember Isten színelátására jut, benne minden kutatása kielégülésre talál, nála minden kérdőjelre feleletet kap. Bepillantást nyer a világegyetem titkába. Mindent lát, amit a természet szépsége, változatossága valaha is létrehozott. Föltáruul előtte az emberi történelem titka minden összefüggésével együtt. Föltáruul előtte saját életének titka is. Látni fogja, mi volt az életének útja, hogyan vezette őt a Gondviselés az életen keresztül ahhoz a tökéletességhez, amelynek ki kellett alakulnia benne. Mindent megismer, amit egyáltalán képes befogadni. Nem lesznek előtte sötét foltok, nem fogja kínozni kielégítetlen tudásvágy. Egyedül Isten marad fölfoghatatlan előtte, mert a végtelen tökéletesség nem fér bele a véges emberi elmébe. Mint ahogy a tenger vizét sem lehet egy kagylóhéjjal soha kimerni. Az egész világegyetemnek Istenben föltáruuló titka viszont örök világosság lesz értelme számára! Jézus nyilvános működése alatt sok titokba bevezette apostolait. De a legfontosabb örömhírt a búcsúvétel órájára tartogatta. Az utolsó vacsorán ígérte meg, hogy hűséges híveire mennyei jutalom vár. Erről az örök életről azt mondta, hogy az célbaérkezés lesz, hazatalálás. A mennyországot a mennyei Atya házának nevezte, ahol nem megtűrt befurakodók, hanem kedves gyermekek leszünk. Ahol előkészített hely vár majd ránk, ahol együtt leszünk Istennel és Jézussal. A halál pillanatában maga Jézus jön el értünk, és vezet be a mennyi házába.

A szent evangéliumból most meghallgatjuk, hogyan búcsúzott el Jézus az apostoloktól, amikor az utolsó vacsorán így beszélt hozzájuk:

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből (14,1-7)

Ne nyugtalankodjék szívetek! Higgyetek az Istenben, és bennem is higgyetek! Atyám házában sok lakóhely van. Különbem nem mondtam volna nektek, hogy azért megyek el, hogy helyet készítek nektek. Ha aztán elmentem és elkészítettem a helyet, ismét eljövök, és magammal viszlek titeket, hogy ti is ott legyetek, ahol én vagyok. Hiszen ismeritek az utat oda, ahová megyek. — Uram, — jegyezte meg Tamás —, nem tudjuk, hová mégy, hogyan ismerhetnénk hát az utat? Jézus így szólt: — Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki nem jut el az Atyához, csakis énáltalam. Ha ismernétek engem, Atyámat is ismernétek. Mostantól fogva azonban ismeritek és látjátok őt.

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

● **Befejezés:** Néri Szent Fülöp egyszerű római pap volt. Amikor hírül vitték neki, hogy a pápa bíborossá akarja őt kinevezni, jókedvében levegőbe dobta papi sapkáját, a bíbort, és így kiáltott: „A mennyország kell nekem, nem a bíbor!”

Elfogadhatjuk a földi megtiszteltetést, berendezhetjük harmonikusan evilági életünket is. De ne feledjük, hogy itt csak jövevények és zárandokok vagyunk. Úton vagyunk, az örök haza felé. A földi élet küzdelme és bizonytalansága után az lesz a célbaérkezés, amikor a mennyei Atya karjaiba hazatalálunk. Ott színről-színre látjuk az Istent, és jutalmunk lesz az örök világosság. Adja Isten, hogy mindannyian elnyerjük!

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Könyörögjünk! Forduljunk, testvéreim, Urunkhoz, Istenünkhöz. Engedje, hogy az isteni igazság fényében járjuk életünk útját és egykor eljussunk a feltámadás dicsőségébe:

Lektor: 1. Add, Urunk, hogy kövessük szentséges atyánkat, II. János Pál pápát az örök dicsőség felé vezető úton!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Adj erőt hazánk felelős vezetőinek és előljáróinak, hogy földi boldogulásukat elősegítsék!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Segíts, Urunk, hogy néped jótetteivel dicsőítsen téged itt a földön!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Add, Urunk, hogy életünk minden szenvedésében és szomorúságában az örök boldogság reménysége bátorítson minket!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

5. Add, Urunk, hogy a földi élet vándorlása után örökre megláthassunk téged!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Mindenható örök Isten, te kormányozd a mennyet és a földet: hallgasd meg kegyelmesen néped esedezését, és adj békét napjainkban! A földi élet után pedig te légy örök jutalmunk. Krisztus Urunk által. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

A mennyben azok szemlélhetik majd színről-színre az Istent, akik a földi oltáron is gyakran nézték őt a kenyér és bor színe alatt. Az oltárra helyezett ostyakenyér és a kehelybe töltött bor, — amelyet most fölajánlunk —, átváltozik majd Jézus testévé és vérévé. Amit a pap a felajánlásnál tesz, azt kísérik most énekünkkel.

Ének: Bort és fehér kenyeret ajánlunk föl... SZVU 85/5.

ÁLDOZÁSRA:

Jézus most csak arcod fátylát láthatom,
Kérlek, Uram, add meg, mire szomjazom:
Boldogan láthassam egykor színedet
És dicsőségemben dicsérhesselek.

Aquinói Szent Tamás: Adoro te devote... —(Esetleg az egészet föl lehet olvasni.)

16. Vár ránk az örök élet

Bevezető

KEZDETRE:

Az ember nem tud belenyugodni az elmúlásba. Nem tud megbarátkozni a pusztulás gondolatával. Szíve mélyén él a vágy a végnélküli élet után. A Szentírás meggyőz minket arról, hogy ez a vágy nem csalja meg az embert. A halálban nem a sötét semmi ásít felénk, hanem folytatódik az élet. A lét óceánjának túlsó partján az örök élet vár ránk. Ezért mondhatjuk joggal húsvéti énekünkben: „És a lelkünk meglelé ösvényét a menny felé...”

Ének: Örvendjetek, angyalok... SZVU 85/1.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

Az örök életnek egyetlen akadálya van: a szándékos súlyos bűn.

Vizsgáljuk meg lelkiismeretünket a súlyos bűnök szempontjából:

Nem vált-e szokássommá a káromkodás, a trágár beszéd?

Elmulasztottam-e saját hibámból a vasárnapi misét?

Tettem-e kárt más becsületében rágalmazással?

Érzéki örömeket kerestem-e önző vágyaim kielégítésére?

Tartok-e valakivel haragot a kibékülés szándéka nélkül?

KÖNYÖRGÉS:

Urunk és Istenünk, te úgy szerettél minket, hogy nemcsak a rövid földi életet ajándékoztad nekünk, hanem azt akarod, hogy társaid legyünk az örökkévalóságon át. Add, hogy földi küzdelmeinkben a tökéletességre törekedve, egykor örök szeretetben egyesülhessünk veled. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Kolumbusz Kristóf ült a portugál tengerparton, és szeme a távolba meredt. Megfigyelte, hogy a tenger olyan növényrészeket vet partra, amelyek Európában nem találhatók. Az a sejtés támadt benne, hogy az óceán túlsó partján kell lennie egy szárazföldnek, vagy szigetnek, ahonnét ezek érkeznek. A túlsó part üzenete...

A húsvét utáni idő alkalmas arra, hogy leüljünk a lét óceánjának partjára. Szeretnénk kifürkészni, van-e túlsó part, folytatódik-e az élet a halál után. Kutatjuk: érzéki-e jelzés onnan túlról?

(Bevezetés a szentleckéhez) Szent János Patmosz szigetén elragadtatásba esik, és bepillant a mennybe. Látomását így önti emberi szavakba:

SZENTLECKE a Jelenések könyvéből (21.1-4; 10-11; 18,21.25; 22, 1-2; 4-5)

Én, János, elragadtatásomban láttam a szent várost, az új Jeruzsálemet, amint alászállt Istentől a mennyből. Olyan szép volt, mint a vőlegény elé készülő menyasszony. Isten trónusa felől erős hangot hallottam, amely így szólt: „Nézd, az Isten hajléka az emberek között! Isten velük fog lakni, azok pedig az ő népe lesznek. Az Úr

letöröl szemükről minden könnyet. Halál nem lesz többé, sem gyász, sem jajkiáltás, sem fájdalom. Ami eddig volt, elmúlik”.

A mennyei Jeruzsálem Isten dicsőségében ragyog. Tündöklük, mint a drágakő, mint a kristálytisztá igazgyöngy. A város falai értékes drágakőből épültek, utcái pedig tükörfényes színaranyból. Kapuit soha nem zárják be, mert ott nincs éjszaka.

A várost az élő vizek folyója szeli át, amely kristálytisztán fakad az Isteni Bárány trónjából. A folyó mindkét partján az élet fáí állnak. Évente tizenkétszer hoznak termést, vagyis minden hónapban gyümölcsöznek.

Az Isteni Bárány trónusa a város közepén áll. Népe körülveszi, és hódolnak neki. Látják a trónon ülő arcát, és homlokukon hordozzák a nevét. Éjszaka nincs a városban, és nem szorulnak rá sem lámpafényre, sem napsugárra. Az Úr, az Isten ragyog rájuk, és vele uralkodnak örökkön örökké.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

A töprengő embert sok probléma érdekli, de mindenekelőtt ez a kérdés: Folytatódik-e halálunk után az élet? Ha ugyanis erre nem kap feleletet, akkor nem tudja, van-e jutalma sok jó cselekedetének, amelyet itt a földön talán senki észre sem vett? És lesz-e büntetés arra a sok gonoszságra, amellyel az emberek itt a földön egymás életét megkeserítették? A kérdező ember örök problémáját adja Madách: „Az ember tragédiájá”-ban Ádám ajkára, amikor belekiáltatja vele a világba a két kérdést: „Lesz-e jutalma a nemes kebelnek?” és „E szűk határu lét-e mindenem?”

● *Tárgyalás: 1. A materializmus felelete.*

A nem-hívők azt mondják: az ember elégedjék meg azzal, hogy egyszer élt, küzdött és életének valami nyoma fennmarad alkotásaiban vagy szeretteinek emlékezetében.

A Lánchíd 100 év távlatából is emlékeztet Széchenyre. Az egyiptomi piramisok évezredek után is hirdetik a fáraók hatalmát. A szerető édesanya emlékét nem felejtik el hosszú évekig a hálás gyermekek. Az egyéni élet azonban végérvényesen és visszavonhatatlanul lezárul a halállal.

2. Krisztus felelete.

Van azonban Valaki, aki hitelesebben tud válaszolni a kérdésre. Az egyetlen, aki megjárta a holtak világát és új életre támadt: Krisztus, az Élet Ura. Mit tanít Krisztus az Isten örök országáról?

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből (6, 48-39)

Kafarnaumi beszédében Jézus így beszélt hallgatóihoz: Bizony, bizony mondom nektek, aki hisz bennem, elnyeri az örök életet. Én vagyok az élet kenyere. Az ősatyák a pusztai vándorlás idején mannát ettek, de meghaltak. Aki abból a kenyérből eszik, amelyet én adok neki, örökké él. A kenyér pedig, amit én adok, a saját testem lesz a világ életéért.

Ha nem eszitek az Emberfiának testét és nem isszátok az ő véré, nem lesz élet tibenetek. Aki eszi az én testemet és issza az én vére, az elnyeri az örök életet. Én pedig föltámasztom őt az utolsó napon. Aki ezt a kenyeret eszi, örökké él.

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

Krisztus tanítását a halál utáni életről a szentmise szövege egy mondatban így foglal-

ja össze: „Híveid élete, Urunk, megváltozik, de meg nem szűnik. Amikor halandó tesztünk enyészetnek indul, lelkünket a mennyben örök otthon várja.”

3. Mit ígér tehát Krisztus?

a) Megmenekülést ígér a szenvedéstől. — Felnőttek sokszor lekicsinylőleg beszélnek gyermekek szenvedéséről: „Mit tudod te, mi a szenvedés!” — Nos, a gyermeki szív is tud nagyon sajogni, a kicsi szemekből is peregnek a könnyek. Ti is átélitek a szenvedés minden formáját: a magára hagyatottságot, a testi fájdalmakat, az eredménytelenséget, az elválás megrázkódtatását. Krisztus ígérete azt mondja: a mennyben mindez megszűnik. Az üdvözültek szeméről Isten letöröl minden könnyet.

b) Örök életet ígér. — Szeretem nézni a tavaszi napsugárban játszadozó kisgyermeket. Körbenállnak, összefogódnak, ugrándoznak, arcuk kipirosodik, csilingel a kacagásuk. Messziről olyanok, mint az élettől megmámorosodott, virágról-virágra szállongó, boldog kis pillangók. Örülnek az életnek, mert szép, jó és boldog az élet.

Amikor Jézus a túlvilágról beszél, azt mindig életnek nevezi. Vagyis nem unatkozás lesz és nem egy helyben való topogás. Még csak nem is valami jó tv-műsor, ahol a sok-sok szépet és érdekeset karosszékből végignézzük, de a végén mégiscsak örülünk, hogy befejeződött, mert végre fölállhatunk, nyújtózkodhatunk, beszélhetünk.

Élet lesz! Igazi élet! Tele lesz belső mozgással, elevenséggel, lüktető tevékenységgel. Állandó változatosságot, folytonos újdonságot, szüntelen frisséget jelentő élet. Isten látása nem az öreg embernek unott körbe-körbejárását jelenti, hanem a lét teljességével való találkozást, amit soha nem lehet megunni, mert a lét kimeríthetetlen gazdagsága mindig új csodálkozásra készítet. Isten tűz, amely el nem hamvad, forrás, amely soha ki nem apad.

Az örök életben megmaradnak a társas kapcsolatok: szüleinktől, testvéreinktől nem szakadunk el, barátainkkal való közösségünk hozzájárul a boldogságunkhoz. Az örök élet tele lesz tartalommal, így soha nem jut eszünkbe, hogy unatkozzunk. Tevékenység lesz, nem pedig semmittevés.

Jézus az Atya mennyei országát életnek nevezi: halál nélküli életnek, örök életnek. És hogy jelezze, hogy ez nemcsak üres ígéretés, azért biztosítékot, zálogot is ad. A játékszabályok szerint a játékvezető a játék végén a zálogot beváltja. Az örök élet záloga számunkra Jézus teste az Eucharishtiában.

c) Maradéktalan boldogságot ígér. — Próbáljunk Krisztus szavaiba belehatolni. Vizsgáljuk meg, mit ígért akkor, amikor a mennyországról beszélt hallgatóinak?

A samaritánus szomjazó asszonynak élő vizet... A kafarnaumi éhes embereknek az örök élet kenyerét... A halászoknak teli hálót... A piacon téntfergőknek biztos munkahelyet és keresetet... A pásztoroknak nagy nyájat és örökzöld legelőt... A kereskedőknek értékes drágagyöngyöt... A földművesnek váratlan kincset, amelyet egyszerűen csak kifordít szántóföldjén az eke... A galileai parasztoknak olyan vetést, amely százszoros termést hoz... A szomorkodók sokaságának örök menyegzőt... A görögöknek szellemi gyönyörűséget: tudást és biztonságot... A zsidóknak a paradicsomi állapotok visszatérését élő forrással, bővíző folyóval, folyton termő fákkal... (vö. Jel.).

Mindezek a képek azt jelentik, hogy az örök életben minden vágyunk kielégül és maradéktalan lesz a boldogságunk.

● **Befejezés:** Gyermekkoromban egy zsidó kisfiú lakott a szomszédunkban. Iskolába menet néha összetalálkoztunk. Ilyenkor beszélgettünk. Bár soha nem járt Palesztinában, nem tudott héberül sem, mégis egyszer azt a meglepő kijelentést tette: „Hidd el, a mi igazi hazánk Palesztinában van!”

Keresztény gyermek legyen tudatában annak, amit Szent Pál így fogalmazott meg: „A mi igazi hazánk a mennyben van!” A földi élet csak utazás, vándorállapot. A megérkezés, a cél, a hazatalálás az örök életben lesz!

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Forduljunk imánkkal az Úrhoz, hogy az isteni igazság fényében járjunk és földi életünk után eljussunk a dicsőséges örök életre:

Lektor: 1. Add Urunk, hogy bizton kövessük Szentatyánkat az örök dicsőség felé vezető úton!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Segíts, Urunk, hogy életünk minden szenvedését és szomorúságát türelemmel viseljük az örök boldogság reményében!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Add, Urunk, hogy a földi élet vándorlása után eljussunk az örök hazába!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Add, Urunk, hogy az örök életért készek legyünk áldozatot hozni és vállalni!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

5. Add, Urunk, hogy mindig készen legyünk az örök életre hívó szavad meghallására!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

6. Add, Urunk, hogy derűt és örömet árásszunk magunk körül földi életünkben!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Urunk, te szeretetből irántunk azt akarod, hogy egykor társaid legyünk az egész örökkévalóságban. Segíts, hogy földi küzdelmeinkben tökéletességre törekedve, odaát örök szeretetben egyesülhessünk veled. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

Jézus az örök élet boldogságát gyakran hasonlítja menyegzői lakomához, ahol saját asztalához ülteti híveit. A szentmise ennek a mennyei lakomának előképe. Itt is az ő asztalához ülünk; a kenyér színe alatt őt vesszük, vele egyesülünk. Most megkezdjük a szent vendégség előkészítését az oltáron.

Ének: Bort és fehér kenyeret... SZVU 85/5.

MIATYÁNK:

Kérjük a mennyei Atyát, hogy földi életünk után jöjjön el számunkra az ő dicsőséges örök élete.

16

ISTEN BÁRÁNYA UTÁN:

A mennyei lakomában majd azok részesülnek, akik elfogadják a szentáldozás lakomájára való meghívást.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Jézus isteni testének és vérének vétele vezeti be lelkünket az égbe. Áldozás utáni gondolatainkat énekkel fejezzük ki.

Ének: Jézusom isteni teste... SZVU 252/f.

17. Az örök büntetés

Bevezető

KEZDETRE:

Jézus gyakran tanított a mennyek országáról. Beszélt annak minden képzeletet fölülmúló boldogságáról. Megígérte: akik őt szeretik és az embertársakban őt szolgálják, azok élete célba ér az örök boldogságban. De azt is kijelentette, hogy akik a teljes önzésbe süllyednek, és akik úgy élnek, mintha sem Isten, sem az embertárs nem léteznék számukra, azok elveszítik az élet célját, és maguk választják a kárhozatot.

A mai szentmisén arról beszélünk: mi lesz azokkal, akiknek jóvátehetetlenül kisiklik az életük. Énekünkkel azt kérjük, mentsen meg minket az Úr ettől a veszedelemtől, hiszen a mi lelkünk őhöz vágyik.

Ének: Hozzád sóhajt a lélek, Urunk... SZVU 223/1.

LELKISMERETVIZSGÁLAT:

Nem voltam-e olyan önző, mintha társaim nem is léteznének?

Ösztönös durvasággal nem tettem-e kibíratatlanná környezetem életét?

Nem utasítottam-e vissza a kellően fölkinált hitet?

KÖNYÖRGÉS:

Istenünk! Segíts, kérünk, hogy a felebaráti szeretet főparancsában ne csupán isteni követelményt lássunk, hanem megbecsüljük, mint igen jó tanácsot és megunhatatlan ajándékot, amely utolsó percünkig értelmet adhat életünknek. Gazdagítsd képzeletünket, növelj leleményességünket, hogy a szeretetparancsban rejlő ajándékodat megértsük, örüljünk neki és kifogyhatatlan energiával és derűs lélekkel munkálkodjunk megvalósításán. Krisztus Urunk által. Ámen.

Igeistentisztelet

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* 1917-ben Fatimában a Boldogságos Szűz megjelent 3 kis pásztorgyermeknek. Egyik jelenés alkalmával rendkívüli látomásban részesültek. Egyikük, Lucia, később így foglalta szavakba élményét: „Nagy lángtengert láttunk. Fekete és égő gonosz emberi formák hanyódtak ebben a tengerben. A lángok földobták őket a levegőbe, azután egyensúlyukat veszítve hullottak alá, mint szikrák a tűzben. Estükben kétségbeesett sikoltást hallattak, és kiáltozva hullottak a mélybe. Nagy félelem vett erőt rajtunk.” (vö. Barthas: „Élt egyszer Fatimában...”)

A kis látnok gyermeki módra így próbálta kifejezni azt, amit nem lehet szavakkal elmondani, érzékelhetővé tenni azt, amit érzékeinkkel nem vagyunk képesek megtapasztalni: a kárhozat szenvedését.

Nincs szükség arra, hogy a templomi szentbeszédben a kárhozat kínjait szemléletes előadásban fejtegetessük. Krisztusnak sem volt ez pedagógiai módszere. Ő nyugodt, kijelentő mondatokban beszélt arról, hogy van kárhozat, és az ember belátására bízta, mit választ: az Életet vagy az örök Halált. Mi sem a színes fantázia oldaláról közelítsük meg ezt a hittételt, hanem Jézus tanításának fényénél és az apostoli igehirdetés tükrében vizsgáljuk a kérdést.

- *Tárgyalás:* Mit tud az emberi értelem megállapítani a végső büntetésről, és mit mond róla a kinyilatkoztatás?

1. Kárhozat van, és ez az erkölcsi rend szentesítése.

Az igazságos és szent Isten léte követeli, hogy a jó megkapja a jutalmát, a gonosz pedig elnyerje méltó büntetését. De mivel a gonoszság itt a földön gyakran nem veszi el büntetését, azért kell, hogy Isten igazságossága lesújtson rá odaát. Ha ez nem volna, akkor az emberek megtorlás nélkül keseríthetnék meg egymás életét, és büntetlenül lázadhatnának a Teremtő ellen. Maga az erkölcsi rend komolysága követeli tehát a végső büntetés létét.

A kárhozat fogalmán olyan büntetést értünk, amelynek soha nem lesz vége, amelyből nincs kiszabadulás. Kétségtelenül ez a legnagyobb rossz, ami teremtményt érhet. De éppen ezért tisztáznunk kell:

2. Vajon milyen bűnökre róják ki a kárhozat büntetését?

Az apostoli igehirdetés felsorolja azokat az ártalmas, súlyos bűnöket, amelyek az embert kizárják az Isten országából:

a) Akiknél az ösztönélet elszabadul az értelem irányítása alól.

SZENTLECKE Szent Pálnak a Galatákhöz írt leveléből (5,16-21)

Azt mondom tehát: Lélek szerint éljete! Akkor nem fogjátok teljesíteni a test kívánságait. A test ugyanis a lélek ellen tusakodik, a lélek pedig a test ellen, s ellentétben állnak egymással. Így nem azt teszitek, amit szeretnétek.

Ha a lélek vezet, nem vagytok a törvény alá rendelve. A test cselekedetei nyilvánvalóak: paráznaság, szemérmertlenség, fajtalanság, bálványimádás, babonáság, ellenségeskedés, viszálykodás, vetélkedés, harag, veszekedés, szakadás, pártoskodás, irigykedés, gyilkosság, részegeskedés, tobzódás s ezekhez hasonlóak. Amint azelőtt mondtam, most megismétlem: Akik ilyesmit tesznek, nem lesznek Isten országának örökösei.

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

Itt megint csak nem kell sokat magyarázkodnunk. Ha az ember ösztönélete elszabadul az értelem irányítása alól, pokollá teheti más emberek életét. Gondoljunk csak a társbérletek vagy a házassági tragédiák kirívó eseteire.

Amikor Jézus a kárhozatról beszél, mindig föltételezi a súlyos bűnt, és ezen az emberi gonoszságot érti.

b) Akik önző módon megkeményítik szívüket embertársaik iránt.

Jézus szenvedése előtti utolsó nagy beszédében fölvezet az utolsó ítélet drámáját. Amikor befejeződik a földi történelem, Krisztus elválasztja a jóktól a gonoszokat. Tudomásukra hozza büntetésüket, és azt meg is okolja:

EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből (25,31-33; 41-45)

Amikor eljön dicsőségében az Emberfia s vele mind az angyalok, ő dicsőséges trónján foglal helyet. Elébe gyűlnek az összes nemzetek. Ő pedig elválasztja őket egymástól, mint ahogy a pásztor elválasztja a juhokat a kosoktól. A juhokat jobbjára állítja, a kosokat pedig baljára.

Azután így szól a balján állókhoz: Távozzatok tőlem átkozottak az örök tűzre, amely

az ördögnek és angyalainak készült. Éheztem ugyanis, de ennem nem adtatok. Szomjaztam, de innom nem adtatok. Vándor voltam, de be nem fogadtatok, meztelen, de föl nem ruháztatok. Beteg voltam és börtönben, de föl nem kerestetek.

Erre azok is megkérdezik: Uram, mikor láttunk éhesnek vagy szomjasnak, vándornak vagy meztelenül, betegen vagy börtönben, és nem szolgáltunk neked? Ő azonban így felel: Bizony mondom nektek: amit nem tettetek eggyel is a legkisebbek közül, velem nem tettétek. Akkor ezek örök büntetésre jutnak, az igazak pedig örök életre.

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

Krisztus azt mondja a gonoszoknak: „Távozzatok tőlem, átkozottak.” Tehát olyanok jutnak oda, akik „átkozottak”. Akik rászolgáltak erre a névre. Nem olyanok, akik valami véletlen esemény folytán kerültek szembe Istennel, hanem akik maguk akartak a végtelenül jó Isten szemében átkozottá válni. Akiken semmi nem segített: sem az isteni kegyelem, sem az isteni irgalom. És miért lettek átkozottak? Jézus megmondja: mert szenvedő embertársaik felé megkeményítették szívüket. Vannak emberek, akik képesek úgy megkeményíteni szívüket, mintha embertársaik nem is léteznének.

Egy szélhámos jogász 90 lakásigénylőt becsapott. Százezer forintos előlegeket fölvetett a családoktól, akik egy életen át gyűjtött pénzüket adták oda. Ékszer vásárolt a pénzen, majd külföldre szökött.

Az újságok hírül adták, hogy 1977. május 1-én Isztambulban gyilkos merénylők a békésen fölvonuló hatalmas tömegbe gépfegyversorozatot adtak le a környező házak tetejéről és véres tömegmészárlást rendeztek ártatlan emberek közt. Az igazságszolgáltatás kezét pedig elkerülték.

Itt olyan gonoszságokkal állunk szemben, amelyek Isten igazságosságához kiáltanak büntetésért az égből. Ha ilyen bűnökért nem járna méltó büntetés, akkor az egész erkölcsi rend komolytalanná válnék!

c) A kellően fölkinált hit visszautasítása.

Krisztus kárhozatot emleget azok számára is, akik visszautasítják a hitet. Persze nem akármilyen hitet, hanem az általa kellőképpen fölajánlott hitet. Jézus a küldetését csodákkal igazolta, szent életével bizonyította, és áradt belőle az Isten szeretete. Ha valaki ennyi tanúságtétellel szemben is megkeményítette a szívét, arra vonatkozik, amit Jézus így fogalmazott meg: „Aki nem hisz, elkárhozik!” Amit a Szentírás alapján halálos bűnnek nevezünk, az nem véletlen botlás, hanem gonoszság és megátalkodottság. A kárhozat tehát a bűnben megátalkodott ember büntetése.

3. A kárhozat Istentől kiszabott büntetés.

Ezt persze nem szabad naiv módon elképzelni. A pokol nem valami kozmikus börtön, ahol kínozzák a kárhozottakat, vagy ahol Isten fogvatartja ellenségeit. Nem! Isten szereti minden teremtményét. Ő maga a szeretet, és nem hajlandó más lenni a kárhozottak kedvéért sem. Nem gyönyörködik teremtményei szenvedésében. A lét Urának nincs szüksége arra sem, hogy ártalmatlanná tegye ellenségeit.

A kárhozottak azonban nem akarnak senkit szeretni, és azt sem igénylik, hogy őket szeresse valaki. Azt gyűlölik legjobban, aki szeretettel fordul feléjük. És mivel Isten szereti őket leginkább, azért Istent gyűlölik a legjobban.

4. Miben áll a kárhozat büntetése?

A bűnben két mozzanat található: elfordulás Istentől és rendetlen odatapadás valamilyen földi jóhoz. Ennek megfelelően a büntetés is kettős: Isten elvesztése és fájda-

lom, amelyet éppen azok a földi dolgok okozhatnak, amelyek kedvéért a bűnös elvesztette Istent.

a) Isten elvesztése. — Az ember nyitva áll a végtelen igazság, jóság, szépség felé. Semmiféle teremtettség érték nem képes tökéletesen betölteni a lelkét. Amikor megfosztja önmagát a végtelen Istentől, akkor megmarad saját kicsiségében és elégtelenségében.

Hogy miért lesz Isten elvesztése a kétségbeesés forrása? Néhány példa világosságot vet arra, hogy milyen döbbenetes élmény a kétségbeesés.

Heródes király hamis vádak alapján kivégeztette az őt hűségesen szerető feleségét, Mariamné. Másnap kitudódott a kivégzett asszony ártatlansága. A király rádöbbsent, hogy nem tudja többé visszahozni az életébe azt, aki életének egyedüli értelme volt. Kétségbeesve tépte a haját, és tíz körmével lett volna hajlandó kiásni őt a földből.

Mikes Kelemen, II. Rákóczi Ferenc hűséges kísérlőjét a rodostói száműzetésben vígasztalhatatlan szomorúság lepte meg. Érezte, hogy elvesztette azt a hazát, amely őt egyedül tudta volna boldogítani.

Napóleon hatalma tetőpontján Oroszországban elvesztette az egész hadseregét, dicsőségét, uralmát. Micsoda kétségbeesés szállta meg, amikor a kis szigetre száműzve rádöbbsent, hogy elvesztette életének célját és értelmét.

A kárhozott az Istent veszíti el, és ezzel megghiúsul egész élete. És jóvátehetetlenül, visszavonhatatlanul veszíti el.

b) A teremtmények jelenléte. — Isten elvesztésének fájdalmához hozzájárul az undor és a kín, amelyet éppen a teremtmények jelenléte okoz, amelyeknek kedvéért a bűnös megtagadta Istent.

Valaki megöli társát, hogy elrabolja a pénzét. Börtönbe zárják, ahonnan nem nyílik ablak sehová, és asztalára odateszik azt a pénzt, aminek ára társának élete volt. Égeti, vádolja lelkét a kincs látása.

A kárhozatban az ember magára hagyatva marad emlékeivel, amiket már ezerszer megunt, lelkiismeret-furdalásaival, amelyek vádolják. Ablak nem nyílik semmiféle új ismeret felé, új cél nem tekint rá. Bensőleg az ő lelke is vágyódnék a szeretet után, de kevélysége nem engedi, hogy részvétet elfogadjon. Ezért mindenkire gyűlölettel tekint. „A tűz” az a valami, ami a teremtményekből feléje sugárzik. Az élet kiüresedett, a célt örökre elvesztette!

5. A kárhozat örökkévalósága.

Még van egy kérdés, amely előtt az elme szinte megbicsaklik. És ez a kárhozat örökkévalósága. Miért örök? Nem volna módja Istennek, hogy megsemmisítse a bűnösöket vagy előbb-utóbb megbocsásson nekik? Sokkal nagyobb titok ez, hogysem meg tudnánk oldani. Próbáljuk azonban egy-két mondattal megvilágítani.

a) Ha Isten megsemmisítené a bűnösöket, akkor a teremtmény maradna erkölcsileg a győztes. Mondhatná: Életemmel tehet Isten, amit akar, de akaratomat nem tudja megtörni. Az utolsó pillanatig dacolok vele!

b) Ha pedig megbocsátana a bűnösöknek, akkor a bűnös azt mondhatná: Én maradtam a győztes. Dacoltam vele, ő volt köteles engedni, nem én!

Maga a tárgyi rend szólna ellene. A kötelező teremtményi rend szenvedne csorbát. A teremtménynek át kell éreznie, hogy a Teremtő ellen nem lehet büntetlenül lázadnia.

● **Befejezés:** Krisztus nem akart fenyegetni a kárhozattal. Ennek a hittitoknak nem az a fő célja, hogy rettegéssel töltsön el. Krisztus azért nyilatkoztatta ki, hogy rádöb-bentsen: *az erkölcsi élet nagy és szent vállalkozás*, olyan dolog, amely elvezethet az örök boldogságba, semmibevétele viszont az élet kiüresedését jelentheti. Isten ilyen erkölcsiséget akart, amely nagy problémákkal és szent célokért küzd.

Nekünk keresztényeknek az a feladatunk, hogy Isten parancsait teljesítsük, a szeretetet gyakoroljuk, ha elestünk, bűnbánatot tartunk, és keresztény reménnyel bízunk az Isten irgalmában, mert Isten komolyan akarja, hogy elkerüljük az örök kárhozatot, és az örök üdvösségre jussunk. Ámen.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Istenünk! Add, hogy minden ember megismerjen téged és szent Fiadat, Jézus Krisztust, egyben fölismerje, hogy a kárhozat lehetősége is a te féltő szereteted jele és a mi érdekünket szolgálja:

- Lektor:** 1. Add, Urunk, hogy szereteted intő szavát azok is meghallják, akik még nem ismernek vagy könnyelműen elfordultak tőled!
 — *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
2. Add, Urunk, hogy jól fölhasználjuk az üdvösség elnyerésére adott időt és kegyelmedet!
 — *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
3. Add, Urunk, hogy a keresztények példaadó élete szent Fiad követésére ösztönözzön minket!
 — *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
4. Add, Urunk, hogy azokért, „akik nem engedelmeskednek Krisztus evangéliumának” és az örök kárhozat veszedelmében forognak, szüntelenül imádkozzunk!
 — *Kérünk téged, hallgass meg minket!*
5. Add, Urunk, hogy meghívásodra méltók lehessünk és kegyelmedben élve jussunk el hozzád!
 — *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Mennyei Atyánk! Te jóságosan meghívsz minden embert az örök életre. Segíts kegyelmeddel, hogy hívásodat mindenkor lelkiismeretesen követve eljussunk hozzád és boldogok lehessünk országodban. Krisztus Urunk által. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁS:

Jézus Krisztus keresztdózatával megváltott az örök büntetéstől. Kenyér és bor színeben újból és újból megújul ez az áldozat. Most is ezt készítjük elő és ajánljuk föl Istennek.

Ének: Szent Szíveddel együtt hevülünk... SZVU 223/6.,7.

MIATYÁNK:

Mióta Jézus eljött közénk, tudjuk, hogy az Isten a mi szerető Atyánk, aki „azt akarja, hogy minden ember üdvözljön és az igazság ismeretére eljusson.” Ezzel a gyermeki bizalommal forduljunk hozzá, és így imádkozzuk most a Miatyánkot!

17

ISTEN BÁRÁNYA ELŐTT:

Jézus Krisztus! Te mindannyiunkat meghívtál asztalodhoz. Megígérted, hogy itt a földön lakóhelyet veszel azok szívében, akik szeretettel befogadnak. Kérünk, földi életünk után készíts nekünk lakóhelyet örök országodban.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Életünk utolsó órája a végső döntés lehetősége számunkra. Énekünkkel kérjük Jézus segítségét, hogy a végső órában mellette dönthessünk.

Ének: Uram Jézus, el ne hagyj... SZVU 150/5.

18. Az ember megdicsőülése: feltámadás

Bevezető

KEZDETRE:

Az emberiség legkiválóbb szellemei: tudósok, költők, művészek és filozófusok mindig keresték a választ erre a kérdésre: Miért élünk? Mi a célja az életnek? Lezárul-e az emberi lét a halállal, vagy van valami, ami túlmutat rajta? A keresztény kinyilatkoztatás az egyetlen, amely megnyugtató választ ad: a történelem végén Isten föltámaszt minden megholtat, és a testből és lélekből álló ember megdicsőülve örökké élni fog.

Amikor a szentmisében hittel valljuk Krisztus föltámadását, gondoljunk arra: vele együtt egykor mi is új életre támadunk.

Ének: Zeng a harang hívó szóval... SZVU 232/1.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

A halállal a hit átadja helyét az Isten látásának, a remény pedig eléri beteljesülését, így nincs többé szerepük az örök életben. A szeretet azonban örökre megmarad. Tartsunk ezért ma főleg a szeretet elleni bűnökről lelkiismeret-vizsgálatot:

Veszekedtem-e? Verekedtem-e? Tartottam-e haragot?

Csúfoltam-e mást? Árulkodtam-e?

Ráfogtam-e másra valamilyen hibát? Szívtelen, durva voltam-e?

DICSŐSÉGRE:

Lelkünk a bűnbánatban megtisztult. Most már méltóképpen énekelhetjük dicsőítésünket Istennek:

Ének: Dicsőség a magasságban... SZVU 232/2.

KÖNYÖRGÉS:

Urunk, te feltámadásoddal orvosoltad a világ bajait, és vígasztaló feleletet adtál az emberi élet céljáról. Erősítsd bennünk szüntelenül a feltámadásba vetett reményt, és add, hogy örökre a te megdicsőült népedhez tartozzunk. Aki élsz és uralkodol mindörökké. Ámen.

Igeistentisztelet:

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Egyszer az egyik 17 éves nagyfiú így fakadt ki előttem: „Atya, az egész élet nagy ostobaság! Az ember korán reggel fölkel tanulni, délelőtt hat-hét órát az iskolában tölt. Ebéd után szakkörök, különórák, edzés. Délután tanulás, este mozi vagy tv. Másnap ugyanez. Hát ez az élet?”

A munkában elfáradt férfiember pedig így panaszkodott: „Reggel odaállok a zakatoló gép mellé, délután lemosom magamról az olajat. Este csak arra futja erőmből, hogy újságot olvassak vagy megnézzem a meccset. Ha kikészültem, beutalnak két hétre üdülni. Ha végképp leáll a motor, ünnepélyes temetés, 2X1 méteres sírgödör. Ez az élet célja?”

Minden gondolkodó ember előtt fölmerül a kérdés: lebeg-e az ember előtt olyan cél, amelyért érdemes élnie még annak is, akit sok csalódás, megpróbáltatás ér?

Múltkor már láttuk, hogy: igen. Isten a lelket örök boldogsággal jutalmazza. Ámde mi nemcsak lélek vagyunk, hanem test is. Továbbá ott vannak bennünk az érzelmek, amelyeknek nagymértékben forrása testünk is. Földi életünkben családi kapcsolatok alakulnak ki szüleinkkel, testvéreinkkel; osztálytársainkhoz, játszópajtásainkhoz baráti szálak fűznek. Ezeket nem a lélek hordozza, hanem az egész ember, amely test és lélek együtt. Amikor alkotunk, létrehozunk valamit, — legyen az akár egy homokvár vagy egy amatőr detektoros rádió —, ebben a testünk is résztvesz. Ha testünk a halállal végképp romlásba süllyedne, akkor hiába dicsőülne meg a lélek, számunkra az nem lenne igazi boldogság. Valami lényeges hiányoznék a léleknek. Az egész örökkévalóságon át azt kérdezhetné: Méltó volt-e ez a mű az Istenhez? Ha nem dicsőülne meg a test, akkor az ember az Isten kezében nem volna más, mint valami félig sikerült kísérleti tárgy. A keresztény hitvallás azonban így fejeződik be: „Várom a holtak föltámadását és az örök életet.” Tehát olyan örök életet, amelyben benne van a test föltámadása és az egész ember megdicsőülése!

● *Tárgyalás:* I. A feltámadás ténye.

Az apostolok nem voltak természettudósok, akik laboratóriumban kikísérletezett eredményeket tettek közzé. Sem filozófusok, akik íróasztal mellett kiagyalt elméleteiket hirdették. Ők apostolok voltak, akik Jézus Krisztus üzenetét mondták el.

De hogyan merték az apostolok a feltámadást prédikálni?

1. Hirdetik a feltámadást, Jézus feltámadása alapján.

Jézus feltámadása volt az apostolok legerősebb érvelése a bizonyításnál. Rá tudtak mutatni Valakire, akiben a feltámadás már végbement, aki már felöltötte a megdicsőült testet, aki saját dicsőséges, új életével bemutatta, milyen megdicsőülés vár az emberre. Az apostolok látták az új életre támadt Jézust, beszéltek vele, megérintették őt, tehát tanúknak érezték magukat. Erre az egyetlen tényre, Krisztus feltámadására építették föl egész igehirdetésüket. És merték kijelenteni: ezen áll vagy bukik az egész keresztény hit.

SZENTLECKE Szent Pál apostolnak a Korintusiakhoz írt első leveléből (15,12-22)

Ha tehát azt hirdetjük, hogy Krisztus föltámadt halottaiból, hogyan állíthatják néhányan közületek, hogy nincs föltámadás? Ha nincs föltámadás, akkor Krisztus sem támadt föl. Ha pedig Krisztus nem támadt föl, hiábavaló a mi igehirdetésünk, s hiábavaló a ti hitetek. Sőt még Isten hamis tanúinak is bizonyulunk, mert Istennel szemben arról tanuskodunk, hogy Krisztust föltámasztotta, noha nem támasztotta föl, ha a halottak egyáltalán nem támadnak föl. Ha ugyanis a halottak nem támadnak föl, akkor Krisztus sem támadt föl. Ha pedig Krisztus nem támadt föl, semmit sem ér a hitetek, mert még mindig bűneitekben vagytok. Sőt azok is, akik elhunytak Krisztusban, elvesztek. Ha pedig csak ebben az életben reménykedünk Krisztusban, szánalomra méltóbbak vagyunk minden embernél. Ámde Krisztus föltámadt halottaiból, mint a holtak zsengéje. Egy ember által jött a halál, és egy ember által jön a holtak föltámadása is. Amint ugyanis Ádámban mindnyájan meghalnak, úgy Krisztusban mindnyájan életre kelnek.

Ez az Isten igéje. Istennek legyen hála.

Szent Pál 1900 évvel ezelőtt úgy beszélt, mintha ma állna itt a szószéken és a mai kételkedő emberhez beszélne. Bizonyítékot hoz föl érvelésében: Ha Krisztus nem támadt föl, akkor hiábavaló a mi igehirdetésünk, mert nem tudunk mire hivatkozni. Akkor nincs bizonyítékunk arról, hogy Krisztus életének megvolt a célja, hogy az Atya elfogadta áldozatát a bűnök bocsánatára; nincs bizonyítékunk arról, hogy Isten meg akarja dicsőíteni ezt az anyagi testet. Mert ha Jézus Krisztusban nem dicsőítette meg, akkor senki másban nem fogja megdicsőíteni!

Ha tehát Krisztus nem támadt föl, akkor nincs értelme a keresztyény reménységnek. Akkor csak együnk és igyunk, élvezzük az életet, mert a halállal úgylis vége mindennek. Ez az apostol igehirdetése. Csak olyan valaki mer bátran így beszélni, aki szemtanúnak érzi magát, mert azt mondhatja: „Nekem is megjelent Krisztus, én magam is beszéltem vele.”

Végül pedig Pál apostol erre a következtetésre jut: Krisztus feltámadása nemcsak azt jelenti, hogy az Isten képes föltámasztani az embert, hanem hogy egykor föl is fogja támasztani.

2. Hirdetik a feltámadást Jézus tanítása alapján.

Krisztus világosan tanította a föltámadást. Erről szól a mai evangélium:

EVANGÉLIUM: Szent János könyvéből (5,25-29)

Jézus így tanított: Bizony, bizony mondom nektek: eljön az óra, és már itt is van, amikor a holtak meghallják Isten Fiának szavát, és akik hallgatnak rá, élni fognak. Amint az Atyának élete van önmagában, úgy ő megadta a Fiúnak is, hogy élete legyen önmagában, és hatalmat adott neki, hogy ítéletet tartson, mivel ő az Emberfia. Ne csodálkozzatok ezen. Eljön az óra, mikor a sírokból mindnyájan meghallják Isten Fiának szavát. Akkor előjönnek, akik jót cselekedtek, az élet föltámadására, akik pedig gonoszokat cselekedtek, az ítélet föltámadására.

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

Krisztus, az örök közvetítő, feladatának teljességébe beletartozik, hogy az embert új életre szólítja a halálból. Így az örökkévalóságon át is közvetíti neki az isteni kegyelmet. A halálból örök életre támasztott emberiség Istennek új népe, megdicsőülésében örökre megvalósul a Krisztustól elhozott megváltás műve.

II. A feltámadás körülményei.

A kutató emberi értelem nem elégszik meg csupán a feltámadás tényének ismeretével. Tovább keres, mert a feltámadás körülményei után is érdeklődik: milyen lesz az új életre támadt testünk? A feltámadt test tulajdonságaira vonatkozóan a feltámadt Krisztus alakjából tudunk következtetéseket levonni.

Azonosak maradunk önmagunkkal, ahogyan testünkben éltünk.

És mi lesz azokkal, akiket elégettek, akikből csak egy marék hamu maradt?

Nos, ugye tanultál biológiát? Hát akkor tudod, hogy a táplálkozással az ember egyre újabb sejteket épít bele testébe. Az anyagcsere folytán pedig sejtjeink kopnak, elhasználódnak. Hét év alatt a test valamennyi sejtje kicserélődik. Ha most tizennégy éves vagy, mostani testedben egyetlen molekula, egyetlen részecske sincs abból a testedből, amely hét éves korodban voltál. Tested egészen kicserélődött, és te magad mégis azonos vagy hét év előtti lényeddel. Miért? Mert ugyanaz a lélek éltet és ugyanaz a személy vagy. Éppígy lesz azonos a feltámadt test a földivel.

A feltámadás után is megmarad a kettősség: fiúk és lányok, férfiak és nők. Nem azért, hogy legyen kit feleségül venni vagy legyen kihez férjhez menni, mert erre akkor már nem lesz szükség. A fejlődés lezárul, új emberek már nem születnek. De a két nem közötti szeretetkapcsolat hozzájárul az igazi boldogsághoz.

Hitünk tanítása szerint *saját testünkben* támadunk föl, de kiteljesedett emberségünkben. Mindenki boldog lesz, mert mindenki kedveskedni akar, és azért leszünk boldogok, mert alkalmunk lesz a szeretet gyakorlására.

Szenvedés és halál nem lesz többé. Nem éhezünk és nem szomjazunk, nem lesz fájdalom, betegség, nem lesz gyász és elválás. Isten velünk fog lakni, és letöröl szemünkről minden könnyet.

A test erőtlenségét felváltja a *tetterő*. Nem lankadunk el a fáradtságtól, minden távolságot könnyűszerrel áthidalunk. Ahogy most gondolatban egyik pillanatban itt vagyunk, a másikban ott, úgy lesz a feltámadás után a valóságban is, mert lelkünk szárnyalását akkor követni tudja testünk is. Ennek a világnak fizikai törvényei nem jelennek többé akadályt: olyanok leszünk, mint Krisztus a feltámadás után. Át tudott hatolni a zárt ajtókon, láthatóvá tudta tenni magát, de el is tudott tűnni az emberi szemek elől, föl tudott emelkedni a mennybe.

• *Befejezés:* A magyar költő, Vajda János „Őszi tájék” c. bölcselkedő költeményében fölteszi a kérdést:

*Elhervad a rózsza, lehull a levél!
Ezért születünk hát, ez azéleti cél?
Csak eddig a pálya, semmit se tovább,
Vagy itten az ember csak öltözik át...?
...Ereszkedik a ravatal a gödörbe,
Dörögnek a hantok: örökre, örökre,
A sírra borul le hű szerető:
Semmit soha vissza a temető?!*

A keresztény kinyilatkoztatás feleletet ad a nagy kérdésre: Van-e értelme az életnek? Igen! Mert a temető nem az utolsó állomás! Mindaz a *tudás*, amelyet az ember megszerzett, az *erények*, amelyeket gyakorolt, a *jellem*, amelyet kialakított, nem vész el. A *tudomány*, a *kultúra*, a civilizáció, a *művészet*, amely annyi nemes verejtékébe került az embernek, nem hiábavaló. Mindarra, ami érték volt a teremtett világban, nem a megsemmisülés, hanem a megdicsőülés vár! Megtisztulva és megnemesedve hozzájárul majd a feltámadt ember boldogságához az egész örökkévalóságban.

Ezt érezhette meg a költő is, amikor versének végén fölcillan benne a hitéből merített remény:

*...Sírhalmozat ölelve, az anya zokog.
— Majd kigyúl a csillag, kisüt a hold.
S ott fenn a keresztfán suttogja a szél:
Kinyílik a rózsza, kihajt a levél!*

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Testvéreim! Krisztus feltámadott! Ő a Kezdet és a Vég, a szent, erős, halhatatlan Isten. Átala terjesszük kérésünket mennyei Atyánk elé:

Lektor: 1. Tartsd meg, Urunk, húsvéti szent örömben szentséges Atyánkat, lelkipásztorainkat és hívő népedet!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Legyen velünk, édes hazánkkal és az egész világgal a te békéd!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Szítsd föl a keresztség kegyelmét mindnyájunkban, akik a keresztségben meghaltunk a bűnnek és föltámadtunk az új életre!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Föltámadásod győzelme bátorítsa a betegeket, öregeket és szenvedőket!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

5. A halálon aratott diadalod juttassa el megholt testvéreinket a föltámadás dicsőségére!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Mindenható, örök Isten! Újjászülettünk egyszülött Fiad halálában és feltámadásában. Tekints reánk szeretettel, és segíts, hogy második eljövételének dicsőségében is részesülhessünk. Krisztus a mi Urunk által. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁSRA:

A szentmisében a meghalt és feltámadt Krisztus teste és vére jelenik meg szentségesleg. A felajánlásban ennek anyagát: a kenyeret és a bort készítjük elő és ajánljuk Istennek. Énekkel kapcsolódjunk bele a felajánlásba:

Ének: Mit adhatok, szegény bűnös... SZVU 232/5.

ÚRFELMUTATÁS ELŐTT:

Krisztus megdicsőült teste megjelenik köztünk. Tiszteletünk kifejezéséként hódolattal tekintünk rá. Utána pedig hittel valljuk meg feltámadását.

ISTEN BÁRÁNYA UTÁN:

Jézus azt ígérte: aki eszi az ő testét, azt föltámasztja a dicsőséges örök életre. Fogadjuk el azért a szentáldozás lakomájára való meghívását.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Uram! Azt mondják: derűlátó, optimista vagyok. De lehetek-e túlságosan optimista, ha hiszek a föltámadásban? Igen, látnom kell a világban a szenvedést és a halált. De ugyanezzel a tekintettel észre kell vennem a megdicsőülést is. Sokan csüggedten hirdetik: „Minden összeomlik. Elpusztul a világ.” Én ezzel szemben azt mondom: „Új világ keletkezik!” Létezik a halál, Uram, de te legyőzted föltámadásoddal! Add, hogy életem hirdesse az örömhírt: az emberre nem a megsemmisülés, hanem a megdicsőítés vár. Ámen. (vö. Cserháti: „Mindennap együtt az Úrral” 177. old.)

19. Anyák napjára

Bevezető

KEZDETRE:

A legnagyobb földi értéket, az életet édesanyánknak köszönhetjük. A nevelés feladatát is főként ő látta el. És ő szeret minket mindenkinél jobban. Ma minden gyermek köszönetet mond édesanyjának, és ajándékkal kedveskedik neki. Mi ezen felül imában emlékezünk meg róluk, és a szentmisét is fölajánljuk értük.

Ének: Zeng a harang hívó szóval... SZVU 232/1.

LELKISMERETVIZSGÁLAT:

Tisztelettel beszéltem-e szüleimmel?

Tisztelettel beszéltem -e másoknak szüleimről?

Kedvükbe jártam-e szüleimnek?

Első szóra engedelmeskedtem -e?

DICSŐSÉGRE:

Az angyalok kórusához csatlakozva zengjünk mi is dicséretet Krisztusnak.

Ének: Dicsőség a magasságban... SZVU 232/2.

KÖNYÖRGÉS:

Jézus Krisztus! Te földi életedben édesanyádnak szólítottad a Boldogságos Szűzet. Add, hogy mindannyian tisztelettel, szeretettel és engedelmességgel legyünk édesanyánk iránt és ezáltal hozzájáruljunk az igazi keresztény családi szellem kialakításához. Aki élsz és uralkodol mindörökké. Ámen.

Igeistentisztelet:

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Az Egyesült Államok egyik városában új intézetet építettek vakok számára. Az épületre nem terveztek ablakot. Gondolták, hogy a vakok úgysem látnak ki rajta. Rövidesen észrevették, hogy a vakok rosszkedvűek, szomorúak, és sokan megbetegednek. Rájöttek, hogy a napsugár hiánya okozza a bajt.

Vannak gyermekek, akik jól látnak, de hiányzik nekik a lelki napsugár: a szeretet. Modern szóval így nevezik őket: „érzelmileg sérültek.” Szeretetéhségben szenvednek. Kiskorukban nem volt alkalmuk, hogy odasímuljanak az anya testéhez. Senki sem mosolygott rájuk, nem csókolta meg őket, nem simogatta meg a fejüket. Később sem tudták kis szívük nagy titkait senkivel sem megosztani. Ezek a gyermekek felnőttek, és testileg egészségesek lettek. Mindent megtanultak. Csak egyet nem: a szeretetet. Olyan lelki sérülés érte őket, amelyet egy életen át nem lehet kiheverni.

Adjon hálát mindenki az Istennek, aki meleg családi otthonban nőhetett föl: volt jó édesanyja, és megtapasztalta, mi a szeretet.

● *Tárgyalás: 1. Az édesanya szeret minket a legjobban.*

Ha az ellenőrzőbe egyest kaptatok, kivel íratjátok alá? Ugye, anyukával?

Ha megver valaki titeket, kihez szaladtok segítségért? Ugye, anyukához?
 Ha fáj valamitek, kinek panaszkodtok? Ugye, édesanyának?
 Ki az, aki mindig elhiszi, hogy fáj a fejetek, és hogy az nem a TV-től van? Ugye, anyuka? — Tehát az édesanya szeret titeket a legjobban.

II. Meddig megy el az édesanyák szeretete?

Hol a határa az anyai szeretetnek? Erre most nem én akarok felelni, hanem a Szentírást üjtük föl. Az Ószövetség legmelegebb szívű alakja: Jeremiás próféta. Csupa melegség, gyöngédség árad belőle. Ki csöpögtette ezt a szívébe? Az édesanyja!

Sok meg nem értés közepette ez az idős asszony az, aki mindig megérti fiát. Az üldözés közben az anya védelmezi őt. A menekülés és bújosás alatt is ő várja a fiát. És a gyilkos összeesküvés közepette is ő áldozza életét gyermekéért.

A világhírű író, Franz Werfel nagy lélektani megértéssel dolgozza föl ezt a jelenetet „Halljátok az ígét!” c. regényében. Jelenet formájában elevenedjék meg előttünk Jeremiásnak és édesanyjának utolsó találkozása:

Konferáló: Holdtalan éjszaka borul Anatoth falu dombjaira. Jeremiás némán lopózik édesanyja háza felé. Hosszú hónapok óta bujkál Joakim király haragja elől. Most hazamegy szülőfalujába. Anyját akarja látni. Lábujjhegyen oszon anyja szobájáig.

Jeremiás: Béke veled, anyám!

Anya: Veled legyen béke, legifjabb gyermekem!

Jeremiás: Anyám! Engem az Úr választott ki prófétájának. Ha szól hozzám hangja, nekem beszélnem kell. Ha üzen a királynak, neki is át kell adnom. Ha fenyegető jövendölést mond, azt is!

Anya: Az Úr elől nem tudlak megvédeni, fiam. Nem is akarlak. De az emberi ármanykodástól megoltalmazlak.

Jeremiás: Anyám, miért gyűlölnek engem bátyáim?

Anya: A királyi fegyveresek ötször voltak ebben a házban, hogy elfogjanak téged. Két bátyád riasztó szégyennek érzi, hogy a király által üldözött, lázadó testvére van.

Jeremiás: Nem lehetne kibékülni velük?

Anya: Békülésről szó sem lehet. Testvéreid gondolkodás nélkül kiszolgáltatnának a királynak, ha ugyan ők maguk nem tesznek el láb alól. Különösen idősebbik bátyád felesége: Mochelet gyűlöl.

Jeremiás: És miképpen akar anyám megvédeni testvéreim elől?

Anya: Apád egy nappal halála előtt így szólt hozzám: „Ha valamelyik gyermekünk végső szükségbe jut, add oda neki ezt.”

Konferáló: Az anya a faliszekrényhez lép, és kis csomagot vesz ki belőle. Egy tömb vert arany van benne. Fia felé nyújtja.

Jeremiás: Ki tudja, vajon eljött-e már a végső szükség napja?

Konferáló: Aznap este Jeremiás megjelenik a családi asztalnál, és leül a helyére. A házban szokás, hogy vacsora végén ezüst serlegben adják asztalra a bort. A ház úrnője szokta megtölteni a serlegeket, a legidősebb férfi pedig megáldja. Jeremiás megfigyeli, hogy az egyik serleg különáll a többitől, s ám-bár tele van már borral, Mochelet pillantása mindig a serleg felé fordul.

Jeremiás: Nyilván nekem szánták ezt a serleget, amely távol van a többiekétől.

Konferáló: Jeremiás elgondolkozik. Észre sem veszi, hogy anyja elcseréli saját serlegét az övével. Mint legifjabb férfi a jelenlévők közül, föláll, és elmondja az áldást:

Jeremiás: Áldott légy, örökkévaló Istenünk, aki megteremtetted a világot!

Konferáló: Mindenki ajkához emeli a serleget, s iszik, ahogy kedve tartja. — Az anya előbb színét és illatát vizsgálja, aztán nyugodt mosollyal három kortyot iszik az italból.

Jeremiás nagyon szomjas. Ivás közben mégis egyszerre megáll kezében a serleg. Észreveszi a cserét. Borzalmas gyanú fut végig rajta. Anyja felé fordul. Az anya leteszi az asztalra a serleget, és mosolyogva bólint. Aztán Mocheletre néz. A gyűlölködő sógornő tágranyílt szemekkel mered a serlegre, amelyet Jeremiás ujjai között tart. Most már a többiek is borzalommal néznek Mocheletre. Az asszony fölugrik. Letépi fejről a kendőt. Kusza, szürke haja olyan, mintha vihar zilálta volna össze. Elnyújtott, már nem is emberi üvöltéssel kirohan.

Az anya lassan oldalt fordul, és feje legifjabb fiának ölébe hull. Jeremiás magasra emeli a testet, és a sötét folyosón át beviszi szobájába. Megrázza, keltegeti, de nincs semmi életjel. Amikor dermedt keze lefekteti anyját a fekvőhelyre, mintha lehelet vékony hangon mégis megszólalna:

Anya: Legifjabb fiam... legifjabb gyermekem... Menekülj valahová, ahol biztonságban vagy!...

Konferáló: Jeremiás a lámpát anyja arca elé tartja. Szeme már megtört.

Jeremiás: Bezárni az ajtót! Eltorlaszolni bútorokkal!

Konferáló: Aztán teljes hosszában elvágódik halott anyja mellett, és többé nem tud magáról.

Nem minden anya adja oda ilyen hősi gesztussal életét gyermekéért. De az anyai hivatás annyit jelent, mint gyertyának lenni: világosságot és meleget árasztani a családra, és közben csonkig égni.

III. És mi a gyermek feladata édesanyjával szemben?

A viszonzszeretet! Így írja a költő Mécs László:

*Hogyha minden folyó lelkemen átfolya,
Minden hálamalom csak zsoltárt mormolna,
Kamatnak is kevés, nagyon kevés volna.*

*Ha az egész világ színmézét átadom,
Az ő édességét meg nem hálálhatom.
Ez az én bánatom, legnagyobb bánatom.*

Sajnos sok gyermek van, aki akkor szeretné meghálálni édesanyja szeretetét, amikor az már késő. Vigyázatok, nehogy egyszer ti is így járjatok.

Ibsen, a norvég drámaíró „Peer Gynt” c. színdarabjában bemutat egy fiatalembert. A címszereplő vidám, hetyke, könnyelmű falusi legény. Anyja nagyon szereti fiát. Peer is szíve mélyén szereti anyját, mégis kamaszos hebehurgyaságaival sok bosszúságot szerez neki. Elmegy hazulról, világ csavargója lesz. Akkor tér csak haza, amikor anyja

súlyos beteg, sőt már halálán van. Fiában föltámad a gyermeki szeretet: leül anyja ágyához, és meseszóval segíti át halálküzdelmén. Legalább ezzel akarja meghálálni — persze későn — azt a sok szeretetet, amelyet anyjától kapott.

A drámának ez a felejthetetlen jelenete elevenedjék meg most előttünk:

- Peer: Édesanyám, ne beszéljünk most
Csak kedvest, kellemeset.
Feledjük el azt, ami bántó,
ami rossz és csúnya eset.
Szomjas vagy? Nem nyom az ágy? Szólj.
Be kurta. Fogadni merek —
Úristen! —, az én kicsi ágyam!
Ebben aludtam Peer, a gyerek.
Emlékszel-e mennyiszor ültél
ágyamra, ha jött a setét,
és míg melegen betakartál,
mondottad a dalt s a mesét.
- Konferáló: Most ő, a gyermek mond mesét anyjának, hogy megkönnyítse a kedves
teremtés haláltusáját.
- Peer: Meseszó! — Az ágyra telepszem,
te takard csak jól be magad.
Víg szótól elfut a bánat,
s az idő szaporázva halad.
- Ase: A zsoltár kellene inkább —
félő szívem úgy nehezül.
- Peer: A Soria-Moria várban
a király most ünnepet ül.
Te feküdj csak szépen a szánon,
odaviszlek a hó mezején...
- Ase: De te, Peer, meghívtak-e engem?
- Peer: Hívva vagyunk, te meg én.
Gyi, táltos, gyi csak előre!
Nem fázol-e édesanyám?
Szélben suhanunk a sötétben,
úgy száguld Grane, s a szán.
- Ase: Peer, hallod-e? Hah: mi csilingel?
- Peer: Száncsengők. Szánon ülünk.
- Ase: Kisérteti tompa harangszó —
- Peer: Most fjord-jegen át repülünk.
- Ase: Jaj, félek! Mondd, mi sóhajtoz? Mi suhog?
- Peer: A hegyek magasán zúgatja a szél a fenyőket.
Ülj csendesen, édesanyám.
- Ase: S ott messze, fiam, mi ragyog ránk?
Csupa fény, csupa fény, sok ezer.
- Peer: A vár ezer ablaka ontja...
Hah: tánczene... Hallod?

19

Ase: Tánczene, Peer?

Peer: Szent Péter áll a küszöbnél,
s hív. Lépj be.

Ase: Köszön?

Peer: Köszön. Áll,
töltött mézízű drága borából,
s tisztelve, hajolva kínál.

Ase: Ejnye, szegény öregasszony,
hogy ül le a dús lakomán?

Peer: Perc múlva elérjük a kastélyt:
a célt, iramodva, vígan.

Ase: Fekszem, s szememet becsukom most,
magamat rádbízva, fiam.

Peer: Gyi, Grane lovam, iramodj csak!
Gyúl a nép, lesz látnivaló:
hogy fut fel a szánnal a várba
Peer Gynt és Ase anyó.

Peer: Szent Péter uram, mi a baj? Mi?
Anyámnak utat te nem adsz?
Járhatsz ezer évig, amíg itt
ily jó lélekre akadsz.
...Ti nézzétek becsülettel
s gondozzátok szívesen,
mert nem járt erre felétek
ember, nemesebb, sohasem.
De az Úristen beleszól ám,
s hova lesz az a nagy hatalom? —
„Kapusom, ma ne légy akadékos,
vén Ase jöhet szabadon.” (felkacag)
Ugye jól sejtettem? A vén úr a hangot váltja. No lám.
(szorongva) Szemedben furcsa homály van — mi van veled, édesanyám?
Némán, mereven ne feküdj itt!
Szólj! Én vagyok itt: a fiad.
Értem. — A gyepre ki, Grane:
megtettük már az utat.
Köszönök minden közös órát, a vesszőt és a szidást!
S egy csókkal most te köszönd meg,
anyám, a csodás utazást.

Kari: Né, Peer! — Csak túlesik egyszer mindenki
a bűn s baján.

Nézd csak: milyen édesen alszik.
Vagy tán —

Peer: Meghalt az anyám.
Kari, rád bízom. Te temesd el.
El kell menekülni nekem.

Kari: Hová, Peer?

Peer: Tengerre.

Kari: De messzel

Peer: S túl a távoli tengereken.

● **Befejezés:** Az egyház anyja.

Nekünk keresztényeknek földi édesanyánk mellett van még egy édesanyánk: a Boldogságos Szűz. Jézus a kereszten legdrágább kincsét, Máriát, János apostolnak ajánlotta édesanyául. Ennek a végrendeletnek mindnyájan örökösei vagyunk.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből (19,25-27)

Jézus keresztre mellett ott állt anyja, anyjának nővére, Mária, aki Kleofás felesége volt és Mária Magdolna. Amikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához: „Asszony! Nézd, ő a te fiad.” A tanítványnak pedig azt mondta: „Nézd, ő a te anyád.” Attól az órától fogva házába fogadta Jézus anyját a tanítvány.

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Anyák napján forduljunk Istenhez: adja kegyelmét, hogy növekedjék bennünk az anyai méltóság megbecsülése:

Lektor: 1. Áldd meg, Urunk, az édesanyákat, akik úgy fogadtak minket, mint a te ajándékokat!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Jutalmazd meg, Urunk, az édesanyákat, hogy nem riadtak vissza a feladattól, hanem vállalták a nevelésünkkel járó áldozatokat!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Őrizd meg szívünkben, Urunk, az édesanyánk iránti tiszteletet és szeretetet!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Adj szívünkbe, Urunk, őszinte bűnbánatot, ha édesanyánknak valaha is fájdalmat okoztunk!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Úr Jézus, te a názáreti ház falai között a gyermeki szeretet példaképe voltál. Add kegyelmedet, hogy a gyermekek példádát kövessék: édesanyjukat becsüljék és szívből szeressék. Aki él és uralkodik mindörökké. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁSRA:

Jézus föláldozta magát értünk szeretetből. Az édesanyák is szeretetből vállalnak áldozatot gyermekeikért. Üljük meg most a keresztdáldozat megújításával az édesanyai szeretet ünnepét, és köszönjük meg a mennyei Atyának az élet nagy ajándékát, amelyet anyánktól vettünk.

19

MIATYÁNK:

Imádkozzuk most gyermeki bizalommal, és ajánljuk föl az édesanyákért azt az imát, amelyet a legtöbb gyermek az édesanyjától tanul meg.

ÁLDOZÁS UTÁN:

*Jó Isten, te adtál nekem
Szerető szülőket.
Jóságukért oltalmazd,
S áldd meg, kérlek, őket.*

*Add, hogy mindig úgy szeressem,
Mint te Szűzanyádat.
Add, hogy sose érje őket
Miattam a bánat. Ámen.*

20. Krisztus küldetésében járj a vakáció alatt

Bevezető

KEZDETRE:

Szeptember első vasárnapján örömmel jöttünk ide a templomba. Tudtuk, hogy valaki szeret, itt vár minket és üzen számunkra valamit. Ettől kezdve minden vasárnap találkoztunk Jézus asztala körül. Éreztük: ez az óra a mi óránk, ez a mise a mi misénk.

A tanév utolsó ifjúsági miséjére gyűltünk össze. Szívünk tele van hálával az elmúlt templomi év minden kegyelméért, de gondolataink már a jövő, a vakáció felé szállnak. Mielőtt küldetést ad a nyárra, Jézus még egyszer szívére akar ölelni minket.

Ének: Kegyesseggel hívsz, ó Jézus... SZVU 226/1.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT:

Aki a barátját szereti, szívesen beszélget vele. Szívesen beszélgettem-e Jézussal a reggeli és esti imában?

Aki a barátját szereti, nem késik el a megbeszélte találkozóról. Pontosan szoktam-e érkezni a vasárnapi misékre?

Aki a barátját szereti, érdeklődik iránta. Érdeklődéssel vettem-e részt a hittanórákon?

Aki a barátját szereti, gyakran van együtt vele. Milyen gyakran áldoztam évközben? Hetenként, havonta?

DICSŐSÉGRE:

Isten jószágát egész évben tapasztaltuk: zengjünk most áldást és dicséretet neki.

Ének: A mennyei szent karokkal... SZVU 226/2.

KÖNYÖRGÉS:

Istenünk, megköszönjük néked minden ajándékodat, amelyet a tanévben adtál: az életet, az egészséget, a munkakedvet, a tanulmányi sikereket. Megköszönjük a kegyelmedet: a hittanórán, a prédikáció alatt, az ima közben föl villanó jó sugallatokat. Segíts, hogy a vakáció folyamán a te küldetésedben járjunk: tisztaságot, hitet és szeretetet árásszunk mindenütt a környezetünkre. A mi Urunk Jézus Krisztus által.

Igeistentisztelet:

PRÉDIKÁCIÓ:

● *Bevezetés:* Andrea édesapja mérnök. Gyakran van vidéki kiküldetésben. Legutóbb is hívatta az igazgató. Megkérdezte: vállalja-e, hogy leutazik az egyik vidéki városba és ott új üzemegységet létesít. Vállalta. — Sok emberrel tárgyalt, jelentette igazgatójának az elgondolásait, munkatársakat toborzott, végül beindította a munkát. Amikor már minden zökkenőmentesen haladt, beszámolt küldetésének eredményéről. Nagyszerű munkájáért a legközelebbi jutalmazáskor kitüntetésben részesült.

Lelkünk vezére, Jézus nagyon bízik bennünk. Egész tanévben megtapasztalta hűségünket. Látta, hogy nem maradtatok el a miséről, örömmel áldoztatok, szívesen beszélgettetek vele az énekekben és az imádságban. Hétről-hétre hallgattátok üzenetét, egészen ráhangolódzatok. Most nagy feladatot bíz rátok. Kiküld a vakáció új környe-

zetébe. Megbízást ad. Kívánságát teljesíteni akarjuk! A pünkösdi ének három tömör mondatban foglalja össze a feladatot:

*„Mosd meg, ami szennyezett,
asszúságra hints vizet,
orvosold a sebhelyet”*

(SZVU 97/7)

• *Tárgyalás: I. Mosd meg, ami szennyezett.*

Azt mondta az ötödikes kis Józsi a múltkor: „Atya kérem, én ebben az évben egyetlen súlyos bűnt sem követtem el.” — Drága Józsikám, ha most a mennyei Atya megjelenne, mint egykor szent Fia fölött a kereszteléskor, akkor rólad is azt mondaná, amit Jézusról: „Te vagy az én szeretett fiam, akiben nekem kedvem telik!” És ti, többi Józsik és Katik és mind, akik itt vagytok: ha évközben hibáztatok is, újból és újból megtisztítottátok lelketeket a bűnbánatban és a gyónásban. Most ezzel a tiszta, büntelen, ártatlan lelkülettel induljatok neki a vakációnak!

A szünidőben sokfelé megfordultok. Találkoztok majd gyermekekkel, akik felnőttésgüket cigarettázással akarják megmutatni. Akik förtelmesen káromkodnak, trágárul beszélnek, művészi fotók címén malacságokat mutogatnak, lányokkal-fiúkkal könnyelműsködnek, strandon, uszodában, játszóhelyen nem tudnak keresztény fiatalokhoz illő módon viselkedni. Attól nem félek, hogy ti elromoltok köztük. Hiszen ti Jézus barátai vagytok. De ez még kevés! Ti Jézus küldöttei is vagytok! A magasságok frissítő levegőjét vigyétek közéjükhöz. Maradjatok tiszták, büntelenek, és sugározzatok tiszta lelkületet! Ez áradjon tekintetetekből, szavaitokból, tetteitekből!

Diákkoromban volt egy kedves olvasmányom: „Az alpesi fény.” Nagyvárosban élő gimnazistákról szól. A fiatalok között erősen terjed a közömbösség, az erkölcstelenség, a hitetlenség. Egyik évben új fiú kerül az osztályba, a Tirolból jött Heini. Addig az Alpesebben élt, a magas hegyek hófödte birodalmában. Nagyszerű sportoló, kiváló szőz, kiforrott jellem. Egyúttal imponálón vallásos fiú. A magasságok tiszta levegője árad egész lényéből. Lassanként megváltozik körülötte az osztály. A homlokáról sugárzó tisztaság, a szeméből tükröződő ártatlanság minden térítő prédikáció nélkül megtisztítja a környezetét.

II. Asszúságra hints vizet.

Hétről hétre jártatok a szentmisére. Emlékeztek még, miről hallottunk az idén? Hogy a keresztény hit megnyugtató feleletet tud adni a fiatalok izgató kérdéseire: Van-e célja az életnek, érdemes-e küzdeni, dolgozni, lesz-e jutalma a sok szenvedésnek, jön-e a túlsó partról üzenet a sír szélén állók számára? Igazoltuk, hogy a mai modern világban is értelmes dolog hinni a világ feletti, végtelen szellemnek, Istennek a létében. Megismertük, hogy Isten nem zsarnok kényúr, hanem szerető jóbarát, aki partneri kapcsolatra hív. A nyáron találkozni fogsz gyerekekkel, akik minderről semmit sem tudnak; akik keresik az élet értelmét, de nem találják; akik számára Isten csak elröppent szó vagy éppen eltorzított karikatúra; akiknek a sírnál „soha többé viszont nem látásra” a búcsúzójuk.

Olyanok ezek a fiatalok, mint a szomszéd föld. Ti pedig legyetek olyanok, mint a vízpermetező. Ahová a nyári program állít majd titeket, ott permetezzétek meg, itassátok át a környezetet. Bemutatok néhány pillanatfelvételt:

Hatodikus nagyfiú, gyönyörű hangja van. A nagymamához megy nyaralni. Észreveszi, hogy a templomi ének nagyon gyöngén megy, mert az ottani gyerekek restelnek az énekléshez fogni. Jelentkezik a templomi énekkarba, és a „pesti fiú” példája magával ragadja a falu gyermekeit.

Lányok táborban vannak. Négyen alszanak egy szobában. Lámpaoltás után az egyik fölül, és halkán megszólal: ismeritek azt az éneket, hogy: „Immár a nap leáldozott ...?” Társai is voltak elsőáldozók. Feléled bennük a gyermeki hit melegsége, és közösen eldúdolják a szép esti imát.

Nagyfiú: olajos a keze, de hófehér a lelke. Szakmai gyakorlaton dolgozik a gyárban. A szomszéd gépen másik fiú. Tele van világnézeti problémákkal. Anyaghiány miatt gépállás. A két fiú csöndben Istenről beszélget.

Izajás próféta a jeruzsálemi templomban elragadtatásba esik. Látja az Urat, és az Úr nagy feladatra küldi. A próféta vállalkozik a küldetésre.

SZENTLECKE Izajás próféta könyvéből (6,1-8)

Abban az esztendőben, amikor meghalt Uzija király, láttam az Urat. Magas és fönséges királyi széken ült, és uszálya betöltötte a templomot. Szeráfok lebegtek fölötte, mindegyiknek hat-hat szárnya volt. Erre így szóltam: „Jaj nekem, végem van, mert tisztátalan ajkú ember vagyok, mégis szememmel láttam a Királyt, a Seregek Urát.” Akkor az egyik szeráf odarepült hozzám, és az oltárról hozott parázssal megérintette ajkamat, és így szólt: „Azáltal, hogy ez megérintette ajkadat, eltűnt gonoszságod.” Aztán hallottam az Úr szavát: „Kit küldjek el? Ki megy el nekünk?” Így válaszoltam: „Itt vagyok, engem küldj el!”

Ez az Isten ígéje. Istennek legyen hála.

Álljatok lélekben Krisztus elé, és készséges szívvel vállaljátok a feladatot. Mondjátok Izajás szavaival: „Itt vagyok, Uram, küldj engem!”

III. Orvosold a sebhelyet.

A Vígyszínház nagy sikerrel játszotta Déry Tibor: „Képzelt riport...” c. darabját. Az énekbetéteket lemezeire is fölvelték. Talán a legkifejezőbb a finálé. Egészen keresztény gondolatokat tartalmaz. Együttal művészi megfogalmazásban nyári programot is ad (lemezről bejátszható):

*Arra születünk, hogy a Föld sebeit begyógyítsuk életünkön át,
hogy tiszta szívvel szerethessünk, s boldogok legyünk,
hogy napsugárba kapaszkodjunk, nem baj, hogyha fáj,
hogy tiszta legyen még a szívünk, s játsszunk még tovább.*

A Föld nagy sebeit ti nem tudjátok begyógyítani. Éhínséget, analfabétizmust, természeti katasztrófákat, járványokat megszüntetni ti nem vagytok képesek. A gyűlölséget, erkölcstelenségi hullámot, háborút ti nem állíthatjátok meg.

De a környezet kis sebeit ti is gyógyíthatjátok. Könnyeket letörölni, gondbarázdát elsimítani, elesettet fölemelni, céltalannak utat mutatni, az arcokon mosolyt fakasztani mindannyian tudtok.

Jézus küld benneteket sebeket orvosolni, örömhírt hirdetni, lelki betegségeket gyógyítani. Éppúgy, mint földi életében a tizenkettőt. Hallgassuk csak, hogyan számol be erről az evangélista.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből (9,1-6)

Jézus összehívta a tizenkét apostolt, erőt és hatalmat adott nekik az ördögök fölött és a betegségek gyógyítására. Aztán szétküldte őket, hogy hirdessék Isten országát és gyógyítsák a betegségeket. Meghagyta nekik: „Semmit se vigyetek az útra, se botot, se tarisznyát, se kenyeret, se pénzt. Két ruhátok se legyen. Ha valahol betértek egy házba, maradjatok ott, amíg tovább nem utaztok. De ha nem fogadnak be, hagyjátok el a várost, és a port is rázzátok le lábatokról vádképpen ellenük.” Azok útra keltek, bejárták a falvakat, hirdették mindenütt az evangéliumot, és meggyógyították a betegeket.

Ezek az evangélium igéi. Áldunk téged Krisztus.

● **Befejezés:** Az iskolában rövidesen kitör a nyári szünet, a tanulást fölváltja a pihenés, de a krisztusi életben nincs vakáció. Isten szeretetét árásszátok mindenkire, gyógyító balzsamot csepegtessetek mindazok sebeire, akikkel a nyáron kapcsolatba kerültök. Dolgozzatok a nyáron is Isten országáért, teljesítsétek Jézus küldetését, s akkor hallani fogjátok az Úr szavát, amelyet a küldetésből visszatért, örvendező apostoloknak mondott: „Örüljete, hogy a gonosz hatalmak is engedelmeskednek szavaitoknak, de még inkább annak, hogy nevetek föl van jegyezve a mennyben!”

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE:

Pap: Jézus Krisztus, a te akaratod, hogy az emberek felelősek legyenek egymásért és segítsék egymást. Taníts meg, hogy a nyári szünetben is észrevegyük, hogyan tehetünk jót, és fölhasználjuk a lehetőségeket:

Lektor: 1. Add, Urunk, hogy tiszta életünk jó példájával közelebb vigyük az embereket az erkölcsi tisztasághoz!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

2. Add, Urunk, hogy a téged keresőknek utat mutassunk feléd!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

3. Add, Urunk, hogy letöröljük a könnyeket, elsimítsuk a gondok barázdáit, mosolyt fakasszunk, és gyógyítsuk környezetünk sebeit!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

4. Add, Urunk, hogy a nyári vakáció alatt méltón képviseljük a te ügyedet!

— *Kérünk téged, hallgass meg minket!*

Pap: Mindenható Isten, kérünk, öntsd a gyermekek lelkébe az apostoli küldetés tudatát, hogy nyáron is felelősnek érezzék magukat új környezetükért és mindig készséggel induljanak a lelkek megmentésének szent feladatára. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Eucharisztikus áldozat

FELAJÁNLÁSRA:

A kenyér és a bor minket jelképez. Ajánljuk föl magunkat Jézusnak. Ígérjük meg, hogy hűségesek maradunk hozzá a szünidőben is.

MIATYÁNK ELŐTT:

A Miatyánkban a földi kenyeret kérjük testünk táplálására. De gondoljunk a mennyei Kenyérre is, amely segít vakációi küldetésünk teljesítésében.

ÁLDOZÁS UTÁN:

Az eucharisztia szó annyit jelent: hálaadás. Most ne csak a mai áldozásért adjunk hálaát, hanem az egész tanév és a templomi munkaév minden kegyelméért. Az egyház nagy hálaadó himnuszát, a Te Deumot énekeliük.

Ének: Téged, Isten, dicsérünk... SZVU 276.

ÁLDÁS ELŐTT:

Az egyik középkori herceg megkérdezte apját, elmehet-e szórakozni? Apja így felelt: „Fiam, elmehetsz, de ott se feledd, hogy a király fia vagy!” Pihenjétek, játsszatok, szórakozzatok, de ne feledjétek, hogy Jézus barátai, Isten küldöttei vagytok a vakációban is! Ehhez adja meg az Úr az ő áldását!

FÜGGELÉK

Olvasmányok tematikus misékre

OLVASMÁNYOK TEMATIKUS MISÉKRE

(Megjelent a Notitiae 1968-as évfolyamának 83-88. oldalán.)

1. Az ígéret-tartásról:		
Józsue 24,14-18.22-27.	vagy: 1. Kor. 1,18-24.	Mk 14,66-72.
2. Isten szolgálatáról:		
Ter. 12,1-4.	vagy: Zsid. 11,8-12.	Lk. 1,26-38.
3. Az Egyház szolgálatáról:		
Ez. 37,15-22.	vagy: Ef. 2,11-22.	Jn. 17,1-3.6-11.20-23.
4. A haza szolgálatáról:		
Iz. 49,1-6.	vagy: Apcsel. 17,22-34.	Lk. 10,1-9.
5. A felebaráti szeretetről:		
Lev. 19,1-2.11.16-19.	vagy: Róm. 12,9-18.	Lk. 10,30-38.
6. A szolgálatkészségről:		
1.Sám. 3,1-10.	vagy: Zsid. 10,5-7.	Mt. 21,28-31.
7. Az éberségről:		
Péld. 8,32-35.	vagy: 1.Tessz. 5,4-8.	Lk. 12,35-40.
8. A szolgálatról:		
Iz. 49,1-4.	vagy: Róm. 12,9-18.	Lk. 22,24-30.
9. A vezetők hivatása és élete:		
Kiv. 33,12-16.	vagy: 1.Tim. 4,6-13.	Jn. 13,2-15.
10. A fiatalok Evangéliuma:		
Jer. 35,1-2.5-11.	vagy: Apcsel. 16,11-15.	Mt. 5,1-12a.
11. Az őszinteségről:		
Péld. 12,17-22.	vagy: Apcsel. 5,1-11.	Mt. 22,15-22.
12. A nagylelkűségről:		
Iz. 53,10-13.	vagy: 2. Kor. 9,6-11.	Mt. 20,20-28.
13. A barátságról:		
1.Sám. 18,1-4 (+ 19,1-7).	vagy: Ruth 1,15-17.	Jn. 15,12-17.
14. A vendégszeretetről:		
Ter. 18,1-8.	vagy: Jel. 3,20-21.	Lk. 7,44-50.
15. Az engedelmességről:		
Zak. 7,8-12.	vagy: 1. Jan. 2,3-6.	Lk. 6,46-49.

16. A vidámságról:		
Iz. 61,10-11.	vagy: Jel. 21,2-4.	Lk. 1,46-55.
17. A szegénységről:		
Péld. 30,5-9.	vagy: Apcsel. 4, 32-35.	Mk. 10,17-27.
18. Az egyszerűségről:		
Bölcs. 1,1-6.	vagy: 2. Kor. 1,12-14.	Lk. 11,34-36.
19. Az útonlevésről:		
M.törv. 8,2-9.	vagy: 1.Pét. 2,21-25.	Lk. 9,51-62.
20. Tabernákulum-sátor párhuzam:		
Szám. 2,1-2.32-34.	vagy: 1.Pét. 2,4-7a.	Jn. 1,1-4.9-14.
21. Isten a teremtésben:		
Préd. 42,15-17.23-25.	vagy: Róm. 1,18-23.	Mt. 6,23-33.
22. Ember és világ az üdvtörténetben:		
Ter. 2,4-7.15-24.	vagy: Róm. 8,18-23.	Jn. 16,20-22.

BEVEZETŐ RÉSZ

Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. — Amen.

A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme, a Atyaisten szeretete és a Szentlélek egyesítő ereje legyen mindnyájatokkal! — És a te lelkeddel!

BŰNBÁNAT

Testvéreim! Vizsgáljuk meg lelkiismeretünket, és bánjuk meg bűneinket, hogy méltóképpen ünnepelhessük az Úr szent Titkait. *(Rövid lelkiismeretvizsgálat.)*

Jézus Krisztus, akit elküldött az Atya, hogy gyógyítsd a töredelmes szívűeket: Uram irgalmazz! — Uram irgalmazz!

Jézus Krisztus, aki eljöttél, hogy magadhoz hívd a bűnösöket: Krisztus kegyelmezz! — Krisztus kegyelmezz!

Jézus Krisztus, aki az Atya jobbján ülsz, hogy közbenjárj értünk: Uram irgalmazz! — Uram irgalmazz!

Irgalmazzon nekünk a mindenható Isten, bocsássa meg bűneinket, és vezessen el az örök életre. — Amen.

GLORIA

Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön bekesség a jóakarató embereknek. Dicsőítünk téged, áldunk téged, imádunk téged, magasztalunk téged, hálát adunk neked nagy dicsőségedért. Urunk és Istenünk, mennyei Király, mindenható Atyaisten. Urunk, Jézus Krisztus, egyszülött Fiú, Urunk és Istenünk. Isten Báránya, az Atyának Fia, te elveszed a világ bűneit, irgalmazz nekünk; te elveszed a világ bűneit, hallgasd meg könyörgésünket. Te az Atya jobbján ülsz, irgalmazz nekünk. Mert egyedül te vagy a Szent, te vagy az Úr, te vagy az egyetlen Fölség, Jézus Krisztus, a Szentlélekkel együtt: az Atyaisten dicsőségében. Amen.

CREDO

Hiszek az egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek, minden láthatónak és láthatatlannak Teremtőjében. Hiszek az egy Úrban, Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában, aki az Atyától született az idő kezdete előtt. Isten az Istentől, világosság a világosságtól, valóságos Isten a valóságos Istentől, született, de nem teremtmény, az Atyával egylényegű: és minden általa lett. Értünk emberekért, a mi üdvösségünkért leszállott a mennyből. Megtestesült a Szentlélek erejéből Szűz Máriától, és emberré lett. Poncius Pilátus alatt értünk keresztre feszítették; kínhalált szenvedett és eltemették, harmadnapra föltámadott az Írások szerint, fölment a mennybe, ott ül az Atyának jobbján. De újra eljön dicsőségben ítélni élőket és holtakat, és országának nem lesz vége. Hiszek a Szentlélekben, Urunkban és életünkben: aki az Atyától és a Fiútól származik. Akit éppúgy imádunk és dicsőítünk mint az Atyát és a Fiút: ő szólt a próféták szavával. Hiszek az egy, szent, katolikus és apostoli Anyaszentegyházban. Vallom az egy keresztséget a bűnök bocsánatára. Várom a holtak föltámadását és az eljövendő örök életet. Amen.

MISEKÁNON KISGYERMEKEKNEK

A melbourne-i Eucharisztikus Kongresszusra jóváhagyott szöveg

Istenem, te oly jó vagy, mint senki más. Minden, ami igazán jó, tőled származik. A csendes eső, a ragyogó napfény, a sokszínű virág csakúgy, mint a fának sötét árnyai, — és a szeretet is, amellyel minket szeretnek, — mind tőled való.

Küldd el *(kezét az adományok fölé tartja)* most Szentlelkedet hozzánk és ezekre az ajándékokra, melyek az oltár asztalán vannak. A te Lelked majd megszenteli ezeket. Így lesz belőlük a mi Urunk, Jézus Krisztus teste és vére.

Jézus a halála előtti napon együtt vacsorázott barátaival. Vacsora közben kezébe vette a kenyeret, neked hálát adott, megtörte és barátainak adta e szavakkal:

VEGYÉTEK, ÉS EGYETEK EBBŐL MINDNYÁJAN: MERT EZ AZ ÉN TESTEM, MELY ÉRTETEK ADATIK.

Az étkezés után vette a kelyhet, ismét hálát adott és dicsőített téged, és a kelyhet barátainak adta e szavakkal:

VEGYÉTEK, ÉS IGYATOK EBBŐL MINDNYÁJAN: MERT EZ AZ ÉN VÉREM KELYHE, AZ ÚJ ÉS ÖRÖK SZÖVETSEGÉ, MELY ÉRTETEK ÉS SOKAKÉRT KIONTATIK A BŰNÖK BOCSÁNATÁRA. — EZT CSELEKEDJÉTEK AZ ÉN EMLÉKEZETEMRE.

Íme, hitünk szent titka: — Halálat hirdetjük Urunk, és hittel valljuk föl-támadásodat, amíg el nem jössz.

Atyánk, most arra gondolunk, hogy Jézus meghalt, de örülünk, hogy föltámadt, és most itt él közöttünk, azért, hogy segítsen abban, hogy úgy tudjunk szeretni, ahogy Ő szeretett.

Atyánk, eléd hozzuk ezt a szent kenyeret és ezt a kelyhet. Ezek a mi ajándékaink. Belőlük tudunk mindenkor élni, és boldogok lehetünk a te szolgálatodban. Fogadd el ezt, mert ez Jézus Krisztus, a te Fiad.

Mindazok, akik ezen az örömlakomán résztvesznek, találjanak egymásra a szeretetben a te Szentlelked által.

Atyánk, légy jóságos hozzánk, légy jó a Szentatyához, a pápához és a püspök atyánkhoz. Tégy minket jobbá, hogy érdemesek legyünk arra, hogy szeretetben részesüljünk Máriával, a te Fiad édesanyjával, és családod minden tagjával, akik téged szeretnek.

JÉZUS ÁLTAL, ŐVELE ÉS ŐBENNE, EGYESÜLVE AZ Ő SZENTLELKÉVEL. HOZZUK ELÉD EZT A DICSŐÍTÉST ÉS TISZTELETET, ÉS REMÉLJÜK, HOGY EZT MEGTEHETJÜK NEKED MINDIG ÉS ÖRÖKKÉ.

AMEN.

KISGYERMEK KÁNON

(Kellner-Wagner: Motivmessen für Kinder c. miscskönyvből I. sz.)

Hálát szereténk adni Istennek az egész közösséggel együtt. Oly sok jót tett mindannyiunkkal! Ő ajándékozta nekünk az életet, és gondja van mindannyiunkra. Azt akarja, hogy mind nagyon vidámak legyünk. Így kiáltunk ma Hozzá: Atyánk, köszönjük neked! — ATYÁNK, KÖSZÖNJÜK NEKED!

Hálát adunk Istennek, mert szövetséget kötött velünk, és ezt máig sem felejtette el. Már sokszor szolt is az emberekhez. Mindannyiunkat megszólított. Így örömmel mondjuk: Atyánk, köszönjük neked! — ATYÁNK KÖSZÖNJÜK NEKED!

Különösképpen hálát adunk Istennek Fiaért, mert Jézus a testvérünk lett. Megismertük Őt, így ismerjük az Istent is, az Atyát. Az utolsó vacsorán Jézus a szent Kenyeret és Kelyhet adta tanítványainak, hogy soha el ne felejtsek. Ebből a szent Kenyérből szabad nekünk ma ennünk. Ezért vidám szívvel kiáltjuk: Atyánk, köszönjük neked! — ATYÁNK, KÖSZÖNJÜK NEKED!

A szenvedése előtti estén Jézus kezébe vette a kenyeret és hálát mondott. Megtörte és tanítványianak szétosztotta. Közben ezt mondta:

VEGYÉTEK, ÉS EGYETEK EBBŐL MINDNYÁJAN: MERT EZ AZ ÉN TESTEM, MELY ÉRTETEK ADATIK.

Ugyanígy vette Jézus a kelyhet, és újra hálát mondott. Odaadta tanítványianak, hogy igyanak belőle. Közben ezt mondta:

VEGYÉTEK ÉS IGYATOK EBBŐL MINDNYÁJAN: MERT EZ AZ ÉN VÉREM KELYHE. AZ ÚJ ÉS ÖRÖK SZÖVETSÉGE, MELY ÉRTETEK ÉS SOKKÁKÉRT KIONTATIK A BÜNÖK BOCSÁNATÁRA. — EZT CSELEKEDJÉTEK AZ EN EMLÉKEZETEMRE!

Íme, hitünk szent titka: Halálat hirdetjük Urunk,...stb.

Ezzel a vacsorával emlékezünk Jézusra. Arra gondolunk, hogy milyen sokat segített már. Emlékezünk szenvedésére és halálára, nagyszerű föltámadására és mennybemenetelére. El fog jönni hozzánk újra, ezért így kiáltunk mennyei Atyánkhoz: Atyánk, várjuk Jézust, az Urat! — ATYÁNK, VÁRJUK JÉZUST AZ URAT!

Az egész föld bőven termi gyümölcsét, hogy az embereknek legyen mit enni. Különösen hálásak vagyunk a gabonáért és a borért, amiből ez a szent vendégség készült. Isten mindannyiunkat meghív erre a lakomára, hogy közösségben legyünk Jézussal. Örülünk, hogy az Úr hozzánk jön. Most így imádkozunk az Istenhez: Atyánk, várjuk Jézust, az Urat! — ATYÁNK, VÁRJUK JÉZUST, AZ URAT!

Jézus sok embert hívott meg egyházába, minden népből és országból, a nagyokat és a kicsiket is. Mi is ehhez a közösséghez tartozunk, Jézus minden barátjával együtt, és maga Isten ven mindenkor közöttünk. Ezért mondjuk szívből az Atyának: Atyánk, várjuk Jézust, az Urat! — ATYÁNK, VÁRJUK JÉZUST, AZ URAT!

Istenünk, mi Atyánk! Te szeretsz minket, amíg csak élünk. Téged akarunk dicsérni és magasztalni, Fiad, Jézus Krisztus által:

ŐÁLTALA, ŐVELE ÉS ŐBENNE A TIED...

A KÖZÖSSÉG ÁLDOZÁSA

Üdvöztőnk parancsára és isteni tanítása szerint így imádkozunk:

Mi Atyánk...

Szabadíts meg, kérünk, Urunk minden gonosztól, adj kegyesen békét napjainkban, hogy irgalmadból mindenkor bűn és baj nélkül éljünk, míg reménykedve várjuk az örök boldogságot, és Megváltónknak, Jézus Krisztusnak dicsőséges eljöttét.

Mert tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökkön örökké.

Urunk Jézus Krisztus, te azt mondtad apostolaidnak: Békességet hagyok rátok, az én békémet adom nektek. Ne vétkeinket nézzed, hanem Egyházad hitét, és őrizd meg Egyházadat szándékosan békében, és add meg teljes egységét. Ki élsz és uralkodol mindörökkön örökké. Amen.

Az Úr békéje legyen veletek mindenkor!

És a te lelkeddel.

Engesztelődjete ki szívből egymással!

Legyen békesség köztünk mindenkor!

Isten Báránya, te elveszed a világ bűneit: irgalmazz nekünk.

Isten Báránya, te elveszed a világ bűneit: irgalmazz nekünk.

Isten Báránya, te elveszed a világ bűneit: adj nekünk békét.

A mi Urunk Jézus Krisztus testének és vérének egyesítése váljék a szentáldozásban lelkünk üdvösségére.

Uram, Jézus Krisztus, élő Isten Fia, te az Atya akaratából a Szentlélek közreműködésével halálozál által életre keltetted a világot: szabadíts meg engem szent tested és véred által minden vétkeimtől és minden bajtól: add, hogy mindig ragaszkodjam törvényeidhez, és soha el ne szakadjak tőled.

vagy:

Uram, Jézus Krisztus, szent tested és véred ne váljék ítéletemre és kárhozzátomra, hanem jószágodból szolgáljon lelkem és testem oltalmára és gyógyulására.

Íme az Isten Báránya, íme aki elveszi a világ bűneit. Boldogok, akiket meghív lakomájára Jézus, az isteni Bárány.

Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondd, és meggyógyul az én lelkem.

BEFEJEZŐ SZERTARTÁS

Az Úr legyen veletek! — És a te lelkeddel.

Áldjon meg benneteket a mindenható Isten: az Atya a Fiú és a Szentlélek. Amen.

A szentmise véget ért. Menjetek békével.

Istennek legyen hála!

